

Trib. Suprem
Col. Militar

Jos N° 67/954 Vol 18.-

40002 Vol 62

DOSAR

Ancheta HARRY BRAUNER

P. 218/62

Data 28 Iunie 1954

1960004

P 000218, Vol. 62

Urmează vol. Nr. **19**

DOSAR Nr. _____

11259

vol.

62.

1

AUTOBIOGRAFIE

Subsemnatul HARRY BRAUNER, sunt născut în anul 1908, Febr. arie 24, în orașul Piatra Neamț. Tata a fost funcționar și publicist cu specialitatea forestieră. În anul 1932 tata a paralizat, decedând în anul 1940 (în timpul rebeliunii legionare).

Scoala primară am făcut-o cl. I la Brăila, apoi la București absolvind șc. primară "Poenărescu".

Liceul l-am frecventat în mai multe părți: lice. claselor Paralele liceale (Clementa), lice. Sf. Sava, lice. Seminarul Pedagogic Universitar cl. V., cl. VI, lice. Matei Basarab și apoi lice. Gh. I. Lăzăreanu particular.

În timpul liceului, din cl. V l-am cunoscut pe Matei Secor cu care eram coleg și cu care am legat apoi prietenie, care a durat mai mulți ani. Înainte de această vârstă fusese prieten din copilărie cu tov. Corin Grosu și cu tov. Jean Hagiescu (Hainsohn) dela Sovrombanc.

Studiile din liceu nu le-am urmat cu rezultate bune deoarece încă dela vârsta de 15 ani am intrat în conservatorul de muzică pentru care aveam mult mai mare interes.

În anul 1929 mi-am dat diploma de capacitate de profesor de muzică, în aceeași vreme absolvind și liceul. Mergând la bacalaureat am intrat la Fac. de Filozofie ca auditor. În aceeași vreme simțind un interes foarte mare pentru cântecul popular am început să mă preocup de folclor, lucrând la Arhiva de Folclor a Soc. Compozitorilor, de sub conducerea prof. Const. Brăileanu.

În anul 1929 (vara) am participat, în calitate de specialist la prima monografie sociologică întreprinsă de Institutul Social Român, de sub conducerea prof. Dimitrie Gusti. Această primă lucrare de contact cu muzica populară, pe teren (com. Drăneș, jud. Măgurele) m'a determinat să mă dedic folclorului, care m'a impresionat deosebit de mult.

La această monografie am avut prilejul să cunosc pe toți colaboratorii Institutului Social, cu care aveam legături prin ședințele științifice de analiza muncii la care participam. În aceeași vreme îmi făceam și cursurile la lice. "Sf. Barlaam" și Turnu Măgurele, unde fusese numit profesor de muzică. În această perioadă, din cauza contactului cu literatura dela care călăuzeam folclor și din pricina faptului că reușisese să dispună pe tereni

să cânte le dădeam să bea, am prins și eu obiceiul băuturii. Dealtfel și mediul pe care l-am găsit la Turnu Măgurele (n'aveam decât 21 ani) m'a influențat la băutură. Și, deși munceam foarte mult, îmi creșasem faima de chefliu.

În anul 1931 mi se pare, am fost de mai multe ori detașat pe lângă Institutul Social Român, pentru a-mi putea continua cercetările folclorice în cadrul Soc. Compozitorilor Români. În anul 1932 am primit din partea Ministerului Educației Naționale o bursă pentru a urma specialitatea folclor la Paris.

Aci am întâlnit-o pe prietena mea Lena Constante, cu care mă cunoscusem în monografia sociologică a comunei Runcu, județ Gorj și pe fratele meu Victor care locuia la Paris ca pictor. În aceeași vreme am cunoscut o seamă de specialiști în ale folclorului și pictori prieteni de ai fratelui meu. Între aceștia pe Yves Tanguay, care era de stânga. În general mediul pe care îl frecventa în acea vreme fratele meu era un mediu de stânga. Dar, după 5 sau 6 luni bursa mi s'a suspendat așa încât n'am reîntors la București. La Paris am lucrat la muzeul Trocadero la Musée de la Parole, iar în acea vreme mi se făcuse propunerea să particip în diferite expediții folclorice. Deasemenea, cunoscusem un specialist în arta populară chineză, care avea în acea vreme expoziție și care, găsind că aș corespunde, mi-a propus să fac intervențiile necesare pentru a ocupa postul de profesor de muzică occidentală la Peking, unde, după cinci ani ar fi urmat să se înființeze un muzeu etnografic. Acest specialist, pe nume Dubosc, mi-a scris în acea vreme spunându-mi să mă adresez unei universități din New-York lucru pe care nu l-am făcut, fiind prea legat de țară și de arta noastră populară.

Înainte de a pleca la Paris am întreprins o culegere de folclor în vara anului 1930 (mi se pare) în Maramureșul Cehoslovac unde fusesem poftit de niște studenți cari locuiau acolo și pe care îi cunoscusem la monografiile Institutului Social.

Între aceștia era Niccoară Pop și fratele său Mihai Pop care locuiau în comuna Apșa de Jos, în Cehoslovacia. Trecerea frontierei am făcut-o fără pașaport pentru că ei îmi arătaseră că acest lucru se făcea cu mare ușurință românii de dincolo de hotărâ fiind cunoscuți și putând veni la Sighet unde aveau legături.

Am cules cântece timp de aproape o lună mi se pare, cântece ce au fost înregistrate pe fonograf și care mai figurează azi încă în arhiva Institutului de Folclor.

În aceeași vreme am fost încorporat însă fiind suferin de diferite boli

a fost necesară internarea mea în Spitalul militar "Regina Elisabeta"

093
beta" unde am zăcut grav bolnav vreo 9 sau 11 luni până când din cauza debilității am fost eliberat ca dispensat medical.

Intre anii 1932-1934, am funcționat ca profesor de muzică la București fiind detașat la lic. Matei Basarab, Mihai Viteazu, Sf. Sava, Barbu Delavrancea (unde am reîntâlnit-o pe o prietenă de a mea din copilărie Gabriela Deleanu, actualmente directoarea M. Artelor).

Nemai putând suporta viața de profesor (nesiguranța și perspectiva de a fi aruncat dela o catedră la alta, precum și atmosfera antisemită care începuse să prinză rădăcini în școlile noastre) am hotărât să renunț la învățământ dedicându-mă exclusiv culegerii și studierii cântecului popular. Acest lucru îl făceam însă cu unele sacrificii deoarece salariul pe care îl primeam la Soc. Compozitorilor era egal sau chiar mai mic decât al omului de serviciu, dar eram atât de fericit că pot să lucrez în acest domeniu încât nu mă interesa nimic altceva.

Am mai participat la două campanii monografice în județul Orhei (com. Cernora) în com. Sanț județul Nisăud unde am avut prilejul să mă formez. Restul timpului mergeam fie singur cu fonograful prin țară, fie lucram cu cântăreții la București. Culegerile înregistrate de cântece din Arhiva Inst. de Folclor formează dovadă a continuitii mele preocupări pentru folclor.

În anul 1935 am participat în luna Iulie, prima oară la festivalul internațional de dansuri populare ce era organizat la Londra. Eu conduceam sau mai bine zis însoțeam un grup de țărani din Argeș pe care îi prezenta profesorul meu Constantin Brăiloiu. Am cunoscut mulți oameni de specialitate la acest festival, am cunoscut și echipa sovietică, numeroasă care a obținut un strălucitor succes și am cunoscut-o și pe celebra dansatoare și cântăreață Tamara Nanum care mi-a lăsat o impresie de neuitat.

N'am stat decât câteva zile (vreo 5-6) la Londra după care ne-am reîntors în țară. Drumul l-am făcut în condiții tare grele având pe seama mea răspunderea dansatorilor, eu singur nefiind suficient de obișnuit cu călătoriile în străinătate.

În străinătate am mai plecat în același condiții în 1936 la Istanbul unde se ținea un festival interbalcanic de jocuri populare și unde am însoțit deasemenea o echipă de țărani din Gorj condusă de către prof. Constantin Brăiloiu.

Ultima oară am plecat cu o echipă la festivalul internațional din Londra în iarna anului 1938 sau Ianuarie 1939. În acest an nu a mai plecat profesorul Brăiloiu ci am f

. / .

fost însărcinat să conduc singur echipa de călugari din Argeș.

Am cunoscut nenumărați oameni în decursul anilor până în această perioadă. Specialiștii străini și alții cari se interesau de muzica populară frecventau și Arhiva Soc. Compozitorilor unde aveam prilejul să-i cunosc.

Între persoanele din străinătate cari au venit în țară cu care legasem prietenie fuseseră Beryl de Zoette, specialistă în dansuri populare, Lee Miller fotografă locuind în Egipt unde era căsătorită, pe care mi-a prezentat-o în 1938 pictorul Roland Peurose; ei vizitând împreună țara mi s'au adresat să-i însoțesc. [redacted]. Prin prof. Brăileanu și apoi prin Lee Miller am cunoscut familia ministrului Egiptului la București: Mohamed Amin Fuad. În toamna anului 1938 când a izbucnit conflictul cu Cehoslovacia, Lee Miller mi-a propus să plec din țară deoarece situația pentru evrei devenea din ce în ce mai critică iar ea nutrea pentru mine sentimente de afecțiune. Nici nu am vrut să mă gândesc la acest lucru deoarece mă simțeam totuși legat de țară și mai cu seamă de munca pe care o duceam. Nu am avut condițiile cele mai bune, căci profesorul C. Brăileanu, era egoist, acaparator așa încât munca colaboratorilor nu era în nici un fel răsplătită.

La începutul anului 1939, am fost îndepărtat de la munca ce îmi era atât de dragă și pentru care făcusem atâtea sacrificii. Din motive rasiale am părăsit Arhiva de folclor fiind lăsat complet pe drumuri. În același an, după ce mi-am pierdut slujba, familia Fuad m'a înconjurat cu multă dragoste, fiindu-i milă de mine, așa încât eram foarte de multe ori în casa lor. Ei aveau un băiat de vreo 19 ani Ahmed, care, după părinți era oarecum dezaxat, și cu care le plăcea să stau de vorbă. Până la sfârșit mi-am dat seama că această dragoste venea din interesul pe care îl avusesse la început respectiva doamnă pentru mine iar apoi pentru a-l distra pe copilul ei.

Tot în 1939 am fost concentrat la reg. 15 Dorobanți-Râmboieni la Piatra Neamț, unde am dus-o foarte greu fiind evreu soldat în termen. Deși bolnav în acea vreme, nu s'a ținut seama de acest lucru și am suferit grelele umilințe la care erau supuși evreii săraci în acea perioadă de naționalism sălbatec care în Moldova luase cunoscutele forme grave.

După reîntoarcerea din militarie (când evreii au fost înălțurați) am mai stat o perioadă până la înființarea școlilor evreiești. Am fost profesor de muzică din 1940-1945 la liceul teoretic evreesc, condus de un colectiv de profesori în frunte cu prof. Graur. Mulți dintre ~~cunoscuți~~ elevi și profesori erau în parte

liceul nostru fiind unul dintre cele cari au dat printre cei mai mulți comuniști. Am predat și cursurile de Istoria. Muzicii în această perioadă în care am trăit într'un mediu destul de restrâns (față de viața pe care o dusesem odinioară când fiind extrem de vesel și de sociabil eram tras în toate părțile. În timpul războiului cel mai mult am văzut-o pe tov. Lena Constante, care mi-a fost de un mare ajutor în multe prilejuri susținându-mi moralul și uneori punându-mă chiar la adăpost când fusesem căutat de poliția legionară. Il mai vedeam pe Belu Silber, pe Mihai Sebastian, pe dr. Alfred Brill pe care îi cunoșteam de multă vreme, căci între prietenii mei erau foarte mulți de stângă ca de pildă Ilie Constantinovskiy, Gogu Rădulescu, Alexandru Sahia și mulți alții.

Perioada războiului cu toate umilințele m'a zguduit profund și m'a obligat să reflectez mai mult la menirea mea. Nu mă interesa politica și aveam concepția prin excelență burgheză că politica trebuie să facă numai cel ce e dotat pentru acest lucru și că mai cu seamă un artist nu are ce face politică.

Bombardamentele mă impresionaseră foarte tare, munca la zăpadă mă făcuse să-mi dau seama de realitate care era altfel decât mi-o închipuiam.

În anul 1944 prin luna Mai, nemaiputând suporta am plecat la o moșie a unor prieteni de ai mei Bălan Niculae și Dorica. Această moșie era a generalului Iancu Carlaonț, care fusese scos din rândurile armatei de către Antonescu și care în acea vreme avea o atitudine politică hotărâtă împotriva fasciștilor pentru victoria Sovietelor. M'am retras într'o vie izolată din com. Jupânești-gorj unde am trăit făcându-mi singur menajul și unde pentru prima oară am avut prilej să iau contact cu omul sovietic. Acolo lângă vie lucrau niște prizonieri sovietici din lagărul dela Bărbătești și care erau găzduiți în niște bordeie în pământ unde pătrundea ploaia. I-am poftit să doarmă în gura casei unde stăteau eu și, seara după seară stând de vorbă cu ei mi-am dat seama de dărzenia lor, de hotărârea de a învinge. Și ei au reușit să-mi transmită mie ce niciunul dintre prietenii mei nu o făcuse: ^{necesitatea} ~~nevoia~~ de a lupta, efectiv pentru cauza muncitorească. Am simțit căldura sufletească a omului nou sovietic, căldură pe care niciodată nu avusesem prilejul s'o cunosc atât de intens, cu toate că avusesem atâtea cunoștințe.

În ziua de 22 August am venit înapoi la București. La o zi după această dată a venit fericita zi eliberatoare când glorioasele armate sovietice ne deschideau drumul către o nouă viață. Imediat după această dată m'am îndreptat către strada Latină unde apărea "România Liberă" legală și la Apărarea Patriotică pentru a mă pune cu toate puterile mele de muncă, în slujba clasei muncitoare. Hôtărârea mea era dărză și nimeni și nimic nu m'ar fi putut împiedica. Am luat contact la România liberă în acea perioadă cu tov. Stefan Popescu, cu Bela Silber, cred că tov. Petre Iosif și alții. La Apărarea P., am lăutat cu tov. Asia Moraru, cu tov. Leibovici Serban, etc.

Făceam parte din prima comisie artistică a Sindicatelor împreună cu tov. Matei Socor, Vescan, Breslașu.

Minde { De atunci intrând în 1945 în partid am dus în permanență zi de zi viață de partid, nu m'am rupt nicodată de partid și datorită partidului sunt un alt om.

Am trecut rând pe rând în diferite munci: consilier muzical la "Fundațiile Regale" unde am reușit să adăpostesc arhiva de Folclor, funcționar specialist la Radio (unde am intrat cu Matei Socor odată), consilier muzical al Ministerului Informațiilor, Inspector Gral în M. Artelor, director al Institutului de Folclor și profesor șef de catedră de folclor la Facult. de muzică.

Ca munci de partid am făcut parte aproape de la intrarea mea în partid din biroul celulei compozitorilor, apoi am fost secretar de celulă și membru în comitetul Sectorului de artă și cultură, membru al comisiei muzicale de pe lângă secția de prop. și agit. a C.C. și secretar al org. de bază compozitori.

Cred că cel mai grav lucru din viața mea a fost faptul că, după 23 August am avut legături de prietenie cu tov. Elena Pătrășcanu și prin ea și cu Lucreția Pătrășcanu.

Minde { Această prietenie s'a legat depe urma faptului că Elena Pătrășcanu lucra împreună cu Lena Constante la U.P., unde începuse să activez și eu (la Cercul artistic). În urmă cu Elena Pătrășcanu am dus multă vreme muncă comună la Comitetul de Sector, la teatru de păpuși, la Comitetul de artă) așa încât devenisem buni prieteni. Eram foarte des în casa Pătrășcanu. Tiu să precizez că nu am avut prilejul nicodată să-mi dau seama de deviația lui, din două motive: în primul rând nivelul meu ideologic nu-mi permitea să judec anumite situații în al doilea rând că el era un om destul de închis în el (spre deosebire de Elena P.), morocănos și puțin vorbăreț. Când partidul a atras

3.
Mm.

prima oară atenția asupra poziției lui Pătrușcanu încă multă vreme am fost nelămurit. Nu m'am ferit față de partid să continui de a-l vedea. Mai cu seamă că nu mă simțeam vinovat de nimic, așteptând ca partidul să mă cheme, să mă îndrumeze.

3.
Mm.

Am fost verificat prin luna Noembrie, odată cu directorii din M. Artelor, nu am căutat să îngel pe nimeni, nu-mi dau seamă dacă am avut vreo scăpare însă nu a fost în intențiunea mea. Sunt legat de partid căci sunt crescut și născut de partid și dacă astăzi pot să-mi duc munca bine și cu folos, căutând să aplic teoriile savanților sovietici combătând teoriile burgheze în folclor, dacă reușesc să formez cadre noi, să impun spirit partinic oriunde lucrez, dacă sunt în rând cu adevărații oameni, dacă am fost cinstit cu "Medalia Muncii" acest lucru îl datorez numai partidului.

Nu am primit carnetul la verificare.

ss. Harry Brauner

Rude :

- Am un frate Victor Brauner, pictor care locuiește la Paris din 1929 (în 1937 a venit un an în țară). Nu l-am văzut de atunci nu corespundez.

Altul Teodor Cesar, a fugit în vremea legionarilor cu o imbarcație și e în Palestina. Nu am primit dela el nici un rând.

O soră Rovena Ieroham a plecat legal. cu soțul ei Mark Ieroham, cetățean străin care a fost transferat dela București, la Geneva la o Soc. Internațională de transporturi. Eu nu corespundez cu ea.

Dr. Rudolf Brauner, medic, prof. universitar, comunist, membru în comitetul executiv al Uniunii Salariaților din învățământ.

Veronica Micznik, comunistă, șef de lucrări specialitate dansuri la Inst. de Folclor, are doi copii, din O.B. compozitori.

~~xxxxxxxxxx~~

Deborah, mamă, bătrână trecută de 70 ani, ~~xxx~~ fără meserie

27.I. 1950

Subsemnatul Harry Brauner, sînt născut în anul 1908, Febr. 24 în orașul Bîrla Neamț. Tata a fost funcționar și publicist cu specia-
litatea forestieră. În anul 1932 tata a plecat, decedînd în
anul 1940 (în timpul rebeliunii legionare).

Școala primară am început-o d. I la Bîrla, apoi la București,
absolvind șc. primară "Poculescu".

Licenț s-am frecventat în mai multe părți: Șc. Clavelor
Paralela Locală (Clement), Șc. "Sf. Sava", Șc. "Seminarul Pedagogic"
Universitar d. I, d. II și d. III. Biserici: Basarab și apoi Șc. "Gh.
Căzar" particulară.

În timpul liceului, Șc. clasa II s-am cunoscut pe matusă
Soror cu care eram coleg și în care am legat apoi prietenie
care a durat mai mulți ani. Matusă de această vîrstă
fusesem prieten din copilărie cutov. Chiu Grom și cu
tov. Ivan Hagiescu (Harmosku) de la Borombauc.

Ștudiile în liceu mi le-am urmat cu rezultate bune
deoarece încă de la vîrstă de 15 ani am intrat în conservatorul
de muzică pentru care aveam unel mai mare interes.

În anul 1929 mi-am dat diploma de capacitate de profesor
de muzică, în același vreme absolvind și liceul. Născutul la
bucurești am intrat la fac. de filozofie ca auditor. În
același vreme mînuind un interes foarte mare pentru cîntecul
popular am început să mă preocup de folclor, lucrînd
la Arhiva de Folclor a Sr. Compoziția, de sub conducerea
prof. Arist. Bîrlău.

În anul 1929 (vara) am participat, în calitate de
specialist la prima monografie sociologică întreprinsă de
Institutul Social Român, de sub conducerea prof. Dimitrie
Gheță. Această primă mare de contact cu muzica populară,
pe teren (con. Draguz, județul Făgăraș) m-a determinat să
mă dedic folclorului, care m-a impresionat foarte
mult.

La această monografie am avut privilegiul să cunosc
pe toți colaboratorii Institutului Social în care aveam

legături prin sedintele științifice de analiză a munții de care participam. În această vreme mi făceam și cursurile la S.C. „Șf. Haralambie” din Turnu Măgurele, unde făceam numai profesor de muzică. În această perioadă, din cauza contactului cu băuturii, de la care alegeam folclor și din pricina faptului că pentru a dispune pe tarani, război le făceam pe deasupra, am prins și eu obiceiul băuturii. Deaceiași timp mi-a influențat și băutura. Și, deși munceam foarte mult, îmi creșteam faima de cheflău.

În anul 1931 mi s-a pare, am fost de mai multe ori detașat pe lângă Institutul Social Român, pentru a-mi putea continua cercetările folclorice la cadrul Soc. Corpuzătorilor Români. În anul 1932 am primit din partea Ministerului Educației Naționale o burse pentru a urma specialitatea folclor la Paris. Aici am întâlnit-o pe prietena mea Lena Cristănte, cu care mă cunoșteam din monografia sociologică a comunei Runcu sub. Gorgji pe tatăl meu Victor care locuia la Paris ca pictor. În această vreme am cunoscut o seamă de specialiști ai artei folclorului și pictori prieteni de-a tatălui meu. Între aceștia pe Yves Tanguy care era de stăruie. În general meșterii pe care îi frecventam în acea vreme tatăl meu era un meșter de stăruie. Dar, după 5 sau șase luni bursa mi s-a suspendat așa că m-am întors la București. La Paris am lucrat la muzeele Trocadéro și la Musée de la Parole, dar în acea vreme mi s-a făcut propunerea să particip în diferite expediții folclorice. De asemenea, am cunoscut un specialist în arta populară chineză, care avea în acea vreme un expert în care, gândind că a-i corespunde, mi-a propus să fac intervențiile necesare pentru a ocupa posturile ^{importante} de meșteri în Occident. Astfel la Peking, unde, după cinci ani de ființare în la difuziune, mi-a fost un meșter etnografic. Acest specialist, pe nume Dubois, mi-a scris în acea vreme spunându-mi să mă adresez unei universități din New-York lucru pe care mi l-am făcut, fiind prea legat de țară și de arta noastră populară.

Înainte de a pleca la Paris am întreprins o călătorie de folclor în vara anului 1930 (mi s-a pare) în Maramureșul Cehoslovace unde făceam cu profitul de unele studenți cari locuiau acolo și pe care îi cunoșteam la monografiile Institutului Social.

Între aceștia era Nicodora Pop și tatăl său d-lul Pop care, locuiau în comuna Huga de Jos, în Cehoslovacia. Trecea frontierei am făcut-o fără pagă și pentru ei mi-a arătat

cu acest lucru se făcea cu mare ușurință românii de dincolo de hotăr
fără cunoaștere și putând veni la birou unde aveau legături.
Au cules cântece timp de aproape o lună mi se pare, cântec
ce au fost înregistrate pe fonograf și care mai figurează azi
încă în arhiva Institutului de Folclor.

În aceluși vreme am fost încorporat într-o firmă împreună de
diferite boli pentru care erau folclorizate toate regiunile din țară
fost necesară întințarea mea în spitalul lui I. I. I. "Regina Elisabeta"
unde am stat chiar bolnav vreme de 9 luni și luni pentru că, din
cauza debilității am fost eliberat ca dispensat medical.

Între anii 1932-1934, am funcționat ca profesor de muzică la
București, fiind detașat la Lic. Mălaieș, Bazarab, M. I. I. Vitea, I. I. I. Sava,
Borbu Delavrancea (unde am reținut lucr. o profesora pe o prietenă
de a mea din copilărie Gabriela Delavrancea, actualmente directoare
a. arcelor).

Nu mai puteam raporta viața de profesor (măsurându-mi perspective
mă de a fi aruncat de la o catedră de act, precum și atmosfera
antichitară care măgurea să prindă viața dintr-un fel de viață)
am hotărât să revin la viața măgurea de viață. Nu exclusiv
culegeri și studii cântecului popular. Am lucrat și făceam
mă la unele sacrificii deosebite salariale pe care le primeam
la Lic. Căpățeniș, ora egal sau chiar mai mic decât
de omul de viață, dar eram atât de puțin că pot să
lucrăm în acest domeniu încă nu mă interesa nimic altceva.

Am mai participat la două campanii monografice
pe județele Olhei (com. Cernea) pe com. Său, județul Mădăraș
unde am avut prilejul să mă folosesc. Restul timpului
mergeam fie în țară cu fonograful meu țară, fie lucram
cu cântăreții la București. Culegerile înregistrate de cântăreți
din Arhiva Inst. de Folclor formează dovada a continuei mele
preocupări pentru folclor.

În anul 1935 am participat pe luna Iulie, prima oară
la festivalul internațional de dansuri populare ce era organizat
la Londra. În continuare sau mai bine și însoțeam un
grup de țărani din Argeș pe care îi prezenta profesorul

meu Constantin Brăiloiu. Am cunoscut mulți oameni de spectacole la acest festival, am cunoscut și echipa sovietică, numeroasă care a obținut un strălucitor succes și am cunoscut-o și pe celebra dansatoare și cântăreață Tamara Hananu care mi-a lăsat o impresie de neuitat.

În-am stat decât câteva zile (12-05-6) în Londra după care m-am reîntors în țară. Omul l-am făcut în condiții tale oprele având pe seama mea răspunderea dansatorilor, eu singur nefiind suficient de obișnuit cu condițiile în străinătate.

În străinătate am mai plecat în aceeași condiție în 1936 la Istanbul unde se ținea un festival interbalcanic de jocuri populare și unde am descoperit deosebită o echipă de țărani din Gory condusă de către prof. Constantin Brăiloiu. Ultima oară am plecat cu o echipă la festivalul internațional din Londra în parua anului 1938 sau ianuariei 1939. În acest an m-am mai plecat profesorul Brăiloiu ci am fost însoțit de conducătorul echipei de cântăreți din Argeș.

Am cunoscut nenumărați oameni în decursul anilor până în această perioadă. Spectacolul străin și alți cari le intereseau de muzica populară frecventau și Arhiva Soc. Compoziția unde aveau potolea la-i cunoaște.

Între persoanele din străinătate cari au venit în țară cu core legareu mai multe pictorie pentru Beryl de Zoette specialista în dansuri populare, Lee Miller fotografa locuind în Egipt unde era stabilită pe care mi-a prezentat-o în 1938 pictoria Roland Penrose și i-a lăsat impresia fără mi s-au adresat să-i însoțească.

Bru prof. Brăiloiu și apoi prin Lee Miller am cunoscut familia ministrului egiptului la București: Mohamed Amin Faid. În toamna anului 1938 când a izbucnit conflictul cu Cehoslovacia, Lee Miller m-a propus să plec din țară deoarece situația pentru ei devenea din ce în ce mai critică iar ea mergea pentru unele sentimente de simpatie. Mi s-a spus

li mă gândesc la acest lucru deoarece am trăit am totuși legat de țară, mai cu seamă de munca pe care o făceam. M-am arde combustibil cele mai bune, căci profesorul O. Bărbulescu, era eșist, acaparator așa pe cât munca colaboratorilor în era în viață me fel răpădărită.

La începutul anului 1939, am fost îndepărtat de la muncă ce înși era atât de drăgă și pentru că făceam atâtea sacrificii. Din motive morale am pădărit arhiva de folclor fiind lăsat complet pe drumuri. În același an, după ce mi-am pierdut slujba, familia fuad m'a încercat cu multe drăgă, fiindu-i mila de mine. Așa pe cât eram foarte de multe ori în casa lor. Ei aveau un bășit de ne-o 19 ani Ahmed care, după parții era oarecum dezaxat, și ca care le plăcea să stau la vorbă. Pentru la sfârșit mi-am dat seama că această drăgă venea din mtrărie pe care îl amusea la început respectu la doamă pentru mine iar apoi pentru a-l distra pe cumel ei.

Tot în 1939 am fost concentrat la reg. 15 Dorobanți - Rădăuți. La Bătrânaș, unde am dus o foarte greu fiind erou-soldat în termen. După bolnav în acea vreme, m-a statănt deama de acest lucru și am suportat grelele umilente la care eram supus înreși sătăși în acea perioadă de naționalism sălbată care în Moldova luam cunoscutele forme grave.

După recăutarea din mtrărie (când erouși au fost mtrărați) am mai stat o perioadă până la înfrântarea soldatilor erouști. Am fost profesor de muzică din 1940-1945 la liceul teoretic erouesc, condus de un colectiv de profesori în frunte cu prof. Al. Graue. Multe dintre elevi și profesori erau în parte și sau lucrau pentru partid și liceul nostru fiind unul dintre cele care au deo preție ce mai multă comunități. Am predat și cursuri de istoria muzicii în această perioadă în care am trăit într-un mediu destul de restrăns (fără de vată pe care o dușesea odă mtrărie caud fiind xtrăem

de vesel și de socializare eram trase de toate părțile. În timpul războaielor cel
mai mult am stat - o pe for. Lena Constanta, care mi-a fost de un mare
ajutor cu multe probleme materiale - mi amănase și anumiți panouri mo-
durate la abajur când fuseseu cântar de poliție legionară. Îi
mai vedeam pe Bela Tiber, pe Mihai Sebastian, pe dr. Alfred Brill
pe care îi cunoșteam de multă vreme, căci într-o prietenie mai erau
foarte mulți de stănga ca de pildă Ilie Constantinescu, Gogu
Radulescu, Alexandra Sahia și mulți alții.

Perioada războaielor cu toate mizeriile mi-a zguduit profund
și mi-a obligat să reflectez mai mult la viața mea. Nu mă
interesau politica și aveau concepția puțin excelentă burgheză
că politica trebuie să facă numai cel ce e dotat pentru acest
lucru și că mai ai de-a face un artist nu are ce face politic.

Bombardamentele mă impresionaseră foarte tare, nu mă
la țapău mă făceau să-mi dau seama de realitate care era
altfel decât eu o închipuisem.

În anul 1944 prin Elena Măi, nemăsurându-mă
am plecat la o moșie a unor prieteni de ai mei Bălan-
Kulac și Dorica. Această moșie era a generalului Iancu
Carlacont, care fusese scos din armată datorită căl-
tătoriei și care în acea vreme avea o altitudine politică
hotărâtă împotriva fasciștilor pentru victoria Sovietelor.

Am așezat într-o încălțată din com. Jupanesti-Gorj
unde am trăit făcându-mi singur meșugul și unde
pentru prima oară am avut prilej să fac contact cu
omul sovietic. Acolo lângă mine lăsau niște prizonieri
sovietici din lagărul de la Barboțesti și care erau gardați
în niște borcane în pădure unde pătrundeau ploarea.

Îam profitat de ocazie în ziua care unde stăteam
și, seara după seara stănd de vorbă cu ei mi-am dat seama
de războiul lor, de hotărârea de a învinge. Și ei
au reușit să-mi transmită unde se urmasse dintr-o
prietenie mai nu o făcuse: necesitatea de a lupta

efectii pentru cauza nuntătoarească. Am simțit căldura înfleteasă a omului
non sonetic, căldura pe care uici-o data nu amusesem pe legat 1-0
cunosce atât de mult, ca toate cât amusesem alătea curiozități.

În ziua de 22 August am venit Mașini la București. La o zi după
această dată a venit fericita zi eliberatoare când gloriile armate
sonetice ne deschideau drumul către o nouă viață. Imediat după
această dată m-am îndreptat către strada Latină & unde aparea
"România Liberă" legală și la Apararea Patriei ca pentru
a-ma pune, cu toate puterile mele de nuntă, în fluxul clau
nuntătoare. Holă răzlea mea era fără de și minții și nuntă nu
m'ar fi putut împiedeca. Am luat contact cu România
Libera în acea perioadă cu ^{tor} Hefan Popescu, cu Bela Berber, cred că
tor. Petre Iosif și alții. La Apararea P. am lucrat cu tor. Asa
Moran, cu tor. Leibovici, Serban, etc.

Făceam parte din prima comisie artistică a Sindicatului
Împreună cu tor. Matei Socor, Vescau, Breslagu.

De atunci intrând în 1945 în partid am dus în
permanență, și de zi viață de partid, nu m-am rupt
nici o dată de partid și datorită partidului sunt un alt
om.

Am trecut rând pe rând în diferite nume: consilier
muzical la "Fundatiile Regale" unde am reușit să adă-
postesc Arhiva de Folclor, funcționar specializat la Radio
(unde am intrat în Materivora odată) Consilier muzical
la Ministerului Informațiilor, Inspector Gral în
M. Artelor, director al Institutului de Folclor și Profesor
șef de catedră de Folclor la Facult. de Muzică.

Ca nume de partid am făcut parte aproape
pela intrare a mea în partid din biroul celui compozitor,
apoi am fost secretar de celulă și membru în comitetul
Sectorului de artă și cultură, membru al comisiei

muzicale de pe lângă secția de pop. n' agt. a C.C. și secretar al org. de basă compoziții.

015

Cred că cel mai grav lucru din viața mea a fost faptul că, după 23 August am avut legături de prietenie cu tor. Elena Patrascanu n' prin ea și cu Chereșiu Patrascanu. Această prietenie s-a legat de pe urma faptului că Elena Patrascanu lusa împreună cu Lena Constante la U.P. unde Diașescu te activez și eu (la Cercul artistic). În urmă cu Elena Patrascanu am dus multe vreme muncă comună (la Comitet de Secția, la Teatrul de Păpuș, la Comitetul de Artă) așa încât devenisem buni prieteni. Erau foarte des în casa Patrascanu. Tine la proiect că nu am avut privilegiul necerut să-i dau seama de deviația lui, din două motive: în primul rând nivelul meu ideologic nu-mi permitea să judec anumite situații de al doilea rând că el era un om destul de inclus în el (opre lucrurile de Elena P.), morozăuros și puțin volăret. Câtă partidule a atras prima oară atenția asupra poziției lui Patrascanu încă multe vreme am fost nelămurit. Nu m-am fost fătă de partid să continui de a-l vedea, mai cu seamă că nu mă dădeam învrat de nimic, acceptând ca partidule să mă dăme, să mă îndrumeze.

Am fost verificat prin luna Noemerie, ordă cu Directori din M. Artelor, nu am căutat să ține pe mine nu-mi dau seama dacă am avut ne-o scapare. Însă nu a fost în intenția mea. Sunt legat de partid căci sunt crescut și născut de partid și dacă asta și pot să-mi dau seama bine și cu folos, căutând să aplic teoriile savanților sovietici combatând teoriile burgheze în folclor, dacă reușesc să formez cadre noi, să impun spiritul partidului oriunde lucrăm, dacă sunt în rând cu alții

oamenii, dar au fost creștini cu "mădăra născută" acest lucru îl
dătează numai parțial. Iulius.

016

Au am primit carnetul la verificare.

Harry
Brauner.

Rude:

Au un frate Peter Brauner, pictor care locuiește la Paris din 1929
(în 1937 a venit în an m. țară). Au l. au rădăcinile de aține; un corespondent.

Alteodor Cesar, a fost în vremea legioranților cu o îmbrăcată
6' e în Palestina. Au am primit dela el aici un zădărn.

O sora Romena Lohman a plecat legal, cu soțul ei Mark
Lohman, cetățean străin care a fost transportat dela București
la Geneva la o soc. internațională de transporturi. Eu am corespond
cu ea.

Dr. Rudolf Brauner, ^{medic} prof. universitar, comunist, membru
în comitetul executiv al Uniunii Salariata din România.

Veronica Miczick, comunistă, fef de lucrări speciale, tali
tunuri la Ture de Folclor, are doi copii, doi o. b.

Compozitori:

Deborah, mama, batiana - tunc de 70 ani, fars
meserie

I. 1950.

17 23 017

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în Calea Victoriei 168 declar următoarele :

In anul 1938 am cunoscut pe Lee Miller Elorny care venise din Egipt, unde era măritată și care venise în România împreună cu un prieten de al ei, pictorul englez Roland Peurose. Acest lucru se petrecea în vară. Au vizitat Arhiva de Folklor a Societății Compozitorilor și fiind amatori să cunoască arta populară românească am legat prietenie cu ei.

Stx. In acea vreme ei ne-au prezentat ministrului Egiptului și soției lui, cu care de cunoșteau bine din Egipt. Pe soția ministrului Egiptului Attia Mohamed o mai văzusem și o cunoscusem fugitiv într-o vizită pe care o făcuse șefului meu la Arhiva de Folklor cu câteva luni înainte (lui Const. Brăiloiu).

[REDACTED] Cu ea, care a rămas vreo 2 luni în țară (cred că până în Sept. 1938) am vizitat de mai multe ori casa ministrului egiptean cu a cărui soție mă împrietenisem în această perioadă.

3 După plecare, Lee mi-a scris de câteva ori, i-am răspuns la început după care am încetat corespondența. Pe pictorul Peurose l-am mai revăzut în anul 1939 (luna Ianuarie) când am participat la Londra la un festival internațional de dansuri cu o echipă de jucători țărani, iar pe Lee în anul 1945, când a trecut prin București 2-3 zile.

Intre această perioadă și până la plecarea ministrului egiptean din România, de atunci am rămas în legătură cu el și cu familia acestuia.

In primăvara anului 1939 am fost înlăturat - din motive rasiale - de la Arhiva de Folklor a Soc. Compozitorilor unde lucrasem încă din anul 1928 și unde mă specializasem ca folclorist muzical. Rămas fără nicio ocupație îmi venea foarte greu căci încă din copilărie eram obișnuit să muncesc. In această perioadă până la concentrarea mea la reg. 15 Doro-banți Piatra Neamț continuam să mă duc pe la Ministrul Egiptului, a cărui soție m'a plăcut cu care însă nu am avut le-

. / .

gături mai intime. Aci în casă am cunoscut pe ministrul Angliei Hoare, pe soția lui. Aceștia se interesau deasemenea de muzica populară și m'au invitat odată la dâșii la masă.

Masa la care am participat era compusă din mai mulți englezi, se vorbea englezește, eu nu înțelegeam și din când în când, nevasta ministrului îmi traducea din mijlocul conversației, însă uitând (fiind foarte distrată) continua să-mi vorbească în englezește. Mi-au propus să organizez în cadrul unei recepții pe care o vor da, o serată de muzică și cântec românesc. Am organizat în cadrul unei recepții la care au participat mai mulți lume oficială, această prezentare de folclor, la care am adus echipa de țărani care fusese prezentată la Londra în cadrul concursului internațional. Nu am fost retribuit pentru acest lucru. După aceea serată m'au mai invitat odată la masă. Nu pot preciza dacă acest lucru s'a petrecut înainte sau după concentrare. La concentrare am suferit un regim de persecuție (după ce înainte fusesem dispensat de serviciul militar acum fusesem luat ca simplu soldat) caracteristic mai cu seamă celor ce au făcut milităria în Moldova în acea perioadă ca evrei, când legionarii se pregăteau, când Moldova era înțesată de elemente dușmănoase care se refugiaseră din Bucovina și din Basarabia și care erau în mare măsură militari. M'am întors la București în clipa în care evreii au fost scoși din cadrele armatei, deprimat, infricoșat și demoralizat (făcusem carceră, corvoadă) și suferisem toate umilințele. Continuam, la întoarcere să stau la fratele meu, doctorul Brauner, unde luam masa.

Intors în capitală am simțit un mare ajutor de la Lena Constante (pe care o cunoscusem în anul 1931 în cadrul campaniilor monografice ce erau făcute de Institutul Social Român, sub conducerea profesorului Gusti.

Am cunoscut-o mai bine când am plecat pe teren în com. Runcu jud. Gorj. Lena căuta să mă ajute susținându-mi moralul. Deasemenea și ministrul Egiptului împreună cu soția lui mă ocroteau, în acea perioadă ei fiind deja în conflict armat cu Italia. În anul 1940, în primăvară, s'a permis evreilor să aibă școli particulare. Am intrat profesor într'un grup de colegi cari făcuseră o asociație și deschisese un liceu teoretic pe strada Dionisie Lupu 20. Eu nu eram în asociație ci retribuit ca profesor de muzică iar școala nu aparținea Centralei Evreilor. Activitatea școlară am depus-o intens, făcând cu elevii în afară de lecțiile obișnuite și lecții de istoria muzicii cu exemplificări. În afară de aceasta mai primeam și o retribuire

ca supraveghetor de ordine, peste pedagogi, deoarece salariul era foarte mic. In acest interval de prigoană antisemită nu pot spune că am suferit în special mai mult ca alții. Totuși, eram tare înfricoșat și din această pricină (era în vremea legionară) mă adăposteam fie la Lena (unde dormeam uneori noaptea căci stătea la doi pași de școală) fie uneori la ministrul Egiptului, care mă trimitea cu mașina la școală când mă adăposteam noaptea.

In casa ministrului Egiptului veneau uneori seara și alți diplomați printre care ministrul Angliei cu nevasta lui și ministrul Turciei Tanrior. Am cunoscut odată acolo pe ministrul Americii cu soția lui (cred Gunter, care a murit mi se pare în acea vreme la București). In clipa în care s'au rupt legăturile cu Egiptul aș fi vrut să plec în Egipt. Nu am reușit să-mi fac formalitățile necesare și am rămas aici. Pe toți pe care i-am pomenit (ministrul Angliei sau al Turciei sau al Egiptului) nu i-am mai văzut niciodată și nici n'am mai întreținut legături de nici un fel cu ei. Susțin că această prietenie față de mine se datora faptului că, după ce fusesem dat afară din slujbă, persecutat, lipsit de sprijin, le-am inspirat un sentiment de milă și revoltă împotriva persecuției mele. Era în perioada în care Egiptul fusese copleșit de fascismul lui Mussolini.

Tot în perioada războiului am mai predat cursuri de istoria muzicii, la cererea tov. Vera Primu, la școala evrească de fete din strada Mihăileanu unde se organizaseră cursuri gratuite pentru elevele școlii și cursuri plătite pentru persoane adulte. Aveam peste 90 de elevi sau auditori. Mai vedeam des în timpul războiului pe o prietenă Dorica Bălan, care era împotriva fascistilor și a lui Antonescu și care deasemenea mi-a dovedit în această perioadă de persecuție rasială prietenie împreună cu soțul ei Nicolae, până a plecat pe front și după ce s'a întors.

In vremea în care eram profesor la liceul teoretic evreesc s'a făcut de către siguranță odată o percheziție elevilor. Era în timpul în care au fost condamnați o serie de elevi dela Școlile evrești pentru propagandă antifascistă.

La acea percheziție unul dintre elevi, fiul tov. Oeriu, mi-aduc aminte că mi-a încredințat portofelul pe care nu vroia probabil să-l găsească autoritățile.

In anii războiului tov. Alex. Sanilevisci, profesor la

13
 acelaș liceu, mi-a cerut odată să-i spun Lenei Constante că vrea să o vadă neapărat. I-am făcut legătura cu Lena Constante (pe care o cunoscusem cu mult înainte). El i-a predat niște documente însă în seara aceleiași zile (el ducându-se personal la Lena) a fost arestat iar peste noapte Lena percheziționată. Nu i-au fost găsite hârtiile cari fuseseră ascunse iar a doua zi spunându-i profesorului Graur acesta mi-a comunicat s'a anunț pe Lena să distrugă acele hârtii (era unul dintre discursurile tov. Stalin în legătură cu războiul).

14
 În timpul rebeliunii legionare ~~xxx~~ m'am adăpostit la Lena. În 21 Ianuarie a murit tata iar când a fost înmormântarea, la care zi au fost înmormântați și toți evreii omorâți în rebeliune, cum transporturile se făceau foarte anevoios, ministrul Egiptului mi-a împrumutat mașina pentru a mă deplasa la crematoriu.

În anul 1943 vara, liceul teoretic evreesc de băieți împreună cu liceul de fete "Victoria" am fost trimiși să culeagă plante medicinale pentru "Patronajul" într-o tabără din comuna Brătulești, jud. Ilfov. Au plecat elevii cu o seamă de profesori printre care și eu, stând toată luna August mi se pare. Tabăra era condusă de tov. prof. Graur și Bruno Colbert.

În vremea războiului mai vedeam uneori pe Belu Silber, pe Mihail Sebastian, cari obișnuiau să asculte mai cu seamă Duminica radio la Lena Constante. Pe Belu îl cunoscusem de mult de tot, nu-mi amintesc împrejurările, împreună cu tov. Ministru Gogu Rădulescu, cu tov. Ilie Constantinovski (actualmente la Moscova) tov. Petre Năvodaru și încă mulți alți oameni de stângă.

15
 În toată perioada de care pomenesc nu mi s'a făcut niciodată, în nicio împrejurare propuneri de a lucra pentru siguranța generală, cu care n'am avut niciodată legătură. Dease-menea, la plecarea legațiilor străine și în vremea în care se aflau aci nu mi s'a propus să duc nici un fel de muncă fie ea culturală sau de altă natură pentru străini.

În vara anului 1944, când începuseră bombardamentele anglo-americane, școlile s'au închis mai devreme. Deși principia evreii n'aveau voie să circule, totuși prin intervenții căpătau autorizații. Eram foarte slăbit în acea perioadă. Fusesem repar-tizați în detașamente de alarmă și nu mai vroiam să stau în București. Invitat la țară în comuna Jupânești jud. Gorj de către Dorica Bălan la moșia ei, unde locuia tatăl ei generalul în

rezervă Iancu Carlaonț m'am adresat colegilor mei profesori spunându-le că vreau să plec.

Profesorul Alexandru Rosetti, în acea vreme ne ajuta de multe ori (era bun prieten cu prof. Graur și Boyck și pe mine mă cunoscuse și sprijinise de mult în munca profesională) a intervenit și mi-a făcut rost de o autorizație pentru a mă deplasa în com. Jupânești. Acolo știam că tatăl Doricăi Bălan mă va primi bine căci el era în acea vreme împotriva lui Antonescu, împotriva războiului căci fusese scos din cadrele armatei încă din 1940 spunea pentru că ar fi fost "filojidan". Am plecat acolo în Mai sau Iunie. La început a stat și Dorica Bălan cu Lena o vreme. În sat veniseră militari și aflasem că începuseră să vorbească împotriva mea (că sunt suspect etc. M'am retras la via pe care o aveau departe de sat într-o casă în care locuiam singur și unde îmi gospodăream. Generalul Carlaonț stătea uneori la vie cu mine, alteori îmi trimetea doar alimente. Acolo, la vie, al cunoscut pentru prima oară de aproape pe omul sovietic. În apropierea viei era o pădure a unui popă Mischie, dela Cărbunești. Acesta angajase prizonieri sovietici la munca pădurii. Într-o zi 2 prizonieri au venit la vie sub un pretext oarecare (mi-au cerut niște cuie). Ei trăiau în niște condiții îngrozitoare: îmi amintesc că li se dădea un cap de vită la 12 persoane, drept mâncare pe o zi după ce munciau cu greu la pădure. În acea perioadă ei locuiau în niște bordeie în pădure, unde din cauza ploilor bordeiele fiind inundate trebuiau să doarmă în apă. Am intrat în vorbă cu dâșii și le-am spus să se adăpostească într'un șopron mare unde era fân și care aparținea de casa în care stăteam. Am legat între timp o mare prietenie. Generalul Iancu Carlaonț trimetea bilete cu știrile de pe front și noi eram la curent de înfrângerea cوتropitorilor. După ce m'au cunoscut mai bine (noapți întregi după lucru stăteam de vorbă) unul dintre ei mi-a mărturisit că ei trebuie să evadeze că sunt pregătiți dar că pentru acest lucru e neapărat necesar să încerc să le fac legătura cu partidul. Știau că nu sunt membru de partid dar cunoscând situația ~~mea~~ mea au crezut că pot face acest lucru. Le-am promis că la București voi căuta să iau imediat legătura și în ziua de 21 August m'am reîntors. M'am adresat tov. prof. Graur comunicându-i cele de mai sus. Eu nu știam că peste două zile va veni ziua cea mare a eliberării așa încât eram agitat când tov. Graur mi-a spus că va comunica și va face

cele necesare. După două zile însă situația s'a schimbat.

La una sau două luni am fost căutat de Serioja (așa îl chema pe tov. sovietic care conducea grupa) însă nu ne-am putut găsi.

Aceasta este declarația mea cuprinzând faptele mai importante din perioada 1939-23 August 1944, declarație pe care o dau nesilit și de bună voie.-

ss. Harry Brauner

10 Februarie 1950

Declarație,

29

1.

Sabina născută Harry Brauner, domiciliată în casa nr. 168 declar următoarele:

În anul 1938, am cunoscut pe Lee Kellor E. King care venise din Egipt, unde
era moartă și care venise în România împreună cu un prieten de-al ei,
pictorul englez Roland Penrose. Acest lucru de petrecere în viață
Alina de Folclor a Societății Căpșorilor și fiind amatori să cunoască
arta populară românească am legat prietenie cu ei. În acea vreme
ei mi-au prezentat muștrul egiptului și soția lui, cu care de
cunoșteam bine din Egipt. Pe soția muștrului egiptului Alina Mohamed
o mai răzuseam și o cunoșteam fugitiv într-o vizită pe care o făcuse
sefului meu la Alina de Folclor cu câțiva ani înainte (lui Const.
Bădi-lor).

După plecare, Lee mi-a scris de câteva ori, și-am răspuns la început
după placare, Lee mi-a scris de câteva ori, și-am răspuns la început
după care am încetat corespondența. Pe pictorul Penrose l-am
mai văzut în anul 1939 (luna ianuarie) când am participat la
Londra la un festival internațional de dansuri cu o echipă de fete
tărâșii, iar pe Lee în anul 1945, când a trecut prin București, 23 zile.
Într-o această perioadă și până la plecarea muștrului egiptului
din România, de atunci am rămas în legătură cu el și ca familie
austrie.

În primăvara anului 1939 am fost întâlnit - din motive
razde - de la Alina de Folclor a Soc. Căpșorilor, unde lucra
pea din anul 1928, și unde mi-a specializat ca folclorist muzical
Rămas fără nici o ocupație mi-venea foarte greu căci mă dă
câștigam erau obligat să muncească. În această perioadă până la
concentrarea mea la reg. 15 Dorobanți, Piața Rea, continuam să mă
dău pe la muștrul egiptului, a cărei soție mi-a plăcut în care m-a
mi am avut legături mai intime. Într-o casă am cunoscut pe
muștrul englezilor Hoare, pe soția lui. Acesta se interesa de asemenea
de muzica populară și mi-au murat odată la dorința la moarte.
Mă la care am participat era compusă din mai mulți englezi,
de vorbă englească, cu un înțelegere și din când în când,
neavând muștrul mi-a traducea din muzica conversativă în
mă înțeleg (fără foarte bine) continuă să-mi vorbească în
englească. Ei au propus să organizez în cadrul unei recepții
pe care o vor da, o dată de muzică și cântec românesc. Am
organizat în cadrul unei recepții la care au participat mai mulți

lune oficiale, aceasta prezentare de folclor, la care ^{adus} ~~au participat~~ ³⁰ echipa de
tânăr care fusese preparată la Londra, în cadrul concursului Internațional.
Nu am fost retribuit pentru acest lucru. După aceea ~~stăta~~ ^{stătea} în alt
măi turistat odată la masă. Nu pot prezenta încă acest lucru și a petrecut
Marșul sau după concentrare. La concentrare am suferit un regim
de persecuție (după ce marșul fusese organizat de serviciul unității acum
fusesem înalt ca simplu soldat) caracteristic mai cu seamă celor ce
au făcut uvertură în Moldova în această perioadă ca evrei, când legionarii
se pregăteau, când Moldova era interesată de elementele dumnezeiești care
se refugiaseră din Bucovina și din Basarabia și care erau în mare măsură
sunt uverturi. Mă aflu în București în clipa în care evreii au fost
scorși din cadrul armatei, deprimat, înfricoșat și demoralizat făcusem
carceră, corvoadă, și inferențe toate umilintile. Continuam, la Mădona
la stau la hățele meu, doctorul Brauner, unde luam masă. Intors în
Capitală, am început un mare apăsător de la Constantin (pe care o cunoșteam
seu în anul 1931 în cadrul campaniei monografice ce erau făcute de
Institutul de Științe Române, sub conducerea profesorului Gusti. Am învățat
- o mai bine când am plecat pe teren în com. Rușcu Județ. Gorj.)
Leua cântă să mă ajute menținându-mă morală. Împreună cu ea și
ministru egiptului împreună în satul lui mă ocroteau, în această
perioadă și fond deza în conflict armat cu Italia. În anul 1940, în
primăvară, s-a permis evreilor să aibă școli particulare. Am intrat
profesor într-un grup de colegi care făcuseră o asociație și deschișeseră
un liceu teoretic evreiesc pe strada Dăbuleț Lupa 20. Eu mă aflu în
asociație ei retribuit ca profesor de muzică dar școala ^{nu} a participat
Centralei Evreilor. Activitatea școlară am depășit-o intens, făcând ca
elevii în afara de lecțiile rânduite și lecții de istoria muzicii cu
excepție făcând. În afara de aceasta mai primeam și o retribuire
ca muncă neagră de ordine, (este jehazogii, deoarece salariul era
foarte mic. În acest interval de prigoană am scris și un pot
său ca am suferit în special mai mult ca alții. Totuși, eram tare
înfricoșat și din această pricină (era în vremea legionarilor) m-am
abținut să fie la leua (unde dormeau unora uvertura căci stătea
la doi pași de școală) și uneori la ministerul egiptului, care mă
făcusem ca muncă la școală cîntă un abținut uvertura.
În casa amintitului egiptului veneau uneori kara și alți diplomați
prin care ministerul Angliei cu nevesta lui și ministerul
Turciei Tannior. Am învățat odată acolo pe ministerul american
cu soția lui (cred că Ginter, care a murit în separe în această
vreme la București.) În clipa în care s-a rupt legăturile cu
Egiptul am și fi vrut să plec în Egipt. Nu am reușit să-mi fac

etătile necesare și au rămas aici. Pe tot în care i-am pomenit (ministrii
 gles sau al Turciei sau al Egiptului) nu i-am mai văzut nici o dată și
 nici u-aia uai mtrietzunt legatari de aici un fel cu ei. Tot în
 perioada războiului am mai prebat cursuri de istoria noastră, la
 Creșea For. Vra Frimu, la școala vreoasă de fete din strada Mihailoanu(?)
 unde se organizaseră cursuri gratuite pentru elevi, copii și tineri
 plecați pentru persoane adulte. Aveam peste 90 de elevi sau auditori.
 Mai vedeam des în timpul războiului pe o prietenă Dorica Balau, care
 era împotriva fasciștilor și a lui Ion Ionescu și care deaceia uia
 mi-a dovedit în această perioadă de persecuție rasială pretenție
 împreună cu sotul ei Nicolae, până a plecat pe front și după
 ce i-a murit.

În vremea în care eram profesor la Liceul Teoretic creșean și
 făcui de către organismul nostru o percepție elevilor. Era în timpul
 în care au fost condamnate o serie de elevi de la școala creșeană
 pentru propagandă anti-fascistă. La acea percepție unul dintre
 elevi, fiul tor. Oștin, mi-a spus amintit că mi-a mădușat portu-
 felul pe care mi vroia probabil să-l găsească autoritățile.

În anii războiului tor. Alex. Saurereci, profesor la același
 liceu, mi-a venit odată în vizită la mine la Leana (pe care o cunoșteam
 răpă neaparat. I-am făcut legătura cu Leana (pe care o cunoșteam
 cu mult înainte). El i-a prebat unele documente despre în deara
 aceluiaș zile (el duca în se personal la Leana) a fost arestat
 iar peste vreo Leana percepționată. Nu i-au fost găsite hârtii
 cari fuseseră ascunse iar a doua zi spunându-i profesorului
 Ștefan acesta mi-a comunicat în o amint pe Leana în distrug
 acele hârtii (era unul dintre discursurile tor. Stălin în legătură
 cu războiul).

În timpul rebeliunii legionare mi-am adă postit la Leana. În
 zi lămurie a murit fata; iar caed a fost înmormântarea, la
 care au fost înmormântate și toți ereii moruți în rebeliune, cum
 transporturile se făceau foarte aue vior, murșurile egiptului
 mi-a imprimat la maxia (până a uia deplasa la crematoriul
 de la Iași).

În anul 1943 vara, liceul teoretic creșean, împreună cu
 liceul de fete "Victoria" au fost trimiși în căleșă plătite
 medicinale pentru "Patrioșul" într-o tabără din comuna
 Bistulaș, jud. Ilfov. Mă plecat elevii cu o leamă de profesori
 pentru care și cu

... în vremea în care eram profesor la Liceul Teoretic creșean și făcui de către organismul nostru o percepție elevilor. Era în timpul în care au fost condamnate o serie de elevi de la școala creșeană pentru propagandă anti-fascistă. La acea percepție unul dintre elevi, fiul tor. Oștin, mi-a spus amintit că mi-a mădușat portul pe care mi vroia probabil să-l găsească autoritățile.

Stând totați luna August mi se pare. Tabara era condusă de For. prof.
Gaur și Bruno Colbet. 26 028 32 4

În vremea războiului mai vedeau uneori pe Belu și Colbet, pe
Lilias și Sebastian, care stăpâneau toată ascultă, mai cu seamă Danuș
ca radio la Lena Constante. Pe Belu îl cunoșcusem de mult de tot,
me-au amintit nepreputându-l, împreună cu For. Majordom 909
Rădulescu, cu For. Pile Construcționovski (actualmente la Moscova) For.
Petre Năvodaru și încă mulți alți oameni de stăruie.

În toată perioada de care pomeneșc mi s-au făcut vizite, în nici o
împrejurare propuneri de a lucra pentru siguranța generală, în care
nu am avut nici odată legătură. De asemenea, la plecarea legatului străin
nu și în vremea în care se aflau aici mi s-au propus două nici
un fel de muncă fie ea culturală sau de altă natură pentru
străini.

În vara anului 1944, când începuseră puternice bombardamente
anglo-americane, școlile și-au închis mai devreme. După principalul oraș
nu aveau voie să circule, totuși prin intervenții ca potau autorități.
Era cu foarte rău în acea perioadă. Fusesem repartizat în deta-
șamentul de alarmă și nu mai voram să stăm în București. Invitat
la o fară în comună japoneză sub. Gory de către Dorica Bălan la
mormă ei, unde locuia tatăl și generalul de rezervă Ionuț Carlaont
m-au adresat colegilor mei profesori spunându-le că ne-au să plece.
Profesorul Alexandra Rosetti, în acea vreme ne spunea de multe ori,
(era bună prietenă cu prof. Gaur și Byck și pe mine mă cunoșcuse
și spuseseră de mult în vremea profesională) a intervenit și mi-a
făcut rost de o autorizație pentru a mă deplasa în com. japoneză.
Acolo stăram cu tatăl Dorică Bălan mă va primi bine căci el
era în acea vreme dispotiva lui Auto-nesu, dispotiva războiului
când fusese răz în cadrele armatei încă din 1940 spunea pentru
ar fi fost „filosofian”. Am plecat acolo de mai puțin jumătate. La început
a stat în Dorica Bălan cu Lena o vreme. În sat veniseră militari
și așezăm că începuseră să vorbească cu dispotiva mea (ca sunt
„suspect” etc). M-am retras la via pe care o aveau departe
de sat într-o casă în care locuiau împreună și unde erau
gospodărești. Generalul Carlaont stătea ^{într-o} la ni cu mine, alți
ni înși trimitea doar alimentele. Acolo, la ni, am
cunoscut pentru prima dată diaproape pe omul sovietic.
În apropierea riei se o pădure a unui popa român, de la
Carlaont. Acesta ocupase pufoierii sovietici la muncă

33
pe drum. Într-o zi 2 priji miei au venit la vie sub un pretext oarecare 5.
(măi-avea cerut uiste ciucă). Și trăiau în uiste condiții îngrozitoare; erau
amănunțat că ei le dădea un cap de vâie la 10 persoane, drept mănincare
pe o zi după ce mureau cu grea la pădure. În acea perioadă ei locu-
iau în uiste bordeie în pădure, unde din cauza ploilor borderele fiind
inundate trebuiau să doarmă în apă. Am intrat în vorbă cu
dărușii și le-am propus să se adapostescă într'un popon mare
unde era fan și care aparținea de casa în care stăteam. Am
legat între timp o mare prietenie. Generalul Iancu Carlaot
trimitea bratele cu sticle de pe front și noi eram la curent de
înfrângerea cotropitorilor. După ce m'au cunoscut mai bine (măști
într-o după lucru stăteam de vorbă) unul dintre ei mi-a martu-
rit că ei trebuiau să evadeze că sunt îngrățiți dar că pentru
acest lucru e neapărat necesar să treacă să le facă legătură
cu partizanii. Știau că nu sunt membru de partid dar cunoscând
situația noastră au reușit să pot face acest lucru. Le-au
promis că la București vor cânta să iau mediat legătură
cu în ziua de 21 august mău reînțos. M-am adresat
prof. Graur comunicându-i cele de mai sus. Eu miștiam că
peste 2 zile va veni înăsa cea mare a eliberării așă Eucă
eram agitat când prof. Graur mi-a spus că va comunica și
va face cele necesare. După două zile după situația s-a schimbat
la una sau două luni am fost cântat de Ieroga (asa îl cheamă
pe prof. Iovetici care conducea grupa) rusa mi ne-au putut
găsi.

Acastă este declarația mea cuprinzând faptele mai
importante din perioada 1939 - 23 august 1944, declarație
pe care o dau neret și de bunăvoie

Karoly Branner.

10 Februarie 1950

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în București, Cal. Victoriei 168, declar următoarele :

16 In afară de ministrul Angliei, Hoare, am cunoscut la
Sfr. egipteni pe colonelul Maenab, care era la legatia engleză.
M'a invitat odată la un ceai la dânsul acasă, ceai la care a
participat multă lume.-

In anul 1944, după 23 August venind bombardamentele, m'am adăpostit, plecând de pe calea Victoriei, două zile într'o pivniță la mama lui Lena Constante, în strada Sihleanu (acolo fiind mai liniște).

Imediat după aceea am plecat prezentându-mă la A.P., am lucrat în sectorul cultural, am lucrat în comisia muzicală a Sindicatelor (1944-1945) cu tov. Matei Socor, Vescan, Breslagu. Continuam să fiu profesor la liceul teoretic evreesc până la finele anului școlar 1945.

18 Incă în anul 1944 cred prin toamnă sau la începutul
anului 1945 m'am revăzut cu generalul Carlaonț, care mă adăpos-
tise în vremea războiului și care doream eu, ținând seama de
atitudinea lui democratică și antifascistă, să intre în Uniunea
Patrioților. Am văzut că începe să aibă o atitudine ostilă, și
că nu e de acord cu acțiunile comunistilor. M'a surprins schim-
barea aceasta, dar mai în urmă am aflat că a început să facă
politică militantă manistă, intrând în conflict deschis cu co-
muniștii în jud. Gorj. Nu l-am mai văzut, am aflat dela fiica lui
că mult după aceea a fost arestat, judecat și condamnat pentru
acțiuni subversive iar că mama fetei a divorțat de el.

18. In anul 1944 după câteva luni dela eliberarea am cunos-
cut-o prin Lena Constante pe Elena Pătrășcanu, care în acea
vreme activa la U.P. M'am împrietenit repede cu dânsa, mi-aduc
aminte că fiind bolnavă, în toamnă i-am adus flori într'o după
amiază când am avut prilejul să-l cunosc și pe L. Pătrășcanu.

După această perioadă, într'o seară la cercul artistic U.P., dânsa mi-a făcut propunerea să mă ia pe mine și pe Lena într'o plimbare pe care o vor face la Predeal. Era în iarna lui 1944. Am plecat la Predeal împreună cu Pătrășcanu și am stat

cred vreo 2-3 zile. Era cu noi și Belu Silber (care era prieten cu ei de mult) Mihail Sebastian (cred) scriitorul și Herand Torosian, un avocat, cunoscut de al lui Belu Silber și Pătrășcanu de care ei spuneau că au lucrat împreună în ilegalitate

Am activat după aceea la Minist. Informațiilor în calitate de consilier muzical onorific, Minister pentru care, după numirea tov. Constantinescu Iagi, primisem sarcină să lucrez într'un colectiv de organizare a serviciilor, colectiv din care făceau parte Elena Pătrășcanu și Mircea Nadejde.

Am intrat la Radio funcționar la Regia muzicală, apoi consilier muzical al Fundației "Regele Mihai" unde am preluat direcția Arhivei de folclor a Soc. Compozitorilor.

Am fost încadrat în partid în toamna anului 1945, ducând de atunci în permanență viața de partid, prin participarea activă și nenumărate sarcini.

In casa lui Pătrășcanu, unde mergeam foarte des (seara la masă uneori, alteori la cinematograful și la teatru), am văzut venind cel mai des, mai cu seamă la început până prin 1947-48, pe Belu Silber. Cu acesta Pătrășcanu se retrăgea uneori, având discuții separate împreună. După ce a fost numit profesor de economie politică, a început să lucreze la cursul lui împreună cu Belu Silber. Când au fost alegerile (1946) în campania electorală într'un voiaj m'a luat și pe mine și pe Lena, cu trenul special în județul Arad. În același tren atunci era și un anume Betea, dela Institutul de Statistică poate șeful lui de cabinet Rupenian, un procuror dela cabinet Grigorescu și procurorul Micșu dela cabinet cu care plecase. Erau încă și alții dar nu-mi amintesc cine. Eu nu am participa

22

propriu zis la campanie, m'am dus numai în voiaj cu ei. Pe Betea l-am mai văzut de câteva ori, ştiam că vine tot pentru a-i controla sau a-l ajuta la curs.

Pur.

Am cunoscut în casă la Pătrăşcanu deasemenea pe nişte vechi prieteni de ai lor, cu care însă se vedeau foarte rar, pictoriţa Riza Propst Kraid cu soţul ei Pollack, pe un tovarăş Soloduhin, care era pe la Externe şi care se căsătorise cu o prietenă de a lor (al cărui nume momentan îmi scapă).

Cu Herand Torosian erau foarte buni prieteni şi el venea destul de des în casă până a fost numit consul la Paris.

Din corpul diplomatic n'am cunoscut pe nimeni la ei, deoarece când, aveau invitaţi oficiali nu participam. O singură dată, invitând pe tov. Dangulov cu marele artist sovietic Obratşov, au chemat-o şi pe Lena şi pe mine la masă.

Cu Elena Pătrăşcanu am lucrat împreună mai departe la organizarea primului şi al celui de al doilea 1 Mai, la diferite alte manifestaţii, în calitate de membrii ai Comitetului Sectorului de Artă şi Cultură, la USASZ, etc.

23

Anti-part

Am observat în general în casa Pătrăşcanilor o atitudine, pe care, cu ochii de astăzi, judecând anumite manifestări trebuie s'o consider neprincipială şi uneori chiar duşmănoasă. Este adevărat că cel care mai cu seamă menţinea o asemenea atmosferă era Belu Silber, care critica, uneori în gura mare diferite acte de guvernământ. Tin să subliniez că la aceste discuţii nu participam niciodată activ. Îmi aduc aminte de pil-dă, şi sunt sigur că nu dela început ci după o anumită perioadă Pătrăşcanu despre tov. Ana Pauker s'a exprimat numind-o "tanti Ana" aşa zis ca o glumă. Dar acest lucru nu dela început, când vorbea în termeni extremi de calzi şi de frumoşi.

Când Pătrăşcanu a plecat la Cluj, unde a ținut discurs duşmănos, am fost şi eu de faţă. Nu mi-am dat seama de loc de linia naţionalistă şi şovină pe care a introdus-o aici în acea vreme nu eram destul de lămurit asupra problemelor şi nu aş fi putut să-mi imaginez că face o asemenea acţiune fără a se fi controlat în prealabil cu partidul. Dealtfel, mi-am dat seama mult mai târziu de acest lucru, când am aflat că a primit o aspră critică din partea Comitetului central.

Nu făcea deloc ~~xx~~ impresia să fie de acord cu criticele i-a fost adusă şi mai târziu, când i s'a cerut să-şi facă autocritică publică, acest lucru ştia că se discutasese la ei în casă, deşi mi se pare că acceptase, nu l-a pus în practică.

Era prin urmare o atitudine voită împotriva partidului.

23
Aut. part.
Din acea vreme mi-am dat seama că este nemulțumit,
dar nu puteam bine pricepe de ce anume. Era abătut, morocănos,
de cele mai multe ori. Eu în general, eram bine dispus, glumeam
rădeam, cântam și mai deslegeam această atmosferă. Stiu că, la
un moment dat, când toată lumea era nelămurită de ce nu începe
procesul criminalilor dela Iași, cari au comis progromul îngro-
zitor, l-am întrebat și eu de ce nu mulțumește opinia publică
care e revoltată că încă se mai amână această problemă. Mi-a
răspuns nesatisfăcător, că nu e timpul încă, că nu poate să o
facă (aveam impresia că lasă a înțelege că nu i se permite).

24
Mu.
Nu am insistat, în general nu mă băgam și nu discut
nici cu el nici cu Elena Pătrășcanu problemele politice sau
chestiunile importante.

25
Fuge
Simțeam că cu timpul nemulțumirea lui creștea, având
el impresia că este lăsat la o parte și că anumite măsuri se
iau fără participarea lui. Când a plecat la Bruxelles, la con-
ferința internațională de drept, nu pot preciza, îmi e imposibil
dar știu de ce plana impresia că va rămâne acolo. Deci dacă
aveam impresia aceasta, deși în fond eram convins că se va în-
toarce, înseamnă că acest lucru îl surprindeam dintr'o conti-
nuă atmosferă care se creia.

26
Aut. part.
Stiu că fusese foarte impresionat de faptul că, fiind
la Brașov (la finele anului 1947) și luând gazeta locală i-am
arătat că a fost numit tov. Bodnăraș ministru Apărării Național
el ~~stia~~ nu știuse nimic de acest lucru. Asta îl făcea să devie
mai închis. Am stat Crăciunul la Păltiniș când el și-a petrecut
cea mai mare parte din vreme, închis într-o cameră și lucrând.

27
*Contra-
cu E.*
Rare ori, în afară de orele prânzului sau cinei stătea
prieteneste de vorbă în acea perioadă. La Păltiniș fiind, el
a fost chemat de urgență la București, când a plecat fără să
știe ce anume se petrece. Noi ne-am întors cu Elena Pătrășcanu
și Lena Constante în ziua de 31 Decembrie, după ce fuseseră în-
lăturat regele.

Aceasta este declarația mea cuprinzând fapte mai im-
portante din perioada 23 Aug. 1944 până la 31 Dec. 1947, declara-
ție pe care o dau nesilit de nimeni.--

ss. Harry Brauner

11 Februarie 1950

Subsemnatul Henry Brauner, domiciliat în București, calea Victoriei
168 declar următoarele:

Tu afară de numele Angliei, Hoare, am cunoscut și pe colonelul
Macnab, care era la legatia engleză. M-a invitat oră la ora ceas
la domiciliu acasă, ca și la care a participat multe luni.

În anul 1944, după 23 august venind bombardamentele, am iam
adapostit, plecând de pe calea Victoriei, două zile într-o pivniță la
mama lui Leon Corstaele, în strada Vihleane (acolo fiind mai
grunde).

Imediat după aceea am plecat prezentându-mă la A.P. am
lucrat în secțiunile culturale, am lucrat în comisia numită a
indicației (1944-1945) cu tov. Matei Iacov, Vexau, Brăslav,.

Continuam să fiu profesor la școala teoretică avansată până
la finele anului școlar 1945.

Mă în anul 1944 creștea toamna sau la începutul
anului 1945 m-am reunit cu generalul Carbaș, care mi
absoptite în numele războiului și care doream ca, fiind școala
de activitatea lui demorată și anti-fascistă, să intre în unirea
Patrioților. Am reușit să reușesc să câștig o activitate oțelă, și
ca mi e de acord ca activitatea comunistă. Măsură surprins
schimbarea aceasta, dar mai în urmă am aflat că la
măsură să fiu politică mișcătoare, înțelegând în
conflict de idei cu comunistii în județul Gorj. Mă l-am
mai la tată, am aflat de la frate lui că mult după aceea
a fost arestat, judecat și condamnat pentru activități subver-
sive dar că mama fetii a divorțat de el.

În toamna anul 1944 după căderea lui de la călărie
am cunoscut-o prin Leon Corstaele pe Elena Potiașcanu
care în acea vreme activa la U.P. - Mă am împrietărit
repede cu dăru, mi-am amintit că fiind bolnavă, în
frământări-am avut furi într-o după amiază când am
avut prilejul să-l cunosc și pe L. Potiașcanu.

Dupa aceasta perioada, m-am lasat la carul artistic U.P. Daron m-a facut
 prietenul sa ma ia pe mine si pe Lena m-am plimbat pe care o
 m face la Pradeal. In luna iunie 1944. Am plecat la Pradeal
 impreuna cu Patrascanu si am stat undeva 2-3 zile. Era cu
 noi si Belu Silber (care sa purtau cu ei de mure) Mihail Sebastian
 (crist) Simi Truie si Herand Trossianu, un avocat, cunoscut de -al lui
 Belu Silber si Patrascanu de care ei spuneau ca au furat impreuna
 ilegalitate.

Am activat dupa-acum la librit. In perioada aceasta in calitate
 de consilier municipal cristic, ilustrat pentru care, dupa numirea
 lui Constantinescu la noi, primarul s-a decis sa lucreze muncii
 colective de organizare a serviciilor, colectivita care faceau parte
 Elena Patrascanu si Mircea Nedelcu.

Am intrat la Radio functionar la Regia Municipal, apoi
 consilier municipal al Fundatiei "Regele Mihai" unde am
 preluat directia Muzei de Folclor a Soc. Compozitorilor.

Am fost recadrat in partid in toamna anului 1945,
 incand de atunci in permanenta vala de partid, prin
 participare activa si neamuritate saracilor.

In casa lui Patrascanu, unde mergeam foarte des (pe
 la unu-unei, altori la cinematograful la teatru), am
 vazut venind cel mai des, mai cu deosebire la inceput
 anul 1947-48, pe Belu Silber. Cu acesta Patrascanu se retragea
 uneori, avand discutii separate impreuna. Dupa ce a
 fost numit profesor de economie poetica, a inceput sa

lucrase la curtea lui Napoleon ca Belu Silber. Cand au ⁰³ ⁴⁰ fost alegerile (1946) la campania electorala nimeni nu s-a luptat si pe mine si pe Elena, ca treimele special in subiectul rad. In acelasi timp atunci era si un anume Beta, de la Institutul de Statistica, ^{noile} ^{pe} fusese lui de cabinet Ruzarsca, un procuror de la cabinet Gheorghiu si procurorul dirigea de la cabinet cu care plecase. ~~Rozari~~ ^{Rozari} ~~Eau~~ ^{Eau} ~~inco~~ ^{inco} si alti dar nu-mi amintesc. Nu mi-am participat propriu zis la campanie, urmasii mei numai in votaj cu ei. Pe Beta l-am mai vazut de cativa ori, stia ca vine tot pentru a-i controla sau a-l ajuta la curs. Am cunoscut in casa la Patrascanu desenele pe uste vechi pictate de-ai lor, cu care purta se vedeau foarte rar, pictura Rita Propot Kraid cu sotul ei Pollack, pe un foraj Solo Duhin, care sa fie la Externe si care se carotea (cu o pretenta de-a lor (al carui nume momentan mi s'apara) el venea la Herand Torosian sau foarte buni prieteni si el venea destul de des in casa pentru a fi murit cornele la Paris.

De corne diplomatice urmasii cunoscut pe nimeni la ei, de sarce cand auveau invitati oficiali nu participau. ~~De~~ ^{De} ~~impusa~~ ^{impusa} ~~data~~ ^{data}, murtau pe for. Dan guler sa ~~antarele~~ ^{antarele} artist sororetic Corbettov, cu chemat o si pe Elena si pe mine la masa.

In Elena Patrascanu au luptat Napoleon ~~mai~~ ^{mai} de parte la organizarea primului si al celui de-al doilea 1 Mai, la diferite alte manifestatii, in calitate de membru al Comitetului Sectorului de Paza si Cultura, la USAF etc.

Am observat in general de casa Patrascanu o atitudine, pe care, ca ochii de astazi, judecand anumite manifestari, trebuie sa o consider ~~impresionata~~ ^{impresionata} si uneori chiar dezmanata. Este adevarat ca el care mai in seama mentinea o atmosfera la Belu Silber, care critica, uneori de gura mare diferite acte de guvernament. Trebuie sa subliniez ca la aceste discutii nu participau urmasii activ. Mi s'aduc aminte de pilda, si mult regret ca nu dela receput si dupa o anumita perioada, Patrascanu despre for.

Am scrie în exprimare, numind-o "fanti ma" (fanti ma) ca o glumă.
 Dar acest lucru nu l-am făcut, când vorbeam în termeni exteriori de
 calzi și de frumosi.

Când Patrișcanu a plecat la Cluj, unde a ținut acel discurs sup-
 maș, am fost și eu de față. Eu mi-am dat seama de loc de loc
 naționalistă și știam pe care a introdus-o căci în acea vreme
 nu eram destul de cunoscători asupra problemelor și mi-a și
 putut să-mi imaginez că face o asemenea acțiune fără să
 fi controlat în prealabil cu partidul. De altfel, mi-am dat
 seama mult mai târziu de acest lucru, când am aflat că
 a primit o aspră critică din partea comitetului central.
 Eu făcea de loc impresia să fie de acord cu critica ce i-a fost
 adusă și, mai târziu, când i s-a cerut să-și facă autocritica
 publică, acest lucru stătea să se discute la ei în casă, deși
 mi se pare că acceptare, nu l-a pus în practică. Era puțin
 umor o atitudine foarte negativă față de el. Din acea
 vreme mi-am dat seama că este nemulțumit, dar nu
 puteam bine pricepe de ce anume. Era abia abia, morocănos
 de cele mai multe ori. Eu în general eram bine dispus,
 glumeam, râdeam, cântam și mai desigur, am această
 atmosferă. Știu că, la un moment dat, când toată
 lumea era melancolică, deci nu mergea procesul criminalilor
 dela lan' căci au comis propunerea de a-l aminti
 și eu deci ne mulțumim opera publică care e revoltată
 că nu se mai amana această problemă. Mi-a răsunat
 nerăsfăcător, că nu e timpul meu, că nu poate să
 facă (aveam impresia că lăsa a înțelege că nu i se
 permite). Eu am insistat căci, în general nu mă lăsa
 și nu discutăm nimic cu el nici cu Elena Patrișcanu proble-
 mele politice sau chestiunile importante.

Știam că cu timpul ne mulțumim cu el, că
 având impresia că este lăsat la o parte și că
 ana ante ochii se va face participarea lui. Când
 a plecat la Bruxelles, la conferința internațională de
 drept, nu pot preciza, dar e imposibil, dar nu știu

dece plana impusă ca va rămâne acolo. Deci încă aream
impresia aceasta, deși în fond erau curioși că de ce intrase,
precum că acest lucru îl surprindeau într-o anumită
atmosferă care se creia.

Știi că fusese foarte impresionat de faptul că, fiind
la Brașov (la finele anului 1947) și luând gazeta locală
îi-am arătat că a fost numit for. Bodnary ministru
Aparaturii Naționale, el nu știuse nimic de acest lucru. Asta
îl făcea să devină mai închis. Am stat cîrmuș la Paltin, în
când el și-a petrecut cea mai mare parte din vreme, închis
într-o cameră, nu lucrând. Rareori, în afara de a se
plimbă în jurul unei stăte care pretindea de vîlă, în
acea perioadă. La Paltin, fiind el a fost chemat de
urgenta la București, când a plecat fără să știe ce amena
se petrece. Noi ne-am întors cu Elena Patrașcanu și Elena
Constantin în ziua de 31 Decembrie, după ce fusese
înălțurată regele.

Aceasta este declarația mea cuprîndînd fapte
mai importante din perioada 23 aug. 1944 până la
31 Dec. 1947, declarație în care o dată n-a fost de nimeni.

Karry Brauner

11 Februarie 1950.-

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în București, Calea Victoriei 168 :

În perioada dintre 1945 până în 1948 am petrecut vacanțele împreună cu Pătrășcanii și cu Lena Constante, fie la Snagov, unde în timpul verii în anul 1946 stăteam cu chirie la Snagov atunci seara obișnuit dormeam acolo, apoi în 1946 și 1947 mi-am petrecut vacanțele împreună la Mangalia și în vila lor de la Snagov.

În ziua Congresului PMR, din Februarie 1948 mă aflam la masă la Pătrășcanii împreună cu Lena Constante. Când el a plecat la Congres nu se aștepta să fie demascat, iar după ce tov. Teohari Georgescu a pomenit despre abaterile de care se făcuse vinovat, el era foarte abătut. Nu îmi amintesc să fi comentat dar știu că stătea congestionat în biroul său și era foarte închis. A continuat să meargă la congres însă din ce în ce arăta semne de nervozitate, se plimba de colo până colo prin casă. La întrebări spunea că va face tot posibilul să clarifice situația. Mi-aduc aminte că într-o zi el sau nevasta lui spuneau că tovarășul Teohari Georgescu pentru prima oară i s'a adresat pe numele de familie "Pătrășcanu" nu cum obișnuia să-i spună obișnuit și că asta e o dovadă probabil că situația este desperată.

În acea vreme de atunci în colo, ^(după Rezoluția P.M.R. 1948) nu mai mergeam atât de des pe la ei, ei însă veneau la mine. Eu stăteam într-o cameră la Institutul de folclor, el venea pe la mine, după amiază trecea într-o altă cameră, se așeza la pian și exersa până venea să-l ia nevasta. Uneori, trecea înainte mi se pare pe la Lena Constante. Am impresia că în această perioadă odată, nevasta lui l-a întrebat dacă nu ar vrea să plece în străinătate. Cred că și Lena era la această discuție când el a răspuns că n'are unde pleca, că ce să facă acolo. În orice caz eu știam din ceace aflasem din documentele de partid că e vorba de o abatere, după cum îmi dau seama că el nu își însușea aceste critici.

Timpul până a fost izolat îl vedeam, după cum am spus din când în când. În ziua când a fost izolat, cred că femeia lor de serviciu făcea curățenie și i-am invitat la mine la masă. La prânz a venit nevasta lui cu Lena (lucrau la teatrul

Comedia) și mi-au comunicat că "Andrei a fost chemat la Partid". Văzând că nu mai vine și se face târziu, au plecat împreună acasă la Pătrășcanii. Eu am mai stat, urmând să plec la o sedință, și la un moment dat a venit Lena, spunându-mi că a venit cineva cu o scrisoare dela Pătrășcanu în care o cheamă pe ea (pe Elena Pătrășcanu) și că și-a făcut bagajul, că era albă ca varul și că a plecat.

În toată această foarte scurtă vreme Lena plângea și ne-am despărțit. De atunci (aveam întâlnire cu Lena seara) n'am mai văzut-o timp de șase luni nici pe Lena. Am înțeles că a fost și ea ridicată.

Banii 25 Mi-e cu neputință să-mi aduc aminte, data precisă, când Lena Constante a venit la mine cerându-mi să ascund un plic cu monedă străină (erau parcă hârtie elvețiană) care aparțineau Pătrășcanilor și pe care ei îi dăduseră în grijă. Am comis grava greșală de a accepta să-i ascundă la mine, ea urmând să le restituie banii când ar fi revenit. Banii (nu știu câți erau mi se pare că în valoare de 4-500 mii de lei?) i-a băgat Lena într'un dulap după o firidă la mine. Eu n'am dat nicio atenție acestui lucru, uitasem atât de tare încât lăsasem descuiat și camera respectivă și dulapul. Știu că într-o zi, femeia de serviciu făcând curat, eu fiind în provincie, a dat de acești bani. Nu știa dacă sunt bani sau nu, i-a lăsat acolo și atunci eu am chemat-o pe Lena, care a luat înapoi plicul cu banii.

De când n'am mai avut contact cu Pătrășcanu, până în ziua în care am fost arestat am depus o muncă intensă pentru a dovedi că nu am avut nimic comun cu atitudinea lui Pătrășcanu, că sunt legat de partid, că sunt legat de munca mea. Am îndeplinit multe sarcini de partid. Am făcut parte din colectivul care a deservit Sectorul de Artă și Cultură, ca membru în comitet. Am preluat în multe organizații de bază a acestui sector rezoluția cu privire la trădătorul Tito. Am organizat cu prilejul serbărilor centenarului dela 1848 concursurile pe țară de joc popular la Giulești și la Izlaz (în calitate de inspector general al direcției muzicii din M. Artelor). Am

avut diferite delegații în provincie, pentru organizarea
operei maghiare la Cluj.

În luna August 1948 am fost internat vreme de o
lună în clinica Drului Lupu.

Mi s'a cerut să nu lucrez decât 3 ore pe zi, restul
să stau culcat. Iubesc atâtă lucrul însă că de multe ori nu
dormeam mai mult decât 3 ore pe zi.

În anul 1949 am trecut director al Institutului
de Folclor (vechea arhivă a Soc. Compozitorilor și a M. artelor
au fost contopite), am fost numit conferențiar la Fac. de mu-
zică, apoi profesor adjunct după 2 luni și după 2 evidențieri
în muncă am primit la 1 Mai "Medalia Muncii" iar apoi numit
profesor, șef de catedră.

Tot timpul mi-am desfășurat activitatea partinică
ca secretar al organizației "Compozitori" străduindu-mă să
mobilizez și să stimulez pe creatorii muzicali către o muzică
în slujba poporului, realistă bazată pe arta noastră populară.

Am îndemnat echipele de amatori ale C.G.M.-ului, am
colaborat activ la "ziua Scânteii", am participat activ la
organizarea conferinței pe țară a compozitorilor, la înființarea
Uniunii Compozitorilor în al cărui comitet am fost cooptat
în Oct. 1948); am făcut parte din comisia care a exclus din
sânul compozitorilor elementele dușmănoase, sunt responsabilul
secției de muzicologie și folclor a Uniunii Compozitorilor,
unde trebuie să introduc linia ideologică justă în spirit
partinic.

Menționez că după cele 6 luni de detențiune, după ce
Lena a fost la mine, mi-a dat indicații că dacă vreodată se va
întâmpla să fiu interogat să nu caut să ascund nimic, să fiu
sincer, să spun tot. Deasemenea mi-a arătat că a trecut printr-o
greă încercare.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau nesilit
și de bună voie.

ss. Harry Brauner

13.II.1950

40
46
Declarație

030

168:

Subsemnatul Harry Branaor, domiciliat în București, calea Victoriei

În perioada între 1945 până în 1948 am petrecut vacanțele împreună cu Patrascanu și cu Leva Constante, fie la Snagor, unde în timpul verii în anul 1946 stăteau cu chirie la Snagor atunci seara obișnuim dormeam acolo, apoi în 1946 și 1947 ni-am petrecut vacanțele împreună la Mangalia, și în rest la Snagor.

În ziua Congresului PMR, din Februarie 1948 mă aflam la muncă la Patrascanu împreună cu Leva Constante. Când el a plecat la Congres nu ~~se~~ se aștepta să fie demarat, iar după ce fost. Teoharic Georgescu, a pomenit desigur abaterile de care se făcuse vinovat, el era foarte abatut. Nu îmi amintesc să fi conștientizat starea sa congestională în biroul său și era foarte închiis. A continuat să meargă la congres fără să știe că nu se aștepta semne de nervozitate, se plimba de colo până colo prin casă. La întrebări: "Cum se face tot portul să clarifice situația, li-aduc aminte că nău și el sau nevasta lui" răspundea că tovarășul Teoharic Georgescu pentru prima oară i s-a adresat pe numele de familie "Patrascanu" nu cum obișnuia să-i spună obișnuim și că asta e o dovadă probabil că situația este desperată. Măcar venea de atunci acolo, nu mai mergeam atât de des pe la ei, ei nu veneau la mine. Eu stăteam nău cauză la Institutul de folclor, el venea pe la mine, după amiază, făcea nău altă cauză, se așeza la pian și exersa până venea să-l ia nevasta. Uneori făcea marșuri mi se pare pe la Leva Constante. Am impresia că în această perioadă odată nevasta lui l-a întrebat dacă nu ar vrea să plece în străinătate. Cred că și Leva era la această discuție când el a răspuns că nuare unde pleca, că se făcea acolo. În orice caz eu știu, din cauze aflându-mă din documentele de partid că e vorba de o abateri, după cum mi-au spus deama că el nu își dădea seama de asta.

În timpul până a fost izolat îl vedeam, după cum am spus din când în când. În ziua când a fost izolat, cred că

femeia lor de serviciu făcea curatenie și o-am trimis la mine și la mami. Ea
 marș a venit noastră lui cu leua (plușu la teatrul Comediei) și mi-au comu-
 nicat că „Andrei a fost chemat la Partid”. Văzând că nu mai vine și se face
 târziu, am plecat împreună acasă la Patrascanu. Eu am mai stat, urmând
 să plec la o sedință, și la un moment dat a venit leua, spunându-mi
 că a venit știrea cu o scidoare de la Patrascanu în care o cheamă pe
 ea (pe Elena Patrascanu) că și-a făcut bagajul, că s-a albat-
 cune și că a plecat. În toate aceste foarte scurte vreme leua
 plângea și ne-am despărțit. De atunci (aveam întâlnire cu leua
 seara) n-am mai văzut-o timp de sare lui și nici pe leua. Am
 rămas că a fost și ea rădăcată.

Mie

cu reputația sa-mi aduc aminte, data pierderii, când am Constante
 a venit la mine arătându-mi să ascund un plic cu monede
 străine (erau parca hârtie elctron) care aparțineau Patrișcanu
 și pe care ei și bănușera în gura. Am comis gravă greșală de
 a accepta să-i ascundă la mine, ea urmând să le restituie banii
 când ar fi revenit. Bani (nu știu câți erau mi se pare că în
 valoare de 4-500 mii de lei?) i-a băgat leua într-un dulap
 după o ființă la mine. Eu n-am dat nici o atenție acestor lucruri,
 notareu atât de tare măcar să-l arunc și cauză respectivă
 și dulapul. Știu că într-o zi, femeia de serviciu făcând curat în
 ființă în pronicie a dat de acest bani. Nu știu dacă sunt
 banii sau nu, i-a dat acolo și atunci eu am chemat o pe
 leua, care a luat mapoi plicul cu bani.

De ^{când n-am mai avut contact cu Patrascanu} ~~atunci~~ Patra în ziua în care am fost arestat am depus
 o nouă declarație pentru a dovedi că nu am avut nimic comun
 cu activitatea lui Patrascanu, că sunt legat de Partid,
 că sunt legat de munca mea. Am depus multe
 sarcini de partid. Am făcut parte din colectivul care a
 desfășurat sectorul de Artă și Cultură. Am preluat în
 ca membru în comitet

multe organizatii de baza a acestui sector revolutia cu privire la tra-
tate. Am organizat cu prilejul aniversarului centenarului dela 1848 concursuri
le pe tara de joc popular la Gulesti si la Blaj (In calitate de respector
general al directiei muzicii din M. Artelor. Am avut dispoziție delegatii
in provincie, pentru organizarea operei maghiare la Cluj.

In luna August 1948 am fost internat vreme de o luna in
clinica Brului Lupu. [redacted] [redacted]

[redacted] Mi s-a cant

ta un lucraf decît 3 ore pe zi, restul sa stau culcat. Iubesc atata
lucrul meu ca de multe ori nu dormeam mai mult decît 3 ore
pe zi. In anul 1949 am facut directia al Institutului de Folclor
(vechii arhiva a Soc. Compozitori si a M. Artelor au fost con-
tate), am fost numit conferentiar la Fac. de Muzica, apoi profesor
adjuat dupa 2 luni si dupa 2 evidentiari in munca am primit
la 1 mai "Medalia Muncii" iar apoi numit profesor, sef de
catedra. Tot timpul mei-am desfasurat activitatea partitica
ca secretar al organizatiei "Compozitori" stralucindu-mi
sa mobilizez si sa stimulez pe creatorii muzicali, catre o
muzica in slujba popoului, realista si apasata pe arta noastra
populara. Am numinat adesea de amatori ale C.G.M.-ului,
am colaborat actor la "Jura Scanteii"; am participat actor
la organizarea conferintei pe tara a compozitorilor, la
fauzarea Unionei Compozitorilor (in an al carui comitet de
conducere am fost cooptat in Oct. 1948); am facut parte
din comisia care a exclus din familie compozitorilor elementele
fasismice, sunt responsabilul sectiei de muzicologie si
folclor a Uniunii Compozitorilor, unde trebuie sa introduc
cursa ideologica pentru ei in spirit partinic.

Mentionez ca dupa cele 6 luni, ^{de detinutie} dupa ce lina a fost la
mine, mi-a dat indicatia ca daca neobdata se va intampla
sa fii interogat tu nu cant sa ascund nimic, sa fii
 sincer, tu spui tot. Deareincea mi-a aratat ca a facut
muntioarea mare.

Acasta mi este declaratia pe care o dau nescit si de buna voie Harry Diamant

13.II.1950

43
In interogatoriu 88
043

Ce mi-a vorbit Lena Constante după prima ei arestare
din 1948 și eliberarea ei.

După ce a ieșit din închisoare Lena Constante mi-a spus că în primul timp a dus-o bine, a fost într-o garsonieră unde cetia și unde avea impresia că era și Elena Pătrășcanu.

Că la un moment dat a încercat să scrie acasă și că scrisoarea i-a fost interceptată. A explicat însă că nu vroia decât să comunice mamei sale că este în viață și că e bine.

După această epocă a fost mutată, avea impresia la Interne, unde avea hrană suficientă dar îi venea foarte greu.

La un moment dat a fost transportată pe calea Raho-vei, unde mi se pare că a stat până la eliberare și unde a trăit foarte greu suferind de foame.

64
Inclusiv
Mi-a spus că a fost interogată numai de două sau de trei ori îmi pare, că a fost întrebată de Pătrășcanu, mai cu seamă de încercarea de a fugi. Că nu a mărturisit/faptul că a trăit cu Pătrășcanu, asta la sfârșit de tot.

Aceste lucruri nu mi le-a spus dela început, ci uneor povestindu-mi condițiile grele pe care a trăit și spunându-mi că suferea foarte mult.

Mi-a mai spus că și-a povestit odată despre întreaga ei viață, despre greutățile pe care le-a dus, despre mine, de când ne-am cunoscut, cum ne-am iubit și despre afecțiunea pe care mi-o poartă.

Mi-a spus că cel care a anchetat-o nu s'a lăsat convins și că i-a spus că are impresia că nu spune întregul ade-văr și că ascunde ceva.

Intr-o discuție pe care am avut-o mi-a spus că dacă ar fi vorba să fie arestată s'ar arunca de pe fereastră, căci îi e groază să mai fie închisă. Acest lucru, cu sinuciderea, aruncându-se pe fereastră mi l-a spus de mai multe ori.

65
Inclusiv
Intr-o seară, vorbind cu ea, m'a sfătuit dacă sunt arestat sau întrebat să spun totul căci n'are rostul să sufăr pe degeaba. Totuși îmi spusese cu alt prilej, să nu spun că mi-a spus de faptul că Pătrășcanu i-a cerut să se întâlnească cu Victor Rădulescu Pogoneanu la dânsa. Dar după cât țin minte acest lucru fusese înainte de discuția în care spusese să recunoască tot.

66
Inclusiv
În general vorbindu-mi despre această perioadă, îmi povestea mai cu seamă de greutățile mari pe care le-a simțit

în închisoare, de cât de îngrozitor este să-ți fie foame, să stai în permanență fără a vedea decât un bec electric în fața ochilor.

Nu-mi amintesc alte amănunte sau altceva.

Aceasta este declarația pe care o dau de bună voie și nesilit de nimeni, luându-mi răspunderea celor scrise.

ss. Harry Brauner

23.II.1950

67

inclus

Imi aduc aminte că, mi-a spus că fiind pe calea Raho-
vei, odată și-a dat seama că în celula alăturată se află Belu
Silber și că a comunicat cu el. Că Belu i-ar fi spus că a fost
pălmuit, că e foarte slab și deabea se mișcă. Despre Elena
Pătrășcanu mi-a spus că primind marmelada dimineața a făcut pe
ea o literă, mi se pare litera "L" și că și-a dat seama așa că
sunt în aceeași casă.

Ce am-a vorbit Lena Constante după primele
ei arestare din 1948 și eliberarea ei

După ce a eșt din închisoare Lena Constante mi-a spus că
pe primul timp a dus-o bine, a fost într-o garsonieră unde
cînta și unde avea o impresă că era și Elena Patrascanu.

Că la un moment dat a început să scrie acasă și că
scrisorile i-a fost interceptate. I-a explicat însă că nu voia decât
să comunice mamei sale că este în viață și că e bine.

După aceasta epocă a fost mutată, avea impresii la
interne, unde avea haine suficiente dar îi venea foarte greu.

la un moment dat a fost transportată pe calea Rahovei
unde mi se pare că a stat până la eliberare și unde a trăit
foarte greu suferind de foamete.

Mi-a spus că a fost interogată numai de două sau de
tre ori mi se pare, că a fost întrebată de Patrascanu, mai cu
seama de încercarea de a fugi. Că nu a mărturisit decât
faptul că a trăit cu Patrascanu, asta la sfîrșit de
tot.

Aceste lucruri mi mi le-a spus de la început, și
uneori povestindu-mi conditiile grele prin care a trăit și
întrebându-mi ce suferea foarte mult.

Mi-a mai spus că mi-a povestit odată despre
întreaga ei viață, despre greutățile pe care le-a dus, despre
viața ei, de care nu am cunoscut, cum ne-am înțeles
despre aspectele pe care mi-o povestea.

Mi-a spus că cel care a anchetat-o nu s-a lăsat
convins și că i-a spus că are impresia că nu spune
întreaga adevăr și că ascunde ceva.

Într-o discuție pe care am avut-o mi-a spus că
dacă ar fi vorba să fie arestată s-ar arunca de pe
femeia, că și de o groapă să mai fie închisă. Acest
lucru, cu o coincidență, aruncându-se pe femeia mi l-a
spus de mai multe ori.

Într-o seară, vorbind cu ea, mi-a sfătuit să
fiu arestat să fiu întrebată să spună totul căci n'are
nimeni să se fure pe degeaba.

46 046 31
Totuși, îni murire cu alt pîrlez, să nu spun că mi-a spus de faptul că
Patrascanu i-a cerut să se detașeze cu Victor Radulescu Rojoneanu
la dăsa. Dar după cât timp, cu mîntă acest lucru fusese înainte de
discreția în care murire să recunoască tot.

În general, vorbindu-mi despre această perioadă, mi povestea mai cu
seamă de greutățile mari pe care le-a simțit în închisoare, de
cît de îngrozită este să-ți fie foame, să stai în permanență fără
a vedea decât un bec electric în fața ochilor.

Au-mi amintesc aceste amănunte sau altele.

Încearcă să declarăția pe care o dau de bună vîră și nimeni
de nimeni; lăsa-mi răsunărilor celor scrise

Harry Brauner.

23. II. 1949.

Îmi aduc aminte că, mi-a spus că fîcînt pe calea Rahovei, unde
și-a dat seama că în celula alăturată se afla Belu Silber și că
a comunicat cu el. Că Belu i-ar fi spus că a fost rănit, că e
foarte slab și deabia se mișcă. Despre Elena Patrascanu mi-a
spus că primul mameleada dinmîntă a fîcînt pe ea o literă,
mi le pare litera "L" și că și-a dat seama așa cînt în aceluși
casă.

Gringian

Am mințit sau n'am spus tot ce știam crezând că voi putea trece peste anumite lucruri, ca să-mi ușurez situația și pentru a o acoperi pe Lena.

. / .

1/.Chestiunea cu Pogoneanu.Stiusem dela proces că Pogoneanu este trădător și că prin urmare dacă s'a întâlnit cu el Pătrășcanu,au avut probabil legături.Cum eu nu știam direct acest lucru,ci mi-l comunicase Lena,credeam că nespunându-l și ascultând sfatul pe care mi-l dăduse mai de mult,nu se va afla că știam și eu și că prin urmare îmi voi ugura situația.

69

2/.Nu am spus dela început chestiunea cu prietenul Lenei,care locuia la Londra deoarece știu că ea nu vroia să spună acest lucru,pentru ca nu cumva să se facă vreo legătură între această prietenie și acuzația de spionaj împotriva lui Pătrășcanu (eu știind că nu a avut nicio legătură cu asta).

3/. Chestiunea cu otrava,pentru că nu știam acest lucru decât prin Lena,dela ea și îmi spusese că nu va spune acest lucru

Altceva nu știu să mai fi fost stabilit între mine și Lena.

ss.Harry Brauner

23.II,1950

49

0491.

34

Sau n' am quis tot ce știu eu /

Am mintit crezând că voi putea trece peste anumite lucruri, ca să nu
uzurez situația și pentru a o recupera pe Lena.

despre proces

1) Chestiunea cu Pogoreanu, Ișureanu (că Pogoreanu
este trădător și că prin urmare dacă s-a întâlnit cu el Patras-
canu, au avut probabil legături. Cum eu nu știu direct acest
lucru, ci m-am comunicat cu Lena, credeam că răspunzându-l
și ascultând sfatul pe care m-a dat să duc mai departe, mi se va
afla și că prin urmare în viitor ura situația.
ce știu eu

2) N-am quis de la început chestiunea cu prietenul
Lenei, care locuia la Londra deoarece știu că ea nu vroia
să spună acest lucru pentru ca nu cumva să se facă
vre-o legătură între această prietenie și acuzăția de
spionaj împotriva lui Patrascanu (eu știind că nu
a avut nici o legătură cu asta).

3) Chestiunea cu Strava, pentru că nu știu
acest lucru decât prin Lena, de la ea și mi s-a spus că
nu va spune acest lucru.

Alteora nu știu să mai fi fost stabilite
între mine și Lena

Kamy
Braunov.

23.I.1950.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner domiciliat în calea Victoriei 168, fiind întrebat ce mi-a povestit Lena Constante în legătură cu șederea ei la Praga, declar că mi-a povestit că s'a întâlnit cu Nicole Gross, că a vorbit despre situația lui, că a stat cu Pătrășcanii câteva zile (sau o zi) că urma să primească cred un telefon dela Pătrășcanii pentru a se întâlni cu ei la Paris, pentru a se plimba împreună, că nu mi-a spus nimic în legătură cu fuga, că era supărată de faptul că au lăsat-o să aștepte.

Ce ți-a povestit înainte de plecare :

Că Pătrășcanu i-a propus să plece sau să rămăie în străinătate împreună cu Elena eventual. Nu-mi pot aminti alte amănunte.

Ce ți-a spus Lena Constante după eliberare ?

1. Că a fost lângă lacuri într'o casă unde a avut un tratament bun.

2. Că a avut impresia că acolo era și Elena Pătrășcanu.

3. Că a încercat să comunice cu părinții și a fost prinsă.

4. Că a fost dusă la Interne, crede,

5. Că a stat în Cal. Rahovei unde a avut un regim foarte greu

6. Că a vorbit comunicând prin celulă ~~xxx~~ cu Belu Silber.

7. Că a fost interogată de puțin (cred că de 2 sau 3 ori)

8. Că a declarat că a trăit cu Pătrășcanu.

9. Că anchetatorul i-a spus că nu crede că spune adevărul.

10. Că a fost întrebată în legătură cu fuga și despre prieteni cu Pătrășcanu,

11. M'a sfătuit să nu spun despre otrăvă, despre Pogoneanu, despre Nicole Gross.

23.II.1950

ss. Harry Brauner

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei, 168
fost interbat ce ura povestit Lena Constante în legătură cu
sebea ei la Praga, declară că mi-a povestit că s-a întâlnit cu
Nicol Gross, că a vorbit despre situația lui, că a stat cu Patrascanu
câteva zile (sau o zi), că urma să primească un telefon de la
Patrascanu pentru a se întâlni cu ei la Paris. ^{Că mi-a spus}
miune în legătură cu fuga. ^{pentru a se pleca} Că era supărat
pe faptul că au lăsat-o în aer. ^{rupreună}

Ce ț-a povestit înaintea de plecare?

Că Patrascanu i-a propus să plece, sau să rămână în străinătate
rupreună cu Elena, eventual. Nu mi-a putut aminti alte amănunte.

Ce ai discutat, ce ț-a spus Lena Constante după eliberare.

1) Că a fost lărgă lucrat într-o casă unde a avut un tratament ^{bun}

2) Că a avut rupreună cu acolo era și Elena Patrascanu

3) Că a murat tot conștient cu părinții și a fost prieten

4) Că a fost dus la interviu unde

5) Că a stat în calea Rahovei unde a avut un regim foarte
greu

6) Că a vorbit, comunicând prin celula cu Bebu Silber

7) Că a fost interogată de puterici (cât de 2 sau 3 ori)

8) Că a declarat că a trăit cu Patrascanu

9) Că audiatonul i-a spus că nu crede că spune adevarul

10) Că a fost interbată în legătură cu fuga, și despre puterici
cu Patrascanu

11) A a fost interbată miune după otrăvire, după Pogonaru, după
Nicol Gross.

23. II. 1950.

Harry Brauner.

Fuga { Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei
168, fiind întrebat ce mi-a spus Elena Pătrășcanu în legătură cu
fuga, declară că nu-mi aduc absolut de loc aminte de o asemenea
discuție.

ss. Harry Brauner

23.II.1950

Ce mi-a povestit Elena despre vizitele ei la Moscova ?

Singurul lucru de care mi-aduc aminte este despre biblio-
teca "Lenin" despre numeroasele volume și despre aspectul impre-
sionant al acestei biblioteci. Că a stat la un hotel foarte elegant

ss. Harry Brauner

23.II.1950

Ce reproșuri i-am făcut Elenei Pătrășcanu când s'a în-
tors dela Paris, eu și Lena Constante ?

Că dece ne-a scris așa puțin, că dece a stat așa de mult,
în legătură cu faptul că se vorbea că soțul ei căzuse în disgra-
ție, că gazetele nu-l pomeniseră aproape deloc și se comenta acest
lucru.

ss. Harry Brauner

23.II.1950

Ce mi-a povestit Elena Pătrășcanu după întoarcerea ei dela
Bruxelles ?

Mi-a descris orașul, nu-mi aduc aminte altceva.

ss. Harry Brauner

23.II.1950

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, fiind tulburat de un: a spus Elena Patrascanu în legătură cu fuga, declară că nu are absolut de loc amintirile de o asemenea discuție.

Harry Brauner

23.I.1950.

Că mi-a povestit Elena despre vizitele ei la Moscova.

În primul lucru de care mi-a spus amintiri este despre bibliotecă "Lenin", despre numeroarele volume și despre aspectul impresionant al acestor biblioteci. Că a stat la un hotel foarte elegant.

Harry Brauner

23.I.1950.

Că reproșuri: i-am făcut Elenei Patrascanu când să părăsească Paris, cu o Elena Constante?

Că de ce mi-a scris așa puțin, că de ce a stat așa de mult, în legătură cu faptul că se vorbea că totul ei că fusese în dizgrație, că guștile lui îl pomeneau aproape de loc și se cerea acest lucru.

Harry Brauner.

23.I.1950

Că mi-a povestit Elena Patrascanu despre intrarea ei în Belgia?

Mi-a scris oricum, nu mi-a spus nimic amintiri altora

Harry Brauner

23.I.1950.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

#8
Fiind într'o seară întâmplător la Belu Silber, prin 1947 mi se pare, la un moment dat, era ora mesei de seară, a venit generalul Cambrea împreună cu Geo Bogza. Până atunci nu auzisem niciodată că Belu Silber l-ar cunoaște pe generalul Cambrea. Am vrut să plec dar m'a oprit și pe mine la masă. În timpul cât am stat acolo s'a vorbit numai despre literatură, despre intențiile lui Bogza, iar eu i-am reamintit generalului Cambrea că îl cunoscusem când a venit cu divizia "T.V." și când fusesem chemat pentru a aranja muzica pentru filmul făcut de divizie.

7
Această declarație o dau de bunăvoie și nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

6 Martie 1950

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 162, declar următoarele:

Find într-o seară întâmplător la Belu Silber, prim
1947 mi se pare, la un moment dat, era ora mesei de
seară, a venit generalul Cambrea împreună cu Geo
Bogza. Până atunci nu au fost niciodată cu Belu
Silber l-ar rugat pe generalul Cambrea. Am putut să
plec dar mi-a oprit și pe mine la masă. În timpul
cât am stat acolo s-a vorbit numai despre literatură,
despre intențiile lui Bogza, i-ar eu i-am reamintit
generalului Cambrea că îl cunoșteam când a venit
cu dinția „T.V.” și când fusese chemat pentru a
da ora magica pentru filmul făcut de divizie.

Acastă declarație o dau de bunăvoie și n-am dat de
nimic

Harry Brauner

6. Martie 1950,

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

R.
749
Între 24 Februarie și 6 Martie 1945, Pătrășcanu povestea că la un moment dat, Rădescu, fiind primministru, supărat de ofensiva comuniștilor, refuza să mai participe la consiliile de miniștri pretextând că e bolnav. Din această pricină lucrările întârziiau și cum el era mai simpatizat dintre comuniști de către acesta, s'a dus la Rădescu să-l îmbuneze.

Rădescu i-ar fi spus că nu înțelege felul în care e tratat și atunci Pătrășcanu glumind i-a spus " uite, domnule general, eu am învățat o vorbă dela tatăl meu, pe care ar trebui să o înveți și dumneata : când cineva e hotărât să facă politică trebuie să se deprindă să înghită în fiecare zi câte o șopărlă vie".

Aceasta este declarația mea, ~~peșșșșș~~ dată de bunăvoie și nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

6.III.1950

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei, 168, de la următoarele :

Între 24 Februarie și 6 Martie 1945, Patrascanu povestea că la un moment dat, Rădescu, fiind prim-ministru, supărat de ofensiva comunistă, refuza să mai participe la consiliile de ministri din pretextul că e bolnav. Din această pricină lășările întârziiau și, cum el era mai simpatizant decât comunistii de către acesta, s-a dus la Rădescu să-l îmbuneye.

Rădescu i-ar fi spus că nu înțelege felul în care e tratat și atunci Patrascanu glumind i-a spus „urte, domnule general, eu am înțeles o vorbă de la tatăl meu, pe care ar trebui să o înveți și dumneata : când cineva e hotărât să facă politică trebuie să se deghizeze în engleză în fiecare zi câte o săptămână.”

Aceasta este declarația mea, dată de bunăvoie și nerent de nimeni

Harry Brauner

6. III. 1950.

59

143

059

C.N.S.A.S.

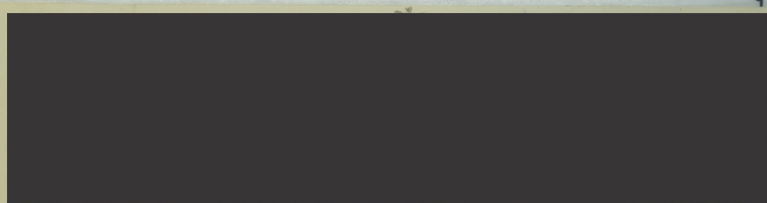
Declaratie

1.

61

061

145

63

063

6

163

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, declar următoarele :

122
Pw
Prima declarație pe care am dat-o în ziua de 27 Ianuarie 1950, în care mă prezentam în termeni laudativi am făcut-o pentru a impresiona și pentru a scăpa, judecând că în felul acesta nu voi mai fi reținut.

Am declarat că nu am mințit, când de fapt chiar în acea declarație mințeam și am căutat să înșel organele de cercetare pentru că nu vroiam să fiu prea mult amestecat în această chestiune, crezând că îmi voi ușura situația.

ss. Harry Brauner

10.3.1950

Declarație

Sabsemanul Harry Brauner, Nelor următoarele :

Prindea Declarație în care am dat-o în ziua de 27
Iunie 1950, în care am prezentat în termenii declarației
am făcut-o pentru a Trupierina și pentru a scapa, jude-
când că în felul acesta nu voi mai fi reținut.

Au declarat că nu am meritat, căci de fapt
chiar în acea Declarație menționam și am ~~menționat~~ căutab
să merg organele de cercetare pentru că nu vroiam
să fiu prea mult amestecat în această chestiune,
crezând că mi s'ar putea ușura situația.

Harry Brauner

10. 3. 1950.

7

DECLARAȚIE123
Dut.

În legătură cu Pătrășcanu n'am fost sincer și am mințit, dând explicații superficiale, pentru că cu mult înainte Lena Constante mă sfătuisese să nu spun tot ce știu și prin aceasta am acoperit adevărul.-

ss. Harry Brauner

10.3.1950

Declarație

În legătură cu Patriș, care mi-a fost omul
și am murit, fără explicații superficiale, pentru
ca mult înainte de a constata moartea sa
nu știa tot ce știu și prin aceasta am acceptat
avertul.

Karl
Brauner

10. 3. 1950.

DECLARAȚIE

125
In declarația din ziua de 13.II.1950 susținând că
Lena Constante mi-a spus să declar absolut tot, acopeream
din nou, căci nu declarasem încă ce știam și ea mi-a spus cu
totul altceva în clipa când eșise, adică să nu declar nimic,
arătând că nu știu nimic.

ss. Harry Brauner

10.3.1950

Declarație

În declarația din ziua de 13.II.1950 sustinând
că Leoa Constante mi-a spus că declar absolut tot,
acopeream din nou, căci nu declaraseu încă ce
știam și ea mi-a spus cu totul altceva în clipa
când s'îmi arăta că nu declar nimic, arătându-mi că
nu știu nimic.

Kary Brauner.

10.3.1950.

69
063 207
DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

După plecarea lui Nicol Gross, când Lena Constante îl condusese în toamna anului 1940 la Istanbul, el a plecat întâi în Palestina. După oarecare vreme a aflat prin niște rude de a lui că mama lui rămăsese în Palestina iar el s'ar fi stabilit la Cairo.

15/ Gross
După război destul de curând, o fostă cumnată de a mea, care deasemenea fugise, care însă fusese internată în lagăr de englezi cu soțul ei (Margit Valpescu) s'a reîntors în țară, după ce fuseseră siliți de englezi să plece în Kenia. Ea mi-a istorisit că la Cairo, englezii propuneau românilor refugiați să lucreze în serviciul lor de informații în schimbul unei situații retribuite. Cei care nu acceptau erau trimiși mai departe. Că acolo l-a văzut și pe Gross, care se stabilise la acest serviciu de informații din Cairo, unde părea că este foarte bine văzut și unde se purta de sus cu ceilalți români refugiați, care ajunseseră acolo și erau în trecere. Mi-a spus că avea impresia că are mulți bani. I-am comunicat lui Lena Constante aceste lucruri explicându-i că probabil din acest motiv nu i-a scris nămi după război.

Între timp din cele ce îmi amintesc, cred că primise o telegramă de felicitare cu un nume necunoscut și a dedus că trebuie să fie dela el.

După câțeva vreme dela această întâmplare, în anul 1945 i-a telefonat dela Hotelul Athenae Palace un bărbat, care i-a transmis că dorește că o vadă, aducându-i vești dela Cairo. Era un colonel englez Aisingher, care știa românește, care lucrase pe vremuri în regiunea petroliferă și care venise să-i aducă vești din partea lui Gross. Cred că Lena a luat masa cu el. Așezându-se i-a spus că a lucrat toată vremea războiului cu Gross, la serviciul de informații (nu știa dacă a pronunțat acest nume) unde Gross, care cunoștea ca specialist regiunea Ploegților, în care se ocupa înainte cu instalația rafinării de petrol, dădea indicații cu privire la bombardamentele ce se purtau în acea regiune. Acest colonel Aisingher venise pentru scurt timp (vreo trei zile) să viziteze regiunea petroliferă din Ploegști și să constate pagubele produse de pe urma bombardamentelor. În afară de acest lucru Lena i-a povestit lui despre dificultățile pe care le-a avut că o procură de administrare a averii lui Nicol Gross dela legionari și apoi dela

un unchi de al lui Gross și că a insistat să-i trimeată Gross o procură sau un act de deslegare a acestei procuri. Din câte știu atât a vorbit atunci cu el și nu știu ca colonelul Aisinger să-i fi adus vreo scrisoare.

Tot recomandat de Nicol Gros a venit și o funcționară dela legăția cehă, secretara noului ministru, care necunoscând pe nimeni în țară i-a trimis-o Lenii Constante să se ocupe de dânsa. Aceasta purta numele de Melanova și a adus din partea lui Gross stofă (3 metrii) pentru un tailleur cadou pentru Lena Constante. Cu aceasta Lena s'a imprietenit și se vedeau mai cu seamă la început, până ea a început să se familiarizeze cu Bucureștiul mai des. De scris însă, Gross nu-i scria Lenii Constante.

16' Gross
In anul 1946 cred, Lena Constante a primit un telefon dela secretarul legăției engleze Butler, care i-a comunicat că i-a adus dela Gross o scrisoare și că să treacă s'o ia dela legăție. S'a dus și a luat-o și cred că i-a trimis deslegarea pentru procura pe care o avea și pe care i-o ceruse. Nicol Gross era în acea vreme la Londra unde se mutase și unde avea intenția să se stabilească. După această întrevedere Lena Constante la invita într-o după amiază la ceai la dânsa și de atunci nu știu să se mai fi întâlnit.

Plecând la Londra, Zevedei Barbu, acesta s'a căsătorit înainte cu o prietenă de a lui Lena Constante, Laetitia Berthola care deasemenea îl cunoscuse dinaintea războiului pe Gross. Când acesta s'a reîntors pentru puțină vreme în țară (tot în 1946) i-a comunicat Lenii că l-a văzut pe Gross la Londra, că acesta doarește să se dedice carierei universitare și că nu mai vrea să se întoarcă în țară ci că vrea să se stabilească acolo la o universitate, unde lucrează foarte mult. I-a spus că se gândește mult la Lena și că ar fi vrut să fie împreună să o revadă. Laetitia Zevedei Barbu i-a spus că nu l-a mai văzut însă mai des că soțul ei era gelos.

De atunci nu știu să-i fi scris Nicol Gross lui Lena Constante, în afară de uneori, când îi trimetea scrisori de felicitare sau telegrame.

20' m
Când a hotărât să plece în vara anului 1947 la Praga, Lena Constante mi-a spus că a scris sau că a telegrafiat lui Gross și că va veni și acesta să se întâlnească cu dânsa acolo spre a se revedea. Plecând odată cu Pătrășcanii, mi-a povestit că după ce aceștia s'au dus la Bruxelles a venit Gross, că au stat puțină vreme, căci el avea treburi, că a stat mai cu seamă o seară de vorbă cu el. Mi-a spus că l-a găsit schimbat, slăbit, că au vorbit despre trecut, că el i-a istorisit ce a făcut în

vremea războiului când a lucrat într'adevăr în armata engleză la serviciul de informații, că actualmente singurul lui ideal e să devină om de știință și să fie încadrat în corpul didactic al unei universități din Londra. Mi-a spus că i-a mărturisit că nu mai vrea să vină niciodată în țară, că pentru moment are dificultăți materiale căci nu mai vrea să facă afaceri, dar că speră să răzbească până la sfârșit și că i-ar face plăcere să se reintâlnească cu dânsa. Că în acea vreme el vorbește din două în două săptămâni la emisiunea română de la radio Londra despre descoperiri tehnice. Mi-a mai spus că s'a interesat de mine, cum o duc și ce lucrez. Alceva nu-mi aduc aminte să-mi fi spus că ar mai fi vorbit cu dânsul. Că venirea lui Nicol Gross s'a petrecut în vremea cât Pătrășcanii erau plecați din Praga așa încât aceștia nu l-au cunoscut.

Cred că după ce s'au văzut ultima oară la Praga Lena C. a mai primit prin poștă o lungă scrisoare de la Nicol Gross scrisă în englezește, în care îi spunea cât de mult l-a impresionat redarea și de care Lena îi spunea că e foarte copilăroasă că face literatură.

Când mi-a spus că se va vedea cu Gross la Praga eu i-am făcut imputări spunându-i că nu cred că e cazul, ținând seama că e prietenă cu Pătrășcanii și că el a avut o activitate în slujba englezilor în timpul războiului și că acest fapt ar putea naște tot felul de bănueli. Nu mi-a răspuns nimic ci a dat din umeri.

Aceasta este declarația mea dată de bunăvoie și nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

16 Martie 1950

Stiu că a mai primit și o poștă mare neagră de la Gross după război Lena Constante dar nu-mi amintesc prin cine i-a fost trimisă.

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele:

După plecarea lui Nicole Gross, căminul Lenu Constante îl confuzionează în toamna anului 1940 la Istanbul, el a plecat întreg în Palestina. După oarecând vreme a aflat prin vîrstă rînd de-a lui că mama lui rămăsese în Palestina iar el s-ar fi stabilit la Cairo.

După războiul de ură, o dată cunoscută de-a mea, care deosebea fugiți, care erau fîcșe internate în lagăr de englezi cu totul și (Kanghul-Vulpsen) și a reîntors în țară, după ce fuseseră sîcți de englezi să plece în Kania. Ea mi-a istorisit că la Cairo, englezii propuneau românilor refugiați să lucreze în serviciile lor de informații în schimb unei situații retribuite, lei cari nu acceptau sau trimitea mai departe. Că acolo l-a văzut și pe Gross, care se stabilise la acest serviciu de informații din Cairo, unde părea că este foarte bine văzut, și unde se purta foarte de sus cu cetății români refugiați, cari apuneau acolo și erau în treacare. Mi-a spus că avea impresia că are mulți bani.

I-am comunicat lui Lenu Constante aceste lucruri explicînd că probabil din acest motiv mi i-a scris aici după război.

Între timp, din cele ce mi amintesc, căd că pentru o telegramă de felicitare cu un mîmă necunoscut și a scris că trebuie să fie de la el.

După cîtăva vreme de la această întâmplare, în anul 1945 i-a telefonat de la Hotelul Athén Palace un bărbat, care i-a spus că dorea să o vîdă, aducîndu-i vîrte de la Cairo. Era un colonel englez, Ai-Singer, care stia românește, care lucra pe vremea în regiunea petroliferă și care vîrte să-i aducă vîrte din partea lui Gross. Căd că Lenu a luat masă cu el. Acesta i-a spus că a lucrat toată vremea războiului cu Gross, la serviciul de informații (multă dată a promovat acest mîmă unde Gross, care cunoștea, ca specialist regiunea Ploiești, în care se ocupa mai mult cu instalarea rafinării de petrol, făcea indicații cu privire la bombardamentele ce se făceau în acea regiune. Acest colonel și Singer venise pentru scurt timp (ve-o în zile) să viziteze regi-

nea petitorilor din Obști și să constanțe pagubele produse de pe urma bombardamen-
telor. În afară de acest lucru Lena i-a povestit lui despre dif. culturile pe care
le-a avut cu o procură de administrare a averii lui Nicole Gross, timp de
raționament de la legionari și apoi de la un unchi de-al lui Gross și că a
împlat să-i trimitea Gross o procură sau un act de dezlegare a acestor
procuri. Din câte știu atât a vorbit atunci cu el și nu știu ca colonelul
Aisinger să-i fi adus vre-o scrisoare.

Tot, recomandat de Nicole Gross, a venit și o funcționară dela
legatia cehă, secretarul noii ministru, care recunoscând pe nimeni în
țara sa trimis-o lui Constante să se ocupe de dărua. Aceasta pînă
numele de Helanova și a adus din partea lui Gross stofa (3 metri) pentru
un tailleur carbon pentru Lena Constante. În aceasta Lena s-a împunctat
și se vedeau mai cu seamă la Thapat, până ea a început să se
familiarizeze cu Bucureștiul mai des.

De înis însă, Gross nu-i scria lui Constante.

În anul 1946 cred, Lena Constante a primit un telefon dela
secretarul legatiei engleze Butler, care i-a comunicat că i-a adus
dela Gross o scrisoare și că să treacă și o ia dela legatie. I-a dus
și a luat-o și cred că i-a trimis dezlegarea pentru procuri pe
care o avea și pe care i-o ceruse. Nicole Gross era în acea vreme
la Londra unde se mutase și unde avea intenția să se stabilească ^{într-o} ^{maie}

Plecând la Londra, Zenei Barbu, sora lui Barbu, care deasemenea
o prietena de-a lui Lena Constante, Loretia Barthola care deasemenea
il cunoscea dinaintea războiului pe Gross. Când aceasta s-a
reîntors pentru puțină vreme în țară (tot în 1946) i-a comunicat lui
că la răzuit pe Gross la Londra, că acesta poate să se dedice carierei
universitare și că nu mai vrea să se întoarcă în țară ci că vrea
să se stabilească acolo la o universitate, unde lucrează foarte
mult. I-a spus că se găsește mult la Lena și că ar fi put să fie
impresionată o revadă. Loretia Zenei Barbu i-a spus că nu l-a
mai văzut nimeni mai des căci totuși ei s-a gelos.

De atunci un timp și-i fi scris Nicole Gross lui Lena
Constante, nu aștia de uneori, când îi trimitea scrisori de felicitare
sau telegramme.

Când a hotărât să plece în vara anului 1947 la Praga,
Lena Constante lui-a spus că a scris sau că a telegrafiat lui Gross
și că va veni și acesta să se întâlnească cu sursa acolo după a se
vedea.

Împo. aceasta a fost vedea Lena Constante la în. și după o săptămână au rămas în casa sa
dărua și de atunci nu știu mai și nimeni și închiuși.

Desigur că într-un Patrician, nu s-a pomenit că după ce aceluia s-au dus la Bruxelles
a venit Gross, că au stat puțin vreme, că el avea febră, că a stat mai cu
peună o seară de vorbă cu el. Mi-a spus că la gând peșchier, alături, că are
lucru deosebit, că el i-a scris ce a făcut în vremea războiului când a
lucrat într-adevăr în armata engleză la serviciul de informații, că actual-
mente singurul lui ideal e să devină om de știință și să fie recunoscut în
corpul științific al unei universități din Londra. Mi-a spus că i-a murmurat
că nu mai vrea să vină niciodată în țară, că pentru moment are dificultăți
materiale că nu mai vrea să facă apăsări, dar că poate să rapsoare până
la timp și că i-ar face plăcere să se reîntâlnească cu dăna. Tot în
acea vreme el vorbește din dorință în dorință să se reîntâlnească cu dăna. Tot în
de la radio hordă despre descoperiri tehnice. Mi-a mai spus că i-a interesat de
nou, cum o dă și ce lucră. Altfel nu-mi aduc nimic aminte să a
fi spus că ar mai fi vorbit cu dăna. Că venirea lui Nicolă Gross s-a
petrecut în vremea că Patricianii erau plecați din Praga așa încât
acesta nu l-au cunoscut.

petrecut în vremea cât s-a cunoscut.
Acesta nu l-au cunoscut.
Cred că, după ce s-au văzut ultima dată la Praga, ^(după C.) ea mai prindea prin note
o lungă scrisoare de la Nicol Gross scrisă în engleză, în care îi spunea că se mulțumise
impressionat recitându-i de care lăsa mai puțin că i-a fost călătoriat, ca face
literatură.
... la Gross la Praga eu i-au făcut

Cațuț uci-a spus că se va vedea cu Gross la Praga și i-au făcut
impunător spunea-mă-i că nu cred că e cazul, fiindcă reamă că e
prețea cu Patrascau și că el a avut o activitate în slujba engle-
zească în timpul războiului și că acest fapt ar putea naște tot felul
de bănuieli. Nu uci-a răspuns nimic ci a dat din umeri.

Acordata este declaratiia mea data de buna voina si consient

Le numeri

Harry Brauner

16 Martie 1950

Itin. ca. a mai putut s'o poarta - mare neagra dela Gross dupa
razbun. Lena Constanta dar nu. mi amintesc prin cine i-a fost trimisa.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calca Victoriei 168, declar următoarele :

În primul moment în care am fost anchetat mi s'a atras atenția că depinde numai de felul în care voi răspunde sincer, cinstit pentru a-mi hotărî singur situația. Totuși pentru a face așa cum mă învățase Lena Constante, am început printr'o minciună [REDACTED] În loc de a renunța să continui pe drumul pe care începusem imediat după aceea, când am fost întrebat despre ceea ce se vorbea acasă la Pătrășcanu, am răspuns, cum fusesem învățat de Lena, să nu asistăm niciodată la discuții politice și că, fiind prieten cu Elena Pătrășcanu n'am avut prilejul să ascult asemenea discuții. Mi s'a atras atenția că fac foarte rău că mă încăpățânez să nu spun tot adevărul cu atât mai mult cu cât lucrurile sunt cunoscute și mărturiile există.

Nu mai atunci am început să spun anumite amănunte. Pentru a impresiona și a câștiga încrederea i-am spus primului tov. anchetator că sunt membru de partid cu sarcini de secretar de org. de bază, căduc o activitate continuă și că am fost verificat; când am spus ~~am spus~~ că am fost verificat iar numai când am ~~scrie~~ declarat scris am arătat că nu primisem carnetul, deci în clipa când vorbisem induceam în eroare mințind. ✓

Atunci tov. anchetator a rămas indignat și mi-a spus că nu merit să fiu membru de partid dar nici măcar cetățean al acestei țări. Acest lucru m'a înspăimântat foarte tare dar nici așa nu am mers pe drumul adevărului. Am explicat că nu am memorie pentru aceste lucruri întâmplare și auzite, unele trecându-mi doar pe la ureche și eu nu le-am acordat importanța cuvenită. Acest lucru nu m'a învățat nimeni să-l spun, în oarecare măsură corespundea realității dar nu în măsura în care vroiam să apar. ✓

Când am luat contact cu al doilea anchetator, care s'a purtat extrem de blând cu mine i-am explicat că sunt hotărît să spun tot ce știu, că mă interesează mai mult decât orice activitatea profesională că în ultimii doi ani, de când a fost arestat Pătrășcanu mi-am schimbat complet atitudinea și că n'am nimic comun cu tot ce s'a petrecut la dânsul. Tovarăgul mi-a atras atenția că dacă voi fi sincer nu voi avea decât să trag foloase, dar că există și alte mijloace de constrângere dacă nu înțeleg să fiu sincer

*cu
minții
la anch.*

cari nu numai că nu mă vor satisface ci vor putea avea reper-cușuni pentru toată viața. Că dacă înțeleg să fiu om voi fi tra-tat omenește. L-am rugat implorându-l să fie îngăduitor cu mine căci se va convinge că nu a greșit, că voi face tot ce trebuie pentru a corespunde dar că sunt lucruri cari îmi scapă și îl rog să mi le amintească. În aceeași vreme i-am atras atenția că sunt grav bolnav și i-am arătat o mână invinețită. (Aceasta este o realitate că din vară s'a pus problema ca eventual să mi se facă o intervenție chirurgicală simpaticotomie lucru de care știe și tov. Petre Iosif și tov. dr. Solomon din Min. Sănătății, tov. Hilda Jerea, încă de astă vară la Mangalia). Dar în clipa în care spusesem acest lucru îl făcusem pentru a impresiona și a-mi câștiga încrederea. În timpul în care eram anchetat, i-am atras atenția tov. anchetator despre importanța lucrului meu profesio-nal, despre faptul că stând aci în domeniul specialității mele se creiază o lipsă mare, că aș dori să fiu lăsat să-mi continui munca. Deasemenea i-am vorbit despre condițiile extraordinare în care am fost găzduit la casa de odihnă dela Sinaia, arătându-i că Partidul mi-a creiat avantagii pe cari nu le visasem niciodată. Aceste lucruri însă corespund întocmai realității.

Tov. Anchetator mi-a atras atenția că, în cazul în care sunt hotărât să fiu sincer, să fac un memoriu arătând cele spuse dar cu condiția de a nu face greutăți anchetei. Am început să plâng rugându-l să mă ajute și atunci tov. anchetator a avut o răbdare extraordinară față de mine. Eu îi dădeam impresia că sunt sincer când în realitate ascundeam anumite lucruri care nu vroiam să le mărturisesc. Căci Lena Constante, cu mult înainte îmi spusese să nu pomenesc de ele. Adevărul însă este că nu-mi aminteam exact de toate aceste lucruri dacă nu s'ar fi produs un lucru neaștep-tat și anume o serie de bilete, aruncate fără a fi pus la cale acest lucru, de către Lena Constante în camera mea. În primul bi-let îmi spunea să spun tot, absolut tot ce știu. Eu am legat de acest bilet declarația în care am susținut că Lena Constante mă sfătuisese de acasă să spun tot ce știu. Acest lucru s'a petrecut ultima oară, când tov. anchetator mi-a atras atenția că va lipsi câțeva vrme și că mă face atent că am prilejul, înainte de a lu-cra cu primul tov. anchetator care e mai sever, să aștern pe hâr-tie tot, așa încât în clipa în care voi fi chemat să reiasă că sunt de bună credință. I-am mulțumit promițându-i că sunt hotărât să fac așa și mulțumindu-i că a fost îngăduitor cu mine și că m'a ajutat. În această vreme Lena Constante îmi arunca zilnic sau la intervale de două zile bilețele, unul scris pe un capac al unei cutii de chibrituri, altele pe marginea albă a ziarului.

20!
Cum
mă
la
anchetator

Unul a fost scris cu creionul (aşa mi-a făcut impresia) iar altele erau scrise cu negreala dela chibritul ars sau cu sânge cu litere de tipar. Într'un bilet îmi spunea că ancheta merge greu căci are impresia că o consideră spioană şi că are impresia că S. şi A. (adică Saşa cum îi spuneam Elenei Pătrăşcanu şi Andrei cum îi spuneam lui Pătrăşcanu) ne-au lăsat messa, adică am înţeles eu că ar fi spus despre noi că şi noi ştim ce se vorbea la ei. În alt bilet m'a întrebat dacă îmi amintesc eu că la ea au fost americani şi dacă e afirmativ să fac o cruce la closet iar dacă e negativ un zero sau să tuşesc după ce număr de cincisprezece ori dacă e afirmativ sau după ce număr de 30 de ori dacă e negativ. Eu am făcut un semn mic pe care însă nu l-a văzut spunându-i că nu ştiu să fi fost americani, adică am făcut un zero. Nevăzând semnul mi-a mai trimis un bilet de ce nu-i răspund, am început să tuşesc, vrând să-i spun că nu ştiu, dar nu ştiu dacă am tuşit afirmativ sau negativ căci biletul îl distrusesem şi nu băgasem de seamă ce consemn îmi dăduse. Apoi mi-a mai aruncat un bilet în care mi-a spus că a declarat totul cu banii şi mă. Întreba dacă e greu pentru mine, spunându-mi că a auzit că îmi e frig noaptea, că tuşesc şi sfătându-mă să-mi cer paltonul. În alt bilet îmi scria că şi sora ei Zizi e aici şi că ea declară altceva (nu ştiu despre ce e vorba şi la ce se referea). În alt bilet mi-a spus că a declarat despre Nicc Gross şi în altul mă anunţa că a spus de otrăvă şi am înţeles că eu să nu spun (nu ştiu exact ce conţinea biletul căci era scris cu sânge ~~şi~~ şi-l aruncase cu mâna udă aşa încât se ştersese). În unul din aceste bilete îmi ceruse să-i scriu punând sub capacul dela closet. Nu am vrut să fac acest lucru şi atunci într'unul din aceste bilete pe care le-am pomenit mai sus mă întreba de ce nu i-am scris cum mi-a cerut. Aceste bilete le arunca obişnuit dis de dimineaţă când se spăla eu având camera vis-a-vis de cuvetă cu geamul foarte jos. De cum primeam biletele le distruseam aruncându-le la closet căci îmi era frică şi nu vroiam să fiu prins. Într'unul din ele mi-a scris că a spus de Pogoneanu dar că n'a spus de mine (adică că şi eu ştiu). Datorită acestor bilete mi-am rememorat care erau lucrurile de care în timpul de când ieşise din închisoare mi-a spus pe rând să nu pomenesc. Atunci deabia m'am apucat să scriu tot ce ştiam în această privinţă, nedeclarând însă absolut nimic de faptul că biletele le promisem. De nenumărate ori am fost întrebat ce convenţie, ce înţelegere era între Lena şi mine şi nu am decla-

201
Cum
am minit
la ancheta.

rat faptul că ea, aici în închisoare comunica cu mine, inducând prin aceasta în eroare ancheta. Mărturisesc că n'am făcut-o numai pentru că nu vroiam să-i fac rău, căci primul bilet în care îmi spunea să declar tot ce știu pe lângă cele pe care mi se spusese la anchetă erau destul de convingătoare pentru mine. Biletele îmi creiau o spaimă teribilă dar nici nu știam cum să fac spre a-i spune să înceteze. Într-o dimineață m'a întrebat la ușă "ce faci" și mi-a făcut semn cu batista pe geam, profitând probabil de faptul că în clipa aceea nu era nimeni în acel loc pe sală. Tot într'unul din bilete însă scriese că mă vede dimineața când mă spăl și că dacă plec acasă să spun la ai ei că e bine; iar în alt bilet vrând să mă încurajeze îmi spunea "nu fii trist". Am vrut de două ori să spun de aceste bilete dar până la sfârșit nu am făcut-o, odată când am fost scos la plimbare cu tov. căpitan și eri dimineață, când eram să-i spun tov. anchetator după ce vorbise cu mine dar, în ultimul moment m'am reținut cu gândul că îi voi face rău Lenii Constante. Cu atât mai rău cu cât mi-am dat seama de gravitatea faptului. Aceste bilete le-a trimis între 10 și 24 Februarie, după care multă vreme nici nu am mai auzit-o tușind pe sală cum obisnuia să facă când mergea la spălat și când îi răspundeam tot tușind, aveam impresia că nici nu mai este aici până acum vreo zece zile când mi-a bătut de câteva pri în peretele camerei unde eram. După bătăile neregulate am înțeles că vroia să-mi comunice ceva însă nu știu absolut deloc ce anume.

În concluzie m'am făcut vinovat de faptul că am încercat să induc în eroare ancheta, pe deoparte urmând indicații le. lui Lena Constante pe de altă parte începând, din capul locului să mă depărtez de la subiectul arestării căutând să impresionez povestindu-mi activitatea și pretextând boala.

Totuși mențin că multe din amănunțele pe care le-am declarat nu mi le-ași fi putut aduce aminte dacă nu ași fi fost ajutat. Aceasta nu pentru că și de data aceasta să-mi găsesc un refugiu ci pentru că este purul adevăr. Când am mulțumit tovarășului anchetator că prin felul în care s'a purtat m'a ajutat am crezut-o sincer, nu am vrut să-l înșel sau să-l induc în eroare. Sunt o seamă de atitudini pe care le-am avut care nu erau dinainte calculate, nu mă gândeam să fac așa sau așa. În ultima vreme eram absolut hotărât să spun adevărul dar tocmai acela cu biletele primite aici, care era pentru mine o dovadă a bunăcredinței de l-ași fi spus nu l-am declarat. Aceasta este declarația mea dată de bunăvoință și nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

18.III.1950

20'
Cum am
mîntîlit
la anch.

Declarație

Sabseamnatul Harry Braun, domiciliat în calea Victoriei 168, Declara următoarele:

În primul moment în care am fost arestat mi s-a atras atenția că depinde numai de felul în care voi răspunde pînă, constat pentru a-mi hotărî singur situația. Totuși pentru a face așa cum mă învățase Elena Constanta, am început printre o mulțime de oameni să scriu Patrapaneu. În loc de a renunța să continui pe drumul pe care începusem mergeam după aia, când am fost răstebat de pe ocazie de vorbe acasă la Patrapaneu, am răspuns, cum fusese învățat că nu asistam nici o dată la discuții politice și că, fiind prieten cu Elena Patrapaneu nu am avut prețelul să asmet asemenea discuții. Mi s-a atras atenția că fac foarte rău că mă ocupă totuși să nu spun tot adevărul cu atât mai mult cu cât lucrurile merit cunoașterea și marturisirile ei. Numai atunci am început să spun adevărul amănunțit. Pentru a impresiona și a câștiga încrederea i-am spus primului tor. arestat că sunt membru de partid cu sarcini de secretar de org. la bază, căduc o activitate continuă și că am fost reprimat din cauza tor. arestată a ramana îndignat și mi-a spus că nu merit să fiu membru de partid dar nici măcar cetățean al acestor țări. Acest lucru mi-a împănănat foarte tare dar nici așa nu am spus pe drumul adevărului. Am explicat că nu am memoria pentru aceste lucruri întâmplătoare și auzite, unele făcându-mi doar pe la ureche și eu nu le-am acordat importanță cunoscută. Acest lucru nu mi-a înmănat nimeni tot și spun, în oarecare măsura corectitudinea realității dar nu în măsura în care vorbam eu în afară.

Când am luat contact cu al doilea tor. arestat, care și-a purtat extrem de blând cu mine i-am explicat că sunt hotărât să spun tot ce știu, că mă interesează mai mult decât orice activitatea profesională ca în ultimii doi ani, de când a fost arestat Patrapaneu mi-am schimbat complet atitudinea și că nu am nimic comun cu tot ce și-a petrecut la dăruire.

Torazul arestat mi-a atras atenția că dacă voi fi sincer nu voi avea decât să trag foloase, dar că există

Când am spus lui Hui că am fost reprimat i-a spus că nu merit să fiu membru de partid dar nici măcar cetățean al acestor țări. Acest lucru mi-a împănănat foarte tare dar nici așa nu am spus pe drumul adevărului. Am explicat că nu am memoria pentru aceste lucruri întâmplătoare și auzite, unele făcându-mi doar pe la ureche și eu nu le-am acordat importanță cunoscută. Acest lucru nu mi-a înmănat nimeni tot și spun, în oarecare măsura corectitudinea realității dar nu în măsura în care vorbam eu în afară.

[illegible]

la, aici în închisoare comunica cu mine, inducându-mă în eroare ancheta. Marturisesc că nu am făcut-o numai pentru că nu voiam să-i fac rău căci primul bilet în care mi s'apunea să declar tot ce știu pe lângă cele pe care mi le spusese la ancheta sau destul de convingătoare pentru mine. Biletul mi s'apunea o grămadă teribilă dar nici nu știu cum să fac spre a-i spune să înceteze. Intr-o dimineață mi'a intrat la ușa "ce faci?" mi'a făcut semn cu batista pe geam, profitând probabil de faptul că în clipa aceea nu era nimeni în acele locuri. Tot într-unu din biletele lui scrisese că mă vede dimineața când mă găsesc și că dacă plec acasă să spun la ai ei că e bine; iar în alt bilet scrisese că mă încurajase să spun la ai ei că e bine; iar în alt bilet scrisese că mă încurajase să spun la ai ei că e bine. Am avut de două ori să spun de aceste bilete dar până la sfârșit nu am făcut-o, oricâtă cănd am fost la primărie cu tor. căpitan și cu dimineața, când eram să-i spun. For. anchetata după ce vorbea cu mine dar, în ultimul moment mi'am reținut cu gândul că îi voi face rău dintr-o dată. Cu atât mai rău cu cât noi-am dat seama de gravitatea faptului. Biste bilete le-a trimis între 10 și 24 februarie, după care multe vreme nici nu am mai auzit-o. Tuzind pe sala cum obișnuia să facă când mergea la școală și când îi răspundeau tot tuzind, aveam impresia că nici nu mai este aici pentru că acum re-zece zile când mi-a bătat de călăra ori în porțile camerei unde eram. După bătăile neregulate am înțeles că noia să-mi comunice ceva însă nu știu absolut de loc ce anume.

În conștientă mi'am făcut unora de faptul că am încercat să induc în eroare ancheta, pe deoparte urmând indicațiile lui dintr-o dată pe de altă parte mapănd, din capul locului pe mi'a departe de la subiectele acestor căutând să impresionez povestindu-mi activitatea și ^{pe lângă aceasta} totul, mențiu că multe din amintirile pe care le-am declarat mi-au le-azi fi putut aduce aminte dacă nu a-și fi fost ajutat.

Aceasta mi'a pentru că de data aceasta mi'a uși gâresc un refugiu și pentru că este purul adevăr. Când am mulțumit tovarășului anchetator că pot felui în care o-a putut mi'a ajutat am crezut-o bine, nu am vrut să-l înșel sau să-l induc în eroare. Sunt o seamă de atribuții pe care le-am avut care nu erau dinainte calculate, mi'a gândeam să fac așa sau așa. În ultima vreme eram absolut hotărât să quis adevărul dar totuși acela că biletele primite aici, au era pentru mine o dorință a brăzdarilor de l-azi fi quis nu l-am declarat.

Aceasta este declarația dată de dimineață și n-a-și de nimeni.

Harry Brauner

18. II. 1950.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

După rezoluție, vorbindu-se despre o eventuală arestare Pătrășcanu mi-a spus că în ceace mă privește eu nu trebuie să port nicio grijă pentru că nu vede de ce ași fi fost arestat așa încât nu mi-a dat propriu zis nici o îndrumare.

Belu Silber însă mi-a spus că principial dacă ești arestat singura soluție este să negi cu încăpățănare, să nu recunoști niciodată nimic, nici chiar când ți se aduc dovezi. Nu am vorbit probleme concrete cu el într'o eventuală arestare.

Vorbind însă cu Lena și cred că de față era și Elena Pătrășcanu, aceasta mi-a spus că în cazul în care vreodată voi fi întrebat de ceva să arăt că între mine și Pătrășcanu nu existau legături care să permită discuții și că prin urmare eu neputând participa niciodată la discuții nu știu nimic. Că eram prieten cu ea (Elena Pătrășcanu) cu care aveam discuții de artă și că prietenia noastră se rezuma la plimbări și la vizite în care nu se discuta niciodată politică.

După ce a ieșit din închisoare, bazându-se pe felul în care s'a comportat ea, mi-a reînviat cele spuse înainte, argumentându-mi că nici ea n'a spus nimic și a fost eliberată. În timpul cât fusese arestată a trimis pe adresa lui Dorica Bălan o scrisoare în care îmi spunea că e bine, că mă aude la radio să comunic celor dela ea de acasă și să i se scrie într'un fel oarecare la mica publicitate spre a i se confirma în "Universul" primirea scrisorii. Am dus scrisoarea și am lăsat-o la mama ei, nu am scris însă nimic la "Universul" cum ceruse. Deasemenea, în timpul cât era arestată suna uneori telefonul și când răspundeam se întrerupea. Într'o după amiază când dormeam deasemenea m'a sunat telefonul din somn și insistând să mi se spuie cine a sunat am auzit un glas șoptit "din partea lui Lena", după care s'a întrerupt. Mi-a spus că ea chema spre a se convinge dacă nu fusesem arestat și că odată a pus pe o femeie care era acolo în casă să telefoneze.

Deasemenea după ce a ieșit din închisoare era îngrijorată că lăscase otrava la ea într'un sertar și că făcuse sora ei curățenie în lipsa ei și îi era teamă să nu fi dat

peste ea. Mi-a spus, asta însă nu odată ci în diferite rânduri, lucrurile pe care le-am mai declarat că să nu spun că știu de otrăvă, că dacă voi fi întrebat să nu spun de Pogoneanu că s'a întâlnit la ea cu Pătrășcanu căci ea nu va spune că eu știu acest lucru, dacă cumva va declara acest lucru. Mi-a mai spus că deasemenea să nu spun că am avut și eu banii lui Pătrășcanu la mine, sau că s'a vorbit de fugă în străinătate.

Deasemenea într'o zi m-am pus întrebarea dacă ea a pomenit când a fost arestată de Nicol Gross că îl cunoaște, mi-a spus că nici nu a fost întrebată și că nu va spune pentru a nu da naștere la bănuieli neînțelese.

Mi-a mai spus să nu spun că știu că trăia cu Pătrășcanu și să spun că venea regulat la ea însă pentru a-și corecta cursul

Despre alte amănunte nu-mi aduc aminte să-mi fi dat indicații să nu spun. Nu am discutat niciodată cu ea faptul că au fost americani cu Pătrășcanu la ea cu Silber, lucru de care nici nu îmi mai aminteam.

Când am spus la verificare în Septembrie, Octombrie 1949, mi-a spus că dacă nu mă întreabă să nu spun de Pătrășcanii sau să trec peste asta cât se poate de repede.

Cu câteva săptămâni înainte de arestarea Lenei Constante i-am comunicat că Pătrășcanu e acuzat de trădare și că în situația aceasta nu-mi dau seama de loc anume pe ce se bazează acuzația că am cetit că și în procesul Rayk s'a pomenit despre anumite legături a lui Pătrășcanu și nu știu deloc despre ce e vorba. I-am spus că dacă se apropie procesul s'ar putea să fiu interogat și eu și că nu știu ce anume, din câte știu eu, are vreo legătură cu trădarea. Mi-a spus că în orice caz că spun tot ce știu și ce mi se va cere urmând să câștig timpul pentru ca la proces să văd dacă mențin ce am declarat.

În închisoare mi-a trimis un prim sau al doilea bilet în care mi-a spus să declar "tot ce știu, absolut tot" asta după ce eu nu spusesem decât puține lucruri și acelea cu greutate. Apoi rând pe rând mi-a spus că ea a declarat despre Pogoneanu, despre bani, despre otrăvă că n'a spus (spunându-mi că eu să nu spun), că a spus despre Nicol Gros.

M'a întrebat dacă știu că ar fi fost americani la ea și i-am răspuns negativ (tușind cum îmi indicase într'un bilet) Deasemenea mi-a cerut să-i scriu, punând biletul sub lemnul dela closet. Nu am făcut acest lucru. Acestea sunt toate înțelegerile sfaturile și îndrumările care în diferite rânduri mi s'au dat

și de care îmi amintesc privitor la cele ce să nu spun și cum
să mă comport dacă voi fi arestat.

Aceasta este declarația mea pe care o dau de bunăvoie și
nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

18.III.1950

Declarație

libresemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele:

După rezoluție, vorbindu-se despre o eventuală arestare Patrașcanu ur-a spus că nu cerea nicio privilegie cu nu trebuie să pot nici o grădă pentru că nu vede de ce ar fi fost arestat așa încât nu mi-a dat propriu zis nici o îndrumare.

Deleu S. I. Iher nu a spus că principalul lucru este arestat înțepa soluție este să negi cu mine pățanare, să nu recunoști nimic dată în nici, nici chiar căteu și se aduce dovezi. Nu am ^{înțeles problema concretă cu ze în legătură cu o eventuală arestare} vorbindu-mi cu Elena și cred că de pta sa și Elena Patrașcanu, aceasta ur-a spus că în cazul în care ne vedem vorbim fi tăcut de ceva să arătăm că între mine și Patrașcanu nu existau legături care să permită discuții și că prin urmare eu, neputându-mi vorbii la discuții nu știu nimic. Că eram prieten cu ea (Elena Patrașcanu) cu care aveam discuții de artă și că existența noastră se rezuma la plimbări și la vizite în care nu se discuta năvălitoare chestii.

După ce a existat dintr-o dată oare, bazându-se pe felul în care s-a comportat ea, ur-a recunoscut că pure marile, argumentându-mi că nici ea n'a spus nimic și a fost eliberat. În timpul cât fusese arestată a trimis pe adresa lui Dorica Bălan, o scrisoare în care i-am spus că e bine, că mă aude la Radio și comunică celor din ea de acasă și să se scrie într-un fel oarecare la nica publicitate spre a se conforma în "Universul" și năvălitoare scrisori. Am dus scrisoarea și am dat-o la mama ei, în am am scrisoarea năvălitoare la "Universul" am scris. Devenirea, în timpul cât s-a arestată suma unor telefonul și când răspundeam de întrebări. Într-o după amiază când vorbeam devenirea mi-a sunat telefonul din oraș și insistând să mi se spună cine a sunat am auzit un glas șoptit "Din partea lui Elena" după care s-a întrerupt. Mi-a spus că ea chema pentru a se cunoaște dar nu fusese arestat și că ordato a fost pe o femeie care era acolo în casă să telefoneze.

De asemenea, după ce a existat din Trădare era îngrijorată că larare
 otrăva la ea într-un petar și că făcuse ora ei curățenie în
 după ei și ei era teamă să nu fi dat peste ea. Mi-a spus, până
 nu mi-a obținut ei în dispoziție rânduiri, lucrurile pe care le-am mai
 declarat să nu mi-a spus că stă de otrăvă, că dacă vor fi întrebate
 la oare spun de Poponeanu că o a întâlnit la ea cu Patrișcanu
 căci ea nu va spune că eu stău acest lucru, dacă cumva va
 declara acest lucru. Mi-a mai spus că de asemenea să nu spun
 că am avut și eu banii lui Patrișcanu la mine, sau că s-a vorbit
 de fuzi^{și stăruință} de asemenea, într-o zi i-am spus întrebarea dacă ea a pomenit
 căut a fost arestată de Nicol Gross că îl cunoaște, mi-a spus că
 nu a fost arestată și că nu va spune pentru a nu da
 naștere la bănuieli neîntemeiate.

Despre alte amănunte nu mi-a spus aminte să mi fi dat
 indicații să nu spun. Va am ^{dispută} ^{ingrată} cu ea faptul că au
 fost americani cu Patrișcanu, ^{la o vreme} lucru de care noi nu trim mai aminteam.

Când am ajuns la verificare în Septembrie, Octombrie 1949, mi-a
 spus că dacă mi mă întreabă să nu spun de Patrișcanu, să nu trece
 peste asta să nu se poate de repede.

În câteva săptămâni înainte de acestora lui Cristache i-am
 comunicat că Patrișcanu e acuzat de trădare și că în situația aceasta
 nu mi dau seama de loc anume pe ce se bazează acuzația, că am
 citit că în procesul Rayk s'a pomenit despre anumite legături
 a lui Patrișcanu și nu stău de loc despre ce e vorba. I-am spus că
 dacă se apropie procesul sau putea să fiu interogat și eu și că
 mi stău ce anume, din câte stău eu, au ne-o legătură în trădare.
 Mi-a spus că, în orice caz să spun tot ce stău și, ce mi se va
 cere urmând să câștig timpul pentru ca la proces să mă dau
 mențiun ce am declarat.

În Trădare, mi-a trimis un prim sau al doilea
 bulet în care mi-a spus să declar „tot ce stău, absolut tot”
 asta după ce eu mi spuseseu decât puțin lucruri și acela
 cu greutate. Apoi, când ne rău mi-a spus că ea a
 declarat despre Poponeanu, despre bani, despre otrăvă și a

spus (spunându-mi că eu să nu spun), că a spus despre Nicol Gross

Mi-a spus și mi-a spus că stău că Trădare cu Patrișcanu și în spun că Trădare Poponeanu și ea

m'a tulburat dacă știu că ar fi fost americani la ea și i-am răspuns nega-
tiv (fuziune cum stău îndrăgite într'un bilet). Deasemenea mi-a cerut să-i
scriu, punându-l biletul sub leninul de la closet. Nu am făcut acest
 lucru. Trebuie să știu toate înțelegerile, sfaturile și îndrumările
 pe care eu diferite răspunsuri mi s'au dat și de care trebuie amintesc,
 pentru ca cele ce se să nu spună și cum să mă comport dacă vor fi
 arestat.

Acesta este declarația mea, pe care o dau de bunăvoie și necesitate de
 mămenie

Harry Brauner

19. III. 1950.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

24
Dw
In ultima vreme, după rezoluție cred, Lena Constante mi-a istorisit că Pătrășcanu i-a cerut să ia contact cu Anton Golopența pentru că acesta să-i spuie pentru ce l-a căutat.

Lena Constante mi-a istorisit că s'a văzut cu Golopența și că acesta ar fi fost mirat spunându-i că nici nu l-a căutat și că n'are să-i spuie nimic.

Pun aceasta în legătură cu faptul că Golopența avu-
sesse în trecut legături cu Manuilă și mă gândesc dacă even-
tual Pătrășcanu nu aștepta vreun răspuns.

Dar despre această ipoteză n'am vorbit cu nimeni
nici cu Lena Constante.

Aceasta este declarația mea, dată de bunăvoie și ne-
silit de nimeni.

ss. Harry Brauner

20.III.1950

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea
Victoriei 168, declar următoarele:

În ultima vreme, după rezoluția cred, Leoa Constante
mă a istoricit că Patriarhul i-a cerut să ia contact
cu Anton Golopența pentru a acesta să-i spună pentru
ce l-a căutat.

Leoa Constante mă a istoricit că s-a văzut cu
Golopența și că acesta ar fi fost murat spunându-i
că nici nu l-a căutat și că n'are să-i spună nimic.

Din aceasta cu legătura cu faptul că Golopența
avusese în trecut legături cu Manușla și mă gândesc
dacă eventual Patriarhul nu accepta ne-ua răspuns.

Dar despre această ipoteză n'au vorbit cu nimeni
nici cu Leoa Constante.

Această este declarația mea, dată de bunăvoie
și nerost de nimeni

Harry Brauner

20. III. 1950.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

Punându-se problema eventualei fugi a lui Pătrășcanu mi-am adus aminte că Elena Pătrășcanu propusese ca o soluție să facă un turneu în Ardeal cu teatrul de păpuși pe care-l conducea ea și oppindu-se într'unul din orașele apropiate de granița Ungariei (Arad sau Oradea Mare) acolo să găsească o posibilitate de a fugi peste graniță, înainte de plecare urmând să vie și el în orașul respectiv. Acest lucru, din câte îmi amintesc se discutase în ultima vreme, adică după rezoluție și îl cunoștea și Pătrășcanu și Lena Constante.

În ultima vreme știu că Elena Pătrășcanu proiecta niște turnee în străinătate cu teatrul de păpuși. Pentru Bulgaria discuțiile știu că erau foarte înaintate. Aceste turnee în străinătate, la discuțiile când am fost de față nu erau însă în legătură cu tentativa de fugă.

Aceasta este declarația mea dată de bunăvoie și nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

20.3.1950

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calca Victoriei 168
 declar următoarele:

Privându-se problema eventualei fugi a lui Patrișcanu
 noi-am adresat auzite că Elena Patrișcanu propunere ca o soluție
 să facă un turneu în Ardeal cu teatru de păpuși pe care îl
 conducea ea și o parte dintru unu din orele apăsate
 de guvernul ungare (Arad sau Oradea Mare) acolo să găsească
 o oportunitate de a fugi peste granițe, înainte de plecare
 urmând să fie și el în orașul respectiv. Acest lucru, din
 câte mi s-a auzit pe discuție în ultima vreme, adică
 după rezoluție și îl cunoștea și Patrișcanu și Elena
 Constanta, Decretul, nu pus în legătură fapta de fugă, și
 că Elena Patrișcanu proiecta în ultima vreme un turneu în străinătate.
~~Am să potest Bulgaria discutat erau destul de~~
 marcate.

Încă este declarația mea dată de bunăvoință și conștient
 de mine

Harry Brauner

20.3.1950.

În ultima vreme știu că Elena Patrișcanu proiecta nite
 turnee în străinătate cu teatrul de păpuși. Pentru Bulgaria
 discuțiile stău că erau foarte înaintate. Aceste turnee în
 străinătate, la discuțiile când am fost de față nu erau încă
 în legătură cu tentativa de fugă

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

ss
Anu
În primăvara anului 1947, când Pătrășcanii își construiau vila la Snagov, el spunea că se gândește să scrie o istorie adevărată a României, așa cum se petrec evenimentele, nu cum sunt prezentate și că aceasta ar trebui să rămână un document pentru posteritate. Punea problema că ar trebui eventual să aibă o ascunzătoare pentru manuscrise și că ar fi bine să poată face la Snagov, când clădesc o asemenea ascunzătoare. Dar, din câte știu eu renunțat la ideea unui loc secret căci, explica Elena Pătrășcanu că ar trebui acest lucru să-l mai știe și o altă persoană care l-ar face și că deci ar fi riscant.

Aceasta este declarația mea, dată de bunăvoie și nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

21.III.1950.

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168 declar următoarele:

În primăvara anului 1947, când Patrapcanii își construiau vila la Snagor, el spunea că se gândea să scrie o istorie arderată a României, așa cum se petrec evenimentele, nu cum sunt prezentate și că aceasta ar trebui să rămână un document pentru posteritate. Punea problema că ar trebui eventual să aibă o asumațătoare pentru manusecris și că ar fi bine să poată face la Snagor, când călăusea asemenea asumațătoare. Dar, din câte știu au rămănit la ideea unui loc secret căci, explica Elena Patrapcanu că ar trebui ast lucr să. El mai știe și o altă persoană care l-ar face și că deci ar fi riscant.

Aceasta este declarația mea, dată de bună-
voință și nesfârșit de nemuritor

Harry Brauner

21. III. 1950.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

43' După convorbirea avută cu tov. anchetator ori dimineată după ce mi-a atras atenția că știu că la un moment dat se discuta posibilitatea de a veni Pătrășcanu prim ministru, declar că într' adevăr, au fost multe discuții în acest sens, după criza dinaintea de 6 Martie și după aceea mai târziu. Analizând acum pentru prima oară situația îmi dau seama pe ce se bazează această perspectivă, dorită de Pătrășcanu și în care credea și Belu Silber. În acel moment de tensiune politică interveniseră notele de protest ale anglo-americanilor. Se vorbea (acolo la Pătrășcanii dar nu pot preciza concret cine anume) că, în cazul în care, mergând lucrurile înainte s'ar căuta totuși o formulă de mulțumire a "opinie publice" adică a burgheziei și a anglo-americanilor deci, formându-se un guvern agreat de aceștia care n'ar putea fi decât, unul sub președinția lui Pătrășcanu. Acestea erau diferitele calcule ; iar acum, căutând să-mi dau seama de ce n'am insistat spre a afla ce a discutat Pătrășcanu cu Logoneanu (fapt pe care îl știam dela Iona Constante este pentru că înțelegeam atunci că el vrea să se asigure dacă o asemenea formulă ar fi pe placul reacțiunii sau a partidelor istorice. De asemenea, un fapt precis este și că cu Tătărușcu avea convorbiri cari mie, deși nu îmi mărturisise, nu-mi făceau impresia că se limitează la munca strict oficială ci că și prin el căuta să-și asigure situația. Aceste presupuneri ale mele se datorează faptului că la un moment dat auziam că Tătărușcu îl căuta de nenumărate ori la telefon, că într'o dimineată, de vreme pe la nouă, fiind în mașină cu Pătrășcanu el a ~~existat~~ coborât rămânând la Tătărușcu acasă. Dacă vreodată Tătărușcu a avut o pretextată boală "diplomatică" adică dacă nu confund atunci acest lucru se petrecea în acea vreme.

44' Când am fost întrebat în primul rând despre proiecte concrete de fugă a lui Pătrășcanu am declarat că nu opoșteam așa ceva. Era și normal în acea vreme când totuși nutrea mereu gândul că evenimentele vor evolua de așa natură încât până la sfârșit să ajungă președinte de consiliu. Lucrurile și presupunerile ajunseseră atât de departe încât chiar după 8 Noiembrie 1947 când fuseseră înălțurați reprezentanții burgheziei, când, fiind la Păltiniș, în

44
Conting
cu E.

în ajun de Anul Nou fusese chemat urgent la București (era vorba de înlăturarea regelui) încă, făcând diferite glume și presupuneri cu Elena Pătrășcanu și Lena Constante, că poate se constituie un guvern sub președinția lui în urma unor evenimente ce ar fi intervenit și pe care nu le cunoșteam. Mi-aduc aminte că răsând, la plecare Elena Pătrășcanu i-a spus "vezi poate te face Prim Ministru". În orice caz această problemă s'a discutat nu numai odată după 6 Martie, eu îmi amintesc de glumele ce se făceau în legătură cu necesitatea de a schimba domiciliul într'un asemenea caz.

Nu îmi amintesc însă de anumite acțiuni concrete pe care le-ar fi făcut Pătrășcanu pentru atingerea acestui scop. Repet însă că, deși unele lucruri se discutau în prezența mea, totuși de multe ori când era Torosian în țară, se închidea cu el sau cu Belu Silber sau toți trei și atunci aveam impresia că discută fapte propriu zise.

Aceasta este declarația mea dată de bunăvoie și nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

1 Aprilie 1950

85
Anti

Deasemenea m'am gândit acum la un fapt pe care nu mi-l puteam explica la timpul său. Încăpățănarea lui Pătrășcanu de a nu-și face autocritica cu privire la discursul dela Cluj se explică fără îndoială tocmai pentru că după ce prin acel discurs satisfăcuse burghezia și reacțiunea, gândindu-se la posibilitatea de a fi prim ministru ca la un fapt care deasemenea ar fi trebuit să le convie acestora, nu înțelegea în acel moment să-i desamăgească asupra acestui discurs scutit de el ca un succes politic.

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 108, declar următoarele:

După convorbirea avută cu tor. anchelator și înmormântat, după ce s-a atras atenția că în ziua că la un moment dat se discuta problema de a veni Patriarhul prim ministrul, declar că nău avertat, am fost înțeles de singur în acest sens, după vizita făcută de G. Martie și după acea mai târziu. Analizând acum pentru prima oară situația mi s-a părut că pe ea de baza această perspectivă, totuși de Patriarhul și în care credea și Balu Stăncu. În acel moment, de tensiune pe politica internațională notile de protest ale anglo-americanilor. De vorbă (acolo la Patriarhul și nu pot prezenta conștient cum amuzat) că, în capul în care, mergând lucrurile înainte dar căntu totuși o formulă de mulțumire a "opinie publice" apăsă a anglo-americanilor și a anglo-americanilor. Deci, formându-se un guvern agreat de această care n'ar putea fi decât, anul sub președinția lui Patriarhul. Acesta erau și toate calculele, iar acum, căntuând și mi s-a părut că de ce n'am înțeles că pe a afla ce a discutat Patriarhul în Gogheanu și pe care și stăiam de la dea constantă) este pentru că înțelegem atunci că el n'ar să se angajeze dacă o asemenea formulă ar fi pe planul reacțiunii sau a partidei istorice. Desigur, un fapt precis este și că în Tătărașcu avea convorbiri cari n'au, deși nu mi s-a spus și se, nu mi s-a spus și se angajeze că se limitează la nume strict oficial și că și pe el căntu și și angajeze situația. Aceste presupuneri ale mele se bazează pe faptul că la un moment dat angiam că Tătărașcu îl căntu de neamurate ori la tele fon, că nău o înmormântat, deși me în la vorbă, fiind în mare în Patriarhul și a colorat raportând la Tătărașcu această. Dacă negați Tătărașcu a avut o pretenție-batală "diplomatică" arăta dacă me confund atunci acest lucru se petrecea în acea vreme.

Când am fost interbat în primul rând despre proiecte conștate de fugă a lui Patriarhul am declarat că nu înțelegem așa ceva. Și n' am vorbit în acea vreme căntu totuși mitica meren

garantia că evenimentele vor urma la aza naturii decât, până la sfârșit, în agresi-
 vitatea de cunoscută, lucrurile și împrejurările apăsătoare atât de departe decât
 dintr-o dată 8 Noiembrie 1947, când purtau relațiile reprezentanților burghezi,
 când, fiind la Galbini, în apus de anul nu puseseră urgent la ~~trăitor~~
 București (ca vorba de relațiile igelii) în că, făcând din toate glumele și
 împrejurări (ca să zicem ~~trăitorii~~) cu Elena Patrascanu și Elena Constanta, ca
 toate le constituit un guvern sub președenția lui în urma unor eveni-
 mente ce ar fi intervenit și pe care nu le cunoașteam. Mo-adece aminte
 că răzând, la fel ca Elena Patrascanu i-a spus „vezi, toate te face
 Prim Ministru?” în orice caz această problemă s-a discutat un număr
 odată după 6 Martie, eu miș amintea de glumele ce se făceau în legătură
 cu neastărea de a schimba domiciliul într-un asemenea caz.

Nu miș amintea însă de anumite acțiuni concrete pe care li-ar
 fi făcut Patrascanu pentru apăsarea acestui scop. Repet însă că, din
 unele lucruri de discuta în prezența mea, totuși de multe ori când era
 Torosian în fața, se includea cu el sau cu Bela Sîlber sau totuși
 și atunci aveam impresia că discuta fapte proprii mele.

Aceasta este declarația mea, data de cunoștințe și neputință de
 mine.

Karoly Blauner

1 Aprilie 1950

De asemenea, miș am gândit acum la un fapt pe care nu mi-l puteam
 explica la timpul său. Mă potătașea lui Patrascanu de a nu și face
 autoritară cu privire la discursul dela Cluj, ~~care~~ ^{de fapt} făcând mișcarea tocmai
 pentru a după ce prin acel discurs satisface burghezia și reacțiunea,
 gândindu-se la posibilitatea de a fi Prim Ministru ca la un fapt care
 de asemenea ar fi trebuit să le convie acestora, nu înțelegea în acel
 moment să-și dea unăgreață revărsat asupra acestui discurs scutit
 de el ca un succes politic.

DECLARAȚIE

Când a venit în Februarie 1947 în București Lee Miller era însoțită de un alt reporter de război american Philips, cu care a călătorit în mașină dela Budapesta și cu care era prietenă.

Raportul pe care l-a făcut despre ȣiganii ursari l-a făcut însoțită de acesta, după cum în seara în care am fost la un restaurant împreună cu Lena Constante și unde cânta Maria Lăzărețu, atât el cât și Lee Miller au făcut fotografii.

48'
Z
Intr-o zi am fost împreună cu ei la Bela Silber și acolo Bela Silber a oferit niște vinuri foarte bune pe care le avea. Bela Silber o cunoscuse prin mine pe Lee Miller în 1938 și când a aflat că revenise în București mi-a spus că ar dori să o revadă. Acest ziarist american povestea atunci la Silber că o de stânga, vorbea în termeni elogioși despre comuniști și povestea că a fggat mi se pare și capturat la un moment dat prizonier de nemți unde a reușit să evadeze.

Fusese în Jugoslavia și participase la un moment dat la campania partizanilor, stătuse lângă comandamentul lui Tite și avea chiar îni pare o decorație din partea acestuia.

Intenționa să scrie o carte cu un reportaj mare în legătură cu campania pe care o făcuse în război. Din câte îmi amintesc, s'a înțeles foarte bine cu Bela Silber și i-a dat acestuia adresa. În acea vreme Bela Silber dorea să fie numit în America ministru sau să ocupe acolo un post important în diplomație și îmi aduc aminte că crezând realizabil îi spusese acest lucru, urmând ca în cazul când ar pleca acolo să se revadă și să-i facă legături cu diferiți oameni politici.

De atunci nu știu și n'an mai auzit niciodată să fi comunicat împreună.

Aceasta este declarația mea dată de bunăvoie și nesilit de nimeni.-

ss. Harry Brauner

1 Aprilie 1950

Declarație

Când a venit în februarie 1947 în București Lee Miller, era însoțită de un alt reporter de război american Philips, cu care a călătorit în mașină la Budapesta și cu care era prietenă. Care a călătorit în mașină la Budapesta și cu care era prietenă.

Reportajul pe care l-a făcut despre țigarii ursari l-a făcut însoțită de acesta, după cum se știe în care cum fost ea un restaurant împreună cu sora Constanta și unde cânta Maria Lăzăreanu, atât se căl și Lee Miller au făcut fotografii.

Între ei au fost împreună cu ei la Belu Silber și acolo Belu Silber a oferit niște muzici foarte bune pe care le avea. Belu Silber o cunoștea prin mine pe Lee Miller în 1938, și când a apărut ca revărsare american povestea atunci ar fi o revărsare. Acest giarint american povestea atunci la Silber ca o de stînga, vorbea în termeni elogiivi. După comunisti și povestea că a fost nu se pare și capturat la un moment dat prizonieri de război de unde a reușit să evadeze.

Fusese în Jugoslavia și participase la un moment dat la campania partizanilor, stătuse lângă comandamentul lui Tito și avea chiar în posesie o decorație din partea acestuia.

Intentiona să scrie o carte cu un reportaj mare în legătură cu campania pe care o făcuse în război. Din câte mi s-a spus, i-a năpădit foarte bine cu Belu Silber și i-a dat acestuia adresa. În acea vreme Belu Silber dorea să fie numit în America ministrul sau să ocupe acolo un post important în diplomație și mi s-a spus amândoi că și au scris acest lucru, urmând ca în capitală să se plece acolo să se revadă și să se facă un raport în privința acestui lucru. De atunci mi s-a spus și n-am mai auzit nimic în privința comunicat împreună.

Aceasta este declarația dată de bună voință și încredere de mine.

Harry Brauner

1. Aprilie 1960.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

Stiu că în vremea în care Herand Torosian era la Paris trimitea scrisori lui Pătrășcanu în care i se plângea că nu-i ajunge salarial și că nu-l primește la timp.

În aceiași vreme, mai târziu am aflat dela Pătrășcanii că, împreună cu un prieten de al lui cu care locuise în aceeași casă în București, Bogosian, negustor foarte bogat care a plecat la Paris și-au cumpărat acolo un hotel (în care Torosian locuia chiar).

În anul 1946 sau 47 știu că Herand Torosian îi împrumutase lui Pătrășcanu niște monezi de aur, pe care acesta urma să i le restituie și din câte știu i le-a înapoiat.

Aceasta este declarația mea, scrisă de bunăvoie și nesilit de nimeni.

ss. Harry Brauner

1 Aprilie 1950

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168
declar următoarele:

Știu că în vremea în care Herand Torossian era la Paris
trimitea scrisori lui Patrascanu în care i se plângea că nu-i
ajunge salariul și că nu-l primește la timp.

În aceași vreme, mai târziu am aflat de la Patrascanu
că, împreună cu un prieten de-al lui în care lăsa în acasă
caz în București, Bogosian, nequitor foarte bogat care a plecat
la Paris și-au cumpărat acolo un hotel (în care Torossian locuia
chiar).

În anul 1946 sau 47, știu că Herand Torossian îi împrumutase
lui Patrascanu niște monezi de aur, pe care acesta urma să i
le restituie și, fără ca să știu i le-a încredințat.

Aceasta este declarația mea, scrisă de bunăvoință și ner-
lit de nimeni

Harry Brauner

1 Aprilie 1950.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner domiciliat în calea Victoriei 168 declar următoarele :

Deși cunoșteam cele ce urmează, totuși nu le-am declarat pentru a nu ieși în evidență legăturile mele cu englezii, pe care le-am ~~scut~~ purtat în trecut.

59'
Str.

În anul 1939, după ce încetaseră să mai lucrez la Arhiva de Folclor, a venit în țară folclorista engleză Beryl de Zoette, membră a Soc. Engleze de dans și cântec Popular, cu care m'am sîmțuit cum s'ar găsi o posibilitate de a fi utilizat în specialitatea mea. Mi-a spus că, dacă legația engleză ar fi de acord, s'ar putea prin societatea engleză de folclor să mi se dea sarcina de a înființa la București, centrul unui institut englez de culegere al folclorului pentru sud estul Europei și că se însărcinează să ducă la împlinire acest proiect. Eu eram cunoscut la Londra de către folcloriștii cari conduceau acolo societatea engleză de folclor și aci în București, pentru a avea asentimentul legației engleze, ministrul Egiptului mi l-a prezentat anume pe Reginald Hoare, ministrul Angliei în 1939 și pe primul consilier de legație Le Rougetelle. Având o convorbire cu Hoare și Beryl de Zoette, acesta a spus că e de acord cu acest proiect. După un timp dela Londra Beryl de Zoette mi-a comunicat că până la acea dată se gîsiseră un fond de 500 lire sterline și că urma să se gisească o sumă mai mare pentru a cumpăra o magină cu întreaga instalație de înregistrare ; iar despre rest asupra problemelor organizatorice, acestea urmau să fie stabilite ulterior.

Între timp situația internațională s'a complicat astfel că proiectul a căzut din pricina războiului.

Imediat după război, m'am gîndit foarte serios la reînceperea tratativelor în vederea creșterii acestui institut englez. În anul 1945, la cîtăva vreme după reîntoarcerea în țară, de data aceasta ca însărcinat de afaceri al Angliei, m'am dus într-o zi la legația Angliei la Le Rougetel. I-am reamintit de proiectul dinaintea războiului și i-am spus că sunt cu totul dispus să preiau conducerea unui institut ca acel proiectat, că atît mai mult cu cît acum va fi mai ușor de pus în practică ținînd seamă că profesorul Brăiloiu care conducea Arhiva de Fol-

clor nu mai e în țară și că, prin urmare, în cecece privește folclorul muzical eu voi putea să-i iau locul. Le Rougetel mi-a spus că nu poate să-mi dea un răspuns, căci nu și-a pus această problemă, dar că, în orice caz să mă organizez și, dacă am nevoie să-mi facă legătura cu specialiștii din Anglia. I-am arătat că acest lucru nu e necesar căci am suficiente legături și am ~~puțin~~ purnit cu foarte multă ambiție să organizez fosta Arhivă de Folclor. Brăiloiu era în străinătate, într'un post de consilier tehnic pe lângă legația din Berna dar în aceiaș vreme mai conta ca secretar general al Soc. Compozitorilor, căreia îi aparținea Arhiva de Folclor. Pentru că pe de o parte vroiam să rup de Brăiloiu Arhiva; iar pe de altă parte să o pun sub o tutelă care să prezinte mai multă garanție în fața englezilor, am manevrat de așa natură încât am reușit să fac să fie cesionată pe un termen de trei ani "Fundației Regelui Mihai I", care depindea, ca for suprem de Palat. În aceiaș vreme, prieten fiind cu Pătrășcanu, m'am gândit că voia utiliza această prietenie în scopul de a găsi posibilități materiale pentru subvenționarea Arhivei. Aflând indirect, aceste lucruri Brăiloiu mi-a scris de vreo două ori, căutând să vadă dacă nu va putea relua legăturile cu mine, felicitându-mă pentru felul în care am procedat. De altfel, când Pătrășcanu era în 1946 la conferința de la Paris, fără a-l cunoaște, s'a dus special la dânsul pentru a-i vorbi despre Arhivă și despre mine în termeni laudativi, căutând prin aceasta să vadă cum va fi primit. Eu nu i-am răspuns lui Brăiloiu și am arătat lui Pătrășcanu că în nici un caz n'ar fi trebuit să-l vadă, că a fost colaboraționist, etc. Pentru a putea reorganiza arhiva am utilizat pe foștii ei colaboratori. Este adevărat că între ei era cel care mi-a luat locul după ce fusese îndepărtat, prof. Tiberiu Alexandru, fost legionar, însă acesta era un bun specialist și lucra și la Ministerul de Externe (înainte de venirea tov. Ann Packer, bineînțeles) fiind foarte apreciat ca specialist și pe prof. Florian Cocigiu care scrisese în ziare legionare prin 1938. Am atras însă atenția și la Partid mai târziu și ținând seama de activitatea lor din vremea din urmă, mi s'a permis utilizarea lor. Tiberiu Alexandru era însă mult timp un fel de legătură permanentă cu Brăiloiu, căci îi comunică în permanență ce se petrecea aci, lucru de care mi-am dat seama în urmă, surprinzându-i o scrisoare pe care o adresase acestuia. I-am făcut aspre observații și i-am atras atenția că dacă nu rupe legăturile complete, va avea de suferit consecințe.

În anul 1946, Februarie, când Lee Miller a venit ca reporter de război americană, ea era însă cu domiciliul per-

manent la Londra. Am profitat de venirea ei și i-am expus între-
gul proiect de a porni, ca bază cu Arhiva de Folclor pentru even-
tuală creiere a aceluia institut sud est european subvenționat de
englezi și am rugat-o să facă ce-i stă în putință pentru a găsi
posibilitățile de realizare. Doream să conduc acel institut, lucru
pe care îl proiectasem înaintea războiului. Nu știam bine dacă să
rămân aici la forma aceasta sau să plec să lucrez la Londra.
Lee Miller, văzând că sunt directorul arhivei aici m'a sfătuit
că e mult mai bine să rămân și că de rest se va ocupa ea pentru
a lua legăturile cu englezii când va fi la Londra. Intre timp
prof. Ralea, care era Ministrul Artelor, avea un proiect de a trans-
forma Arhiva Ministerului Artelor în institut. Mie nu mi-ar fi
convenit acest lucru, căci doream să știu cum vor hotărî englezii
și fără a-i da aceste explicații, i-am rugat pe Pătrășcanu să
oprească legea, lucru pe care l-a făcut, organizând între prof.
Ralea și mine o întrevedere la Ministerul Justiției. Ralea era fu-
rios pe mine dar a trebuit să cedeze până la sfârșit.

Ajunsă la Londra, Lee Miller pentru a mă face cunoscut
și a putea interveni pentru mine, într'un reportaj despre
România mi-a acordat o importanță exagerată, publicându-mi foto-
grafia și laboratorul de înregistrat în revista engleză "Vogue".
Mi-a scris o scrisoare că a luat contact cu Beryl de Zoette, care
i-a comunicat că se va ocupa de proiectul dinainte și că în ca-
zul în care va fi posibil, va veni poate chiar ea (Beryl de Zoett
în România. În același vreme aflasem că la Budapesta se proiectează
de asemenea un institut de folclor pentru sud estul Europei. Era
vorba să fie condus de prof. Jasio Lajta, pe care nu-l cunoscusem
personal dar care mi-a trimis de două ori vorbă că ar dori să
vie în țară să stea de vorbă cu mine. Acesta era de asemenea spri-
jinit de englezi căci, până la sfârșitul a rămas mi se pare co-
laborator al soc. engleze de folclor părăsind Ungaria în momentul
în care situația politică s'a orientat spre stânga. În vara sau
toamna anului 1946 am primit o invitație la congresul interna-
țional folcloric organizat de Soc. engleză la Londra. Era răspuns
la intervențiile pe care le făcuse Lee Miller, iar englezii mă
invitau oficial pe mine. Invitația aceasta era pentru mine o
chezăgie a posibilităților de a-mi realiza proiectul. Înaintând
invitația pe cale oficială Ministerului de Externe, acesta a
refuzat participarea României, deci plecarea mea. În vremea aceas-
ta, Arhiva nefiind subvenționată am intervenit la Pătrășcanu
care prin Alexandrini a acordat o subvenție. Proiectele mele cu
institutul englez nu le mărturisesc nimănui aici, însă, felul în
care țineam Arhiva la Fundație ar fi dat oricând posibilitatea

utilizării acesteia în acest scop.

Deși nu am mărturisit proiectele, totuși prietenia cu Pătrășcanu, perspectivele politice pe care le auzeam acolo mă făceau să consider nimerită această acțiune și cu posibilități de realizare într'un viitor apropiat. În Anglia nu scriam căci așteptam de acolo să mi se răspundă și îmi dădeam bine seama că răspunsul depindea de felul în care va evolua situația politică.

54
87

În anul 1947, în toamnă, după ce Pătrășcanu a plecat la Bruxelles, situația politică, evoluția evenimentelor era destul de limpede pentru mine pentru a renunța la acest proiect. La Josette Lazăr, fără a fi fost dinainte prevenită (am declarat astăzi) apare un englez de la legăție care îmi arată un interes deosebit asupra felului cum îmi duc munca folclorică. Mi-am dat seama atunci că acesta ar fi vrut să discute cu mine dar eu abandonasem definitiv proiectul de a mai colabora pentru acel institut cu englezii. Nu am vrut să am de-a face cu ei căci îmi dădeam bine seama că nu mai era cazul. După arestarea Pătrășcanilor și a lui Lena Constante am primit, în anul 1948 o scrisoare de la Lee Miller în care aceasta îmi comunica că o prietenă de a ei sibiiană și interesată de folclor dorește să vie în România. Adăuga că este o femeie frumoasă și că să-i răspund dacă sunt de acord să o ajut. N'am reținut numele, am rupt scrisoarea și n'am răspuns. Mă gândeam că, cu siguranță această vizită a țării trebuie să aibă un subînțeles politic și nu mai vroiam să am niciun amestec. Între timp, prin inițiativa partidului în Aprilie 1948, s'a înființat un Institut de Folclor a cărui conducere am primit-o, care mă satisfăcea cu prisosință. Din 1948 mi-am schimbat complet atitudinea și în ceea ce privește interpretarea științifică. Am căutat să aplic la realitățile românești teoriile savanților sovietici și prin aceasta am atacat prin conferințe la Radio teoriile burgheze occidentale. Acest lucru a făcut ca, în Sept. 1949, coborând într-o zi scările ministerului de Interne, unde fusese cu o delegație a Soc. Compozitorilor să mă întâlnesc cu Maria Tănase care mi-a declarat că vrea să mă însoțească spre a-mi comunica ceva.

A venit la Institutul de Folclor și mi-a atras atenția că deține din surse sigure că englezii vor să atace pe o serie de oameni la Radio, că sunt gata să vorbească și de mine căci falsific folclorul punând în gura țăranilor texte inventate (era vorba de ultimele culegeri de cântece în care se reflectă atitudinea poporului față de transformările politice și sociale) că, numai datorită faptului că am "un dosar bun la ei" că au luat referințe și de la fostul ministru al Egiptului, Fuad, din 1940)

54
84
până la sfârșit nu mă vor ataca, dar că sunt nemulțumiți de mine și mă roagă ca acest lucru să nu-l spun nimănui, că-l dețin dela ea.

In acea clipă de fapt nu am acordat nici o importanță acestor informații, neluând-o în serios pe Maria Tănase și considerând că totul se rezumă la nemulțumirea ei personală deoarece mereu i se cereau la Radio cântece cu texte noi.

In situația din ultimul timp la Institutul de Folclor am schimbat însă complet orientarea (dela înființarea lui) am căutat să antrenez membrii de partid pentru această specialitate și am avut nenumărate gedințe de lămurire științifică în care am atacat public pe vechii colaboratori cerându-le să-și schimbe concepția.

Aceasta este declarația mea pe care o dau de bunăvoie și nesilit de nimeni.-

ss. Harry Brauner

6 Aprilie 1950

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner domiciliat în curtea Victoriei 168 Sector unu-
Trezele:

Deși cunosc am cele ce urmează, totuși nu le-am declarat pentru a
nu să fie evidente legăturile mele cu englezii, pe care le-am purtat întru-
tun.

În anul 1939, după ce mutasem să mai lușez la birou de folclor,
a venit în fața folclorului englez Beryl de Zoette, membră a Soc. Engleze
de Dans și Cântec Popular, cu care mi-am stabilit cum o-ar găsi o
oportunitate de a fi utilizat în opera mea. Mi-a spus că, dacă
legatia engleză ar fi de acord, o-ar putea pune Societatea engleză de
folclor să mi se dea sarcina de a mîfina la București, centrul
unui institut englez de cercetare al folclorului pentru hist. etnol.
europ. și că se marcasea să ducă la supunerea acest proiect.
Eu eram cunoscut la Londra de către folcloristi care conduceau acolo
Societatea engleză de folclor și acî în București, pentru a avea
asentimentul legatiei, ^{engleză} Institutul englezilor în 1939 și pe
ambele pe Regional House, ministerul englezilor în 1939 și pe
persoane cunoscute de legatie la Rougetalle. Având o cunoaștere
cu House și Beryl de Zoette, acesta a spus că e de acord cu acest
proiect. După un timp de la Londra Beryl de Zoette mi-a comunicat
că până la acea dată se găseau un fond de 500 lire sterline și că
urma să se gasească o sumă mai mare pentru a cumpăra o mapă
cu indicația instalării de înregistrare; iar după ce am spus
problemele organizaționale, acestea urmau să fie stabilite ulte-
rior.

Într-o situație internațională și complicată astfel ca
proiectul a căzut din prioritatea înregistrării războiului.

Imediat după război, mi-am găsit foarte serios la
reînălțarea relațiilor cu în vederea vierei acestui institut
englez. În anul 1945, la căsătoria mea după reînălțarea
în fața, de data aceasta cu înregistrarea de afaceri al englezilor,
mi-am dus în fața la legatia englezilor la Le Rougetalle. I-am
reamintit de proiectul de înregistrare războiului și i-am spus că
sunt în total dispus să privesc conducerea unui institut

ca auel proiectat, in atut mai mult eu cat acum va fi mai usor de pus
 de practica. Financiar seama ca propune Brailor cu conducerea Arhiva
 de folclor nu mai e in tara si ca, prin urmare, in ceace priveste
 folclorul muzical eu voi putea sa-i dau locu. Le Rogetelle mi-a
 spus ca nu poate sa-mi dea un raspuns, caci nu si-a pus aceasta
 problema, dar ca, in orice caz sa ma organizez si, daca am nevoie
 sa-mi fac legaturile cu specialistii din Anglia. I-am aratat ca acest
 lucru nu e necesar caci am suficiente legaturile si am povestit, eu
 foarte multa ambotie sa organizez foata Arhiva de folclor. Brailor
 era in stramutata, dar eu pot de consilier tehnic pe langa legatia
 din Berna dar in acorari vreme mai conta ce Secretar general al
 Soc. Compositora, careia ti apartinea Arhiva de folclor. Pentruca pe
 de o parte voiam sa rup de Brailor Arhiva; iar pe de alta parte
 sa o pun sub o tutela care sa prezinte mai multa garantie in
 fata englezilor, am manevrat de aza naturala, incat am reusit sa
 fac sa fie cunoscuta pe un termen de trei ani "Fondation Rogetelle
 Nishai I", care depindea, ca for suprem de Palat. In acorari vreme,
 pueteu fiind cu Patriarcanu, eu am gandit ca voi utiliza aceasta
 putere in scopul de a gari pontabilitate materiala pentru subven-
 tionarea Arhivei. Afand aceste lucruri Brailor indirect mi-a scris
 de ne-o duna ori, cantand sa vad daca nu va putea relua lega-
 turile cu mine, felicitandu-ma pentru felul in care am procedat. Dand-
 fel, cand Patriarcanu era in 1946 la cu priza la Paris, fara a-l
 cunoaste, s-a dus special la datorie pentru a-i vorbi despre Arhiva
 si despre mine in termeni laudativi, cantand poze aceasta sa vad
 cum va fi primit. Eu nu i-am raspuns lui Brailor si am aratat lui
 Patriarcanu ca in nici un caz n'ar fi trebuit sa-l vad, ca a
 fost colaborator etc. Pentru a putea reorganiza arhiva am
 utilizat pe foata ei colaborator. Este adevarat ca el nu e ca el
 care mi-a dat locu dupa ce fusese redepartat, prof. Tiberiu
 Alexandru, fost legionar, dar acesta era un bun specialist si luara
 si la Ministerul de Externe (Maruta de vremea tov. Ana Pauker, bruc-
 niteles) fiind foarte apreciat ca specialist si pe prof. Florin
 Corobici care sudea in grade legionare prin 1938. Am atasat

de proiectat împreună un institut de folclor pentru tot estul european. Era
 vorba să fie condus de prof. Laszlo Lajtha, pe care mi-l cunoscu
 prin personal dar care mi-a trimis de două ori vorba că ar
 dori să ne înțelegem mai bine de vorba cu mine. Acesta era deosebit
 surprins de englezi căci, până la sfârșit a rămas mi se pare că
 boala de soc. engleze de folclor pară să suferea în momentul
 în care situația politică s-a orientat pe altă cale. În vara lui toamna
 anului 1946 am primit o invitație la congresul internațional folclor-
 ic organizat de soc. engleză la Londra. Era răspunsul la intervențiile
 pe care le făcuse Lee Miller, iar englezii mă invitau oficial pe mine.
 Invitația aceasta era pentru mine o cheie către a participării la
 a-mi realiza proiectul. Mă gândeam însă în cele oficiale de
 Ministerul de Externe, acesta a refuzat participarea României, deci
 plecarea mea. În vremea aceasta, Arhiva me făcuse intervenționar
 am intervenit la Patriarhism care prin Alexandru a acordat
 o intervenție. Proiectele mele cu Institutul englez nu le marturi-
 așem nimeni aici; însă, felul în care Hucan boldea la Fundație
 de fi dat ori când vorbirele utilizării acestora în acest scop.
 Deci mi am marturizat proiectele, totuși puțin în Patriarhism, pers-
 pectivele politice pe care le așteptam acolo mă făceau să consider
 momentul acesta cel mai bun cu participare de realizare într-un viitor
 apropiat. În Anglia mi se simțea căși așteptam de acolo să mi se
 răspundă și mi se dădeam bine seama că răspunsul depindea
 de felul în care va evolua situația politică. ~~Cont.~~ În anul
 1947, în Franța, după ce Patriarhism a plecat la Bruxelles
 situația politică, evoluția evenimentelor era destul de surprins
 pentru mine pentru a renunța la acest proiect, la Jonette
 Lazar, însă a fi fost din nou prezent (am declarat asta)
 apare un englez de la legatie care mi-a arătat un alt set de
 asupra felului cum mi se dădea noua folclorică. Mi-am dat
 seama atunci că acesta ar fi putut să discute cu mine dar cu
 abandonarea definitivă proiectul de a mai colabora pentru
 acest Institut cu englezii. Nu am putut să am desfășurare cu el căci mi se dădeam

bine seama că nu mai era caghe. După arstarea Patişcauilor și a lui
 Lena Constante am primit, în anul 1948 o scrisoare de la Lee
 Miller în care aceasta îmi comunica că o prietenă de-a ei 386
 Ziarista și interesată de felul dorște să vie în România. Odașă
 că este o femeie frumoasă și că se-i răspund dacă sunt
 de acord să o aput. Mi am notat numele, am rupt scrisoarea
 și nu am răspuns. Mai gândeam că, cu siguranță aceasta vizită
 a țării Kebeu în ară un subînțeleș politic și nu mai voiam
 să am nici un amestec. Între timp, prin inițiativa partidelui
 în Aprilie 1948, s-a înființat un Institut de Folclor a cărui
 conducere am primit-o cură mără satisfăcea cu personalități. Din
 1948, mi-am schimbat comportat atitudinea și în ceea ce privește
 interpretarea științifică. Am căutat să apăs la realitățile
 românești, temele savanțiale puse și prin aceasta am
 atras atenția presei la Radio temele burgheze occidentale.
 Acest lucru a făcut ca, în Sept. 1949, obținând într-o zi scurte
 momente de libertate, unde fusese cu o delegație a Sov.
 Compoziția în să una detaliu cu Leana Tărnare care mi-a
 declarat că vea în viață măsurasă que a-uni comunica
 ceva. A venit la Institutul de Folclor și mi-a atras atenția
 că detine din surse sigure că englezii vor să atace pe
 o bră de oameni la Radio, că sunt gata să vorbească și
 de mine căci falsific folclorul punând în gura țărănelor
 fapte inventate (era vorba de unele ulegeri de cântec
 în care se reflecta atitudinea poporului față de transforma-
 rile politice și sociale) că, nemulțumit de faptul că am
 „un doras bun la ei” că au luat reprezentanți și dela frontul unistim
 al egiptului, ^{într-o (din 1948)} până la sfârșit nu mă vor ataca, dar că sunt
 nemulțumiti de mine și mă vor ataca ca acest lucru să nu-l
 spun nimănui. În acea clipă de fapt nu am acordat nici
 că e detinut de ea.

0. Pentru a acestor informații, neluând-o în serios pe Maria Tanase și
 considerând că totul se referă la nemulțumirea ei personală
 deoarece mereu i se cereau la Radio cântec în texturi noi. -

984

În situația din ultimul timp la Institutul de Folclor am
 schimbat însă complet orientarea (de la infimitatea lui), am căutat
 să autoneg și membrii de partid pentru această specialitate și
 am avut numărate sedințe de lucru științifice în care
 am atașat juriști pe vechii colaboratori cerându-le să-și schimbe
 concepția.

Această este declarația mea pe care o dau de bună voie și neapărat de
 nemuritor.

Harry Brauner

6. aprilie 1950.

444 11988

DECLARAȚIE

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168, declar următoarele :

P. si
str.

În iarna anului 1945 (cred) când în România se aflau cei doi observatori americani și englezi, veniți de la Moscova, ministrul Angliei sau Americii au organizat o recepție. De la Pătrășcanu aflasem că la acea recepție, dintre fruntașii partidului Comunist nu fusese invitat decât el. Acasă înainte de a se duce nu știa dacă să participe sau nu căci spunea că faptul de a fi fost chemat numai el din partea partidului la o asemenea recepție, dată mai cu seamă pentru marea finanță și partidele istorice prin reprezentanții lor ar putea fi privit cu ochi răi de către Comitetul Central.

Până la sfârșit a hotărât să se ducă, căci spunea că nu poate în nici un caz să nu participe, dar că va sta timpul strict obligator.

Din câte îmi amintesc Elena Pătrășcanu, care fusese și ea la recepție spunea că s'a întreținut și a dansat cu reprezentantul Angliei (care era apreciat drept foarte simpatic de ea). Altceva în legătură cu această recepție nu știu, dar am reținut faptul că erau la ea toți național-tărăniștii mai de marcă și liberalii, din cele auzite de la Pătrășcanu.

Aceasta este declarația mea dată de bunăvoie și nesi-
lit de nimeni.

ss. Harry Brauner

18 Aprilie 1950

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în calea Victoriei 168
Sclăra următoarele:

În iaraa anului 1945 (când) când în România se aflau
cîi doi observatori americani și englez, veniți de la Moscova, ministrul
Angliei sau Americii au organizat o recepție. De la Patrișcanu aflăseam
că la acea recepție dintre fruntașii partidului Comunist nu fusese
pus în discuție decât el. Lăsa Marșul de a se dice nu stia dacă să participe
sau nu căci spunea că faptul de a fi fost chemat nu mai el
din partea partidului la o asemenea recepție, data mai cu seamă
pentru marea finanță și partidele istorice prin reprezentanți
lor ar putea fi print cu alți săi de către comitetul central.

Pe la sfârșit a hotărât să se dice căci spunea că nu poate
de nici un caz ^{sa nu} participa, dar că va sta timpul strict obligator.

Dre câte lui amintea Elena Patrișcanu, care fusese și
la recepție spunea că s-a întors și a dansat cu reprezen-
tanții Angliei (care era apreciat drept foarte înșelător de
ea). Altfel nu legătură cu această recepție nu stia, dar am
reținut faptul că erau la ea toți național țărăniști mai
de mare și localii; și în cele din urmă de la Patrișcanu.

Acasta este declarația mea dată de bunăvoință și nerent
de mine.

Harry Brauner.

16 Aprilie 1950.

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnatul HARRY BRAUNER, născut în anul 1908, luna Februarie ziua 24, în orașul Piatra Neamț, fiul lui + HERMAN și al DEBOREI, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu în Calea Victoriei 168, la cele întrebate declar următoarele :

36

Întrebare :

Când, cine și în ce împrejurări ți-a adus să ții în păstrare diferite acte și valută străină aparținând lui PATRASCANU ?

Răspuns :

Din câte îmi amintesc, în toamna anului 1948, după ce a fost eliberată din închisoare, LENA CONSTANTE mi-a spus că dorește să ascundă la mine niște bani străini, un document și o fotografie pe care le-a primit în păstrare dela PATRASCANU. - În acea vreme locuiam în Str. Dionisie Lupu 10, la Institutul de Folclor așa încât acele hârtii și bani urma să le ascundă acolo. - Am fost de acord și i-am spus să caute un loc unde aceste lucruri să fie bine ascunse. - Ea s'a uitat peste tot și a găsit că ar fi foarte bine într'o cutie în care era făină vitaminizată, pe fundul acestei cutii, punând peste lucruri la loc făina. Această cutie se afla într'o cameră care ținea loc de cămară, într'un dulap, într'o cutie mai mare de carton (dulapul se afla în dreapta în acea cameră). -

37

Întrebare :

Ce fel de valută era, de ce valoare și ce conținut avea acel document ?

Răspuns :

Din câte știu erau hârtii elvețiene și după cât știam dela LENA CONSTANTE erau în valoare românească de

3-400.000 (trei,patrusute de mii lei).- Nu cunosc conținutul aceluși document, în orice caz îmi reamintesc că era vorba de un document din care reieșea contribuția lui PATRASCANU în legătură cu actul dela 23 August.-

Intrebare :

Cine a ascuns acestea, D-ta sau LENA ?

Răspuns :

Acestea au fost ascunse de LENA, care alesese locul, fiind și eu de față.-

Intrebare :

Ce s'a făcut cu aceste documente și valori ascunse la dumneata în casă ?

Răspuns :

La un moment dat aceste hârtii și banii au fost scoși de LENA CONSTANTE și băgați într'o stînghie a dulapului, nu-mi reamintesc după câtă vreme anume, cred că peste câteva luni, iar mai în urmă eu știu că banii i-a luat LENA pentru a-i ascunde în casa părintească, iar hârțiile au fost arse la mine în sobă.- Stiu când a rupt fotografia și a aruncat-o în foc.-

Intrebare :

Când ai ascuns în cutia cu făină documentul semnat de PATRASCANU, MANIU, BRATIANU și TITEL PETRESCU ce purta data de 17 August 1944 și cu ce scop ?

Răspuns :

Acest document nu a fost ascund de mine personal și nu-i cunosc conținutul, cred că este documentul de care pomeneam mai sus, adus de LENA împreună cu banii și care consideram că a fost ascuns mai departe în grinda dela dulap și nicidecum nu gândeam să fi rămas în cutia în care a fost ascuns de prima dată.-

Deasemenea după câte știam și din cele spuse mai sus, aceste documente știu că LENA le-a ars la mine ea luând numai banii.- Toate aceste obiecte au fost ascunse la mine cu gândul că ar fi fost mai ferite în cazul unei percheziții ce ar fi avut loc la LENA, deoarece lucrurile le primise ea dela PATRASCANU.-

Intrebare :

Dacă în afară de valuta și documentele arătate mai sus LENA sau PATRASCANU ți-a mai dat și alte lucruri sau documente în păstrare ?

Răspuns :

PATRASCANU nu mi-a dat niciodată nimic în păstrare, iar LENA a mai adus un fel de album cu versuri și desenhuri de mână pe care PATRASCANU îl primise în dar mi se pare de ziua lui în 1947 și care a fost ascuns în biroul meu iar pe urmă le-a ars LENA odată cu celelalte hârtii arătate mai sus.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și o semnez.-

ss/. HARRY BRAUNER

2 Mai 1951

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, născut anul 1908, luna Februarie ziua 24, în orașul Liria Neamt, fiul lui + Herman + el Belbeci, fost profesor la Facultatea de Litere și Director al Institutului de Folclor cu ultimul domiciliu în cala Victoriei 68, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Caui, cine și în ce împrejurări și-a abuzat și în pastare și forte vite și valute etia mi apartinând lui Patrișcanu?

Răspuns:

Din câte mi amintesc, în toamna anului 1948, după ce a fost eliberată din închisoare, Leoa Constante mi-a spus că dorește să asculte la mine unele bani străine, un document și o fotografie pe care le-a primit în pastare dela Patrișcanu. În aceea vreme locuiau în strada Dronișie Lupu 10, la Institutul de Folclor așa încât acele hârtii și bani urma să le asculte acolo. Am fost de acord și i-am spus să caute un loc unde aceste lucruri să fie bine ascunse. Ea s-a uitat peste tot și a găsit că ar fi foarte bine într-o cutie în care era făcând ținută, pe fundul acestei cutii, punând peste lucruri la loc făcând. Această cutie se afla într-o cameră care ținea locul de cămară, într-un dulap într-o cutie mai mare de carton (dulapul se afla în dreapta în acea cameră).

Întrebare: Ce fel de valute era, de ce valoare și ce conținut avea acel document?

Răspuns: Din câte știu sau Lăzii elvețiene și, după cât știam dela Leoa Constante erau în valoare românească de vre-o 3-4.000 (lei, bănuțele de un leu). Nu cunoașterea conținutul celui document. În orice caz mi se amintesc că în vorba de un document din care reieșea conținutul lui Patrișcanu în legătură cu actul dela 23 august.

Întrebare: Cum a ascuns acestea, documenta sau Leoa?

Răspuns: Acestea au fost ascunse de Leoa, care alese locul, fiind și eu de față.

Întrebare: Ce s-a făcut cu aceste documente și valori ascunse la dumeata în casa?

Harry Brauner.

Răspuns:

La un moment dat, acele hărți și banii au fost scop de lea lui Ileana și bagați într-o stînghie a dulapului, și nu neamintîră după căle vreme amu ne, cred că pînă atîr lea; iar mai tîr urmă cu stîr că baai i-a lunt lea pînă a-i ascunde în casa părintească iar hărțile au fost arse la uieră în sobă. Și în cînd a rupt fotografia și a aruncat-o în foc.

Întrebare: Cînd ai ascuns în cutia cu formă documental semnat de Patrașcanu, Monica, Brătianu și Titel Patroșcu ce pînă data de 17 August 1944, și cu ce scop?

Răspuns: Acest document nu a fost ascuns de mine personal și nu-i cunosc conținutul, cred că este documentul de care pomeneau mai sus, adică de lea lui Ileana cu banii și care consideram că a fost ascuns mai departe în grîndă de la dulap și unde cum nu gîndeam să fi rămas în cutia în care a fost ascuns de prima dată. Deasemenea după căle stîr și pînă cele spuse mai sus, aceste documente pînă că lea le-a ars la uieră ea lîndu-mă mai bînă. Toate aceste obiecte au fost arse la uieră cu gîndul că ar fi fost mai fîrte în cînd unii perchezițori ar fi cînt loc la lea, deoarece lucrurile le pînă de ea de la Patrașcanu.

Întrebare:

Dea în afară de valuta și documentele arătate mai sus lea sau Patrașcanu și-a mai dat și alte lucruri sau documente în pînă?

Răspuns: Patrașcanu nu mi-a dat niciodată nimic în pînă, iar lea a mai adus un fel de album cu versuri și descuri de uieră, pe care Patrașcanu în pînă de în tot mi se pînă de zîr lui în 1947 și care a fost arse în bîndă mea iar pe urmă le-a ars lea odată cu celelalte hărți arătate mai sus.

Aceasta dîr este declarația pe care o dau, o sustîr și o semnez

Harry Brauner

2 Mai 1951

DECLARAȚIE

Subsemnatul HARRY BRAUNER, născut în anul 1908, luna Februarie ziua 24, jud. Neamț, orasul Piatra Neamț, fiul lui +Herman și al Doborei, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu în Calea Victoriei 168, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Când și în ce împrejurări MARIA TANASE ți-a spus că englezii sunt supărați pe d-ta că ai falsificat folclorul românesc?

Răspuns:

În luna Octombrie a anului 1949, fusesem cu o delegație a Uniunii Compozitorilor în audiență la Ministerul Afacerilor Interne. Coborând pe scări m'am întâlnit cu MARIA TANASE. Eu eram cu tov. SEKELY directorul Uniunii și tov. ZENO VANCEA și pe stradă mă aștepta mașina Institutului. Ea s'a apropiat de mine și mi-a cerut să iau cu mașina iar în mașină mi-a spus că vine până la mine la Institut să-mi comunice ceva. Era destul de ironică cu privire la munca pe care o duceam în specialitate spunându-mi: "ei ce cântece ați mai scos în laborator?" (sau cam așa ceva). I-am spus că sunt foarte grăbit căci știu că mă așteaptă niște tovarăși dela Minister cu care am o ședință, ea însă a insistat și a urcat cu mine. În biroul meu într'adevăr, din câte îmi amintesc, mă aștepta tov. CIOI MANTA și încă o tovarășă cu care aveam de discutat probleme de învățământ. Am eșit cu MARIA TANASE pe terasa care comunică cu biroul și m'am adresat: "spune iute ce vrei, pentru că vezi că n'am vreme, sunt ocupat". Atunci a început să spuie că a aflat precis că englezii sunt indignați de faptul că falsific folclorul, fabricând texte pe care le atribui poporului și că vor porni o campanie împotriva unor intelectuali români la radio și că printre aceia sunt și eu. Iar după aceea în continuare mi-a spus "dar despre tine nu vor mai pomeni căci au luat informații și relații bune" (sau așa ceva, nu-mi aduc aminte exact vorbele, cam așa era sensul). Eu am fost revoltat de faptul că spune că invent cântecele - nu m'am gândit nici o clipă la englezi ci la MARIA TANASE -

i-am spus că toate astea-s prostii și să mă lase să-mi văd de treabă. Atunci mi-a spus "dar am încredere în tine, să nu cumva să spui că ți-am povestit asta". După care a plecat. Toată convorbirea a durat câteva minute și din câte îmi reamintesc la plecare mi-a cerut parcă două-trei sute lei pentru mașină.

Intrebare:

Altădată MARIA TANASE ți-a mai adus la cunoștință ceva despre părerea englezilor?

Răspuns:

Nu, atunci a fost prima și ultima oară.

Intrebare:

Ce știi despre relațiile lui MARIA TANASE cu englezii și cu cine anume?

Răspuns:

Știu că trăia cu un general GREER, înaintea războiului și parcă după război, la întoarcerea acestuia în țară. Acest lucru îl știam dela ea chiar.

Intrebare:

Dar în timpul când ea ți-a făcut comunicarea - că englezii ar fi supărați pe dumneata - cu ce englez era în relații?

Răspuns:

Nu știu să fi fost în legătură cu vre'un englez, eu nu mă întâlneam cu ea, dar de altfel nici n'am crezut în adevărul celor spuse de ea cu privire la falsificarea folclorului că ar deține într'adevăr această informație dela englezi. De altfel nu cunosc deloc relațiile pe care le avea în ultima vreme și oamenii cu care era în contact MARIA TANASE.

Intrebare:

Ce te-a făcut să nu crezi cele spuse de MARIA TANASE?

Răspuns:

Faptul că în ultima vreme era supărată că nu prea mai era programată la radio, că într'adevăr apăruseeră o seamă de cântece noi și cântăreții dela radio erau sfătuiți să le învețe la Institutul de Folclor, faptul că eu, care înainte vreme o sprijinisem, nu-i mai acordam nici un sprijin și faptul că o considerasem și o consider dintotdeauna ne-

serioasă m'a făcut să cred că toate aceste declarații sunt simple invenții și că o face cu gândul ca eventual prin aceasta să-i redevin binevoitor.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și o semnez.

ss. Harry Brauner

3 Mai 1951.

Declarație

Subsemnatul Harry Brancuș, născut anul 1908, luna Februarie ziua 24, județul Neamț, orașul Piatra-Neamț, fiul lui + sora și al Debovei, fost profesor la Facultatea de Lingvistică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu în Calea Vărbăriei 168, la cele întrebate declar următoarele:

Într-oare:

cauș și că ce reparare Maria Tănase și-a spus că englezii sunt murați pe ota că ai falsificat folclorul românesc?

Reține:

În luna Octombrie a anului 1949 fusese cu o delegație a Uniunii Compozitori în audiență la directorul Afacerilor Interne. Căzând pe scări m'am întâlnit cu Maria Tănase. Îmi era cu tot. Se Kelly Directorul Uniunii și tot. Tănase Vărbărie și pe strada mea aștepta mașina Institutului. Ea s-a apropiat de mine și mi-a arătat și o mașină dar în mașina mi-a spus că vine până la mine la Institut să-mi convingă ceva. Era destul de ironic cu privire la munca pe care o făcea în specialitate țanășu mi-a spus că cântăce at. mai scos în laborator?" (sau cam așa ceva). I-am spus că sunt foarte grăbit și că mi-a arătat niste țanășu de la minister în care am o listă de țanășu a murat și a arătat cu mine. În biroul meu m'ă dădă, din câte mi-a reamintesc, mi-a arătat țanășu Cici Manta și încă o țanășu cu care aveam de discutat probleme de curățenie. Am fost cu Maria Tănase pe țanășu care convingea cu biroul și m'am adresat: „Spune mi ce vei, pentru că regi că n'au venit, sunt ocupat”. Atunci a început să spună că a aflat precis că englezii sunt indignați de faptul că falsific folclorul, fabrică texturi pe care le atribuie poporului și că vor pune o campanie împotriva unor intelectuali români la Radio și că printre aceia sunt și eu. Dar după o ora în continuarea mi-a spus „dar desigur tine mi vor mai pune și ei au

destin informativ și relații bune" (sau are ceva, nu-mi atase aminte exact vorbele, cum căta era senin). Eu am fost revoltat de faptul că spune că inocent cântăcele - nu m'am gândit nici o clipă la englezi ci la Maria Tănase - i-am spus că toate astea-s prostii și să mă lase să-mi văd de treabă. Atunci mi-a spus, dar am mereu în tine, să nu cumva să-ți spun că ți-am povestit asta". După care a plecat, foarte convulsiv, a dus câteva minute și din câte mi s-a reamintit la plecare mi-a zis că pentru dona-tre, rula de lei pentru mașină.

Întrebare: Altfel data Maria Tănase ți-a mai spus la caruș-fînță ceva despre părerile englezilor?

Răspuns: Nu, atunci a fost prima și ultima oară.

Întrebare: Ce știu despre relații între Maria Tănase cu englezii și cu cine altele?

Răspuns: Știu că trăia cu un general Greco înarmat războiului și încă și după război, la întoarcerea acestuia în țară. Acest lucru îl știu de la ea chiar.

Întrebare: Dar în timpul când ea ți-a făcut comunicarea - că englezii ar fi suporați pe Rumunilor - cu ce englez era în relații?

Răspuns: Nu știu să fi fost în legătură cu vre-un englez, eu nu mă dăta lucram cu ea, dar de altfel nici n'am crezut în adevărul celor spuse de ea cu privire la falsificarea folclorului. De ce ar detine năi adevărul această informație dela englezi, de altfel nu am văd de loc relațiile pe care le avea în ultima vreme și oamenii cu care era în contact Maria Tănase.

Întrebare: Ce te-a făcut să-ți crezi cele spuse de Maria Tănase?

Răspuns: Faptul că în ultima vreme era suporată că nu prea mai era programată la Radio, că năi adevărul apăsător o dădă de cântăcele noi și cântăreții dela Radio erau sfârșite și le dădă la institutul de folclor, faptul că eu, care înarmat năi o prietenie, nu-i mai acordam năi un sprijin și faptul că o cunosc de la o vreme și o consider o persoană necesară m'a făcut să cred că toate aceste declarații sunt simple invenții și că o face cu gâdă de eventual prin această să-i rede-vin binevoitor.

Acumă mi s-a declarat pe care o dau, sustin și o semnez

Harry Brauner

3 Mai 1951.

DECLARAȚIE

Subsemnatul BRAUNER HARRY, născut în anul 1908, luna Februarie ziua 24, în jud. Neamț, orasul Piatra Neamț, fiul lui +Herman și al Doborei, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu legal în Calea Victoriei 168, la cele întrebate declar următoarele:

Intrebare:

Ce străini ai cunoscut dumneata până la 23 August 1944, după 25 August 1944 și ce legături ai avut cu ei? Explicați pentru fiecare în parte.

Răspuns:

De multă vreme, în specialitatea mea, am avut prilejul să cunosc foarte mulți străini, care venind în țară mi se adresa sau cerându-mi să le dau explicații despre muzica populară și prilejul de a o asculta. Printre aceștia nu erau numai muzicanți dar și vizitatori prin țară sau ziariști străini cari făceau reportagii. Deasemenea când am studiat în 1933, la Paris, am cunoscut oameni din specialitate și la diferitele festivaluri de Folclor (1935-1937 și 1939 la Londra și 1936 la Istanbul) am cunoscut oameni de specialitate folcloriști foarte mulți.

Printre cei cu care am avut relații, au fost:

PHOLIP THORNTON, membru al asociației engleze de dans și cântec popular, care a venit de două ori în țară în 1937(?) și în 1939. Acesta a scris și o carte despre România cu impresii din voiaj. Am avut legături de specialitate.

RENE BENEZECH, ziarist francez la l'Intransigeant, a fost în România înaintea războiului și a făcut o seamă de reportagii despre țigani nomazi pe care le-a publicat. În voiajul de studii l-am însoțit eu, n'am mai avut legături.

HENRI DANSON, reporter francez al revistei "Dedective", deasemenea a făcut un voiaj de cercetare prin țară despre țigani nomazi, fiind însoțit de mine. Reportagiile le-a publicat. După plecare n'am mai avut legături.

BELA BARTOK, savant muzicolog și compozitor maghiar, a venit în țară și a studiat folclorul, am fost tot timpul cu el împreună. După ce a plecat mi-a scris de două ori mulțumindu-mi pentru colaborare, nu i-am răspuns.

ROLAND PENROSE, pictor englez a venit împreună cu LEE MILLER în anul 1938 în România pentru a vizita țara. Mi s'au adresat venind la Soc. Compozitorilor la Arhiva de Folclor. M'am împrietenit cu el, am făcut un voiaj în țară, el a publicat o carte în englezește despre acest voiaj. L-am revăzut în 1939 când am fost cu o echipă de dansatori la festivalurile dela Londra (în luna Ianuarie). În acea vreme el se ocupa cu refugiații politici veniți în urma ocupării Cehoslovaciei de hitleriști. El mi-a explicat că mă sfătuiește să nu mai mă întorc în România, căci cu siguranță că voi avea de suferit din ce în ce mai mult ca evreu și mi-a propus să rămân eventual la Londra ca refugiat. Era foarte bine situat și ași fi putut sta la el o vreme căci avea în afară de apartamentul dela Londra și pământ la țară. Înainte de război când m'am întors în țară n'am mai avut legături cu el, mi-a trimis odată salutări într-o carte ilustrată, nu i-am răspuns însă l-am considerat prieten.

BERYL DE ZOETTE, pe aceasta am cunoscut-o în anul 1935 la Londra, ca specialistă pentru dansuri populare. Am revăzut-o la celelalte festivaluri și în anul 1939 sau 1940 a venit în România pentru a studia dansurile populare românești. Acest lucru mi-a mărturisit că are de gând să-l facă înainte mult încă în 1935. Mi-a scris înainte de a veni dacă sunt dispus să o însoțesc în voiajul de studii și i-am răspuns afirmativ. Când însă a venit în țară eu nu mai lucram în specialitatea mea la Arhiva de Folclor, de unde fusesem dat afară. Voiajul prin țară l-a făcut prin Soc. de Turism "România". Ea mă aprecia ca specialist și a rămas impresionată de faptul că am rămas fără ocupație promțându-mi că se va interesa la Londra asupra posibilității de a mă folosi ca specialist folclorist și dacă nu ar fi posibilitatea de a înființa un institut de cercetări pentru Balcani cu centrul la București, pe care l-ași îndruma eu. Plecând din țară mi-a scris de vre-o două ori spunând că crede că va reuși să-mi procure o instalație de înregistrat și o mașină pe care să fie montată această instalație și că crede că va găsi posibilitatea de a-mi da de lucru. După aceea a izbucnit războiul și nu s'a realizat nimic. De atunci eu n'am mai avut nici o veste dela BERYL de ZOETTE, după războiu nici nu mi-a scris nici nu i-am scris și n'am mai aflat nimic despre ea.

LEE MILLER (ELVY BEY), venită cu ROLAND PENROSE, în 1938, era fotografă. În acea perioadă făcuse un voiaj prin Grecia, Bulgaria, România și a luat contact cu mine pentru a asculta folclor și pentru a face un voiaj în care să ia fotografii pitorești cu viața dela țară.

A stat aici până când a fost ocupată cred Cehoslovacia și când pericolul războiului se apropiase. În toamna anului 1938, i s'a comunicat delalegația americană (deși măritată cu un egiptean avea și pașaport american ea fiind de această origină) să părăsească țara deoarece legația nu-și mai ia răspunderea ei. Prin ea am cunoscut pe soția ministrului Egiptului AMIA FUAD BEY și pe ministrul Egiptului cu care ea era în legături de prietenie și la care fusese invitat de câteva ori cu ea împreună.

Plecând din țară în Egipt, unde locuia, LEE MILLER mi-a mai scris de câteva ori, trimițându-mi salutări din locurile depe unde călătorea. Izbucnind războiul n'am mai avut nici o veste despre ea până în luna Februarie a anului 1946, când a venit ca reporteră americană de război dela Budapesta. Era însoțită de un alt reporter PHILIPS. Venind în București, mi-a spus că intenționează să facă un reportaj despre țiganii ursari, atât ea cât și colegul ei și că mă roagă să-i ușurez întâlnirea cu acești țigani ursari. Am plecat cu o mașină într-o comună din apropierea Bucureștilor, unde atât ea cât și colegul ei au luat contact cu țiganii ursari cari erau cazați în acea comună. După aceia a dorit s'o revadă pe Marița Lătarețu pe care o apreciasse înaintea războiului pentru felul cum cântă. Am mers împreună cu ea cu colegul ei și cu LENA-CONSTANȚE (care o cunoscuse prin mine în 1938 și care fusese deasemenea împreună într'una din călătoriile prin țară cu LEE MILLER). Au fotografiat-o pe MARTA LAPAREȚU în restaurantul în care cânta apoi a venit la arhiva de folclor și a luat unele însemnări făcând și fotografii pentru un reportaj. Deasemenea într'o zi a fost la teatrul de păpuși unde a cunoscut-o pe ELENA PATRASCANU prin mine și în atelier a făcut o serie de fotografii tot în vederea unui reportaj. Aflând BELLU ZILBER că LEE MILLER e în București, - o cunoscuse în 1938 prin mine - mi-a spus că dorește mult să o revadă. Am fost într'o zi la el împreună cu ea și cu colegul ei ziarist PHILIPS. Când a fost aici LEE MILLER a fost mulțumită găsindu-

mă în condiții bune de lucru (eram în acea vreme la radio, făceam conferințe, conduceam arhiva de folclor). Cât a fost aici însă a avut contact și cu alte persoane căci venise oficial și era tot timpul în legătură cu legația americană. De aici, după vre-o două săptămâni a plecat la Londra. Nu am primit dela ea nici o scrisoare până în 1948. Intre timp a publicat un reportaj în revista engleză "Vogue" unde colabora despre România, în care pomenea despre mine, despre țigani și ursari, despre LENA CONSTANTE, ELENA PATRASCANU și teatrul de păpuși cred în afară de un reportaj politic la început. Această revistă am aflat-o întâmplător, nu mi-a trimes-o LEE MILLER. În 1948, mi-a scris pentru prima oară de când plecase, anunțându-mă că s'a măritat cu ROLAND BEIROSE la Londra, că are un copil și mi-a trimis chiar și o fotografie mică a copilului. În același timp mi-a spus că o colegă și prietenă de a ei dorește să viziteze țara noastră, era numele indicat și dacă voi avea timp sau ași fi dispus s'o însoțesc în voiajul pe care l-ar întreprinde în țară. Nu i-am răspuns la această scrisoare.

REGINALD SMITS, l-am cunoscut în anul 1938 sau 1939 în București. Era profesor de engleză la Institutul englez (British Council) și știam de atunci dela el că e comunist. Când l-am cunoscut prima oară este pentru că mi se adresase să-i recomand pe cineva care să-i învețe pe el și pe colegii lui dansuri populare. I l-am recomandat pe GRIGORE STAN, care lucra la S.T.B. ca manipulant în acea vreme iar acum în 1949 conducea echipa de dansuri a miliției. Cu SMITS am fost prieten, m'am văzut înainte de război esind seara împreună uneori. Il cunoscuse și pe BELU ZILBER (Nu știu dacă prin mine) și pe LENA CONSTANTE. După ce a plecat în 1940 n'am mai comunicat cu el. În 1948 prin luna Februarie, a venit din Anglia, spunându-mi că vine anume pentru a cunoaște realitățile din R.P.R. Mi-a cerut să-i facilitez întrevvederea cu autoritățile de resort și m'a rugat să-l găzduesc până s'o aranje situația lui căci n'are nici un ban. Avea o scrisoare de recomandatie de a tov. HARRY POLLIT, secretarul general al P.C. englez. L-am prezentat tov. BUICAN, care în acea vreme era directorul relațiilor cu străinătatea din Ministerul Informațiilor care mi-a dat și aprobarea să-l găzduesc o noapte sau două până îi va face formele necesare. Am fost cu el invitat la un dejun la tov. MEZINCESCU, care era secretar general la Externe atunci. Imi aduc aminte că la masă era și tov. MAGHIOROS și tov. E. MAGHIOROS.

SMITS a stat la mine două zile apoi a fost cazat la Athenée Pallace. Venea din când în când la mine și într-o zi s'a întâlnit și cu BELU ZILBER (nu-mi aduc aminte dacă la mine sau la el). Deasemenea fiind la mine s'a văzut odată cu LENA CONSTANTE cu care urma parcă să vadă o repetiție la teatrul de păpuși. Când a stat în București, știu dela el că s'a văzut de mai multe ori cu tov. ZINA BRANCU, pe care o cunoștea bine dinaintea războiului. În acea vreme SMITS lucra la Radio Londra unde îmi povestea că o duce f. greu pentru că e comunist, dar reușește totuși să strecoare uneori în reportagiile lui informații interesante pentru partid. După plecarea lui nu mi-a mai scris (dealtfel n'am corespondat niciodată) și nu am mai avut nici o legătură.

ATTIA și AMIN FUAD BEY, soția ministrului și ministrul Egiptului la București înaintea războiului. I-am cunoscut în 1938 prin LEE MILLER, care era prietenă cu ei. Soțul acesteia fiind egiptean. În vremea cât a fost LEE MILLER în țară am fost invitat de ei împreună cu LEE MILLER de mai multe ori la dâșii acasă și am eșit seara în oraș cu soția ministrului și cu LEE MILLER uneori în restaurante mai mici pentru a asculta tarafuri care cântau muzică populară. După plecarea lui LEE MILLER din țară au continuat să mă cheme la dâșii și am legat prietenie. După 1939 Ianuarie, când am fost îndepărtat dela Arhiva de Folclor și am rămas fără slujbă, mi-au arătat prietenia căutând să mă încurajeze. La venirea lui BERYL DE ZOETTE în România, au discutat cu ea despre posibilitatea întrebuintării mele ca specialist de către instituțiile engleze cari se ocupă cu cercetarea folclorului. Despre acest proiect am vorbit și ministrului Angliei, sir REGINALD HOARE și soției lui, căruia m'au prezentat. Cu prilejul unei recepții pe care au dat-o când a venit în România Ministrul de Externe al Egiptului, m'au rugat să mă ocup de organizarea programului artistic care trebuia să conțină și muzică și dansuri populare românești. Am rămas în strânsă legătură de prietenie cu ei și eram foarte des împreună în casa lor. În perioada legionarilor au căutat să mă ocrotească, să mă încurajeze, mă invitau zilnic și de multe ori rămâneam să dorm la ei (cei doi copii ai lor AIMED și IBON pe care îi cunoscusem plecaseră în Egipt). Când făcea plimbări cu mașina mă luau și pe mine cu ei. La înmormântarea tatălui meu care murise tocmai în zilele rebeliunii legionare - s'au arătat deasemenea prietenoși față de mine și mi-au oferit chiar mașina lor ca să transporte familia. Când s'a pus problema să părăsească țara, după ruperea relațiilor cu

Egiptul, au vrut și au încercat să mă ia împreună cu ei pentru a mă pune la adăpostul persecuțiilor rasiale - mi-am și scos un pașaport în vederea acestui scop - și n-au reușit însă, din cele ce spuneau să obțină pentru mine viza de eșire. După plecarea lor oficială, d-na FUAD a mai venit în 1941 pentru a ridica o seamă de lucruri care rămăseseră aici (tablouri, etc.). Cum nu mai aveau aci casă, în acea vreme a locuit la Athene Palace și am vizitat-o; pe d-na FUAD a cunoscut-o prin mine și LENA CONSTANTE însă nu s'au mai văzut decât odată cred, deasemenea și pe băiatul acesteia (AHMED cu care am făcut împreună în anul 1939 un voiaj cu mașina în comuna Drăgus jud. Băgăraș. Despre relațiile dintre mine și familia FUAD pictorul N. SIEFRIED, profesor la Institutul de Artă, precum și soția lui SEKA SIEGFRIED-VOINESCU, pot referi, ei deasemenea fiind prieteni cu aceștia au avut prilejul să cunoască bine această legătură a mea. Nu i-am mai văzut după ce au părăsit țara, nu le-am mai scris după război și am aflat mai târziu în 1946, dela GRIGORE MOISIL care fusese numit ambasador la Ankara, că și aceștia erau în post diplomatic acolo. Prin MOISIL sau soția lui, cu care s'au văzut la recepții oficiale, mi-au trimis salutări spunând în același vreme că dacă am de gând să vii la Ankara să mă consider invitatul lor.

REGINOALD HOARE, Ministrul Angliei la București și soția lui. Pe aceștia i-am cunoscut prin 1939-1940 prin familia FUAD, cu care se cunoșteau de multă vreme și erau în relații de prietenie vizitându-se reciproc și în afara recepțiilor oficiale. M'au prezentat anume acestora cerându-le să caute să mă sprijine în cazul în care li s'ar cere asentimentul cu privire la un proiect al folcloristei engleze BERYL DE ZOETTE, pentru a fi utilizat ca specialist în România de un institut de folclor din Anglia. Atât REGINOALD HOARE cât și soția lui au promis că vor face tot posibilul să mă sprijine în cazul în care vor fi consultați. Mi-au cerut să organizez cu prilejul unei recepții oficiale pe care o dădea legația engleză un program folcloric românesc, prezentând ultima echipă de dansatori ce fusese în 1939 la concursurile dela Londra. Acest lucru l-au făcut și anume pentru a demonstra că deși fusesem îndepărtat din serviciul pe care îl dețineam ca specialist, că mă considerau totuși ca atare. M'au invitat în afară de această recepție la dejun de două ori dar i-am întâlnit uneori când veneau în vizită la familia ministrului Egiptului și eram și eu acolo.

N'am avut nici o altă legătură cu ei, n'am corespondat și după plecarea din țară, înainte de război, nici nu mai știu nimic despre ei.

Colonelul MACNAB, fusese atașat militar înaintea războiului la Legația Angliei. L-am cunoscut pe el și pe soția lui la familia FUAD, ministrul Egiptului. L-am văzut la unul dintre dejunurile la care fusesem invitat de către ministrul Angliei și la recepția dată de legația engleză și la care aranjaseram un program folcloric românesc. M'a invitat la un ceai pe care îl dădea soția lui acasă, împreună cu familia FUAD. Acel ceai era un fel de recepție la care fuseseră invitate multe persoane. Era (colonelul MACNAB) foarte amator de muzică și dansuri populare și îmi cerea unele explicații, el singur fiind un bun jucător de dansuri populare engleze. N'am corespondat niciodată cu el și nici cu soția lui și după ce au plecat din țară, înainte de război, nu am mai avut nici o legătură cu ei.

Le ROUGETELLE, fost secretar sau consilier la legația engleză și soția lui. L-am cunoscut prin familia FUAD, înaintea războiului, în 1939 sau 1940. După aceia l-am revăzut când am fost invitat de ministrul HOARE la masă, la diferite recepții la legația egipteană. Soția lui era desenatoare botanistă și avea o mare colecție de plante și flori desenate de ea prin toată lumea (voiajase mult). M'au rugat să le arăt dansul călușarilor la fața locului și într-o Duminică în vremea Rusaliilor, cred că în 1940, am plecat cu ei și cu o cunoștință de a lor miss CARVER-LEY, egiptologă, cu mașina lor în jud. Argeș, în comuna Pădureți, unde au avut prilejul să vadă dansul călușarilor și alte dansuri, deasemenea să asculte muzică. Soția lui a cules flori de câmp iar apoi le-a desenat și mi le-a arătat. Le ROUGETELLE fusese înainte în China și mi-a povestit mult despre dansurile, muzica și obiceiurile de acolo.

După război, s'a reîntors în țară și în primele zile după ce se reîntorsese am trecut pela legație, cu nici un alt scop decât pentru a-i ura bun venit. M'a primit foarte puțin prietenos, am stat cinci sau zece minute, mi-a spus că atunci când va veni soția lui mă va înștiința și de atunci nici nu l-am mai văzut nici n'am comunicat cu el deși a stat mai mult în România.

VERA MELANOVA, secretară a ministrului Cehoslovaciei după război. Pe aceasta am cunoscut-o la LENA CONSTANCE la venirea în România. Fusese refugiată în vremea războiului la Lohdara și îi fusese recomandată LENII de către prietenul ei NICOLE GROSS din partea căruia i-a adus cadou o ștofă pentru un tailleur și mi se pare o poșetă. Am văzut-o de mai multe ori la LENA CONSTANCE, venea uneori după amiază căci lua masa la o vecină de a lui LENA, d-na MUNCCEL. Am fost invitat de ea la masă, după ce s'a instalat într'o casă în care locuiau o parte a funcționarilor legației cehi (KUBIN, atașat comercial și SEVER, care rămăsese funcționar și în ultima vreme). Când am fost invitat la ea odată cu LENA CONSTANCE, altădată cu sora acesteia ZIZI, care îi dădea lecții de română erau și ceilalți funcționari ai legației cari locuiau acolo. N'am avut decât relații de cunoștință cu ea, n'am corespondat cu ea și după ce a părăsit țara n'am mai avut nici un fel de legătură cu ea.

Aceasta este declarația pe care o dau, susțin și o semnez.

ss. Harry Brauner

5. Mai 1951.

Declarație

Subsemnatul Brauner Harry, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, în județul Neamț, nume Prenume Neamț, fiul lui + Hermana și al Debonci, fost profesor la Facultatea de Muzică și Director al Institutului de Folclor, cu următoarea domiciliu legal în calea Victoriei 168, la cele întrebate de clar următoarele:

Întrebare:

Ce străini ai cunoscut din vremea până la 23 August 1944, după 23 August 1944 și ce legături ai avut cu ei.

Explicați pentru fiecare în parte.

Răspuns:

De multă vreme, în specialitatea mea am avut prilejul să cunosc foarte mulți străini care venind în țară mi s-a adresat cerându-mi să le dau explicații despre muzica populară și prilejul de a o asculta. Printre aceștia mi erau numai muzicanti dar și vizitatori prin țară sau ziariști străini care făceau reportajii. De asemenea când am studiat în 1933 la Paris am cunoscut oameni din specialitate și la diferitele festivaluri de Folclor (1935-1937 și 1939 la Londra și 1936 la Istanbul) am cunoscut oameni de specialitate folcloriști foarte mulți.

Locuitorii ce cu cari am avut relații au fost:

Philip Thornton, membru al asociației engleze de dans și cântec popular, care a venit de două ori în țară în 1937(?) și în 1939. Acesta a scris și o carte despre România cu ilustrații din viață. Am avut legături de specialitate.

René Benzeck, ziarist francez la el întransigent, a fost în România înainte de război și a făcut o seamă de reportajii despre țigarii nomazi pe care le-a publicat. În timpul de studii l-am întâlnit, n-am mai avut legături.

Henri Danjou: reporter francez al zărilor „Deceptive” de asemenea a făcut un reportaj de cercetare prin țară despre țigarii nomazi, fiind moștenit de mine. Reportajul Harry Brauner.

gile le-a publicat. După plecare n-au mai avut legături. -

Bela Bartok: S-a născut muzicolog și compozitor maghiar, a venit în țară și a studiat folclorul, am fost tot timpul cu el în prezență. După ce a plecat mi-a scris de două ori mulțumindu-mi pentru colaborare, nu i-am răspuns. -

Roland Bourne pictor englez a venit în prezență cu Lee Miller în anul 1938 în România pentru a vizita țara. Mi s-au adresat venind la Soc. Compozitoriilor la Arhiva de Folclor. Mi-a împrietănit cu el, am făcut un vizaj în țară, el a publicat o carte în englește despre acest vizaj. L-am revăzut în 1939 când am fost cu o echipă de dansatori la festivalul de la Londra (în luna Ianuarie). În acea vreme el se ocupa cu refugiații politici veniți în urma ocupației cehoslovacilor de hitleristi. El mi-a explicat pe măfaturile să nu mai mă întorc în România, căci cu siguranță că voi avea de suferit din ce în ce mai mult ca orice și mi-a propus să rămân eventual la Londra ca refugiat. Era foarte bine plătit și ar fi putut sta la el o vreme căci avea în afara de apartamentul de la Londra și pământ la țară. Înainte de război, când m-am întors în țară n-am mai avut legături cu el, mi-a trimis odată salutare într-o carte ilustrată, nu i-am răspuns, căsă l-am considerat prieten.

Beryl de Zoette, pe aceasta am cunoscut-o în anul 1935 la Londra, ca specială pentru dansuri populare. Am revăzut-o la celelalte festivaluri și în anul 1939 sau 1940 a venit în România pentru a studia dansurile populare românești. Acest lucru mi-a măturat că are de gând să-l facă mult înainte încă în 1935. Mi-a scris înainte de a veni dacă merit și după să o însoțesc în vizajul de studii și i-am răspuns afirmativ. Când însă a venit în țară eu nu mai lucram în specialitatea mea la Arhiva de Folclor, de unde fusese dat afară. Vizajul prin țară l-a făcut prin Soc. de Turism „România”. Ea mă aprecia ca specialist și a rămas impresionată de faptul
Harry Brauner.

că au rămas fără ocupație promitându-mi că se va
 interesa la Londra asupra posibilității de a mă folosi
 ca specialist folclorist și încă nu ar fi posibilitatea de
 a înființa un institut de cercetări pentru Balcani cu
 centrul la București, pe care l-ați îndruma eu. Plecând
 din țară mi-a scris de vre-o două ori spunând că creș-
 ea la reuși să-mi procure o instalatie de înregistrat și
 o mașină pe care să fie montată această instalatie și
 că crede că la gât posibilitatea de a-mi da de lucru.
 După aceea a izbucnit războiul și nu s'a realizat nimic.
 De atunci eu n'am mai avut nici o veste dela Benyl
 de foete, după războiu nici nu mi-a scris, nici nu l-am
 scris și n'am mai aflat nimic despre ea.

Lee Miller (Eloy Bey) venita cu Roland Peurde în
 1938, era fotografă. În aceea perioadă făcuse un
 turaj prin Grecia, Bulgaria, România și a luat contact
 cu mine pentru a asculta folclor și pentru a face un
 turaj în țară la fotografii pictorate cu isăra dela țară.

A stat aici până când a fost ocupată creștele Holova-
 cia și când pericolul războiului de apropiat. În toamna
 anului 1938 i s'a comunicat dela legatia americana
 (desi maritata cu un egiptean avea și pasaport ~~englez~~
 american ea fiind de aceasta origine) să părăsească
 țara deoarece legatia nu-i mai să răspundea ei.
 Prin ea au cunoscut pe sotia ministrului egiptului
 Affia Had Bey și pe ministrul egiptului și care ea
 era în legatură de prietenie și la care fusesem invitată
 de câteva ori cu ea împreună.

Plecând din țară în Egipt, unde locuia, Lee Miller
 mi-a mai scris de câteva ori trimțându-mi salutări
 din Bourla de pe unde călătorea. Izbucni războiul
 n'am mai avut nici o veste despre ea până în luna
 Februarie a anului 1946, când a venit ca reporteră
 americană de război dela Budapesta. Era însoțită de
 un alt reporter PHILIPS. Când de București mi-a spus
 Harry Braun

că intenționează să facă un reportaj despre țigani ursorari atât ea cât și colegul ei și că mă roagă să-i vorbesc în fața horei ca acești țigani ursorari. Am plecat cu o mașină într-o comună din apropierea Bucureștilor unde atât ea cât și colegul ei au luat contact cu țigani ursorari care erau cațați în acea comună. După aceea a dorit să vorbească pe marșă lătaru pe care o apreciază înaintea războiului pentru felul cu în cantă. Am mers împreună cu ea cu colegul ei și cu Lena Constante (care o cunoscuse prin mine în 1938 și care fusese deasemenea împreună întruna din cele teribile prin țară cu Lee Miller). Am fotografiat-o pe Elena Lătaru în restaurantul în care cantă. Apoi a venit la Arhiva de Folclor și a luat unele înregistrări făcând și fotografii pentru un reportaj. Deasemenea într-o zi a fost la Teatrul de păpuși unde a cunoscut-o pe Elena Patrozeanu prin mine și în atelier a făcut o serie de fotografii tot în vederea unui reportaj. Când Belu Silber că Lee Miller e în București, o cunoscuse în 1938 prin mine - mi-a spus că dorește mult să o revadă. Am fost într-o zi la el împreună cu ea și cu colegul ei, Frank Phillips. Când a fost aici Lee Miller a fost multumită gândindu-mă în condiții bune de lucru (eram în acea vreme la Radio, făceam compoziții, conduceam Arhiva de Folclor). Cât a fost aici m-am avut contact și cu alte persoane căci venise oficială și era tot timpul în legătură cu legatia americană. De aici, după ne-o dona după mâini a plecat la Londra. În amu primit dela ea încă o scrisoare până în 1948. Într-un timp a publicat un reportaj în revista engleză "Vogue" unde colabora despre România, în care pomenea despre mine, despre țigani ursorari, despre Lena Constante, Elena Patrozeanu și teatrul de păpuși etc. În afară de un reportaj politic la început. Această veste am aflat-o întâmplător, nu mi-a trimis-o Lee Miller. În 1948, mi-a scris pentru prima oară de când plecase, anunțându-mă că s-a căsătorit cu Roland Benrose la Londra, că are un copil și mi-a trimis deasupra și o fotografie mică a copilului. În același timp mi-a spus că o colegă și prietenă de-a ei dorește să viziteze țara noastră, era numele indicat,

Elanțușan.

n' avea voie avea timp sau ar fi dispus să discute în voraple pe care l-ar întreprinde în țară. Nu i-am răspuns la această scrisoare.

Reginald Smits: L-am cunoscut în anul 1938 sau 1939 în București. Era profesor de engleză la Institutul englez (British Council) și știam de atunci dela el că e comunist. Când l-am cunoscut prima oară este pentru că mi se adresase să-i recomand pe cineva care să-i invite pe el și pe colegii lui dansuri populare. I l-am recomandat pe Grigore Stău, care lucra la S.T.B. ca manipulant în acea vreme dar acum în 1949, conducea echipa de dansuri a mixteiei. Cu Smits am fost prieten, mi-am răfuit înaintea de războiu corpur seara împreună uneori. El cunoștea și pe Belu Hilber (mi stău dacă prin mine) și pe Lena Constante. După ce a plecat în 1940 n'am mai comunicat cu el. În 1948 prin luna Februarie a venit din Anglia, spunându-mi că vine anumite pentru a cunoaște realitățile din R.P.R. Mi-a cerut să-i facis-ter întieredea cu autoritățile de resort și m'a rugat să-l găzduiesc până s'o aranja situația lui căci n'are nici un ban. Avea o scrisoare de recomandatie de a tor. Harry Pollit, secretarul gural al P.C. englez. L-am prezentat tor. Burcau, care în acea vreme era directorul relatiilor cu strainatatea din Ministerul Informatiilor care mi-a și dat aprobarea să-l găzduiesc o noaptea sau două până și va face formulele necesare. Am fost cu el învitat la un dejun la tor. Moșcucescu, care era secretar general la Externe atunci. Mui aduc că la masă era și tor. Moșcucescu și tora. Eolera Moșcucescu. Smits a stăit la mine două zile apoi a fost captat la Athene Palace. Venea din cămă în cămă la mine și într-o zi s'a întâlnit și cu Belu Hilber (mi mi aduc aminte dacă la mine sau la el). Deosemenea fiind la mine s'a răfuit odăta cu Lena Constante cu care urma parca să răfuit o repetiție la Teatrul de pănuș. Cât a stat în București stău dela el că s'a răfuit de mai multe ori cu tora. Zina Brâncu, pe care o Hurry Braunz.

cunoscute bine dinaintea războiului. În acea vreme luam
lucru la Radio Londra unde mi s-a povestit că o duce f.
greu pentru că a comunist, dar reușește totuși să strecoare
uneori în repertoriile lui informații interesante pentru
partid. După plecarea lui nu mi-a mai scris (dealtfel
ni-au corespondat niciodată) și nu am mai avut nici o
legătură.

Atta și Amn Had Bey: soția ministrului și ministrul
Egiptului la București înaintea războiului. L-am cunoscut
în 1938 prin Lee Miller, care s-a prietenit cu ei, totuși
acestea fiind egipcieni. În vremea cât a fost Lee Miller
în țară am fost învitat de ei împreună cu Lee Miller
de mai multe ori la dăruși acasă și am apărut seara în
oraș cu soția ministrului și cu Lee Miller uneori în
restaurant mai mici pentru a asculta tarafuri care
cântau muzică populară. După plecarea lui Lee Miller
din țară am continuat să mă duc la dăruși și
am legat prietenie. După 1939 Januarie, când am fost
îndepartat de la Arhiva de Folclor și am rămas fără
slujbă, mi-au arătat prietenie cântând să mă încu-
rageze. La venirea lui Beryl de Zoete în România, au
discutat cu ea despre posibilitatea întrebuințării mele ca
specialist de către instituțiile engleze care se ocupă cu crea-
tura folclorului. Despre acest proiect au vorbit și ministrului
Angliei, sir Reginald Hoare și soției lui, căruia mi-au prezen-
tat. Cu prilejul unei recepții care au dat-o când a venit
în România ministrul de externe al Egiptului, mi-au rugat
să mă ocup de organizarea programului artistic care trebuia
să continue și muzică și dansuri populare românești. Am
rămas în stăruie legătură de prietenie cu ei și eram
foarte des împreună în casa lor. În perioada legionarilor
am cântat să mă încurajez, să mă încurajez, mă învitas
și la ei și de multe ori rămăneam să dorm la ei (cei doi
copii ai lor Ahmed și Hou, pe care îi cunoșteam pe care
eu îi cunosc). Când făcea plimbări cu mașina mă luam și pe mine
cu ei, la înmormântarea tatălui meu care murise totuși în zilele
Horthy-Brauner.

rebeliunii legionare - s-au arătat deosebit de prietenoși față de mine și mi-au oferit chiar mașina lor ca să transporte familia. Când s-a pus problema să părăsesc țara, după ruperea relațiilor cu Egiptul, au vrut și au încercat să mă ia împreună cu ei pentru a mă pune la adăpostul persecuțiilor rasiale - mi-am și scos un pașaport în vederea acestui scop - n-au reușit însă, din cele ce spuneau să obțină pentru mine viza de ieșire. După plecarea lor oficială, dr. Fuad a mai venit în 1944 pentru a ridica o seamă de lucruri care rămăseseră aici (făburi, etc.). Cum nu mai aveau aici casă în acea vreme a locuit la Athenic. Palace și am vizitat-o. Pe doamna Fuad a cunoscut-o prin mine și Lena Constante n-a mai văzut decât odată cred, deosebit de prietenos și pe băiatul acesteia (Hamid) Ahmed cu care am făcut împreună în anul 1939 un voiaj cu mașina în comuna Dragus județ. Făgăraș. Despre relațiile dintre mine și familia Fuad pictorul W. Siegfried, profesor la Institutul de Arte precum și soția lui Cella Siegfried-Vornescu, pot referi, ei deosebit de prieteni cu aceștia, au avut prilejul să cunoască bine această legătură a mea. Nu i-am mai văzut după ce au părăsit țara, nu le-am mai văzut după război și am aflat mai târziu, în 1946, de la Grigore Morțil, care fusese numit ambasador la Ankara, că și aceștia erau în post diplomatic acolo. Prin Morțil sau soția lui, cu care s-au văzut la recepții oficiale, mi-au trimis salutări spunând în aceiași vreme că pete au de gând să vină la Ankara să mă considere invitatul lor.

Roginoald Hoare ministrul englez la București și soția lui. Pe aceștia i-am cunoscut între 1939-1940 prin familia Fuad, cu care se cunoșteau de multă vreme și erau în relații de prietenie vizitându-se reciproc și în afara recepțiilor oficiale. M-au prezentat amândoi acestora cândva la caute să mă sprijine în cazul în care li s-ar cere esențialul cu privire la un proiect al folclorului englez Deryl de Zotte, pentru a folosi ca specialist în România Karri Brauner.

de un institut de folclor din Anglia. Atât Reginald Hoare cât și soția sa au promis că vor face tot posibilul să mă primească în cazul în care vor fi consultați. Mi-au arătat și organizarea preluării unei recepții oficiale pe care o dădea legatia engleză un program folcloric românesc, prezentând ultima echipă de dansatori ce fusese în 1939 la concursurile dela Londra. Acest lucru l-au făcut anume pentru a demonstra că deși fusesem îndepărtat din serviciul pe care îl detineam ca specialist, ei mă considerau totuși ca atare. Mi-au învitat în afară de această recepție la dejun de două ori dar i-am refuzat întrucât când veneau în vizită la familia ministrului Egiptului și erau și eu acolo. Nu am avut nici o altă legătură cu ei, nici am corespundat și după plecarea din țară, înainte de război, nici nu mai știu nimic despre ei.

Colonelul Macnab, fusese atașat militar înaintea războiului la legatia Angliei. L-am cunoscut pe el și pe soția lui la familia Frad, ministrul Egiptului. I-am vorbit la unul dintre dejunurile la care fusesem invitat de către ministrul Angliei și la recepția dată de legatia engleză și la care aveau un program folcloric românesc. Mi-a învitat la un ceai pe care îl dădea soția lui acasă, împreună cu familia Frad. Acest ceai era un fel de recepție la care fuseseră invitate multe persoane. Era (Colonelul Macnab) foarte amator de muzică și dansuri populare și mi-a cerut unele explicații, el însuși fiind un bun jucător de dansuri populare engleze. V-am corespundat în moduri ca el și nici cu soția lui și după ce am plecat din țară, înainte de război, nu am mai avut nici o legătură cu ei.

Le Rougetelle fost secretar sau consilier la legatia engleză și soția lui. I-am cunoscut prin familia Frad înainte de război, în 1939 sau 1940. După aceea i-am revăzut când am fost invitat de ministrul Hoare la masă, la diferite recepții la legatia egipteană. Soția lui era desenatoare botanistă și avea o mare colecție de plante și flori (venate de ea de pe toată lumea (viajare mult)). Mi-a rugat să le arăt dansul călugărilor la fetele locului și într-o dimineață în

Venea Rusaevici, cred că în 1940, am plecat eu și mi s-a dat o cameră în apartament la domnul Carverley, egiptolog, cu masina lor în județul Argeș, în comuna Pădureni, unde au avut posesiuni sărăci și dansuri cîștiorile și alte dansuri, deosebite de cele din România. Sotia lui a cules flori de câmp iar apoi le-a desenat și mi le-a arătat. De Rougetelle fusese înarmată în chieșă și mi-a povestit mult despre dansurile, muzica și obiceiurile de acolo.

După război, s-a reîntors în țară și în primele zile după ce s-a reîntors am trecut pe la legatie, cu niște un act deosebit decît pentru a-i una bun venit. Mi-a primit foarte puține prieteni, am stat cîinci sau zece minute, mi-a spus că atunci cînd va veni sotia lui mă va înștiința și de atunci nici nu l-am mai văzut, nici n-am comunicat cu el și și a stat mai mult în România.

Kera Melanova, secretară a ministrului Cehoslovaciei după război. De aceasta am cunoscut-o la Lena Constante, la vremea în România fusese refugiată în vremea războiului la Londra și îi fusese recomandată de către prietenii ei. Nicole Gros, din partea cîrmii i-a adus un duș o stofă pentru un tailleur și mi se pare o perle. Am văzut-o de mai multe ori la Lena Constante, venea uneori după amiază cînd lua masa la o vecină de-a lui Lena, Anna Muncel. Am fost invitat de ea la masă, după ce s-a instalat într-o casă în care locuiau o parte a funcționarilor legatelor cehi (Kubín, atașat comercial și Serov, care rămăsese funcționar și în ultima vreme). Cînd am fost invitat la ea odată cu Lena Constante, alături de ea erau și soara acesteia Zizi, care îi dădea lecții de română erau și ceilalți funcționari ai legatelor cehi locuiau acolo. N-am avut decît relații de cunoștință cu ea, n-am corespondat cu ea și după ce a părăsit țara n-am mai avut nici un fel de legătură cu ea.

Acasta este declarația mea, pe care o dau, o sînt și o semnez

Harry Brauner.

5 Mai 1951.

100

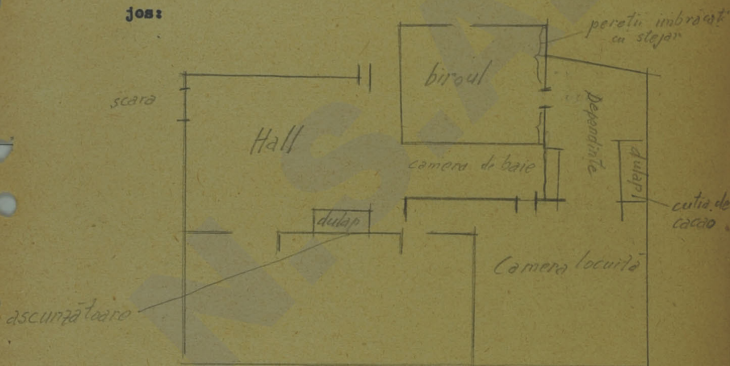
137

112

DECLARAȚIE

Subsemnatul BRAUNER HARRY, declar următoarele:

Aveam domiciliul legal în Calea Victoriei 168, la fratele meu însă locuiam efectiv în clădirea Institutului de Folclor, din str. Dionisie Lupu Nr. 10, în fosta casă a lui STELIAN POPESCU. Locuiam la etaj I într-o cameră din fund, cu comunicarea cu hall-ul, care cameră comunica cu camera de baie și o altă cameră de dependențe, conform schemei de mai jos:

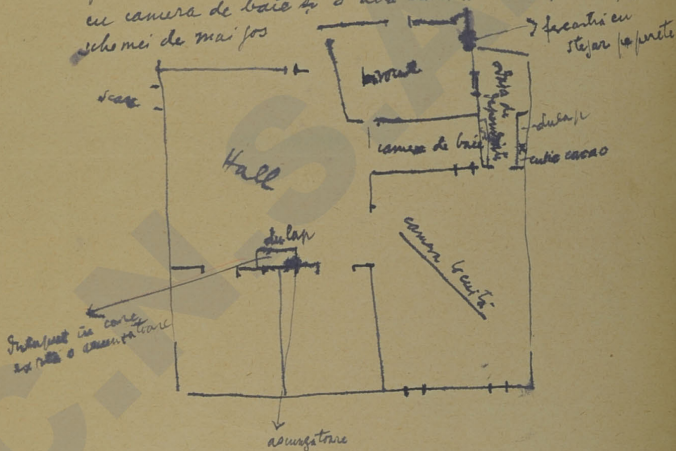
Aceasta este declarația pe care o dau, o semnez și o susțin.

ss. Harry Brauner

10 Mai 1951.

Declarație

Subsemnatul Brauner Harry, declar următoarele:
 aveam domiciliul legal în casa Victoriei 168, la frațele
 meu, însă locuiau efectiv în clădirea Institutului de
 Folclor, din strada Troniei Lupu nr. 10, în fața casei a
 lui Helian Popescu. Locuiau la etaj într-o cameră din
 fund, în comunicația cu holul al, care camera comunica
 cu camera de baie și o altă cameră de dependență, conform
 schemei de mai jos

Însoțită este declarația pe care o dau, o semnez și
 o înțeleg.

Harry Brauner.

10 Mai 1951

DECLARAȚIE

Subsemnatul HARRY BRAUNER, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, județul Neamț, orașul Piatra Neamț, fiul lui + HERMAN și al DEBOREI, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu legal în Calea Victoriei 168, la cele întrebate declar următoarele :

Întrebare :

În ce perioadă te-ai prezentat la legația engleză și cu cine ai vorbit ?

Răspuns :

În anul 1939, am fost invitat la masă de către ministrul Angliei HOARE și soția lui, la dejun și atunci erau la masă și colonelul MACNAB și LE ROUGETEL care era secretarul Legației.- Am fost invitat de două ori.- În aceeași perioadă fiind solicitat să organizez un spectacol de folclor m'am dus de mai multe ori pentru a fixa diferite amănunte în legătură cu acest spectacol pe care îl organiza ministrul Angliei, care avea locuința în localul legației, atunci am vorbit mai cu seamă cu soția lui.-

După războiu, după 23 August, în 1945 sau 1946, la câteva zile după numirea lui LE ROUGETEL (în prima sau a doua săptămână), l-am vizitat pe acesta o singură dată.-

Întrebare :

Ce te-a determinat și cu ce scop ai luat legătura cu LE ROUGETEL în sarcina Angliei ?

Răspuns :

Pur și simplu faptul că îl cunoscusem înaintea războiului, pe el și pe soția lui și am vrut să-i doresc bun venit.-

Întrebare :

Ce directive ai primit de la LE ROUGETEL ?

Răspuns :

Nu am primit directive.- Mi-a spus numai că de îndată ce va veni soția lui în România, mă va chema să o văd.-

Intrebare :

Când și cine te-a sfătuit să treci arhiva de Folclor dela Societatea Compozitorilor la Fundația " Regele MIHAI " ?

Răspuns :

Nu am fost sfătuit.- În anul 1945, după ce arhiva a fost adusă din dispersare de către mine și TIBERIU ALEXANDRU, eu reprezentând Ministerul Informațiilor și TIBERIU ALEXANDRU Soc.Compozitorilor ; Soc.Compozitorilor nu avea dorința să mai subvenționeze cercetările arhivei.- Funcționarii fuseseră îndepărtați și nu-mi amintesc bine dacă sugestia a pornit dela Compozitori sau dela Fundație, ca Arhiva să treacă la Fundație pentru că aceasta avea posibilitatea să o subvenționeze.- În orice caz, în acea vreme eu eram consilier muzical al "Fundației Regele MIHAI I." și am sfătuit pe directorul general al Fundației, OCTAVIAN NEAMTU să facă tot posibilul pentru a trece arhiva la Fundație.- Acest lucru pentru că țineam foarte mult la această Arhivă unde lucrasem ani de zile și unde era toată munca mea și pentru că doream cu orice chip să se reînceapă culegerea folclorului în perioada de imediat după război, pentru a strânge documente ale vremii.- Arhiva, prin actul de cesiune, sau convenția intervenită între Soc.Compozitorilor și Fundație nu a trecut în proprietatea Fundației niciodată ci numai temporar a fost preluată neavând însă dreptul Fundația de a o înstrăina sau de a înstrăina material din Arhivă.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez.

ss. Harry Brauner

11 Mai 1951.

Declarație

Subsemnatul Brauner Harry, născut în anul 1908, luna Februarie ziua 24, județul Neamț, orașul Piatra Neamț, fiul lui + Herman și al Reborei, fost profesor la Facultatea de muzică și director al Institutului de Folclor, ca ultimul domiciliu legal în calea Victoriei 168, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

În ce perioadă te-ai prezentat la legatia engleză și cu cine ai vorbit?

Răspuns:

În anul 1939, am fost invitat la masă de către ministrul Angliei Hoare și soția lui, la deșeu și atunci erau la masă și colonelul Macnab și Le Rougetelle, care era secretarul legatiei. Am fost invitat de două ori. În aceeași perioadă fiind solicitat să organizez un spectacol de folclor m'am dus de mai multe ori pentru a fixa diferite amănunte în legătură cu acest spectacol pe care îl organiza ministrul Angliei, care avea locuința în localul legatiei, atunci am vorbit mai cu seamă cu soția lui.

După război, după 23 August, în 1945 sau 1946, la câteva zile după numirea lui Le Rougetelle (cu prima sau a doua săptămână), l-am vizitat pe acesta o singură dată.

Întrebare:

Ce te-a determinat și cu ce scop ai luat legătura cu Le Rougetelle, ambasadorul Angliei?

Răspuns:

Dur și neplăcut faptul că îl cunosusem înaintea războiului, pe el și pe soția lui și am vrut să-i doresc bun venit.

Harry Brauner.

Întrebare:

Ce directive ai primit dela La Roquette?

Răspuns:

Nu am primit directive. Mi-a spus numai că de îndată ce va veni soția lui în România, mă va chema să o văd.

Întrebare:

Când și cine te-a sfătuit să treci Arhiva de Folclor dela Societatea Compozitorilor la Fundația Regele Mihai?

Răspuns:

Nu am fost sfătuit. În anul 1945, după ce Arhiva a fost abuzată din dispoziție de către mine și Tiberiu Alexandru, eu reprezentând Ministerul Informațiilor și Tiberiu Alexandru Soc. Compozitorilor, Soc. Compozitorilor nu avea dorința să mai subventioneze cercetările arhivelor. Funcții mari fuseseră îndepărtate și nu-mi amintesc bine dacă rugămintea a venit dela Compozitori sau dela Fundație, ca Arhiva să treacă la Fundație pentru că aceasta avea posibilitatea să o subventioneze. În orice caz, în acea vreme eu eram consilier muzical al Fundației „Regele Mihai I” și am sfătuit pe directorul general al Fundației, Oct. Neamtu să facă tot posibilul pentru a trece Arhiva la Fundație. Acest lucru pentru că făceam foarte mult la această Arhivă unde lucrasem ani de zile și unde era toată munca mea și pentru că doream ca orice mediat după război, pentru a ști ce documente am venit Arhivă, prin actul de cesiune, sau convenția intervenită între Soc. Compozitorilor și Fundație nu a trecut în proprietatea Fundației niciodată ci numai temporar a fost preluată neavând însă dreptul Fundația de a o înstrăina sau de a înstrăina material din Arhivă.

Această mi este declarația pe care o dau, o susțin și remuez

Harry Brauner.

11 Mai 1951

142 143 17

3

DECLARAȚIE

Subsemnatul BRAUNER HARRY, născut în anul 1908, luna Februarie ziua 24, jud. Piatra Neamț, orașul Piatra Neamț, fiul lui + Herman și al Doborei, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu legal în Calea Victoriei nr. 168, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Când și în ce împrejurări ați cunoscut pe folclorista BERYL de ZOETTE?

Răspuns:

În anul 1935, la festivalurile internaționale de folclor (dans popular) când am însoțit o echipă de dansatori români, am cunoscut-o în cadrul acestui festival la Londra, pe BERYL de ZOETTE, ea făcând parte din societatea engleză de dans și cântece populare, care organizase aceste festivaluri.

Întrebare:

Ce relații s'au stabilit între dumneavoastră?

Răspuns:

Relațiile ce s'au stabilit au fost de specialitate: am avut prilejul să aflu de la ea o serie de amănunte despre dansurile din Iava și Bally, pe care dânsa le studiasse și despre care publicase o carte. O interesa ca specialistă semnificația magică a dansurilor în general și cum echipa românească de călușari prezenta sub acest aspect un interes deosebit față de celelalte echipe participante, ea - ca și alți specialiști s'au apropiat mai mult de grupul românesc cerând tot timpul explicații. În acel timp, la plecare mi-a oferit cartea pe care o publicase cu dedicație. Am revăzut-o la alte festivaluri în 1937 și Ianuarie 1939, în același cadru, la Londra, unde însoțeam echipe de dansatori la festivalurile organizate. De câte ori a luat contact cu dansatorii români ea le-a studiat cu amănunțime dansurile și și-a exprimat admirația pentru varietatea și bogăția jocului popular românesc, mărturisindu-mi intenția de a veni în România, pentru

a studia la fața locului aceste dansuri, despre care eu îi vorbisem dându-i lămuriri. Nu am corespondat cu ea decât după ce o văzusem ultima oară în 1939 Ianuarie, când mi-a scris că e hotărâtă să-și puie în aplicare proiectul de a veni în România în timpul verii spre a face un voiaj de studiu. I-am răspuns că poate veni și în limitele posibilității îi voi prezenta jocurile și jucătorii.

A venit în vară, nu-mi aduc exact aminte luna. În acea vreme eu nu mai lucram la Arhiva de Folclor, de unde fusesem îndepărtat. Fusesem însă solicitat de către Soc. "România" de voiaj în cadrul unui proiect al acesteia de a organiza echipe permanente folclorice în diferite colțuri din țară, care urmau să atragă atenția călătorilor străini veniți în excursie, să organizeze aceste manifestări de folclor. În această calitate am însoțit-o într'un voiaj în țară (nu-mi amintesc exact ruta cu mașina) cred că prin Moldova, Bucovina și Gorj. Cu prilejul venirii ei în România, a rămas impresionată de faptul că am fost îndepărtat din specialitatea mea, în care nu mai am prilejul să lucrez și și-a exprimat dorința de a face tot posibilul ca, adresându-se folcloriștilor englezi cari mă cunoșteau și institutelor de specialitate să găsească vre-o posibilitate de a mă ajuta pentru a-mi continua munca, gândindu-se la un eventual centru de colectare al folclorului, pentru Balcani, cari și-ar fi avut sediul la București. Plecând din România mi-a scris, comunicându-mi la început că a vorbit cu diferite persoane și că crede că va fi în stare să mă numească într'o funcție de specialist pentru o instituție de specialitate. În același timp m'a întrebat ce anume ași avea nevoie. I-am răspuns tot prin scris că strictul necesar ar fi după mine o mașină de înregistrare cântece, după un model cât mai recent care ar fi de dorit să fie instalată pe un automobil pentru deplasări și eventual un aparat cinematografic de filmat simplu și ușor de manipulat. Mi-a răspuns mai târziu că are promisiunea de a căpăta 500 lire și că se va interesa pentru procurarea celor spuse de mine din acești bani. Cam aceasta a fost ultima scrisoare, deoarece evenimentele politice s'au percpitat și nu se mai putea pune această problemă.

De atunci, am fost concentrat, apoi a izbucnit războiul, așa încât nu am mai comunicat cu dânsa. Nici după 23 August nu am mai avut nici un fel de legătură cu ea, nici

un fel de legătură cu ea, nici n'am aflat nimic despre dânsa.

Intrebare:

Unde v'ați întâlnit și de câte ori?

Răspuns:

În 1935, 1937, 1939 la Londra cu prilejul concursurilor internaționale de folclor și în vara anului 1939, cu prilejul unui voiaj de studii pe care ea l-a făcut în România.

Intrebare:

În urma discuțiilor avute ce hotărâri s'au luat?

Răspuns:

Intenția de a publica ea o carte despre dansurile românești, dar acest lucru după ce ar mai fi studiat și dansurile altor regiuni decât cele văzute.

De a căuta să mă ajute în munca mea de specialitate prin găsirea unei subvenții în rândurile specialiștilor de la Londra, cu ajutorul cărei subvenții să pot să-mi desfășor activitatea înregistrând folclor dans și muzică. De a-mi procura o mașină de înregistrat instalată pe un automobil, dintr-o sumă de 500 lire pe care pretindea că avusese promisiunea să o obțină de la diferite cunoștințe. De a găsi o instituție de specialitate în Anglia, pentru care a și desfășurat această activitate folclorică în România și ca eventuală aceasta să fie un centru de culegere de folclor pentru Balcani. Nici unul din aceste proiecte nu s'au mai realizat, precipitându-se evenimentele politice și izbucnind războiul.

Intrebare:

În legătură cu cele discutate cu BERYL de ZOETTE, pe căre ați consultat, ce îndrumări v'a dat și ce hotărâri ați luat?

Răspuns:

Când s'a pus problema acestui proiect, de a mă sprijini în culegerea folclorului, BERYL de ZOETTE a vorbit și cu ARMIN și ATIA FUAD, ministrul Egiptului la București și soția lui, cu care eu eram în relații de prietenie și pe care ea îi cunoștea mai dinainte, iar când a fost la București a fost de câteva ori la ei împreună cu mine. Din discuțiile avute am ajuns la concluzia să mi-l prezinte pe ministrul Angliei, REGINALD HOARE, cu care urma să fac cunoștință prin familia FUAD, pentru ca, în cazul când el ar fi trebuit să-și dea consimțământul ca eu să lucrez ca specialist pentru o instituție din Anglia să fie de acord. Într'adevăr am fost prezentat ministrului Angliei iar

•/•

145 148 30

acesta mi-a cerut să organizez cu prilejul unei recepții pe care o dădea la legăție un spectacol de dans și cântec popular românesc, prezentând ultima echipă ce participase la festivalurile internaționale dela Londra. Am organizat această prezentare la legăția engleză (cred că în toamna anului 1939).

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez.

ss. Harry Brauner

11 Mai 1951.

Declarație

Subsemnatul Brauner Harry, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, județul Piatra Neamț, orașul Piatra N., fiul lui + Herman și al Deborei, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu legal în calea Victoriei 168, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Când și în ce împrejurări ați cunoscut pe folclorista Beryl de Zoete?

Răspuns:

În anul 1935, la festivalurile internaționale de folclor (claus popular) când am rusolit o echipă de dansatori români, am cunoscut-o în cadrul acestui festival la Londra, pe Beryl de Zoete, ea făcând parte activă din societatea engleză de claus și cântec popular, care organizează aceste festivaluri.

Întrebare:

Ce relații s-au stabilit între dumneavoastră?

Răspuns:

Relațiile ce s-au stabilit au fost de specialitate: am avut privilegiul să aflu dela ea o serie de amănunte despre dansurile din țara ei Bally, pe care dăruia la studiere și deosebi care publicare o carte. O interesa ca specialista semnificativă magică a dansurilor în general și cum echipa românească de călșari, prezenta sub acest aspect un interes deosebit față de celelalte echipe participante, ea și alte specialiste s-au apropiat mai mult de grupul românesc cerând și timpul explicativ. În acel timp, la plecare mi-a oferit cartea pe care o publicare cu o dedicație. Am revăzut-o la acele festivaluri în 1937 și Ianuarie 1939, în același cadru, la Londra, unde însoțeam echipe de dansatori la festivalurile organizate. De câte ori a luat contact cu dansatori români ea le-a studiat cu amănunțime dansurile și și-a exprimat admirația pentru varietatea și bogăția folclorului popular românesc.

maritându-ne intenția de a veni în România, pentru a
studia la fața locului aceste dansuri, despre care eu îi
soloseam dându-i la muriri. Nu am corespundat eu ca decît
după ce o rațiune netania oară în 1939 lămurie, când mi-a
scris că s'holerată să. și pune în aplicare proiectul de a
veni în România în timpul verii spre a face un voiaj de
studii. I-am răspuns că poate veni și în lunile pom. bol. tati
și vorii prezenta fruntele și jecatonii.

A venit în vară, nu-mi cune exact aminte luna în acea
vreme eu nu mai luaram la țara de folclor, de unde fusese
îndeputat. Fusesem însă sollicitat de către soc. "România"
de voiaj, în cadrul unei proiect al acestuia de a organiza
echipe permanente folclorice în diferite colțuri din țară, care
urmasu să atragă atenția călător. În străini veniți în excursii
în organizat aceste manifestări de folclor. În această calitate
am însoțit o entu na voiaj în țară (nu-mi amintesc exact
ruta, eu manne) cub că prin deolova, Bucovina și Gorf.

Cu prilejul venirii ei în România, a rămas impresionată
de faptul că am fost îndeputat din specialitatea mea, în
care nu mai am prilejul să luerez și și-a exprimat dorința de
a face tot posibilul ca, adresându-se folclorist. la englezi, cari
nu cunoșteau și institutelor de specialitate să găsească ve-o
posibilitate de a mă ajuta pentru a-mi continua munca,
gîndindu-se la un eventual centru de colectare al folclorului,
pentru Balcani, cari și-ar fi am. seculu la București. Căci
din România mi-a scris comunicându-mi la început că
a vorbit cu diferite persoane și că crede că va fi în stare
să mă numească într-o practică de specialist pentru o insti-
tutie de specialitate. În același timp mi-a întrebat ce am
me aș. avea nevoie. I-am răspuns că tot prin scris
că strictul necesar ar fi după mine o mașină de înregistrat
cîntece, după un model cît mai recent care ar fi de
simplu să fie instalată pe un automobil pentru deplasări
și eventual un aparat cinematografic de filmat simplu
și ușor de manipulat. Mi-a răspuns mai tîrziu că are
promisiunea de a căpăta 500 lire și că le va interesa
pentru procurarea celor două de mine din aceste bani. Cam
aceasta a fost ultima sîmborare, deoarece evenimentele politice
s'au precipitat și nu se mai putea pune această problemă.

Harry Brauner.

De atunci, au fost convențiat, apoi a izbucnit războiul nu
am mai comunicat cu dânsa. Nici după 23 August nu am
mai avut nici un fel de legătură cu ea, nici n'am
afect nimic despre dânsa.

Întrebare: Unde vi-ați întâlnit și de câte ori?

Răspuns: În 1935, 1937, 1939 la Londra în prilejul
concurșurilor internaționale de folclor și în vara anu-
lui 1939, cu prilejul unui vizaj de studii pe care ea l-a
făcut în România.

Întrebare:

În urma divorțului avute, ce hotărâri s-au luat?

Răspuns:

Intenția de a publica ^{ca} carte despre dansurile
românești, dar acest lucru după ce ar mai fi atârnat și
dansurile altor regiuni decât cele rațute.

De a căuta să mă ajute în munca mea de
specialitate prin găzduirea unei subvenții în rândurile
specialiștilor dela Londra, cu ajutorul cărei subvenții
să pot să-mi desfășor activitatea înregistrând folclor
dans și muzică. De a-mi procura o mașină de înregis-
trare instalată pe un autoturism, dintr-o sumă de
500 lire pe care pretindeam că ar fi primită prin
o obținere dela ^{în Anglia} ~~în Anglia~~ ^{dintr-o sumă} de a găsi o instituție
de specialitate pentru care a-și fi desfășurat această
activitate folclorică în România și ca eventual
acesta să fie un centru de cercetare de folclor pentru
Balcani. Nici unul din aceste proiecte nu s-au mai
realizat, precipitându-se evenimentele politice și izbucnind
războiul.

Întrebare:

În legătură cu cele discutate cu Boryl de Zotte,
pe cine ați consultat, ce îndrumări vi-a dat și ce hotărâ-
ri ați luat?

Răspuns:

de a mă ajuta în cercetarea folclorului
Când s-a pus problema acestui proiect, Boryl
de Zotte a vorbit și cu frin și Alia Fina, ministrul
Harry Braun.

4
grijatului la București m' totuși lăsa, în care eu eram în relații
de prietenie m' pe care m' ea și eu m'astea mai dinainte să
când a fost la București a fost de câțori ori la ei împre-
ună cu mine. Din discuțiile avute au ajuns la concluzia
să mi-l prezente pe ministrul englez, Reginald Hoare,
cu care urma să fac cunoștință prin familia Treac, pentru
ca, în cazul când el ar fi trebuit să-mi dea cunoștința
tutela ca eu să lucrez ca specialist pentru o instituție din
Anglia să fie de acord. Într-adevăr am fost prezentat
ministrului englez iar acesta mi-a și cerut să organizez
cu prilejul unei recepții pe care o dădea la legatie, un
spectacol de dans și cântec popular românesc, prezen-
tând ultima schipă ce participase la festivalurile interna-
ționale de la Londra. Am organizat această prezentare la
legatia engleză (mes că în toamna anului 1939).

Peasta îmi este declarația pe care o dau,
o susțin și o semnez

Harry Brauner

11 Mai 1951

12/1

4

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul BRAUNER HARRY, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, orașul Piatra, județul Neamț, fiul lui HERMAN și al DEBOREI, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu legal în Calea Victoriei 168, la cele înțrebate declar următoarele :

Intrebare :

Care au fost relațiile ce le-ai avut cu REGINALD HOARE, ministrul Angliei la București ?

Răspuns :

Pe REGINALD HOARE l-am cunoscut ptin Ministrul Egiptului, ARMIN FUAD, cu prilejul unei vizite pe care acesta (HOARE) o făcuse la legația Egipteană (la locuința Ministrului FUAD și cu care eram prieten). - Acest lucru s'a petrecut în anul 1939, vara. - Apoi l-am mai întâlnit întâmplător cu soția lui, deasemenea uneori când venea în vizită la locuința lui ARMIN FUAD, el și cu soția lui. - Atât el cât și soția lui mi-au cerut informații despre felul cum au fost primite echipele de dansatori țărani pe care le condusesem la Londra, la festivalurile internaționale și și-au exprimat chiar dorința de a vedea una dintre aceste echipe despre al căror succes aflaseră. - M'au invitat de două ori la dejun, proiectând să organizeze la ei la legație, cu prilejul unei recepții oficiale, un spectacol de folclor la care urma să prezint ultima echipă de dansatori ce fusese în 1939 Ianuarie la Londra și muzică românească. - Această atenție pe care mi-au acordat-o se datora faptului că atât FUAD ARMIN, ministrul Egiptului la București cât și soția lui erau în legături de prietenie de multă vreme cu familia HOARE și le-am vorbit acestora cu simpatie despre mine, arătându-le că din considerente de ordin rasial nu mai pot să mai des-

././.

făşor activitatea de folclorist.- În urma acestei recomandări, atât HOARE CĂT şi soţia lui când mă vedeau mă priveau cu bunăvoinţă.- Am organizat acea manifestare folclorică românească la o recepţie ce a avut loc în curtea legaţiei engleze (cred în toamna anului 1939).-

În afară de acest timp, în care m'am dus de mai multe ori pentru a pregăti spectacolul cu călăşarii (aceasta era echipa ce fusese la Londra), nu l-am mai văzut decât cu totul întâmplător, în toamna anului 1940, când venea însoţit de nevasta lui în vizită la familia FUAD şi se întâmpla să fiu şi eu acolo (în anul 1940, până în toamnă am lipsit din Bucureşti fiind concentrat)

Nu am corespondat niciodată nici cu el, nici cu soţia lui.-

Nu am mai avut nici un fel de legătură atât cu REGINALD HOARE cât şi cu soţia lui nici în timpul războiului, nici după 23 August 1944.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, o susţin şi o semnez.-

ss/. HARRY BRAUNER

12 Mai 1951

Declarație

Subsemnatul Brauner Harry, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, orașul Piatra, județul Heamnt, fiul lui Herman și al Debrei, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu următorul domiciliu legal în casa Victoriei 168, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Care au fost relațiile ce le-ai avut cu Reginald Hoare, ministrul Angliei la București?

Răspuns:

Pe Reginald Hoare, l-am cunoscut prin ministrul Egiptului, Amin Fuad, cu ocazia unei vizite pe care acesta l-a făcut o dată la legatia egipteană (la locuința ministrului Fuad și cu care eu eram prieten). Acest lucru s-a petrecut în anul 1939, vara, care eu eram prieten. Acest lucru s-a petrecut în anul 1939, vara. Apoi l-am mai întâlnit întâmplător în soția lui, deoarece, ne-am cunoscut când veneau în vizită la locuința lui. Amin Fuad, el și cu soția lui. El și el cât și soția lui mi-au cerut informații despre felul cum au fost primite celele de dansatori tineri pe care le conduceau la Londra, la festivalurile internaționale și și-au exprimat chiar dorința de a vedea una dintre aceste celele despre al căror succes aflaseră. Mi-au invitat de două ori la deplin, proscutând să organizez la ei la legatie, cu prilejul unei recepții oficiale, un spectacol de folclor la care urma să prezint următoarea celulă de dansatori ce fusese în 1939 trimisă la Londra și muzică românească. Această atenție pe care mi-au acordat-o de data faptului că atât Fuad Amin, ministrul egiptului la București cât și soția lui erau în legătură de prietenie de multă vreme cu familia Hoare și le-au vorbit acestora cu simpatie despre mine, arătându-le că din considerente de ordin rasial nu mai pot fi noi desfașor activi-

Fatea în urma acestei recomandări, atât Hoare cât și soția
lui când mă vedeau mă priveau cu bunăvoință. Am organizat
această manifestare folclorică românească la o recepție ce a avut
loc în curtea legăției engleze (când că în toamna anului 1939).

În afară de acest timp, în care mi-am dus de mai multe ori
pentru a pregăti spectacolul cu cântăreți (aceasta era soluția ce fusese
la Londra), nu l-am mai văzut decât cu totul întâmplător,
în toamna anului 1940, când venea însoțit de nevasta lui în vizită
uneori la familia Snod și se întâlneau cu fiu și cu acolo (în anul
1940, până în toamnă am lipsit din București fiind concentrat).

Nu am corespondat nici odată nici cu el, nici cu soția lui.
Nu am mai avut nici un fel de legătură atât cu Reginald
Hoare cât și cu soția lui, nici în timpul războiului, nici după
23 August 1944.

Această înui este declarația pe care o dau, o susțin
și o semnez,

Harry Brauner.

12 Mai 1951

157 36

DECLARAȚIE

Subsemnatul HARRY BRAUNNER, născut în anul 1908, luna Februarie ziua 24, orasul Piatra-Neamț, fiul lui Herman și al Doborei, fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu legal în Calea Victoriei 168, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Ce știți despre relațiile și întâlnirile avute de LENA CONȘTANTE cu NICOL GROSS și despre întâlnirea din anul 1947 la Praga?

Răspuns:

LENA CONȘTANTE era prietenă cu NICOL GROSS cred din anul 1937, printr'un grup de prieteni comuni. În anul 1938, vara, LENA CONȘTANTE făcea un voiaj împreună cu sora ei VIORICA la Praga și aflându-se și NICOL GROSS acolo, (sau venind mai târziu) știu că s'au întâlnit. Prietenia între ei s'a legat mai mult mai târziu, în 1939-40, când LENA obișnuia să meargă foarte des la dânsul acasă, fiind în relații bune și cu mama lui NICOL GROSS. În vremea legionarilor mai cu seamă la venirea acestora LENA obișnuia să doarmă uneori la dâșii (NICOL GROSS locuia cu mama lui) deoarece mama lui era înspăimântată. În acea vreme prietenia dintre ei era foarte strânsă. Înainte de sfârșitul lunii Octombrie 1940, NICOL GROSS a hotărât să părăsească țara. Nu a comunicat acest lucru prietenilor, căci îi era frică să nu se afle. Printre puținele persoane cari știau de acest proiect era LENA, care în acea perioadă a fost mai toată vremea în casa lui NICOL, ajutându-i în pregătirile de plecare. Când NICOL și cu mama lui au plecat i-au propus LENEI să vie cu ei, din câte îmi amintesc, fiind vorba să ducă cu ei bijuterii le era frică din pricina legionarilor și LENA s'a oferit să-i însoțească. Eu n'am aflat nimic de această plecare proiectată de la NICOL GROSS pe care îl cunoșteam bine, ci numai în ziua plecării mi-a comunicat LENA, spunându-mi că NICOL GROSS a rugat-o să ție secret acest lucru și că va pleca și ea la Istanbul însoțindu-i

iar de acolo NICOL GROSS cu mama lui urmau să plece înspre Palestina. LENA a stat cu ei vre-o două săptămâni la Istanbul și s'a reîntors în țară. La reîntoarcere mi-a povestit că NICOL a insistat pe lângă ea să plece împreună și mi-a mărturisit că n'a făcut acest lucru pentru că se gândea la mine și nu-i venea să mă lase singur. NICOL îi lăsase o procură pentru administrarea casei în timpul lipsei sale. În acest prim timp LENA continua să o vadă pe o soră și un cumnat de al lui NICOL care și ei înainte de izbucnirea războiului au părăsit țara plecând în Palestina. În timpul războiului, LENA a primit de vre-o două ori telegrame de felicitare îmi pare, prin Grucea Roșie, cu un nume necunoscut. A dedus că trebuie să fie de la NICOL GROSS. După război a aflat cred despre NICOL printr'un funcționar al lui NICOL care locuia în casa acestuia și care avea legături cu rudele lui NICOL din București și din Palestina. Acest funcționar se numea LAZAR, pe numele mic și îl cunoscusem și eu. Venea uneori la LENA și când se întâmpla să fiu acolo îl întâlneam. Cred că prin el, de la rudele lui NICOL, LENA aflase că NICOL plecase din Palestina la Cairo iar mama lui continua să stea în Palestina. După război a fostă cumnată de a mea, refugiată MARGIT VULPESCU, mi-a comunicat că trecând prin Cairo, l-ar fi văzut pe NICOL GROSS și că acesta ar fi lucrat pentru englezi la serviciul de informații. I-am comunicat și lui LENA acest lucru. După război, de asemenea din 1945 sau la începutul lui 1946, cred, a venit în România secretara noului ministru al Cehoslovaciei la București, care fusese refugiată la Londra. Aceasta s'a prezentat la LENA din partea lui NICOL GROSS aducându-i salutări de la el și stofă de un tailor și mi se pare o poșetă neagră de antilopă. Numele ei era VERA MELAN sau MELANOVA. În afară de această veste de la NICOL, de asemenea i-a mai adus salutări și mi se pare o scrisoare, un anume BUTLER sau BATLER, care fusese numit secretarul legației engleze la București. Din câte îmi amintesc acesta i-a telefonat lui LENA să treacă pe la legație și i-a înmănat parcă o scrisoare spunându-i că e prieten sau cunoscut bun al lui NICOL. În afară de această întâlnire, din câte știu LENA l-a mai întâlnit odată pe acest BATLER când l-a invitat la dans la ceai, cred că prin el LENA i-a trimis o scrisoare lui NICOL în care îi cerea să-i ridice urgent procura care i-o lăsase.

In afară de acest BATLER, LENA mi-a comunicat cred că tot în 1946, că a primit un telefon dela un colonel englez AISINGER, care stătea la Athene Palace, că i-a adus vești din partea lui NICOL GROSS. După ce s'a văzut cu acesta cred că a luat masa împreună cu el la Athene Palace, LENA mi-a comunicat că acesta venise pentru câteva zile în România spre a cerceta pagubele produse în regiunea petroliferă de către bombardamentele anglo-americane în timpul războiului, el fiind specialist în petrol. Deasemenea mi se pare că acesta i-a spus LENEI că NICOL a lucrat în vremea războiului la serviciul care organiza aceste bombardamente, el cunoscând perfect regiunea petroliferă că acest lucru se petrecea la Cairo și că acolo îl cunoscuse și el pe NICOL. În aceiași vreme și mai târziu, LAZAR, acel fost funcționar al lui NICOL venea uneori la LENA, fie întrebând-o dacă mai are vești dela NICOL, fie comunicându-i despre veștile pe care le primea dela nepoții lui NICOL din Palestina sau pe care le primeau rudele lui NICOL din București dela rudele lui din Palestina (nu de NICOL căci acesta din câte știu nu corespunde cu ei). Dela NICOL în 1946 și 1947 LENA a mai primit din Elveția de vre-o două ori pachete cu alimente. În anul 1947 îmi pare, LAETITIA BARBU născută BARTOLA, al cărui soț ZEVEDEI BARBU era la legația română din Londra și care locuia acolo, venind în România pentru câțva timp i-a comunicat cred că s'a întâlnit cu NICOL GROSS la Londra odată (ea fusese deasemenea prietenă cu el înainte războiului). Așa a aflat că NICOL GROSS se stabilise în Anglia, că hotărâse să facă carieră universitară, dedicându-se științei și că lucra la una din universități. Nu știu dacă LAETITIA BARBU i-a adus atunci vre-o veste din partea lui NICOL, LENEI CONSTANTE sau dacă îl văzuse mai înainte de plecarea ei în România. Nu îmi aduc aminte când a primit corespondență prin poștă dela NICOL GROSS, dar îmi aduc aminte a-mi fi spus acest lucru, LENA. N'am avut în mână vre-o scrisoare de a lui NICOL GROSS și n'am reținut nimic special din conținutul acestor scrisori, decât că locuiește cu mama lui la Londra unde s'a stabilit. Deasemenea dela LENA CONSTANTE am aflat că NICOL vorbește la emisiunea română a postului de radio Londra, despre probleme tehnice, invenții și descoperiri. Nu știu cum aflase de acest lucru.

In vara anului 1947, LENA mi-a spus că a primit o scrisoare dela NICOL GROSS în care acesta îi comunica că va fi la Praga la o anumită dată pentru câteva zile și că i-ar face plăcere dacă s'ar întâlni cu ea acolo. Nu-mi aduc aminte dacă atunci sau mai târziu eu i-am spus că nu cred că e bine să se întâlnească cu el, care locuiește la Londra și nu mai vine în țară și că acest lucru poate părea suspect. Stiu că în vremea aceea atât LENA cât și ELENA PATRASCANU vorbeau despre o plecare la Praga în orice caz pentru a studia problema tehnicii teatrelor de păpuși, că deci LENA intenționa să meargă în orice caz la Praga. Plecând la Mangalia unde urma să facem concediul de vară, PATRASCANU, ELENA PATRASCANU, LENA și cu mine, în primele zile PATRASCANU vorbea despre o invitație pe care a primit-o la congresul internațional al juriștilor care avea loc la Bruxelles spunând că ar dori foarte mult să participe la acest congres deoarece e probabil să se dezbată probleme interesante. În același timp ELENA PATRASCANU se arăta foarte bucuroasă de perspectiva unui drum în străinătate. Tot atunci s'a pus problema ca voiajul să-l facă cu ei și LENA, care urma să la Praga împreună cu ELENA PATRASCANU să se informeze despre teatrul de păpuși. Despre viitoare întâlnire a LENEI CONSTANTE cu NICOL la Praga, nu-mi reamintesc deloc a fi fost vorba. PATRASCANU a stat câteva zile numai, după care s'a refintors dela Mangalia la București, unde avea de lucru. Intre timp ELENA PATRASCANU vorbea din când în când cu el seara la telefon, el însă n'a informat-o despre plecare, dacă e vorba să se facă sau nu. Tot în această vreme LENA mi-a spus că dacă va pleca cu ei se va întâlni cu NICOL GROSS la Praga. Dar nu-mi reamintese deloc să fi fost vorba să-l anunțe pe NICOL ci din câte am reținut datele ar fi coincis. Acest lucru l-am aflat la Mangalia și i-am spus atunci LENEI că nu cred că e bine să se întâlnească cu el. Nu era vorba de a se întâlni decât numai pentru a-l revedea, nu pentru alt motiv special. Într-una din zile un curier a anunțat că PATRASCANU comunică sosirea lui cu un avion special. Am plecat cu primarul din Mangalia, care era comandor de aviație și cu ELENA PATRASCANU la locul unde trebuia să aterizeze avionul, am așteptat multă vreme și avionul nu a

PATRASCANU a venit numai seara, însoțit de agentul său TUDOSE, povestind că a avut un drum foarte periculos că i s'a dat un avion foarte prost și parcă un aviator care era extenuat căci făcuse curse și înainte și că a scăpat printr-o minune. Atunci ELENA PATRASCANU și-a exprimat îngrijorarea și frica de acest lucru (avionul prost și aviatorul obosit) să nu fi fost făcut într'adins căutând a se atenta la viața lui. PATRASCANU a anunțat că n'a venit să stea ci a ținut personal să le facă surpriza ELENEI și LENEI, anunțându-le că plecarea va avea loc căci s'a acceptat participarea lui la congresul din Bruxelles. El a plecat a doua zi dimineața iar ELENA PATRASCANU și cu LENA au făcut bagajele plecând seara cu trenul Noi locuim cu toții un apartament în vila STERESCU, așa înțeț eu urma să rămân singur în tot apartamentul. Le-am însoțit la gară unde au venit să-și ia rămas bun de la ele un grup de prieteni artiști printre cari și MARIA VOLUNTARU. Înainte de plecare, ELENA PATRASCANU pe peron mi-a spus să nu fiu trist că mă lasă singur (căci venisem împreună) dar se vor reîntoarce curând și probabil că vor reveni la Mangalia. Eu am rămas să-mi termin vacanța la Mangalia iar când m'am reîntors LENA era venită în București. Revăzând-o la ea acasă mi-a povestit că a plecat împreună cu Patrascanii cu avionul până la Praga, că el (PATRASCANU) a ajutat-o prin procurorul MICSA, de la cabinet pentru formalitățile de plecare și i-a împrumutat loco de coroane cehe pentru drum. Că sosind la Praga, PATRASCANII n'au rămas decât o zi, că au locuit într'un hotel într'un apartament comun și că seara au fost într'un restaurant-bar ei trei. Spunea că în seara aceea PATRASCANU era foarte vesel, bine dispus, că a dansat iar după aceea noaptea s'au plimbat împreună (el cu LENA și ELENA). A doua zi ei au plecat spre Bruxelles căci începea congresul iar ea a rămas la Praga. Că s'a întâlnit cu NICOL GROSS. Nu mi-a spus însă și nici n'am întrebat-o dacă l-a anunțat dinainte pe NICOL, căci din ce înțelesesem dinainte NICOL urma să vie în orice caz la Praga în acel timp. Că a stat o seară întreagă cu el, parcă pe malul Dunării și că el i-a povestit despre felul în care își duce viața. LENA mi-a spus că l-a găsit schimbat, deformat, că nu mai era vesel, că slăbise mult. Mi-a spus că el se lăsase de afaceri și că hotărâse să imbrâțișeze pentru totdeauna cariera universitară stabilindu-se definitiv în Anglia. Că lucrea la una din univer-

sităţi ca lector (sau aşa ceva) şi că urma, în urma unui examen, să înainteze. Că locuieşte un apartament modest şi că are neplăceri din cauza mamei lui care nu înţelege să trăiască o viaţă mai modestă şi e pretenţioasă. Că într'adevăr în vremea războiului fusese la Cairo şi că a lucrat în colaborare cu aviaţia care făcea bombardamentele asupra regiunii petrolifere, că s'a interesat întrebând-o ce fac prietenii din Bucureşti. Deasemenea i-a confirmat că într'adevăr el este inginerul care vorbeşte la emisiunea românească a postului de radio Londra, despre probleme tehnice. Pe urmă LENA i-a istorisit toate peripeziile pe care le-a avut în vremea legionarilor şi mai în urmă cu rudele lui în legătură cu casa pe carei-o lăsase să i-o administreze. Nu am reţinut bine dar parcă în timpul acestei întrevederi NICOL s'ar fi exprimat că ar vrea ca LENA să rămână cu el. Acestea sunt tot ce mi-a povestit că a vorbit cu NICOL. NICOL a plecat apoi (nu ştiu când) şi ea a rămas pentru a lua legătură cu teatrele de păpuşi dar fiind vacanţă acestea erau închise aşa încât, numai mulţumită faptului că s'a întâlnit cu tovarăşul MOCANU dela Sovromfil, a putut vedea nişte filme. Mi-a spus că viaţa era foarte scumpă la Praga, că nu se prea găseau alimente. Despre PATRASCANU mi-a spus că în seara în care a fost la Praga, acesta i-a spus că dacă se va hotărî să fugă din ţară că vor pleca toţi trei (EL, LENA şi ELENA). Deasemenea era supărată pentru motivul că la plecare la Bruxelles, PATRASCANU i-a promis că dacă vor continua voiajul îi va comunica şi ei să plece împreună la Paris şi că nu a mai chemat-o. Tot atunci mi-a spus că PATRASCANU s'a înţeles cu procurorul MICSA ca acesta, în cazul în care ar afla ceva despre situaţia lui PATRASCANU în ţară, să-i telegrafieze sau să-i telefoneze. Dela Praga LENA neprimind invitaţia dela PATRASCANU de a continua cu ei voiajul s'a reîntors la Bucureşti. După câţama vreme LENA mi-a comunicat că a primit prin poştă o scrisoare lungă dela NICOL şi că scrisoarea este foarte copilăroasă şi romantică, că îi reaminteşte despre seara petrecută împreună la Praga, spunându-i că l-a impresionat faptul că a reîntâlnit-o şi că se gândeste mult la ea. Nu am cetât eu scrisoarea şi nici n'am

văzut-o.

Nu mai știu de atunci să mai fi comunicat cu NICOL
GROSS nici înainte, nici după prima arestare.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin
și o semnez.

ss. Harry Braunner

22 Mai 1951

plea și ea la Istanbul însoțindu-l, iar de acolo Nicol Gross cu
mama lui urmau să plece în țara Palestine. Leua a stat cu ei
vre-o două săptămâni la Istanbul și s'a reîntors în țară. La
reîntoarcere mi-a povestit că Nicol a insistat pe lângă ea
să plece împreună și mi-a marturisit că n'a făcut acest lucru
pentru că de gândea la mine și nu-i venea să mă lase singur.
Nicol îl căsese o procură pentru administrarea casei în timpul
lucrării sale. În acest prim timp Leua continuă să o vadă pe o bătă
și un cununat de-al lui Nicol care și ei erau de obicei
războinicii au plecat țara plecând în Palestina. În timpul
războinicii, Leua a primit de vre-o două ori telegrame de feli-
citare din partea Curții Române, cu un nume recunoscut,
și deus că trebuie să fie de la Nicol Gross. După război a
aflat că de fapt Nicol purta un fost funcționar al lui Nicol
care locuia în casa acestuia și care avea legături cu rușii
lui Nicol din București și din Palestina. Acest funcționar se
numea Iagăr, pe numele născut și îl cunoșteam și eu. Venea
uneori la Leua și când se întâlneau să fie acolo îl întâlneau.
Cred că prin el, de la rușii lui Nicol, Leua aflat că Nicol
și de care din Palestina la Cairo iar mama lui continua să
stea în Palestina. După război o fostă cununată de-a mea, refugiată
Margit Kulescu, mi-a comunicat că făcând prin Cairo, că ar
fi văzut pe Nicol Gross și că acesta ar fi lucrat pentru englezi
la serviciul de informații. I-am comunicat și lui Leua acest
lucru. După război, de asemenea, prin 1945 sau la începutul lui
1946 cred, a venit în România o secretară nouă la ministru
al Cehoslovaciei la București, care fusese refugiată la Londra.
Acesta s'a prezentat la Leua din partea lui Nicol Gross, adu-
cându-i salutări de la el și stăpân de un faileur și mi se pare
o poezie mare neapoi de antilopă. Numele ei era Vera Melan
sau Melanova. În afară de aceasta veste de la Nicol, de asemenea,
i-a mai adus salutări și mi se pare o scrisoare, un anume
Butler sau Batler, care fusese numit secretarul legăției
engleze la București. Din câte mi amintesc acesta i-a tele-
fonat lui Leua să treacă pe la legăție și i-a înmănat
parcă o scrisoare spunându-i că e prieten sau cunoscut
bun de-al lui Nicol. În afară de acest Batler când l-a întâlnit
știu Leua l-a mai întâlnit odată pe acest Batler când l-a întâlnit
la dărușă la casa, cred că prin el Leua i-a trimis o scrisoare lui
Nicol în care îi cerea să-i ridice urgent procura care i-o
dăduse.

Larry Brauner.

În afară de acest Baker, Lenu mi-a comunicat încă că tot
în 1946, că a primit un telefon de la un colonel englez, Hinton,
care l-a trimis la Athenes Palace, că i-a adus vestii din partea lui
Nicol Gross. După ce s-a răzbit cu acesta, încă că a luat masa
Împreună cu el la Athenes Palace, Lenu mi-a comunicat că
acesta venise pentru câteva zile în România pentru a cerceta
posibilele produse în regiunea petroliferă de către bombardan-
mentele anglo-americane în timpul războiului, el fiind
specialist în petrol. De asemenea mi s-a spus că acesta i-a
spus lui că Nicol a lucrat în vremea războiului la servitul
care organiza aceste bombardamente, el cunoștând perfect
și că acolo îl cunoștuse și el pe Nicol. În aceași vreme
și mai târziu, lașar, acel fost funcționar al lui Nicol venea
uneori la Lenu, fie aducându-l o dată mai are vestii de la Nicol,
fie comunicându-i; după vestile pe care le primea de la nepo-
ți lui Nicol din Palestina sau pe care le primeau rudele lui Nicol
din București de la rudele din Palestina (nu de la Nicol căci acesta
din câte știu nu corespunde cu ei). De la Nicol în 1946 și 1947
Lenu a mai primit din Elveția de ne-o dorea ori pachete cu
alimente. În anul 1947 lui păi, Laetitia Barbu născută Butela,
de cărui soț zădărnici Barbu era la legatia română din Londra
și care locuia acolo, venind în România pentru că în
timp i-a comunicat că el i-a întâlnit pe Nicol Gross la
Londra odată (ca fusese de asemenea prieten cu el înainte
războiului). Apoi a aflat că Nicol Gross se afla tot în
Anglia, că hotărâse să facă carieră universitară, de di-
Londra se întinse și că luase la una din universități. Nu
știu dacă Laetitia Barbu i-a adus atunci ne-o veste din
partea lui Nicol, Lenei Constante sau dacă îl va duce mai
înainte de plecarea ei în România. Nu îmi aduc aminte
când a primit corespondența prin poșta de la Nicol Gross,
dar îmi aduc aminte a-mi fi spus acest lucru. N-am
avut în mână ne-o scrisoare de-a lui Nicol Gross, și n-am
reținut nimic special din conținutul acestor scrisori, decât că
locuiește cu mama lui la Londra unde s-a stabilit. De asemenea
de la Lenu am aflat că Nicol vorbește la emisiunea româ-
na a postului de radio Londra, despre probleme tehnice,
inventii și descoperiri. Nu știu cum aflu de acest lucru.

Harry Brauner.

În vara anului 1947 mi-a spus că a primit o scrisoare de la Nicol Gros în care acesta îi comunica că va fi la Praga la o anumită dată pentru către zile și că i-ar face plăcere dacă s-ar întâlni cu el acolo. Mămi aduc aminte dacă atunci sau mai târziu eu i-am spus că nu eret că e bine să se întâlnească cu el, care locuiește la Londra și nu mai vine în țară și că acest lucru poate părea suspect. Știu că în vremea aceea atât Lena cât și Elena Patrascanu vorbeau despre o plecare la Praga în orice caz pentru a studia problema tehnicii teatrelor de păpuși, că deci Lena intenționa să meargă în orice caz la Praga. Plecând la Mangalia, unde urma să facem concediul de vară, Patrascanu, Elena Patrascanu, Lena și cumina, în primele zile Patrascanu vorbea despre o invitație pe care a primit-o la congresul internațional al juriștilor care avea loc la Bruxelles, spunând că ar dori foarte mult să participe la acest congres deoarece e probabil să se dezbata probleme interesante. În același timp Elena Patrascanu se arăta foarte bucurătoare de perspectiva unui drum în străinătate. Tot atunci s-a pus problema ca voi să-l faci cu ei și Lena, care urma să la Praga împreună cu Elena Patrascanu și să se informeze despre teatrul de păpuși. După întoarcerea întâlnirii cu Nicol la Praga, ne-am reamintesc de loc a fi foarte vorba. Patrascanu a stat câteva zile numai, după care s-a reîntors de la Mangalia la București, unde avea de lucru. Într-un timp Elena Patrascanu vorbea din când în când cu el la telefon, el însă n'a informat-o despre plecare, dacă e vorba să se facă sau nu. Tot în această vreme Lena mi-a spus că dacă va pleca cu ei se va întâlni cu Nicol Gros la Praga. Dar nu mi reamintesc de loc să fi foarte vorba să-l anunțe pe Nicol și din câte am reținut pare să fie corect. Acest lucru l-am aflat la Mangalia și i-am spus atunci Leni că nu creș că e bine să se întâlnească cu el. Mă era vorba de a se întâlni decât numai pentru a-l revădea, nu pentru un alt motiv special. Într-una din zile un curier a anunțat că Patrascanu comunică soseala lui cu un avion special, că s-a plecat cu primarul din Mangalia, care va comanda de avion și cu Elena Patrascanu la locul unde trebuia

Harry Braun.

că nu mai era vesel, că slăbise mult. Mi-a spus că el se lăsase de afaceri și că hotărâse să îmbrățișeze pentru totdeauna cariera universitară stabilindu-se definitiv în Anglia. Că luase la una din universități ca lector (sau așa ceva) și că urma, în urma unui examen, să înainteze. Că locuiește în apartament modest și că are nepăsări din cauza miamei lui care nu înțelege să trăiască o viață mai modestă și e pretentivă. Că într-adevăr în vremea războiului fusese la Cairo și că a lucrat în colaborare cu aviația care făcea bombardamentele asupra regiunii petrolifere. Că s-a interesat tubercând-o ce fac prietenii din București, că a întrebat și s-a interesat cu simpatie de mine. De asemenea i-a confirmat că într-adevăr el este inginerul care vorbește la emisiunea românească a postului de radio Londra despre probleme tehnice. De urmă Lena i-a istorisit foarte pețelile pe care le-a avut în vremea legăturilor și mai în urmă cu unele lui în legătură cu casa pe care i-o lăsa să i-o administreze. Nu am zărit prea multe dar parecă în timpul acestor întrevederi Nicolae să se fi exprimat că ar vrea ca Lena să rămână cu el. Aceasta sunt tot ce mi-a povestit că a vorbit cu Nicolae. Nicolae a plecat apoi (nu știu când) și ea a rămas pentru a lua legătura cu tatăl de păpuși dar fiind vacanță acesta erau închise așa încât, numai mulțumitor faptului că s-a întâlnit cu tovarășul Mocanu, de la Ironovțeni, a putut vedea niște filme. Mi-a spus că viața era foarte simplă la Praga, că nu se putea găsi nimic rău. Despre Patrișcanu mi-a spus că, în seara în care a fost la Praga, acesta i-a spus că dacă se va hotărâ să fugă din țară că vor pleca totuși trei (el, Lena și Elena). De asemenea era răpădată pentru niște neplăceri la plecarea la Bruxelles, Patrișcanu i-a promis că dacă vor continua vorajul îi va comunica și ei și plece împreună la Paris și că nu a mai chemat-o. Tot atunci mi-a spus că Patrișcanu s-a înțeles cu procurorul Micșa ca acesta, în cazul în care ar afla ceva despre situația lui Patrișcanu în țară, să-i telegrafeze sau să-i telefoneze. De la Praga, ^{lenă} primind invitația de la Patrișcanu de a continua cu ei vorajul s-a recunoscut la București. După câțiva zile Lena mi-a comunicat că a primit prin poștă o scrisoare lungă de la Nicolae și că scrierea este foarte copioasă.

Thony Brauer

fi romantica, ca ti reaminteste despre sena petrecuta
Empreuna la Praga spunandu-i cat la impresionat faptul
ca a petrecut-o ca se gandeste mult la ea. Nu am
citit cu scriitoarea m' n'ci n'au vazut-o. Nu mai stiu de
atunci sa mai fi comunicat cu Nicol Gross mica Enamle, n'ci
dupa prima arestare.

Aceasta tui este declaratia pe care o dau, o sustin
m' o lemnuz

Harry Brauner.

22 Mai 1951

DECLARAȚIE

Subsemnatul BRAUNNER HARY, de profesie fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Ce știi despre vizitele ce i se făceau lui LENA CONSTANTE de către elementele dela legația engleză, cine erau aceștia, cu ce se ocupau, ce discutau la aceste vizite și ce servicii le făcea LENA?

Răspuns:

Dela legația engleză, nu știu s'o fi vizitat pe LENA CONSTANTE acasă decât o singură dată secretarul legației BATHLER în 1945 mi se pare. Acesta venise în București dela Londra și îi adusese o scrisoare dela NICOL GROSS din Londra, pe care LENA în urma unui telefon a ridicat-o dela el dela legația engleză după care l-a invitat într-o după amiază la un ceai. Din ce îmi pot reaminti cred că LENA i-a povestit atunci acestuia greutățile ce le întâmpină cu administrarea casei lui NICOL și că ar dori să-i anuleze procura. Nu-mi reamintesc dacă a trimis prin acesta o scrisoare lui NICOL, pentru a-i cere anularea procurei. Dela această vizită n'am mai auzit niciodată pe LENA că l-a mai văzut pe BATHLER.

A doua persoană care venind în București i-a telefonat LENEI CONSTANTE din partea lui NICOL GROSS, este un colonel englez AISINGER, care a venit la București cred în primăvara anului 1946. Acesta stătea la Athene Palace și a invitat-o pe LENA la restaurant la masă. I-a comunicat LENEI CONSTANTE că a venit în România fiind specialist în petrol să constate efectele și pagubele bombardamentelor anglo-americane în regiunea petroliferă. Că el s'a văzut cu NICOL GROSS înainte de a pleca în România și că acesta l-a rugat dacă vine să-i transmită din partea lui salutări lui LENA, el (AISINGER) fiind prieten sau cunoscut cu NICOL GROSS. Nu știu ca LENA CONSTANTE să-i fi făcut nici un serviciu și îmi reamintesc din cele spuse de LENA că acest AISINGER venise în România numai pentru vre-o trei zile.

Întrebare:

Cu ce străini mai avea legătură LENA CONSTANTE și ce fel de legătură?

Răspuns:

In anul 1946 cred, când a fost numit primul ministru plenipotențiar al Cehoslovaciei la București, cu acesta a venit și secretara lui VERA MELANOVA. Aceasta s'a prezentat la LENA CONSTANTE recomandată de NICOL GROSS și aducându-i din partea lui NICOL GROSS cadou o poșetă și stofă pentru un tailleur. In urmă s'au stabilit legături de prietenie între LENA și ea. MELANOVA într'un timp lua masa la o vecină de a LENEI doamna MUNCEL, unde stătea în pensiune și atașatul comercial ceh KUBIN. Uneori se vedea și cu acesta însă nu știu să se fi văzut decât întâmplător. Când MELANOVA s'a mutat într'o casă pusă la dispoziție membrilor legației ceh LENA i-a dat acesteia un covor din cele rămase dela NICOL GROSS. Sora LENEI, ZIZI CONSTANTE era deasemenea în legătură de prietenie cu MELANOVA, căreia îi dădea lecții de limba română. Tot prin MELANOVA, fiind invitată la aceasta l-a cunoscut LENA și pe un alt funcționar al legației ceh, care locuia în aceeași casă SEVER. Dar nu știu a fi avut nici un fel de legătură cu el.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez.

ss. Harry Braunner

22 Mai 1951

Declarație

Subsemnatul Brauner Harry, de profesie fost profesor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de folclor, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Ce știți despre vizitele ce i se făceau lui Lena Constante de către elementele dela legatia engleză, cine erau aceștia, ce se ocupau, ce discutau la aceste vizite și ce servicii le făcea Lena?

Răspuns:

Dela legatia engleză, nu știu să fi vizitat pe Lena Constante acasă decât o singură dată secretarul legatiei Bathler în 1945 mi se pare. Acesta venise în București dela Londra și îi abuzase o scrisoare dela Nicol Gross dela Londra, pe care Lena, în urma unui telefon a ridicat-o dela el dela legatia engleză după care l-a învinsat într-o zi după amiază la un ceai. Din ce îmi pot reaminti cred că Lena i-a povestit atunci acestuia greutatea ce le întâmpina cu administrarea casei lui Nicol și că ar fi dorit să-i anuleze procura. Nu mi reamintesc dacă a trimis prin aceasta o scrisoare lui Nicol, pentru că cere anularea procurii. Dela aceasta vizită n'am mai auzit niciodată pe Lena că l-a mai văzut pe Bathler.

A doua persoană care venind în București i-a telefonat Lenei Constante din partea lui Nicol Gross este un colonel englez Ainsinger, care a venit la București cred în primăvara anului 1946. Acesta stătea la Athenée Palace și a învinsat-o pe Lena la restaurant la masă. I-a comunicat Lenei Constante că a venit în România fiind specializat în petrol și constată efectele și pagubele bombardamentei anglo-americane în regiunea petroliferă. Că el o va răzui cu Nicol Gross înainte

de a pleca în România și că acesta l-a rugat dacă vrea
să-i transmită în partea lui palatului lui Lena, el
(Hinger) fiind prieten sau cunoscut cu Nicol Gross. Nu
stiu ca Lena Constante să-i fi făcut nici un serviciu și mi
răsunător din cele spuse de Lena că acest Hinger vrea să
România numai pentru ea o țigărie.

Intrebare:

Cu ce străini mai avea legatură Lena Constante și ce
fel de legatură?

Răspuns:

În anul 1946 creș, când a fost numit primul ministru
plenipotențiar de Cehoslovacie la București cu acesta a venit
și secretara lui Vera Melanova. Aceasta s-a prezentat la Lena
Constante recomandată de Nicol Gross și aducându-i în partea
lui Nicol Gross cadou o poezie și stopa pentru un tablou.
În urma sau stabilit legături de prietenie între Lena și ea.
Melanova într-un timp lăsa masă la o vecină de-a Lena,
Ivanka Mucel, unde stătea în posesiune și atrezorul consi
eral cetă Kubix. Uneori se vedea cu acesta înși nu stiu
n se făzise decât întâmplător. Când Melanova s-a mutat
într-o casă puțin la dispoziția membrilor legatiei cehi
Lena i-a dat acesteia un covor din cele răsunătoare de la
Nicol Gross. Lena Lena și fiica Constante nu deosebesc în
legatură de prietenie cu Melanova, căreia îi dădea
lectii de limba română. Tot prin Melanova, fiind cunoscută
de aceasta l-a cunoscut Lena și pe un alt funcționar
de legatie cehi, care locuia în aceeași casă sever. Dar
nu stiu a fi avut nici un fel de legatură cu el.

Acesta înși este declarația pe care o dau o
sunt și o semnez

Harry Brauner

22 Mai 1951

DECLARAȚIE

Subsemnatul BRAUNNER HARRY, de profesiune fost profesor de folclor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de Folclor, cu ultimul domiciliu legal în Calea Victoriei nr. 168, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Când și în ce împrejurări ați cunoscut pe LEE MILLER, reporteră de război americană?

Răspuns:

Pe LEE MILLER am cunoscut-o în anul 1938, luna Iulie cred. Venise în țară împreună cu un prieten de al ei, pictorul englez ROLAND PENROSE, într'un voiaj pentru a cunoaște regiunile pitorești. În acea vreme ea purta numele de LEE MILLER ELONI BEY, fiind de origine americană, măritată cu un egiptean și locuia în Egipt. Era fotografă, fostă asistentă a unui renumit fotograf MAN RAY, dela Paris. Mi-a fost trimisă de Ministerul Propagandei la Arhiva de Folclor, unde a venit împreună cu pictorul PENROSE, spunându-mi că se interesează de folclor, de muzica populară și că ar dori să cunoască regiuni mai pitorești din țară. Am făcut împreună cu profesorul BRAILOIU și ei un prim voiaj până la Gorj, unde am participat la hrana mănăstirii Tismana, cu care prilej se desfășurau manifestări populare de folclor cu jocuri și cântece.

[REDACTAT] . Ea avea o mașină cu care venise și cu această mașină am vizitat mai multe regiuni din țară, împreună cu ea, pictorul PENROSE plecând după vre'o două săptămâni iar ea a rămas până în toamnă în luna Septembrie mi se pare când a plecat pela Constanța cu vaporul în Egipt. Plecând din România, mi-a scris de vre'o câteva ori, trimițându-mi o parte din fotografiile ce le făcuse, comunicându-mi altă dată că a participat la o expediție în deșert și trimițându-mi ilustrate cu salutări. Asta în anul 1939 eu nu i-am mai răspuns așa încât a încetat de a-mi mai scrie.

Întrebare:

Explicați legăturile ce le-ați avut cu ea?

Răspuns:

Din anul 1939, n'am mai comunicat cu LEE MILLER, până

166 59
166

În anul 1946 luna Februarie. Atunci am primit un telefon comunicându-mi că se află la București, stând la Athene Palace, că-teva zile și că dorește să ne vedem. M'am dus la hotel Athene Palace și am constatat că purta uniformă de reporter american. Mi-a explicat că divorțase de fostul ei soț egiptean și că dela începutul războiului face reportagii pentru revista "Vogue". În România venea dela Budapesta, unde făcuse reportagii și dorea deasemenea să facă și aici un reportagiu. Venise însoțită de alt reporter, coleg de al ei, deasemenea american PHILIPS. M'a rugat să-i dau posibilitatea să vadă niște țigani ursari, căci o interesează pe ea și pe colegul ei și m'am deplasat într-o comună din apropierea Bucureștiului unde erau niște ursari dela care au luat fotografii și cu care, prin mine, am stat de vorbă. Înafară de aceasta și-a exprimat dorința de a o revedea pe MARIA LATARETU, pe care o apreciasse în 1938, am invitat-o odată la arhiva de folclor împreună cu MARIA LATARETU și altădată am mers la restaurantul unde cânta MARIA LATARETU și unde am fost însoțit și de LENA CONSTANȚE, pe care o cunoscuse prin mine în 1938. Atât la arhivă cât și la restaurant a făcut o serie de fotografii. În altă dată am condus-o la teatrul de păpuși Tândărică, unde a cunoscut-o pe ELENA PATRASCANU și pe colaboratoarele acesteia, făcând în atelier o serie de fotografii deasemenea pentru reportagiu. HELU SILBER aflând că LEE MILLER e în București, mi-a spus că ar dori s'o revadă (o cunoscuse în 1938) și într-o după amiază am fost la el ea fiind însoțită de către colegul ei PHILIPS. După vre-o două săptămâni mi-a comunicat că a primit o telegramă urgentă dela prietenul ei ROLAND PENROSE prin care acesta o chema urgent la Londra. Mi-a explicat că se înțeleseseră să se căsătorească după război și că din această pricină este chemată. A plecat la Londra din câte am înțeles. Nu mi-a scris și n'am comunicat cu ea decât în anul 1948, când mi-a scris o scrisoare în care mă anunța că e căsătorită cu prietenul ei PENROSE, că locuiește la țară la o fermă și că are un copil, a cărui fotografie mi-a trimis-o deasemenea. În scrisoare îmi spunea că o prietenă de a ei ziaristă dorește să viziteze România și mă întreba dacă ași dori s'o însoțesc. Mi-a indicat și numele acesteia nu l-am reținut însă. Nu am răspuns la această scrisoare.

Intrebare:

Ce hotărâri ați luat împreună?

Răspuns:

Nu am luat nici o hotărâre cu LEE MILLER, când m'am despărțit în 1946 de ea.

Intrebare:

Ce fel de informații i-ai furnizat și din ce domenii?

Răspuns:

Am discutat cu ea despre munca mea, despre activitatea pe care o desfășor în domeniul folclorului, despre conferințele pe care le țin, despre cursurile ce erau organizate de Apărarea Patriotică, pentru muncitori la Universitatea Democrată, despre mișcarea culturală în general, despre teatrul de păpuși, pentru copii, unde am și dus-o. În domeniul folclorului i-am dat lămuririle pe care le-am primit de la țigani ursari și de asemenea i-am vorbit despre cântecele noi cari eşiseră în vremea războiului. În general informații din comeniul cultural, nu i-am dat însă nimic scris și numai am discutat.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și o semnez.

ss. Harry Braunner

23 Mai 1951.

Declarație

Subsemnatul Brauner Harry, de profesie a fost profesor de folclor la Facultatea de Muzică și director al Institutului de folclor, în ultimul consiliu legal în calea Victoriei 1968, la cele întrebate declar următoarele:

Întrebare: Când și în ce împrejurări ați cunoscut-o pe Lee Miller, reporteră de război americană?

Răspuns: Pe Lee Miller am cunoscut-o în anul 1938, la Iași, după ce am venit în țară împreună cu un prieten de-al ei, pictorul englez Roland Penrose, într-un voiaj pentru a cunoaște regiunile pitorești. În acea vreme ea purta numele de Lee Miller Elsoni Bey, fiind de origine americană, măritată cu un egiptean și locuia în Egipt. Era fotografă, fostă asistentă a unui renumit fotograf Mar Ray, dela Paris. Mi-a fost trimisă la ^{la Ministerul Propagandei} Arhiva de folclor, unde a venit împreună cu pictorul Penrose, spunându-mi că se interesează de folclor, de muzică populară și că ar dori să cunoască regiuni mai pitorești din țară. Am făcut împreună cu profesorul Brătăschi și un prim voiaj până în Gorj, unde am participat la hrănirea mănăstirii Tismana, cu care prietenii se destăruau manifestări de folclor cu jocuri și cântece.

În acea ocazie, împreună cu prietenii mei, am vizitat mai multe regiuni din țară. Împreună cu ea, pictorul Penrose plecând după ne-o două săptămâni iar ea a rămas până în toamnă în luna Septembrie cu la par, când a plecat dela Constanța cu vaporul în Egipt. Plecând din România, mi-a scris de ne-o câteva ori, trimițându-mi o parte din fotografiile

Harry Brauner.

ce le făcuse, comunicându-mi alte date că participă la o
expoziție în deșert și trimițându-mi ilustrate în salubritate.
Asta în anul 1939, eu nu i-am mai răspuns așa încât a
înțeles că a-mi mai scrie.

Intrebare.

Experiențe legale care ce le-ați avut eu ea?

Răspuns.

În anul 1939 n-am mai comunicat cu Lee Miller, până
în anul 1946, luna Februarie. Atunci am primit un
fel de comunicare-mi că se află la București, stăind
la Athenae Palace ^(în noile Athenae Palace) și că dorște să ne vedem.
Nu am dus, ^{și} am constatat că purta un format de reporter
american. Mi-a explicat că divorțase de soțul ei, fost
egiptean și că dela începutul războiului face reportajii
pentru revista "Vogue". În România venea dela Budapesta,
unde făcuse reportajii și dorea de asemenea să facă și aici
un reportajii. Venise însoțită de alt reporter, coleg de-al
ei, de asemenea american Philips. M-a rugat să-i dau
posibilitatea să vadă niște figuri urșari, căci o interesează
pe ea și pe colegul ei și mi-au deplasat într-o comună
în apropierea Bucureștilor, unde ierău niște urșari dela
care au luat fotografii și eu care, prin mine, au stat de
vorba. În afara de aceasta mi-a exprimat dorința de a
o revădea pe Maria Lătărețu, pe care o apăsese în 1938,
am înțeles-o ordina la Arhiva de Folclor ^(într-ună cu Maria Lătărețu) și alta dată
am mers la restaurantul unde cânta Maria Lătărețu
și unde am fost însoțit și de Lena Constante, pe care o cunosc
prin mine în 1938. Alături la Arhivă cât și la restaurant
a făcut o serie de fotografii. În alta dată am condus-o la
teatrul de păpuși "Tândărică" unde a cunoscut-o pe Elena Pă-
trăscu și pe colaboratoarele acestora, făcând în obiectiv o
serie de fotografii de asemenea pentru reportajii. Beler
Silber, aflând că Lee Miller e în București mi-a spus că
ar dori o revadă (o cunoscea în 1938) și că e o după-amiaza
am fost la el, ea fiind însoțită de către colegul ei Philips.
După ne-o două săptămâni mi-a comunicat că a primit o
telegramă urgentă dela prietenul ei Roland Penrose prin

Harry Brauner.

care acesta o chema urgent la Londra. Mi-a explicat că se cunoteleseră la o cămătoarească după război și că din această pricină este chemată. A plecat la Londra, din câte am cunoscut. Nu mi-a mai scris și n'au comunicat cu ea decât în anul 1948, când mi-a scris o scrisoare în care mă anunța că e cămătoară cu prietenul ei Penrose, că locuiește la țară, la o fermă și că are un copil, a căruia fotografie mi-a trimis-o deasemenea. În scrisoare mi-a mai spus că o prietenă de-a ei zăvârta-voare la vizitele României și mă întreba dacă am și noi o vizită. Mi-a indicat și numele acesteia cu care am reținut însă. Nu am răspuns la această scrisoare.

Întrebare:

Ce hotărâri ati luat împreună?

Răspuns:

Nu am luat nici o hotărâre cu Lee Miller, când nu am despartit în 1946 de ea.

Întrebare:

Ce fel de informații i-ai furnizat și din ce domenii?

Răspuns:

Am discutat cu ea despre munca mea, despre activitatea pe care o desfășor în domeniul folclorului, despre conferințele pe care le țin, despre cursurile ce sunt organizate de către Patrioții pentru muncitori la Universitatea Democratică, despre mișcarea culturală - în general, despre festivalul de păpuși pentru copii, unde am și dăru. În domeniul folclorului i-am dat la nărușile pe care le-am primit de la țigani urșari și deasemenea i-am vorbit despre cântecul noi cari episcopi în vremea războiului. În general informații din domeniul cultural, nu i-am dat însă nimic scris, ci numai am discutat.

Această este declarația pe care o dau, o sustin și o semnez

Harry Brauner

23 Mai 1951

170 55

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul HARRY BRAUNER, fost profesor la Institutul de Artă și director al Institutului de Folclor, domiciliat în Calea Victoriei 168, declar următoarele :

34 Intrebare :

Când, unde și în ce împrejurări ați fost prezent la discuții în legătură cu pregătirea fugii lui PATRASCANU în străinătate ?

Răspuns :

În legătură cu fuga lui PATRASCANU în străinătate, am fost martor la discuții de mai multe ori, discuții la cari erau de față atât ELENA PATRASCANU cât și LENA CONSTANTE.- Despre o eventuală fugă s'a vorbit mai cu seamă după problema discursului dela Cluj, când partidul apreciasse defavorabil această acțiune.- Nu îmi pot reaminti cine anume a pus problema într'o discuție când el spunea că n'ar face un asemenea lucru, deoarece n'ar avea ce face în străinătate și din câte îmi reamintesc discuția era o consecință a faptului că el spunea că ar putea avea neplăceri cari ar ajunge până la arestarea lui.- Aceste discuții au fost purtate în mai multe rânduri, nu îmi pot aminti anume când și în ce loc, dar sigur că s'a vorbit fie în casă la PATRASCANII fie la Snagov.- Nu știu niciodată să se fi ajuns la hotărârea precisă să fugă sau să se fi ajuns la concluzii concrete în legătură cu felul în care s'ar fi produs această fugă. Când se discuta se spunea cam așa : "dacă ar fi să pleci, ar urma să găsești o posibilitate de a eși din țară".- Nu îmi reamintesc de câte ori s'a pus problema, cine anume a dat o anume sugestie.- În orice caz știu că luând parte la aceste discuții și eu mi-am exprimat părerea că găsesc că ar fi bine să fugă în cazul în care situația lui personală se agravează.- Îmi aduc aminte de o împrejurare, după rezoluția din Februarie, când plecând într'o Duminică cu mașina, PATRASCANU, EL. PATRASCANU și LENA pe șoseaua Piteștilor, la un moment dat nu-mi aduc aminte cine anume a spus că mașina e urmărită de altă mașină.- Ne-am

oprit pe loc și impresia a fost întărită.- După aceea întorcându-ne acasă s'au început discuțiile că dacă e mereu urmărit, cum ar putea dacă s'ar hotărâ să fugă să facă acest lucru fără a fi observat.- Nu-mi amintesc cine a spus că s'ar putea dacă ar veni o mașină de cealaltă parte a locului, peste drum de vila lor la Snagov, noaptea și atunci ar putea trece fără a fi văzut în barcă.- Deasemenea, în altă împrejurare care nu-mi reamintesc când anume a avut loc.- ELENA PATRASCANU spunea că ar fi o soluție dacă ea ar pleca într'unul din orașele dela graniță ungară cu teatrul de păpuși și aflându-se acolo el ar ajunge-o.- Inșă aceste discuții din câte știu eu, nu au ajuns la o formulare concretă ci la simple deziderate.-

Intrebare :

35 In afară de cele arătate referitor la fuga lui PATRASCANU din țară, nu mai aveți cunoștință și de alte fapte și discuții purtate în acest scop ?

Răspuns :

Cu siguranță că au avut loc și alte discuții de cari nu-mi pot reaminti, în preajma arestării lui PATRASCANU a venit la mine , eu fiind bolnav HERAND TOROSSIAN, PATRASCANU cu ELENA P. și parcă și LENA CONSTANTE.- Nu-mi reamintesc de loc dacă atâta vreme cât erau și ceilalți HERAND TOROSSIAN n'a fost întrebat de PATRASCANU cum se poate fugi din țară, îmi aduc aminte însă că după plecarea lor TOROSSIAN mi-a spus : "unii fug prin Ungaria, unde pentru 1 milion îi trece granița, alții pe la Constanța sau cu bărci pescărești, eu însă nu sunt fraier să încerc și să mă prindă ca după aia să infund 20 ani pușcărie" și am impresia că această ultimă discuție era concluzia unei discuții anterioare purtate câtă vreme era și PATRASCANU.-

După întoarcerea lui LENA CONSTANTE din Praga, mi-a mărturisit că în seara în care a petrecut-o împreună cu PATRASCANU, pe când se plimba pe străzile din Praga cu ei, el a spus că dacă se va pune problema să fugă din țară, atunci se gândește să o ia și pe ea, adică să plece toți trei.- Acest lucru mi l-a povestit LENA la ea acasă, într'o seară când mi-a istorisit voiajul ei dela Praga.-

Înainte de a pleca EDITH MARCOVICI din țară, aceasta fiind prietenă cu PATRASCANII, luându-și rămas bun dela mine, la

un moment dat a scos două buletine de biroul populației și mi le-a dat spunându-mi "uite păstrează aceste buletine și de va fi nevoie să fie utilizate adresează-te avocatului GRAUER după Calea Călărași.- Găsești numărul lui în cartea de telefon și să-l ceri pe PIKY.- El are posibilitatea să transforme numele de pe buletine".- Erau buletinele unui bărbat și al unei femei mai în vârstă.- Când mi-a dat însă aceste buletine, eu nu am insistat întrebând-o pentru cine și pentru ce mi le dă, căci am considerat că nu poate să o facă decât pentru PATRASCANII și am gândit cu siguranță că probabil că acest lucru îl făcea în urma unei discuții avute cu ei.- Nu-mi reamintesc deloc dacă i-am spus lui PATRASCANU sau ELENEI despre aceste buletine, le-am pus în biroul meu și după arestarea PATRASCANILOR le-am ars.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez.-

ss/ HARRY BRAUNER

Declarație

Subscrisatul Harry Brauner, fost profesor la Institutul de Artă și director al Institutului de Folclor, domiciliat în calea Victoriei 168 declar următoarele:

Întrebare:

Când unde și în ce împrejurări ați fost prezent la discuții în legătură cu pregătirea fugii lui Patrascanu în străinătate?

Răspuns:

În legătură cu fuga lui Patrascanu în străinătate am fost maior la discuții de mai multe ori, discutiile la care erau de fapt atât Elena Patrascanu cât și Leoa Constante, despre o eventuală fugă s'a vorbit mai cu seama după problema discursului dela Cluj, când Karlidul apăsase defavorabil această acțiune. Nu înui pot reaminti cune anume a pus problema într'o discuție când el spunea că n'ar face un aremenec lucru deoarece n'ar avea ce face în străinătate și din câte înui reamintesc discuția era o conștientă a faptului că el spunea că ar putea avea neplăceri cari ar apunge până la arestarea lui; aceste discuții au fost purtate în mai multe rânduri, nu înui pot aminti anume când și în ce loc, dar sigur că s'a vorbit ~~fiu~~ în casa la Patrascani și la Snagor. Nu știu niciodată să se fi ajuns la hotărârea precisă să fugă sau să se fi ajuns la concluzii concrete în legătură cu felul în care s'ar fi produs această fugă. Când se discuta se spunea cam așa: Dacă ar fi să pleci, ar urma să găsești o posibilitate de a scăpa din țară? Nu înui reamintesc de câte ori s'a pus problema cune anume a dat o anume sugestie. În orice caz știu că lăsat parte la aceste discuții și eu mi-am exprimat părerea că găseai că ar fi bine în

Harry Brauner

22
fuga în cazul în care situația lui personală se agravează. Mi-a adus
aminte de o împrejurare, după revoluția din Februarie, când
plecând într-o excursie cu mașina, Patrascanu, Elena G. și
Lea pe forșeaua Piteștilor, la un moment dat mi-au abie
aminte cine anume a spus că mașina e urâtă de altă
mașină. Ne-am oprit pe loc și impresia a fost întărită.
După aceea întorcându-ne acasă sau începând discuțiile
că dacă e mereu următorul sau ar putea, dacă și ar
hotărâ să fugă, să facă acest lucru fără a fi observat.
Nu am amintesc cine spunea că și ar putea dacă ar veni
o mașină de cealaltă parte a lacului, peste două
de zile lor, noaptea și atunci ar putea trece fără a
fi văzut în barca. De asemenea, în altă împrejurare care
nu mi-a reamintesc când anume a avut loc, Elena Patras-
canu spunea că ar fi o soluție dacă ea ar pleca într-unul
din orașele dela granița ungare cu teatrul de păpuș
și aflându-se acolo el ar ajunge-o. Într-aceste discuții
și la simple desidierate.

Intrebare:

Te aperi de cele arătate, referitor la fuga lui
Patrascanu din țară nu mai are cunoștință de alte fapte
despre purtate în acest scop?

Răspuns:

În privința că au avut loc și alte discuții de care
nu mi pot reaminti, în preajma arestării lui Patrascanu
cu o seară a venit la mine, eu fiind bolnav. Heraud
Torossian, Patrascanu cu Elena G. și până la Lea a Constante
nu mi-a reamintesc de loc dacă atâtea vreme cât erau
la cealaltă Heraud Torossian n'a fost entulbut de
Patrascanu cum se poate fugi din țară, tunc aduc aminte
cum că după plecarea lor Torossian mi-a spus:
"una fug prin rugăta, unde pentru 1 milion îi trece
granița, alții pe la Constanta sau cu bărci penarente, cu
ună nu sunt faier să încerc și să mă pierd ca după
aia să mă găsesc 20 ani după." și am impresia că
această ultimă discuție era conținută unei discuții ante-

Karoly Prunoz

risoare purtate căli vreme era și Patrascanu,

După întorcerea lui Lena Corbulea din Praga, mi-a mai turcit că în seara în care a petrecut o împreună cu Patrascanu, pe când se plimba pe străzile din Praga în ei el a spus că dacă se rapune problema tu fugi din țară atunci se gândește să o ia și pe ea, adică să plece totuși. Acest lucru mi l-a povestit Lena la ea acasă într-o seară când mi-a înmănat votapul ei dela Praga.

Indicându-mi să plec și dintr-o scrisoare din țară, această fiind prietenă cu Patrascanu, luându-mi rămas bun dela mine la un moment dat a scris două buletine de biroul populeției și mi le-a dat spunându-mi, "uite pătreacă" aceste buletine și de va fi nevoie, te poți folosi adresați te avocatului Grauer de pe călele Colarari. Într-o zi m-am dus în cartea de telefon și în el scrie pe Nr. 14. El are posibilitatea să transforme numele de pe buletin." Erau buletinele unui bărbat și ale unei femei mai în vârstă. Când mi-a dat turn aceste buletine eu nu am înțeles întreband-o pentru că mi se părea că mi le dă ca să am considerat că nu poate să facă decât pentru Patrascanu și am gândit cu siguranță că probabil că acest lucru îl făcea în urma unei disidențe avute cu ei. Nu mi reamintesc de loc dacă i-au spus lui Patrascanu sau Elesei despre aceste buletine, le-am pus în biroul meu și după arsele Patrascanu le-am ars.

Aceasta tu este declarația pe care o dau,
Sustin și semnez

Harry Braun.

175 60 175

6.10

DECLARAȚIE

Subsemnatul HARY BRAUNNER, domiciliat în Calea Victoriei nr.168 București, declar următoarele:

Intrebare:

Arată în mod amănunțit tot ce știi despre legăturile lui PATRASCANU cu diferiți oameni politici, după 23 August 1944?

Răspuns:

După 23 August 1944, știu despre o întâlnire între PATRASCANU și VICTOR (PIKI) RADULESCU POGONEANU, întâlnire mijlocită de LENA CONSTANTE, care mi-a povestit că PATRASCANU i-a cerut acest lucru. Această întâlnire a avut loc în apartamentul locuit înainte de FLORIN TEODORU în același bloc din Dionisie 12-14, unde locuia și LENA CONSTANTE, iar cheia dela locuința lui TEODORU o avea în acea vreme BELU SILBER. Când LENA CONSTANTE mi-a povestit despre faptul că PATRASCANU i-a cerut să-i intermedieze această întâlnire, nu mi-a comunicat scopul pentru care s'au întâlnit și nici mai târziu nu mi-a spus ce anume a discutat PATRASCANU cu POGONEANU.-

Cu prilejul unei întâlniri întâmplătoare între mine și POGONEANU, la un dejun la OCTAVIAN NEAMTU cred, POGONEANU care după cum îmi amintesc nu mai era secretar general la Externe, mi s'a adresat spunându-mi că mă roagă să-i reamintesc lui PATRASCANU să intervie pentru prelungirea pașaportului soției lui BUZESTI, care se află în Elveția unde fiica acestuia era foarte grav bolnavă. I-am comunicat atunci acest lucru lui PATRASCANU care mi-a spus că va face cele necesare.-

Cu CONSTANTIN VISOIANU, din câte am înțeles, PATRASCANU era mai de multă vreme în legătură, nu știu de vre-o altă întâlnire între ei după ce VISOIANU nu a mai fost ministru, decât numai când într-o zi - prin 1947 cred - o funcționară dela Direcția Cinematografiei din Ministerul Informațiilor (unde eram consilier muzical) anume BRATESCU VOINEȘTI m'a rugat să-i comunic lui PATRASCANU că "domnul VISOIANU dorește să-l vadă și-l roagă să-i fixeze o întâlnire". Despre această doamnă BRATESCU VOINEȘTI, auzisem că ar avea legături intime cu

VISOIANU. I-am comunicat lui PATRASCANU cele transmise de către VISOIANU (pe care eu nu le-am cunoscut) prin această doamnă; iar PATRASCANU mi-a spus să-i răspund că îl așteaptă la Ministerul de Justiție a doua zi la ora 1, lucru pe care l-am comunicat doamnei BRATESCU VOINEȘTI. Mai târziu, parcă după ce fugise VISOIANU, a venit încăodată la mine această doamnă, spunându-mi că de data aceasta dorește ea să-l vadă pe PATRASCANU pentru biblioteca lui VISOIANU și că mă roagă să-i comunic lui P. acest lucru. Comunicându-i lui PATRASCANU, acesta a refuzat să se întâlnească cu ea spunându-mi să-i spun că nu l-am putut întâlni.

În vremea când TATARASCU era Ministru de Externe, știu că PATRASCANU se întâlnea des cu acesta, pentru că P. era reprezentantul P.C.-ului în comisia de numiri a personalului diplomatic. Din câte îmi amintesc, mi-a făcut impresia că între ei ar exista o simpatie reciprocă, aceasta din felul în care PATRASCANU vorbea despre TATARASCU. Știu că PATRASCANU se întâlnea cu TATARASCU nu numai la acele ședințe ale comisiei dela Ministerul de Externe ci că se vedea cu el și la dânsul (la TATARASCU) acasă, unde îmi amintesc a-l fi lăsat chiar eu într-o dimineață când eram în mașină cu PATRASCANU.

În timpul în care ROMNICEANU și ALEXANDRINI erau miniștrii, știu că aceștia au luat masa într-o seară, împreună cu soțiile lor la PATRASCANU, fiind invitații acestuia. Din câte îmi amintesc, această invitație le-a fost făcută ca o obligație la invitațiile precedente ale acestora. La această masă nu știu să fi fost altcineva decât ELENA PATRASCANU. Dacă nu mă înșel, în perioada în care PATRASCANU și-a pregătit numirea în învățământul universitar, cred că s'a întâlnit pentru acest lucru cu FOTINO, care era liberal și care era profesor sau decan al Facultății de Drept. Dealtfel cam majoritatea profesorilor din acea vreme la Drept - prin care și-a făcut el intrarea în învățământ - erau liberali din câte cred a ști.

Întrebare:

În ce privește întâlnirea aranjată de d-ta între PATRASCANU și VISOIANU, ai arătat exact împrejurările în care și s'a cerut să facilitezi această întâlnire?

Răspuns:

Nu am precizat că acea d-nă BRATESCU VOINEȘTI a venit special la mine la Arhiva de Folclor într-o dimineață pentru

a-mi cere acest lucru, iar pentru răspuns mi-a telefonat.-

Intrebare:

Dece nu ai precizat acest lucru?

Răspuns:

Nu am făcut-o intenționat, am scris în grabă, iar textul acestei declarații nu am recitit.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez.-

ss. Hary Braunner

6 Octombrie 1951.-

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, domiciliat în
calea Victoriei 168, București, declar următoarele:

Întrebare:

Arată în mod amănunțit tot ce știu despre
legăturile lui Patrascanu cu diferiți oameni politici după
23 August 1944.

Răspuns:

După 23 August 1944 știu despre o întâlnire între
Patrascanu și Victor (Picky) Rădulescu Pogoneanu, întâlnire
mijlocită de Leoa Constante, care mi-a povestit că Patras-
canu i-a cerut acest lucru. Această întâlnire a avut loc
în apartamentul locuit înainte de Florin Teodorescu în
același bloc din Dionisie 12-14, unde locuia și Leoa C., iar
cheia dela locuința lui Teodorescu o avea în acea vreme
Belu Ilber. Când Leoa mi-a povestit despre faptul că
Patrascanu i-a cerut să-i intermedieze această întâlnire
nu mi-a comunicat scopul pentru care s-au întâlnit și
nici mai târziu nu mi-a spus ce anume a discutat Patras-
canu cu Pogoneanu.

Cu puțin timp înainte de întâlnirea întâmplătoare între mine
și Pogoneanu la un depun la Otaviana Reanță cred, Pogoneanu
care după cum îmi amintesc nu mai era secretar general
la Externe, mi s'a adresat spunându-mi că mă rog să-
i reamintesc lui Patrascanu să intervie pentru prelungirea
pașaportului soției lui Bugeac care se afla în Elveția
unde fca acestuia era foarte grav bolnavă. I-am
comunicat atunci acest lucru lui Patrascanu care
mi-a spus că va face cele necesare.

Harry Brauner.

Cu Cont. Vișoianu, din câte am auzit, Patrașcanu era mai de multă vreme în legătură, nu știu de re-o altă întâlnire între ei după ce Vișoianu nu a mai fost ministru, decât numai când este o zi - prin 1947 cred - o funcționară dela Direcția Cinematografică de la M. Informații la (unde eram consilier muzical) anume Brătăsca-Vornicești nu a negat să-i comunice lui Patrașcanu că „doamnei Vișoianu dorește să-l rădă și-l soafă să-i fixeze o întâlnire”. Ierpe această doamnă Brătăsca-Vornicești auzisese că ar avea legături intime cu Vișoianu. I-am comunicat lui Patrașcanu cele transmise de către Vișoianu (pe care eu nu l-am cunoscut) prin această doamnă; iar Patrașcanu mi-a spus să-i răspund că îl așteaptă la Ministerul de Justiție a doua zi la ora 1, lucru pe care l-am comunicat doamnei Br. Vornicești mai târziu, până după ce fugise Vișoianu, a venit încă odată la mine această doamnă spunându-mi că de data aceasta dorește să-l rădă pe Patrașcanu pentru biblioteca lui Vișoianu și că mă soafă să-i comunice lui P. acest lucru. Comunicându-i lui Patrașcanu, acesta a refuzat să se întâlnească cu ea spunându-mi să-i spun că nu l-am putut întâlni.

În vremea când Tătărescu era Ministru de Externe știu că Patrașcanu se întâlnea des cu acesta, pentru că P. era reprezentantul P. C.-ului în comisia de numiri a personalității diplomatice. Din câte îmi amintesc, mi-a făcut impresia că între ei ar exista o simpatie reciprocă, aceasta din felul în care ^{Patrașcanu} vorbea despre Tătărescu. Știu că Patrașcanu se întâlnea cu Tătărescu numai la acele sedințe ale comisiei dela Ministerul de Externe și că se vedea cu el și la dînsul (la Tătărescu) acasă, unde îmi amintesc a-l fi lăsat chiar eu într-o dimineață când eram în mașină cu Patrașcanu.

În timpul în care Romaniceanu și Alexandrii erau miniștri știu că aceștia au luat marea într-o seară, împreună cu soțiile lor la Patrașcanu, fiind invitați aceștia. Din câte îmi reamintesc, acești invitați

Harry Brown.

le-a fost făcută ca o obligație la învătările precedente ale acestora. La această masă nu s'au fi fost alții, nema decât Elena Patrascanu. Dacă nu mă înșel, în perioada în care Patrascanu și-a pregătit numirea în învățământul universitar, cred că și-a întâlnit pentru acest lucru cu Fotino, care era liberal și care era profesor sau dean al Facultății de Drept, de altfel ca un nefericirea profesorilor din acea vreme la Drept - prin care și-a făcut el intrarea în învățământ - erau liberali: din câte cred a ști.

Întrebare:

În ce privește întâlnirea aranjată de Sta. între Patrascanu și vîșpanu ai arătat exact împrejurările în care și s'a cerut să facă tezi această întâlnire?

Răspuns:

Am am precizat că acea Mrs Brătescu-Vornicești a venit special la mine la Arhiva de Folclor într-o dimineață pentru a-mi cere acest lucru iar pentru răspuns mi-a telefonat.

Întrebare:

Dece nu ai precizat acest lucru?

Răspuns:

Am am făcut-o intenționat, am scris în grabă iar textul acestei declarații nu am avut timp să-l scriu.

Aceasta este declarația pe care o dau,
o susțin și o semnez

Larry Braunce.

6 Oct. 1951

DECLARAȚIE

Subsemnatul HARRY BRAUNNER, declar următoarele:

Intrebare:

13 - Ce persoane străine englezi sau americani știi dumneata că a cunoscut PATRASCANU, după 23 August?

Răspuns:

Din câte știu, în anul 1945, PATRASCANU a cunoscut un american, vara când stătea la vila MANUIILA, care a venit însoțit de către JOSETTE LAZAR și care îmi pare purta numele de BRUER. Deasemenea știu că PATRASCANU a cunoscut pe cei doi colaboratori politici englez și americani care au venit la un moment dat în țară și al căror nume nu-mi reamintesc (mi se pare că americanul se numea HOLMANN), știu că l-a cunoscut pe generalul american SKYLER și că în timpul conferinței dela Paris a cunoscut o americană care locuia în acelaș hotel cu el.-

Intrebare:

14 Când și în ce împrejurări știi că a cunoscut PATRASCANU pe aceștia și ce relații a avut cu ei?

Răspuns:

În vara anului 1945, pe când stăteam în vila MANUIILA dela Snagov împreună cu LUCRETIU și ELENA PATRASCANU și cu ELENA CONSTANTE, într-o Duminecă pe seară, a venit JOSETTE LAZAR împreună cu sora ei vitregă EGY HELIADE RADULESCU și cu un ziarist american îmi pare al cărei secretară JOSETTE LAZAR fusese înaintea războiului și care parcă purta numele de BRUER. Din câte îmi reamintesc PATRASCANU l-a cunoscut atunci pe acest american iar după ce parcă a vorbit cu el în prezența lui JOSETTE LAZAR și ELENA PATRASCANU, a făcut o plimbare pe lac cu barca, în care erau JOSETTE LAZAR, EGY H. RADULESCU, ELENA PATRASCANU, ELENA CONSTANTE și cu mine. Cu barca, pe care o vâslea JOSETTE LAZAR am ajuns până la yacht club, de acolo JOSETTE LAZAR a arătat dela distanță vila în care locuia iar de acolo ne-am întors la vila MANUIILA. În timpul plimbării americanul a servit dintr-o sticlă pe care o avea în barcă cognac sau wisky în niște păhărele de

181 66 87
181
metal. Ajungând în dreptul vilei MANUIILA, am coborât împreună cu LUCRETIU și ELENA PATRASCANU și LENA CONSTANTE, iar ceilalți au continuat plimbarea cu barca.-

Cei doi observatori politici englez și american au venit în țară îmi pare în iarna anului 1945-1946. Am reținut faptul că PATRASCANU i-a cunoscut dintr'un amănunt de care îmi reamintesc și anume că la o recepție ce le-a fost oferită de către englezi îmi pare, din spusele lui PATRASCANU, în afară de el nu mai fuseseră invitați alți comuniști și că la această recepție la care PATRASCANU a participat împreună cu soția lui nu fuseseră invitați decât numai reprezentanți ai partidelor istorice precum și ai marelui industrii și finanței.-

Despre generalul SKYLER îmi reamintesc că în vara anului 1945, într'o zi de sărbătoare, PATRASCANU a făcut o plimbare pe lac împreună cu soția lui și la întoarcere a spus că l-a văzut pe SKYLER (nu însă că s'ar fi întâlnit cu el).-

LENA CONSTANTE mi-a povestit că LUCRETIU PATRASCANU i-a mărturisit că în vremea conferinței dela Paris, a cunoscut o americană care locuia în același hotel cu el și că a avut legături intime cu ea; deasemenea că, după conferința din toamna anului 1947, de drept internațional ce s'a ținut la Bruxelles, PATRASCANU ducându-se la Paris, a reîntâlnit-o pe această americană cu care a trăit și atunci.-

Aceasta este declarația pe care o dau, o susțin și o semnez.-

ss. Harry Brauner

29 Oct. 1951.-

Declarație.

Subsemnatul Harry Brauner, declar următoarele:

Intrebare:

Ce persoane străine englezi sau americane știu deosebi că a cunoscut Patrașcanu după 28 August?

Răspuns:

În câte știu, în anul 1945, Patrașcanu a cunoscut un american, vara când sta la vila Hamlet, care a venit însoțit de către Joseph Lagar și care fusese purta numele de Bruner, deosebi că Patrașcanu a cunoscut pe cei doi observatori politici englezi și americani care au venit la un moment dat în țară și al căror nume mi-am prezentat (nu se pare că americanul se numea Holman), știu că l-a cunoscut pe generalul american Stuyler și că, în timpul conferinței de la Paris a cunoscut o americană care locuia în același hotel cu el.

Intrebare:

Când și cu ce împrejurări știți că a cunoscut Patrașcanu pe acești și ce relații a avut cu ei?

Răspuns:

În vara anului 1945, pe când stăteam în vila Hamlet de la Iași împreună cu Leonida și Elena Patrașcanu și cu Leon Constant, într-o dimineață pe seară, a venit Joseph Lagar împreună cu soa sa și unghiștii Iggy Helade Radulescu și cu un ziarist american mi se pare al cărui secretar Joseph Lagar fusese înaintea războiului și care purta numele de Bruner. Din câte mi-am reamintesc Patrașcanu nu l-a cunoscut atunci pe acest american dar după ce

Combrănuș

21
rădă a volat cu el în prezența lui Joești Lăzar și Elena Patrișcanu,
a făcut o plimbare pe lac în barca, în care erau Joești Lăzar,
Egydi Radulescu, Elena Patrișcanu, Lena Constante și cu mine. Cu
barca, pe care o vedea Joești Lăzar am ajuns până la Yacht
Club, de acolo Joești Lăzar a arătat vela Britanică în care
locuia iar de acolo ne-am mutat la vela Marinese. În timpul
plimbării americanul a scutit dintr-o sticlă pe care o avea în
barcă coque sau whisky în vînt pînă la metal. Apoi, fiind în
draptele vlei Marinese, am coborît împreună cu Lucrăciu și Elena
Patrișcanu și Lena Constante iar pe Călti am continuat plimba-
rea cu barca.

Cei doi observatori sovietici englez și american au venit în
tara noastră în vara anului 1945-1946. Am reținut faptul
că Patrișcanu i-a cunoscut dintr-un amănunt de care îmi
reamintesc și anume că la o recepție ce li-a fost oferită de
către englezi în țara noastră, din pricina lui Patrișcanu, în afara
de el nu mai fuseseră invitați alți comunisti și că la aceeași
recepție la care Patrișcanu a participat împreună cu soția
lui nu fuseseră invitați decât numai reprezentanți ai parti-
delor din țara noastră și ai marilor industriali și finanțieri.

Depe generalul Skyles îmi reamintesc că, în vara anului
1945, într-o zi de sabătoare, Patrișcanu a făcut o plimbare
pe lac împreună cu soția lui și la întoarcere a spus că
e-a văzut pe Skyles (nu ține să-l fi întâlnit cu el).

Lena Constante nu a putut să Lucreciu Patrișcanu
i-a marturisit că în vremea conferinței de la Paris a cunoscut
o americană care locuia în același hotel cu el și că a avut
legături intime cu ea; de asemenea că, după conferința din
toamna anului 1947 de drept internațional ea și-a făcut la
Bruxelles, Patrișcanu, dăruindu-le la Paris a reținut într-o pe
această americană cu care a trăit și alături.

Înscrisa este declarația pe care o dau, o scriu și
o semnez,

Harry Brauner

29 Octombrie 1951.

In acelaș an, aflându-mă la Snagov, vara, la vila MANUIA cu LUCRETIU și ELENA PATRASCANU și cu LENA CONSTANES, într-o Duminică pe seară, în vreme ce stăteam la debarcader cu LENA CONSTANES, s'a apropiat de noi și a oprit o barcă pe care o conducea JOSETTE LAZAR și în care se mai afla și sora ei vitregă, EGY HELIADE RADULESCU și un american. Au coborât cu toți din barcă și, dacă îmi aduc bine aminte, ne-am îndreptat către vilă, unde se aflau LUCRETIU și ELENA PATRASCANU, cărora după câte îmi amintesc, JOSETTE le-a prezentat pe american. Apoi, parcă LENA CONSTANES cu EGY HELIADE RADULESCU și cu mine ne-am plimbat prin grădină oprindu-ne pe marginea lacului, la debarcader iar după un timp ELENA și LUCRETIU PATRASCANU, însoțiți de JOSETTE LAZAR și de american, s'au apropiat de noi. JOSETTE LAZAR ne-a propus o plimbare cu barca pe lac invitându-ne pe toți. Din câte îmi reamintesc, LENA CONSTANES și cu mine am refuzat la început apoi, după insistențele lui JOSETTE LAZAR și ale ELENEI PATRASCANU am coborât și noi în barca în care luaseră loc LUCRETIU și ELENA PATRASCANU împreună cu JOSETTE LAZAR, EGY HELIADE RADULESCU și americanul. Am făcut o plimbare lungă, înspre Yacht-Club, de unde întorcând barca, JOSETTE LAZAR ne-a arătat și locuința unde stă, dela distanță. În timpul plimbării americanul ne-a servit în niște păturașe de metal pe care le avea într-o trusă, niște alcool, coniac sau wiskey dintr-o sticlă pe care o avea în barcă. După ce am trecut de Yacht-Club ne-am întors cu barca la vila MANUIA, unde am coborât împreună cu LUCRETIU și ELENA PATRASCANU și LENA CONSTANES, JOSETTE LAZAR cu sora ei EGY și cu americanul, continuându-și plimbarea în barcă. Nu-mi reamintesc precis, dar parcă americanul era un ziarist BREWER al cărei secretară fusese înaintea războiului la Paris îmi pare, JOSETTE LAZAR și care venise în țară după 23 August 1944. În ceea ce privește vizita lui JOSETTE LAZAR cu sora ei și cu americanul la vilă, nu fusesem în nici un caz prevenit și ea s'a petrecut, din câte știam eu, întâmplător.

În luna Februarie 1946, a venit la București o fostă prietenă de a mea, LEE MILLER în calitate de reporteră de război americană pentru revista "Vogue". M'a anunțat telefonic că e în București, venind dela Budapesta, că locuiește la Athenes Palace și ne-am dat întâlnire chiar la hotel. Ducându-mă la ea, mi-a prezentat pe un coleg de al ei, deasemenea reporter de război, pe nume PHILIPS, cu care locuia în aceeaș cameră. Cu LEE MILLER și cu PHILIPS, am fost de câteva ori împreună în legătură cu

125 185 70 87
 niște reportagii de folclor care îi interesau și în privința că-
 rora le-am dat informații. Aflând BEIU ZILBER că LEE MILLER, pe
 care o cunoscuse prin mine în 1938, se află în București, și-a
 exprimat dorința de a o vedea. Am mers cu ea și cu PHILIPS în-
 tr-o după amiază la BEIU ZILBER care l-a cunoscut atunci pe
 PHILIPS. Am stat de vorbă, PHILIPS a istorisit diferite întâm-
 plări din viața lui de reporter de război, spunea că în acel
 timp îl interesau procesele marilor criminali de război. BEIU
 ZILBER îmi reamintesc că i-a spus că s'ar putea să fie numit la
 legația din Washington la care PHILIPS și-a exprimat satisfac-
 ția de a-l reîntâlni acolo și dacă nu mă înșel, i-a dat adresa
 lui dela Washington lui ZILBER. Nu știu ca BEIU ZILBER să fi co-
 municat mai departe cu el, în ceea ce mă privește, după plecarea
 din țară a lui LEE MILLER împreună cu el, nu am mai avut nici un
 fel de legătură cu acest PHILIPS.-

În toamna anului 1947, am fost invitat la masă într-o
 seară de către JOSETTE LAZAR, care mi-a spus că vor fi la masă
 LIC. BRATASANU și un prieten de al ei. Ajungând acolo am consta-
 tat că era vorba de un englez, al cărui nume nu l-am reținut,
 care la un moment dat a vorbit și cu mine în limba franceză, in-
 teresându-se de felul cum culeg folclorul și exprimându-și dorin-
 ța de a vizita arhiva de folclor. Nu l-am mai văzut însă de
 atunci niciodată.-

Aceasta este declarația pe care o dau, o susțin și o
 semnez.-

ss. Mary Braunner

23 Oct. 1951.-

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, cu ultimul domiciliu în calea Victoriei 168, declar următoarele:

Întrebare: Ce străini englezi sau americani ai cunoscut după 13 August 1944, prin cine și în ce împrejurări și ce relații ai avut cu ei?

Răspuns: În vara anului 1945, am cunoscut întâmplător, când am trecut pe la Belu Silber, doi americani tineri, Madison și Roberts, care în momentul când am intrat se pregăteau să plece. Despre acestia știam dinainte de la Belu Silber că îi vede foarte des căci spunea Silber că a primit din partea unui colonel sovietic sarcina de a ține legătură permanentă cu ei. După câțiva vreme, într-o duminică în care mă aflam la vila mamei că la Snagov împreună cu Lucretia și Elena Patrascanu și Lena Constante, fiind și Belu Silber i-am propus acestuia o plimbare pe lac deoarece el nu cunoștea până atunci Snagovul. În timpul plimbării cu barca, trecând prin dreptul vilei unde era arborat drapelul american și unde i-am explicat lui Silber că sunt cazați americani se vin vorba toarea la Snagov, Silber m'a rugat să apropiu barca de tărnu până vădă dacă nu cumva în întâlneste cunoștințele, căci acestia i-au spus că vor petrece și ei weekendul la Snagov.

Harry Brauner

Mu apropiat barca de țărni; pe o plută, în costume
de baie făcea pluta unul din cei doi americani
^{și amândoi pe lângă ei}
cărca Belu Silber l-a făcut senza în mână și atunci
el a venit înot la barca, a înnotat paralel cu
barca, s-a urcat în barcă, apoi ne-am dat jos
pe plută și Belu Silber a vorbit cu americanul, după
care iarăși am pornit, împreună cu americanul
spre vila Manuilă. Tatăl debarcaderului din tat
americanul stănd din barcă se recitorea înot
iar noi ne-am îndreptat către vila Manuilă. În
altă zi, în același an, m'am întâlnit, pe când
mergeam pe strada Dionisie Lupu, întâmplător cu
Belu Silber, care mergea în sens opus dusotit de
acisaj Roberts și Harrison și m'am oprit o clipă
salutându-l pe Belu și pe ei.

În același an, aflându-ne la Snagor, vara, la
vila Manuilă cu Lucretia și Elena Patrașcanu și cu
Lena Constante, într-o duminică pe seară, în vreme ce
stăteam la debarcader cu Lena Constante, s-a apropiat
de noi și a oprit o barcă pe care o conducea soțete
Lazăr și în care se mai afla sora ei vitregă, Egg
Heliade Rădulescu și un american. Au coborât cu
toți din barcă și, dacă îmi aduc bine aminte, ne-am
îndreptat către vila unde se aflase Lucretia și Elena
Patrașcanu, căvora după câte îmi reamintesc, soțete
le-a prezentat pe american. Apoi, pentru Lena Constante
cu Egg Heliade Rădulescu și cu mine ne-am plimbat
prin grădina oprindu-ne pe marginea lacului, la
debarcader iar după un timp Elena și Lucretia Patrașca-
nu, însoțite de soțete Lazăr și de american s-au apro-
piat de noi. Soțete Lazăr ne-a propus o plimbare cu
barca pe lac invitându-ne pe toți. Din câte îmi reamintesc
Lena Constante și cu mine am refuzat la început
apoi, după insistențele lui soțete Lazăr și ale Elenei
Patrașcanu am coborât și noi în barcă cu care luam

loc Lucretiu si Elena Patrascanu impreuna cu Josette Lazar
sq y Heliade Radulescu si americanul. Am facut o plim-
bare lunga, in spre Yacht Club, de unde intorcand
barca, Josette Lazar ne-a aratat si locuinta unde
sta, dela distanta. In timpul plimbării americanul
ne-a servit cu niste paharele de metal pe care le
avea intr-o trusa, niste alcool, cognac sau whisky dintr-o
sticla pe care o avea in barca. Dupa ce am trecut de
Yacht Club ne-am intors cu barca la vila Manuila
unde am coborit impreuna cu Lucretiu si Elena Patrasca-
nu si Lena Constante, Josette Lazar cu sora ei sq y si cu
americanul confirmandu si plimbarea in barca. Ne-mi
reamintesc precis, dar parca americanul era un ziarist
Bruer al cărei secretara fusese înainte razboiului la
Paris inii pare, Josette Lazar si care venea cu tara Dupa
23 August 1944. In ceace priveste vizita lui Josette Lazar
cu sora ei si cu americanul la vila, nu fusese in nici
un caz prevenit si ea si-a putut, din cate stiam eu,
intimplator.

In luna Februarie 1946, a venit la Bucuresti o
fosta prietena de-a mea, Lee Miller in calitate de reporteră
de razboi americană pentru revista "Vogue". M-a anuntat
telefonice ca e in Bucuresti, venind dela Budapesta, ca locuiește
la Athenée-Palace si ne-am dat intalnire chiar la hotel.
Ducandu-ma la ea, mi-a prezentat pe un coleg de-al ei,
deasemenea reporter de razboi pe nume Phillips cu care
locuia in aceiasi camera. Cu Lee Miller si cu Phillips am
fost de cateva ori impreuna in legatura cu niste reportajii
de felior care îi interesau si in privinta cărora le-am dat
informatii. Aflând Balu Ilber ca Lee Miller, pe care o cunoscuse
prin mine in 1938, se afla in Bucuresti si-a exportat domnia
de a o vedea. Am mers cu ea si cu Phillips intr-o dupa
amiază la Balu Ilber care l-a cunoscut atunci pe Phillips.
Am stat de vorba, Phillips a istorisit stante intimplari
din viata lui de reporter de razboi, spunea ca in acel timp
il interesa procesele marilor criminali de razboi. Balu
Ilber mi reamintea ca i-a spus ca si-ar putea da fie numit
Harry Braunce

la legatia din Washington la care Phillips si-a exprimat
satisfactia de a-l reîntilni acolo si, data un nist inzel,
i-a dat adresa lui dela Washington lui Silber. Nu stiu
ca Beke Silber sa fi comunicat mai departe cu el, in ceea
ma pri veste, dupa plecarea din tara a lui-lee nister impune
cu el, nu am mai avut nica o fel de legatura cu acest
Phillips.

In toamna anului 1947, am fost invitat la masa
intre o masa de catre partia Lager, care mi-a pus la dispozi
la masa lui Bratjanu si un portet de-al ei. Ajungand
acolo am constatat ca era vorba de un enplet, al carui
nume nu l-am retinut, care l-a un moment dat a
vorbit si cu mine in limba franceza, interviuandu-se de
felul cum culeg folclorul si imprindandu-si dovata de
a vizita Arhiva de folclor. Nu l-am mai vazut nica o data
nici odata.

Aceasta este declaratie pe care o dau, o marturie si
o lamuresc,

Harry Blauner

23 Octombrie 1954

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Harry Browner, născut la 24 Febr.
1901, # 14 Pisto clemat, fiul lui Herman
d' Scher, fost prof. universitar, domiciliat în
Buenos Aires Victoria N. 168. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

195

Orașul

Interogatoriul a început la ora și min.

" s'a terminat la " și "

Întrebare:

De cine ești cunoscut în legă
Legatie Britanică din Buenos Aires?

Răspuns: În anul 1939, am cunoscut pe
ministru de afaceri al Marelui Britanie Reginald
Hoer și soția lui, pe ministrul secretar al
legăției Li Kouschel împreună cu soția sa și
pe Colonelul Cheenab deservind împreună cu
soția sa.

Întrebare: Ateți împrejurări în care vi s'a
răstăruit în relații amicale cu Reginald Hoer
Li Kouschel și Colonelul Cheenab?

Răspuns:

Iscălitura,

189
189 74
Prezentul Proces-Verbal de
Interogatoriu este identic cu
originalul.-
Lt.Col.de Securitate,

Soluțiun I.

✓
6
PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

10 Septembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 8,30

" " s'a terminat " 12,15

Eu, Lt.Maj.de Securitate, ANGHEL MIRCEA, am interog
gat în calitate de anchetator pe arestatul BRAUNER HARRY
născut la 24 Februarie 1908 în orașul Piatra-Neamț, cetățean
român, de naționalitate română, strecurat în P.C.R. în anul
1945, studii - absolvent al liceului și Conservatorului, de
profesie profesor universitar - directorul Institutului de
Folclor, cu ultimul domiciliu în Calea Victoriei Nr.168, ne-
căsătorit, de origină socială mic burgheză, părinții nu au
avut nici un fel de avere, din 1945-1947 în P.C.R.- În 1932
decorat cu Coroana României - 1948, Medalia Muncii, serviciul
militar satisfăcut la Regt.15 Dorobanți - soldat infanterie.-
În 1932 am fost la Paris pentru studii - în 1935 Londra (Anglia)
cu echipele de dansuri populare, 1936 la Istanbul, 1937-39 la
Londra pentru aceleaș motive.- Nu am fost judecat și condamnat.

8
Intrebare :

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe PATRAS-
CANU ?

Răspuns :

Pe PATRASCANU l-am cunoscut prin soția lui ELENA
PATRASCANU în toamna anului 1944, aflându-mă în vizită la so-
ția sa care era bolnavă și pe care o cunoscusem cu puțin timp
înainte dela LENA CONSTANTE, care la rândul ei îi fusese pre-
zentată de către prietenul nostru comun BELU ZILBER.-

9
Intrebare :

Ce raporturi s'au stabilit între d-ta și PATRASCANU?

..//.

ss/.HARRY BRAUNER

Răspuns :

Intre mine și PATRASCANU s'au stabilit în scurt timp relații de prietenie, făcând în același timp parte din anturajul său intim, compus din BELLU ZILBER, HERAND TOROSSIAN și LENA CONSTANTE.-

În felul acesta am aflat dela prietena mea LENA CONSTANTE, [REDACTED] PATRASCANU [REDACTED] întreține legături secrete cu un reprezentant al partidelor istorice reacționare.-

Intrebare :

10 Cu cine dela partidele istorice a întreținut PATRASCANU legături secrete ?

Răspuns :

PATRASCANU a întreținut legături secrete cu VICTOR RADULESCU-POGONEANU, N. BUZESTI și C.VISOIANU și poate și cu alții de care eu nu am cunoștință.-

Intrebare :

11 Arată tot ce știi despre legăturile lui PATRASCANU cu cei mai sus menționați ?

Răspuns :

Stiu că PATRASCANU se cunoștea cu VISOIANU de mai multa vreme - iar în anul 1946 sau 1947, chiar eu personal i-am mijlocit o întâlnire secretă în felul urmator :

Intr-o zi s'a prezentat la mine d-na BRATESCU - VOINESTI pe care o cunoscusem cu câțva timp înainte, solicitându-i să-i transmit lui PATRASCANU cu care mă știa în relații intime, că VISOIANU dorește să se întâlnească cu el, în care scop să-i fixeze timpul și locul de întâlnire, cerându-mi în același timp foarte insistent să păstrez totală discreție asupra acestui lucru.-

Comunicându-i imediat lui PATRASCANU, acesta i-a fixat pentru a doua zi întâlnirea respectivă, lucru pe care i l-am transmis d-nei BRATESCU-VOINESTI conform înțelegerii.

În același ordine de idei LENA CONSTANTE, mi-a mărturisit că la cererea lui PATRASCANU, i-a mijlocit acestuia două întâlniri secrete cu POGONEANU și NICULESCU-BUZESTI

Prima întâlnire a avut loc la locuința părinților lui LENA CONSTANTE din Aleia Sihleanu Nr.16, iar a doua în același imobil/care locuia LENA CONSTANTE, cu un etaj mai sus în garsoniera liberă a lui FLORIN TEODORU prieten cu BELLU

././.

ss./HARRY BRAUNER

ZILBER.- Ambele întâlniri având loc în cursul anului 1945.-

Tot dela LENA CONSTANTE știu că prima întâlnire a fost fixată în Str.Sihleanu, deoarece această stradă este foarte dosnică și lipsită de orice circulație, fapt ce asigură toate condițiunile de conspirativitate, condiții ce erau cerute de PATRASCANU.- La fel și a doua întâlnire a fost fixată în blocul din Dionisie Lupu 12 în care locuia LENA CONSTANTE și unde cu un etaj mai sus se găsea grsoniera unde a avut loc întâlnirea, deoarece în acest imobil locuiau câteva sute de locatari, iar venirea lui POGONEANU nu bătea la ochi.

Intrebare :

12 Care era scopul acestor întâlniri și ce s'a discutat în cadrul lor ?

Răspuns :

Știu din cele ce mi-a spus LENA CONSTANTE că PATRASCANU urmărea să dea o lovitură de Stat iar el să fie prim ministru.- Că în realizarea acestui plan el conta pe sprijinul partidelor istorice - monarhie și anglo-americanilor.-

Imi reamintesc că tot LENA CONSTANTE mi-a spus că PATRASCANU a arătat partidelor istorice pericolul ce-l reprezintă pentru ele Partidul Comunist și că s'a oferit să lupte în colaborare împotriva P.C.R. și a liniei lui politice.-

Deasemenea pot să arăt că știu din spusele lui PATRASCANU că el era pentru existența partidelor istorice, deoarece acestea reprezentau un obstacol în calea apropierii și colaborării dintre țara noastră și Uniunea Sovietică, colaborare și apropiere pe care el n uo vedea cu ochi buni și împotriva căreia se manifesta căutând să întărească prin toate mijloacele pozițiile șubrezeite ale acestor partide pe deoparte ; iar pe de altă parte PATRASCANU urmărind să mențină politica de influență a țărilor capitaliste în România, ca obstacol în realizarea țelurilor fixate de P.C.R.-

Acest Proces-Verbal de Interogatoriu, după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/. HARRY BRAUNER

IT.MAJ.DE SE CURITATE,

Anghel M.

192

192

1947

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII STATULUI

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

la 10 septembrie 1952 Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și 30 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 12 și 15 minute.

Eu, La noi de departe Hugel din cea
am interogat în calitate de ducător pe arestatul.

1. Numele Brauner (pe arestatul, reținutul, martorul) 2. Prenumele Harry

3. Anul, luna și ziua nașterii 1908, Feb. 24 4. Locul nașterii orașul Ploiești

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică sta curs în P.C.R. din ce an 1945

8. Studii Aboliturul liceului, în Cominternă
(când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia profesor universitar 10. Ultimul loc de muncă și funcția Director, Institutului de folclor

11. Ultimul domiciliu Calea Victoriei 168

12. Situația familială neorădit (soția, copiii, numele lor, vârsta)

lor, domiciliu și ocupația)

13. Origina socială luc. burghez — Perșii lui cu
mult muci în fel de mere. (averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 din 1945 - 1947 în P.C.R.
(în ce partide politice a fost.)

Participare în alegeri)

Semnătura,

Harry Brauner.

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale *în 1936 decorație de*
Coroana României - 1948 Medalia Muncii
(înainte și după 23 August 1944)
16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție *Soldat - Istovari -*
reg. N. Ierobanți
17. Dacă a fost prizonier */*
(unde și când)
18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce *1932 la*
Paris pt. studii - 1935 - Londra (Anglia) Cu echipa de
boxeri populari - 1936 - Istanbul - 1937-39 Londra cu
celebrație
19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare */*
20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
 condamnat */*

Intrebare: *Când și la ce împrejurări l-ai cunoscut*
pe Petroscu?

Răspuns: *Pe Petroscu l-am cunoscut*
prin sora lui, Elena Petroscu, în toamna
anului 1944, odată cu ieșirea la noi în
care era holocaust, și pe care o cunoșteam
cu puțin timp înainte de a fi arestată
cu toate că ea fusese prezentată de
oate prietenul nostru Comandant Belușter

Intrebare: *Ce raporturi s-au stabilit*
între sora și Petroscu?

Răspuns: *Între sora și Petroscu s-au*
stabilit în scurt timp relații de prietenie

Semnătura,

Ion Ionescu

Urmare: fiind în celas timp parte din cabu-
roșul său intim, complex lui Bela Hiler,
Herand Teroniu și Lena Corbante.

În felul acesta am oplat dela pri-
tina mea Lena Corbante

Potrivit

într-
tine legături scurte cu un reprezentant
ei partidelor istorice reactoare -

Întrebare: Cu cine dela partidele istorice
a intrat în Potrivit legături scurte?

Răspuns: Potrivit a intrat în
legături scurte cu Victor Moșulea-Popescu
N. Puștă și P. Vișoiu și prete și cu
alte persoane care au un anumit statut.

Întrebare: Arată tot ce ști despre legă-
turile lui Potrivit cu cei menționați.

Răspuns: Știu că Potrivit se cunoștea
cu Vișoiu de mai multă vreme - în anul
1946 sau 1947 chiar cu personal
au mijloc o întâlnire scurte într-un fel
unmoter.

Într-o zi s-a prezentat la mine și
Brăteș. Voiestă a se care o cunoștea
cu cîntă timp înainte, relațiile lui să-
transmis lui Potrivit cu care mă stia
în relații intime, că Vișoiu dorște să
se întâlnească cu el în cer nor să-i fixez
timpul și locul de întâlnire - cerându-mi
în celas timp foarte insistenț să pot să
tăbala și scurte asupra acestor lucruri.

Comuni'cările imediat lui Potrivit

Semnătura,

Komjannu

Urmare: este înscris pentru o donație / înțelegere
respectivă, lucru pe care în anul 1940
judecătoresc îl are, conform înțelegerii.

În scris, scrie de ideea Lenu Coștănt
într-o scrisoare că la cererea lui Pătrășcanu
ia în posesie acestuia donația înțelegere
scrisă cu Popoviciu și Nicolae, în 1940.

Prima înțelegere a avut loc la locuința
parților în Lenu Coștănt și Alina Săbău
N. 16 iar a doua în același imobil în care
locuiește Lenu Coștănt cu un etaj, mai sus
în garsoniera liberă a lui Florin Theodore
prețuindu-se cu Bebu Iliescu. Ambii înțeleg
rădăcinile în cursul anului 1940.

Tot de la Lenu Coștănt stă că
prima înțelegere a fost făcută la locuința
St. Alina, deoarece această stradă este
foarte dorită și lipită de orice circulație
fapt ce asigură toate condițiile de condi-
ționare, condiții ce erau cerute de
Pătrășcanu. La fel și a doua înțelegere a
fost făcută în blocul din Avântul Război
în care locuiește Lenu Coștănt și cu un etaj
mai sus și până la garsoniera unde o are
la înțelegere } deoarece în acest imobil locuiește
câteva mii de locuitori, iar venirea lui
Pătrășcanu Popoviciu un loc la el.

Întrebare: Care era scopul acestei înțelegeri
și ce se dorea în cadrul lor?

Răspuns: Stăm din cele ce mi s-a spus
Lenu Coștănt că Pătrășcanu urmarea să

Urmare: dea o lovitura de stat iar el s'ar
prin ministru. Ca, in realitate acest
plan, el conta pe sprijinul partidelor
istorice - muncarii r' ougb.-durer. combr.
Mi reamintesc ca tot le-am luat
una yus ca Polu nam a erolat parti-
delor istorice, pe celal cel reprezinta
pentru el, Partidul Comunist. r' ca
d'o oferit sa lupte in colaborare impotriva
P.C.K. r' o l'inei lui politice -

De asemenea pot sa erol ca stia din
gusele lui Polu nam ca el era pentru exi-
stenta partidelor istorice deoarece acesta
reprezenta un obstacol in ceea ce priveste
r' colaborarii dintre tara noastra r' Uniunea
Sovietica, Colaborarii r' apropiarii pe care
el un o vedea cu ochi buni r' impotriva
careia se manifesta ca urmare sa interzica
prin toate mijloacele posibile r' obligate
de acest partid sa se opereze, iar pe
dealt parte Polu nam urmasii sa
mentina politica de influenta a fostilor
copilati de la Romania ca obstacol in
realizarea telurilor noastre de P.C.K.

Heert P.V. de interogatoriile despre
ce le-am avut ca urmare sa erolat r' sa
colaborat corespunzator la toate cele
cele declarate de mine, r' sa erolat

Ancheta
Morgela

Heert.
Harry Braun

Semnatura,

195
195
Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu este identic cu originalul.
Lt.Col.de Securitate,

Soluțiu I.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul HARRY BRAUNER, născut la 24 Februarie 1908, în orașul Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORA, de profesie profesor universitar, domiciliat în București Calea Victoriei Nr.168.-

11 Septembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 7,20

" s'a terminat " 11,10

Intrebare :

18 In Procesul Verbal de Interogatoriu din 10 Sept. 1952, ai arătat că în vederea loviturii de Stat, PATRASCANU conta și pe sprijinul monarhiei ? Arată d-ta tot ce cunoști privitor la legăturile lui PATRASCANU cu fostul rege.- ?

Răspuns :

In diferitele discuții la care am avut prilejul să fiu de față în casa lui PATRASCANU și la care mai erau prezenți fie BELLU ZILBER, LENA CONSTANTE, ELENA PATRASCANU, LUCRETIU PATRASCANU, spunea că regele are multă simpatie și încredere în el, tratându-l ca pe unul din sfătuitoarii lui.

Astfel știu din spusele lui PATRASCANU, că regele i-a cerut sfatul în legătură cu semnarea legii pentru prelungirea urmăririi și condamnării criminalilor de război - după cum spunea el - hotărâtă de Partid și Guvern, deoarece aceasta era necesară pentru că până la expirarea termenului fixat nu putuseră fi urmăriți și condamnați toți criminalii de război.-

PATRASCANU spunea că l-a sfătuit pe rege să caute să amâne cât îi va sta în putință rezolvarea favorabilă a acestei probleme.- Drept răspuns la sfatul lui PATRASCANU,

ss/. HARRY BRAUNER

regele - spunea PATRASCANU - i-a spus că în legătură cu acest lucru s'a consultat și cu MANIU care a fost de aceeași părere și i-a promis că va ține seamă de sfaturile lor, fapt pentru care PATRASCANU avea foarte mare satisfacție.-

Deasemenea mai știu tot din spusele lui PATRASCANU că l-a mai sfătuit pe rege să fie împotriva faptului ca ministerele importante cum sunt Economia Națională, Armata, Internele să fie conduse de miniștrii comuniști.- Mai știu deasemenea că PATRASCANU spunea că are oricând acces la rege.-

Intrebare :

Arată d-ta cum a primit PATRASCANU înlăturarea monarhiei din țara noastră ?

Răspuns :

Înlăturarea regelui care s'a produs la 30 Decembrie 1947, am văzut că l-a indispus foarte mult pe PATRASCANU deoarece el vedea în existența monarhiei ca și a partidelor istorice, pedica dorită de el în calea apropierei și prieteniei dintre țara noastră și U.R.S.S.- El vedea în înființarea R.P.R., năruirea planurilor sale de a pune mâna pe puterea politică a țării,- cu scopul de a o readuce din nou sub vechea influență a țărilor capitaliste.-

Intrebare :

Ce activitate cunoști d-ta că a depus PATRASCANU în vederea atingerii scopurilor sale ?

Răspuns :

PATRASCANU era foarte interesat să-și creieze o cât mai largă popularitate.-

Astfel întreaga acțiune în legătură cu ajutorarea Maramureșului, a prezentat-o opiniei publice drept o inițiativă personală și nu a partidului, interesat fiind în permanență ca această acțiune să fie prezentată în presă în acest sens.- În această campanie de ajutorare, el s'a folosit de elemente reacționare cum sunt BETEA, RATIU și alții, introduși de PATRASCANU în Partid.-

S'a străduit să mențină societatea ASTRA din Ardeal, societate culturală reacționară, condusă de reprezentanți ai Partidului Național-Tărănesc-MANIU, sub egida cărei societăți a ținut și diferite conferințe cu caracter naționalist-șovin.-

În călătoria de inspecție din Ardealul de Nord pe care a făcut-o în calitatea ce o avea ca ministru al Justiției,

197 197

82

a ținut o seamă de discursuri cu caracter naționalist-șovin în diferite centre, discursuri ce au culminat cu cel dela Cluj, care a fost făcut în fața unei asistențe compuse mai cu seamă din elemente ale reacțiunei, printre cari erau prezenți HATIEGANU, Prof. LUPAS, episcopul SUCIU al Oradiei și alții, de care nu-mi mai reamintesc și care au primit discursul cu mare satisfacție aplaudându-l călduros.- Când l-am întrebat dacă discursurile sale cât și dela Cluj sunt pe linia Partidului, el a răspuns că nu sunt pe linia Partidului.-

Aceste discursuri el le-a ținut cu scopul de a compromite linia justă a Partidului în problema națională.- Deasemenea pentru a-și creia popularitate în rândurile reacțiunii, era preocupat de felul cum presa îl prezenta opiniei publice căutând să influențeze, pentru a-și creia din presă un mijloc de reclamă personală.- De multe ori l-am surprins comentând revoltat faptul că în ziar apăreau anumite informații despre el, fără a i se fi publicat fotografia, pe care totdeauna avea grije să o trimită.-

Deasemenea pentru a-și populariza numele căuta să țină cât mai multe conferințe în tot felul de ocazii.-

Acest Proces-Verbal de Interogatoriu, după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt, și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/. HARRY BRAUNER

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Mircea Anghel

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat

Henri Breuer, născut la 22 Feb.
1908, în orașul Piatra Neamț, fiul lui
Herman și Elzabeta, de profesie profesor
universitar, locuitor în București, Calea
Victoriei 168 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
11 Septembrie 1952

Orașul

București

Interogatorul a început la ora 7 și 20 minute

s'a terminat la „ 11 și 10 ”.

Întrebare:

În P.V. „ de interogatoriu din
10 sept. 1952, ai scris că în vederea
lucrării de stat, Pătrășcanu conta și
pe sprijinul americanilor. Hrota este tot
ce cunoști privitor la legăturile lui
Pătrășcanu cu forțele rege.

Răspuns: În diferitele momente la
care am avut prilejul să fiu de față
în casa lui Pătrășcanu și la care eu și
amici prezentați fiindu-lui, Pătrășcanu, Leon Căstău,
Elena Pătrășcanu, încrețea Pătrășcanu
gura că regele era multă năpăstie
și încredere în el trebuia să se
fie unul dintre puterile lui -

Hotărârea, din gura lui Pătrășcanu,
că regele își cerut sprijinul
în legătură cu eliberarea legii pentru
prelucirea armatei și consolidarea armatei.

Urmare: habita de sarbei - dupa cum
spunea el - hotărâta de partid și guverna
deaceia aceasta era necesară pentru că
până la expirarea termenului și s'ar
un puteră și cucerit și și comu-
nicat, totă crâmbă de sarbei.

Potrivit spuselor ei l-a sfătuit
pe rege să ceară să ceară cât
va să în puterea regea boarea foborită
a aceste puteră - după răspuns
la sfatul lui Potrivit, regele-
spunea Potrivit - l-a spus că în
legătură cu acest lucru și o consultat
și cu maiim care o fost de caia
poare și l-a promis că va fi în
de puteră lui, după puteră care
Potrivit are foarte mare satisfacție

deaceia lui și tot din partea
lui Potrivit că l-a mai sfătuit pe
rege să fie în puteră foborită ca lui în
stare în puteră cu mult ~~scăderea~~
notărilor, or mai, interese să fie ceară
pe lui și în comunități. Mai și lea
deaceia că Potrivit spuselor că are
oțând de la rege. -

Introducere: Potrivit că în puteră
Potrivit și în puteră în puteră
din totă puteră. -

După: În puteră regele care se
poare la 30 dec. 1917, din vârstă că l-a
indispu foarte mult pe Potrivit

Semnătura,

Korzybrauer

Urmare: learea el vedea in existenta lui...
 ca a parti dea intente picute lenito de
 el, in ceea ceopini si pieteni si
 tare noesti si U.S. - El vedea in in
 era h. h. h. nemire plomurile sale de
 a pune uica pe putere politica o lei
 cu rogul de o o vedea si noe de
 itechno influinta capitalizandu a terlor
 capitaliste.

Intuare: Ce activitati cunoate $\beta = \text{co}$
 o lepus poticum in vederea stingeri
 rognita roly?

Roognu: Poticum era farte interes
 va-ni crete o col mei layo popularitate.

Roget in trage actum in legatere ex
 exiterena mercurarelin, a pofectato
 opitici publice drept o initalito persoaie
 si nu o partidulu, interesat pind in
 pofectato ca ocat actum ro fi pofectat
 in pofe in act xas. - In aceste campa-
 me de exiterena el oia folosit de
 elemente reactionare cum mult Betta
 Astin si alti in triduri de Poticum
 in Partid. sa folosit

sa ste dunt ro mentia inretale
 Astia din Andral, roictati cultural-
 reactionero, condum de reprezentati
 si Partidulu National Torarore - hani
 nu le gida carei roictati a hant
 si diferite conferite cu caracte national-
 list - roly

Semnatura,

Harry Brauner

Urmare:

9 201 86
In colobieris de inspectiei din Adeale
la word pe care o potenta in colobieris
ce ora co Ministerul al Justitiei a
finit o xamio de discursuri cu
caracter nationalist 2014 in diferite
centru, discursuri ce au avut loc cu
cel de la Cley, care o potenta facut
in foto unei existente compuse mai
cu xamio din elemente de reactie
pentru care erau prezenti Halayau
Prof. Papes, Episcopul Sucei al Bisericii
si alti de care nu am mai re-
amintea si care au primit discursul
cu multa retinutie, aprobându-l
cel de la Cley - Cand l-au intrucat deo-
discursurile sa cu cel de la Cley
mult pe linia Partidului, el a raspuns
cu un mult pe linia Partidului.
Aste discursuri el le-a avut cu
scopul de a compromite linia just
a Partidului in probleme nationale -
Deoarece pentru a-ni crea populatia
in Randurile reactiei era preocupat
de felul cum presa il prezenta opiniei
publice care tota sa influenteze pentru
sa crea din persoana un mijloc de
relatiuni personale. De multe ori l-am
uzurpat comentand rezultatul faptului ca
in presa apareau cumva informatii
despre el fara o sa fi publicat totuși
pe totdeauna era gata sa raspunda.

Semnătura,

Kompaner

Urmare: Rechemența pentru ari popularizate
Unule Culo 25 fihă 'côt lui' multe
conferințe. - În totalul de reștii
 fect P. V. de interogatori după
 ce l-au căut cu odat cu Căpăt și am
 constat că corecturile în total cu
 cele acordate de către, nistă și
 Schey.

Dr. V. Kuit

Harry Brauner.

203 203 88 85
Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu este identic cu originalul.
Lt.Col.de Securitate,

Soluțiu I.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====
Arestatul HARRY BRAUNER, născut la 24 Februarie 1908 în Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORA, profesor universitar, domiciliat în București Calea Victoriei 168 .-

15 Septembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 10,15

" s'a terminat " 12,45

Intrebare :

Ai arătat în Procesele-Verbale anterioare, o serie de acțiuni întreprinse de L.PATRASCANU în scopul de a pune mâna pe puterea de Stat.- Arată d-ta ce alte acțiuni mai cunoști din activitatea contra-revoluționară a lui PATRASCANU ?

Răspuns :

Mai știu că PATRASCANU a întreținut legături **secrete** cu americanii ROBERTS și MADISON, ambii agenți ai serviciului de spionaj american.-

Intrebare :

De unde ai d-ta cunoștință despre aceste legături ?

Răspuns :

Am cunoștință de aceste legături dela prietena mea LENA CONSTANTE, care dimpreună cu BELLU ZILBER, a organizat o întâlnire secretă la locuința ei între PATRASCANU și cei doi agenți ai serviciului de spionaj american, întâlnire care a avut loc la cererea lui PATRASCANU.-

Imi mai amintesc că tot LENA CONSTANTE mi-a mai vorbit și despre modul conspirativ în care a fost organizată întâlnirea și anume că a fost ales ca loc de întâlnire apartamentul ei din Dionisie Lupu 16 din aceleași motive pentru care a fost ales locul de întâlnire cu POGONEANU și BUZESTI și pe

..//.

ss/.HARRY BRAUNER

care le-am arătat în declarațiile mele anterioare.-

Intrebare :

*17

Ce ști că s'a discutat cu prilejul acelei întâlniri? secrete care a avut loc între PATRASCANU și cei doi agenți ai spionajului american ?

Răspuns :

Stiu dela LENA CONSTANTE precum și din fragmente de discuții dintre PATRASCANU și BELLU ZILBER că la întâlnirea pe care a avut-o cu ROBERTS și MADISON, PATRASCANU i-a asigurat pe aceștia că va colabora cu partidele istorice re-acționare, pentru a zădărnici planurile Partidului și Guvernului și de a împiedica colaborarea dintre țara noastră și U.R.S.S.-

Intrebare :

Mai cunoști și alte întâlniri între PATRASCANU și cei doi spioni ?

Răspuns :

Despre alte întâlniri nu mai am cunoștință.-

Acest Proces-Verbal de Interogatoriu după ce ă-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru-totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/. HARRY BRAUNER

IT.MAJ.DE SECURITATE,

Anghel M.

SE/4 ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Harry Breuna, născut la 24
 Febr. 1908, în Pietroscu, fiul lui Herman
 și Debora, profesor universitar, locuitor
 în București Calo Văcăreș 16.8
 15 Sept. 1954

Orașul București

Interogatorul a început la ora 10 și 15 minute
 s'a terminat la "12" și "45"

Intrebare: Am citit în P. S. anticomun
o scrisoare de aceluși întreprinzător de L. Potrașcu
în scopul de a pune mâna pe puterea de
stat -- Arată-mi ce alte acțiuni mai
cugetă din activitatea contra revoluției
o lui Potrașcu?

Răspuns: Am știu că Potrașcu a
întreținut legături scurte cu americani
Robert și Medin, ambii agenți ai serviciilor
de spionaj american.

Intrebare: De unde ai ști că există
legături scurte?

Răspuns: Am cunoscut legăturile scurte
legăturile mele prietene meo Lene
Carstente, care dimpreună cu Bela
Killer o organizat o întreprindere scurte la
Cominternă, între Potrașcu și cei doi
agenți ai serviciilor de spionaj american.

Urmare: intalnim care s-au putut la cererea
lui Potanaru -

Mai tineri cunoscute cu tot Lenu Gheorghe
mi-a mai vorbit si despre modelul confesiv
la care s-a fost organizat intalnim si cum
co o pot avea si la intalnim
oportunitate si din dintr-o privire la
releasa notie pentru care o pot avea la
la intalnim la Popovici si dintr-o privire
care la eu arata in declaratiile mele
interioare -

Intrebari: Ce si co s'o discutat
cu incheierea celui intalnim venite care
a putut la intalnim Potanaru si ce lai
opinie si pichetului dintr-o privire -

Raspuns: Din la Lenu Gheorghe
incur si dintr-o privire la discutat
la intalnim Potanaru si Bela Teller co la
intalnim si care a putut co la intalnim
si la intalnim Potanaru i-a organizat
pe acesta co la intalnim la intalnim
stare reactiune, pentru a facerem
placuta si Partidului si guvernului
si de o intalnim la intalnim la intalnim
foarte mult si la intalnim -

Intrebari: Mai au fost si alte intalnim
cu intalnim Potanaru si ce lai opinie?

Raspuns: Despre alte intalnim nu
mai am cunoastinta

Pe P. J. de interogatori despre a
si eu citit si am constat ca confesiv
intalnim cu la intalnim la intalnim la intalnim

Anchetata
Meyfel

16/11/1955
Semnatura,

W. J. J. J. J.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul HARRY BRAUNER, născut la 24 Februarie 1908 în orașul Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORA, de profesie profesor universitar, domiciliat în București Calea Victoriei Nr.168.-

18 Septembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 17,30
" s'a terminat " 21,40

Intrebare :

13 Când l-a cunoscut LENA CONSTANTE pe NICOL GROSS?

Răspuns :

LENA CONSTANTE l-a cunoscut pe NICOL GROSS în anul 1937.-

Intrebare :

24 Ce relații știi că s'au stabilit între ei ?

Răspuns :

Intre ei știu că s'au stabilit legături de prietenie, iar în anul 1940, când NICOL GROSS a părăsit țara, LENA CONSTANTE l-a însoțit pe acesta la Istambul, stând împreună timp de două săptămâni.-

Intrebare :

25 Cine este NICOL GROSS ?

Răspuns :

NICOL GROSS este de profesie inginer petrolist, fostul proprietar al firmei "Technica Industrială" și se ocupa cu instalarea de rafinerii de petrol.- Deasemeni mai am cunoștință că NICOL GROSS a lucrat pentru serviciul britanic de informații.-

Intrebare :

26 Pe ce se bazează cele spuse de d-ta că NICOL GROSS a fost agent al Intelligence-Service-ului ?

././.

ss/. BRAUNER HARRY

Răspuns :

Am cunoștință că NICOL GROSS a fost agent al I.S-ului, dela fosta mea cumnată MARGHIT VULPESCU, care în timpul războiului fusese la Cairp, unde s'a întâlnit cu NICOL GROSS. Această afirmație i-a fost confirmată LENEI CONSTANTE de către colonelul englez EISINGER, venit în țară imediat după 23 August 1944, care a luat contact cu LENA CONSTANTE la cererea lui NICOL GROSS.-

Intrebare :

Cum și prin ce mijloace a întreținut LENA CONSTANTE legături cu NICOL GROSS, până la contactul cu colonelul EISINGER ?

Răspuns :

Stiu că în timpul războiului, LENA CONSTANTE a păstrat legătură cu NICOL GROSS prin mesagii trimise de acesta prin Crucea Roșie, mesagii care erau semnate de GROSS cu numele RUTH.-

Intrebare :

După 23 August 1944, cum a continuat LENA CONSTANTE legăturile cu NICOL GROSS ?

Răspuns :

Cum am arătat mai sus, LENA CONSTANTE după ce a re-luat legătura cu NICOL GROSS prin EISINGER, a continuat aceeași legătură prin secretarul Legăției Britanice BUTTLER, care venind în țară în 1945, deasemeni a luat contact cu LENA CONSTANTE din partea lui NICOL GROSS.-

Stiu că LENA CONSTANTE a primit din partea lui GROSS prin BUTTLER două sau trei scrisori și că a avut mai multe întâlniri cu el, dintre care unele au avut loc la legăția britanică din București, că odată știu că BUTTLER s'a întâlnit cu LENA CONSTANTE chiar la ea acasă.-

Despre întâlnirea cu BUTTLER dela ea de acasă, LENA CONSTANTE mi-a vorbit cu câteva zile înainte, atrăgându-mi atenția că este nevoie să stea de vorbă cu el în patru ochi, fapt din care am înțelege clar că este vorba de o întâlnire secretă la care nu mai trebuie să fie nimeni de față.-

După ce a avut loc această întâlnire BUTTLER a plecat din țară.-

După plecarea lui BUTTLER din țară a venit^{de} la Londra VERA MELAN, care deasemenea știu că s'a prezentat la LENA CONSTANTE, din partea lui NICOL GROSS și care venise în țară

ca funcționară la Legația Cehoslovaciei din București, iar la Londra avusese unele misiuni pe lângă Guvernul Cehoslovac, format în timpul războiului în Anglia.- Cu prilejul venirii sale în România, VERA MELAN i-a adus lui LENA CONSTANTE diferite cadouri din partea lui NICOL GROSS.- Stiu deasemeni tot dela LENA CONSTANTE că VERA MELAN i-a transmis lui NICOL GROSS mai multe scrisori din partea LENEI CONSTANTE, scrisori care au fost expediate la Londra folosindu-se prin posibilitățile sale.-

29 Intrebare :

Care a fost caracterul legăturilor lui LENA CONSTANTE cu cei doi englezi cât și cu VERA MELAN ?

Răspuns :

Nu-mi amintesc ca LENA CONSTANTE să-mi fi făcut cunoscut în mod special că întreține legături cu caracter secret cu cei doi englezi, dar din felul cum se întâlnea cu ei și în special cu BUTTLER, am dedus că este vorba de niște legături cu caracter secret.-

In ce privește legăturile cu VERA MELAN, stiu că erau de prietenie și că-i mijlocea legătura cu NICOL GROSS.-

30 Intrebare :

Cine în afară de d-ta mai avea cunoștință despre aceste legături precum și de caracterul lor secret ?

Răspuns :

In afară de mine mai avea cunoștință și PATRASCANU de legăturile lui LENA CONSTANTE cu NICOL GROSS, precum și de faptul că acesta este agent al spionajului britanic.- Deasemeni PATRASCANU mai avea cunoștință despre legăturile lui LENA CONSTANTE cu colonelul englei EISINGER, BUTTLER și VERA MELAN.- Stiu dela LENA CONSTANTE că vorbindu-i lui PATRASCANU despre legăturile ei cu cei menționați mai sus, acesta i-a atras atenția asupra modului prudent de a se comporta în aceste legături, pentru a nu da de bănuț organelor Statului.-

Mai stiu că avea cunoștință de legăturile mai sus amintite, un fost funcționar și om de încredere al lui NICOL GROSS, anume LAZAR D. LAZAR, care în anii 1948 i-a transmis lui LENA CONSTANTE un bilet din partea lui NICOL GROSS, pe care la rândul său îl primise dela un englez, funcționar al legației britanice din București.-

Intrebare :

Când l-a văzut LENA CONSTANTE PE NICOL GROSS ?

Răspuns :

LENA CONSTANTE l-a revăzut pe NICOL GROSS în August 1947, întâlnindu-se cu el la Praga.-

Intrebare :

Arată d-ta cum a fost organizată această întâlnire?

Răspuns :

Stiu dela LENA CONSTANTE că NICOL GROSS i-a comunicat că va veni la Praga în luna August 1947 și că ar dori să se întâlnească cu ea.-

LENA CONSTANTE i-a comunicat acest lucru lui PATRAS-CANU care i-a procurat pașaportul necesar.- Când a plecat el împreună cu soția sa la Congresul Internațional al Juriștilor Democrați, care avea loc la Bruxelles, PATRASCANU a luat-o cu el și pe LENA CONSTANTE, care a rămas la Praga, unde s'a întâlnit cu GROSS.-

Intrebare :

Arată d-ta care a fost scopul întâlnirii lui LENA CONSTANTE cu NICOL GROSS, precum și ce discuții au avut loc cu prilejul acestei întâlniri ?

Răspuns :

LENA CONSTANTE a ascuns față de mine scopul real al acestei întâlniri evitând în mod sistematic să discute cu mine această problemă.- În ce privește discuțiile mi-a spus că NICOL GROSS i-a vorbit și el despre activitatea sa informativă desfășurată pentru englezi în timpul războiului la Cairo.- Mai spunându-mi că NICOL GROSS i-a propus să nu se mai întoarcă în țară și să plece cu el la Londra.-

Acest Proces-Verbal de Interogatoriu, după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/. HARRY BRAUNER

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Anghel M.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat

Hari Brauer, născut la 24 Iul. 1865
în orașul Pietroscu, fiul lui Herman
și Sabara, la profesie prof. universitar, locuiește
în București Calea Victoriei 168 18 Sept 195

Orașul

București

Interogatorul a început la ora 12 și 20 minute

s'a terminat la " 21 și 40 "

Intrebare:

Când l-ai cunoscut pe Leno Constant
pe Nicol Gross?

Răspuns: Leno Constant l-a cunoscut
pe Nicol Gross în anul 1932?

Intrebare: Ce relații știți că s-au stabilit
între ei?

Răspuns: Între ei s-au stabilit
legături de prietenie, iar în anul 1940
când Nicol Gross o poruncește țării Leno
Constant l-a îndat pe acesta la informare
stare inginer timp de două săptămâni.

Intrebare: Cine este Nicol Gross?

Răspuns: Nicol Gross este de profesie
ing. petrolier, fostul proprietar al Firmei
"Tehnica Industriala" și se ocupa cu informare
de război de petrol. De asemenea mai dă
cunoștințe că Nicol Gross a lucrat pentru
serviciul britanic de informații. -

Hari Brauer.

Urmare: Intrebare: Pe ce se bazeaza cele
opus de ~~sta~~ cu Nicolae Gross este opus
al lui George Pericleanu?

Răspuns: Am cunoștință că Nicol
Gross e fost agent al I.S.ului dela
fosta mea cunoscută Charlotte Vulfson,
care în timpul războaielor fusese la Cairo
unde s-a instalat cu Nicol Gross. - Trebuie
afirmativ în fost compromisă Lenei Gantout
leată Colachei englez Eiringer, venit
în țară după 23 August 1944 ca o ~~fost~~ fiică
contact cu Lene Gantout la care lui Nicol
Gross.

Între bore: Cum n' sîm ce nîsplacea
 Plutinelu lînu Cărbănt lăptăsur. cu uşol
 pîsă, pîsă 6 Cărbănt cu colobăle Eridăpă?

Köpenhagen. Stein & in Kopenhagen
Lena Kontant a părăsit legătura cu Nicol
Foss și a început o viață nouă de oarecând
Cristina Koning, meșteră care era în vârstă de 60
cu multă muncă. -

Intro loc: July 23 August 1964 Can a
Continued lens Corbent Leydteile a Wildfloss?

Dopluși: Cum am ardeț mai sus,
Pens Corbath + după ce ordnat legătura
cu Wild Gross prin Evinger e confirmat această
legătură prin xentatul legăturii Pontanica
Grübler, care venind în tot^{la 1945} timpuriu menia
fapt corbat cu Pens Corbath din parte
lui Wild Gross -

Ste co bene Comferte a priunt si
poate lui dross prin Bristol ~~de~~ va taci

Semnătura,

Konigbrauner

Urmare: scurieri si co a vent mai multe
intabulări cu el, dintre care unele au
put loc la legatia britanica din Bucuresti,
in adresa stin ca Butler s-a intabulat
cu Reus Constant elue la co ocaz.

Depe intabularea cu Butler de la
~~la~~ de scoro, Reus Constant mi-a scris
cu cetera file inoitate strigandu-mi de la
co este nevoie sa stin de vorba cu el in
apotrui alui fort din care am intabulat
co este vorba de o intabulare scuta la care
nu mai trebuie sa pt incheie de folo;

Dupa ce a put loc ocaz intabulare
Butler a plecat din toro -

Dupa plecarea lui Butler din toro a
venit de la Londra Vers Melau ca ^{de la} stin
s-a repetat la Reus Constant, din a fost
si lui Wild pass, si care veni de toro co
functione la legatia choslovaca din Bucuresti.
Iar la Londra dinuere unele un din si de
longo guvernul choslovac format in timpul
nastutului in Anglia. Cu prilejul unirii de
la Romania Vers Melau i-a adus lui Reus
Constant diferite cadouri din partea lui
Wild pass. Stin deocumina tot de la Reus
Constant co Vers Melau i-a trimis lui
Wild pass mai multe scrisori din partea
lui Reus Constant, scrisi care au au
fost expediate la Londra prin legatia poloneza
choslovaca prin oportunitate sale.
Intelari: Co o fort caratane legatanta

Semnatura,

V. M. B. B. B.

Urmare: lini Lino Constant cu cei doi englezi. Cui
e' cu Vero Helou?

Răspuns: Nu mi s'ar putea să Lino Constant ^{repetă} ^{repetă} ^{repetă}
nu mi s'ar putea să Lino Constant ^{repetă} ^{repetă} ^{repetă}
cu Vero Helou cu cei doi englezi. Dar
fii felul cum s'ar putea să Lino Constant
specie cu Butler, am dedus că este
vorba de niște legături cu Vero Helou
repetă -

În ce privește legăturile cu Vero Helou
știu că erau de pînă în și că-i un bărbat
legătură cu Nicol Goss. ~~în mod real legătură~~
~~repetă lin Lino Constant cu Nicol Goss~~ ^{lin}
Intrebare: Cine mi s'ar putea să Lino Constant
cu Vero Helou despre aceste legături precum și
de caracterul lor repetă?

Răspuns: În afară de mine mai are
cu Vero Helou și Potnam de legăturile
lini Lino Constant cu Nicol Goss, precum
și de faptul că este oprit al spionajului
britanic. - De asemenea Potnam mai are
cu Vero Helou despre legăturile lin Lino Constant
cu Colonelul englez Simpson, Butler și Vero
Helou - Știu deo Lino Constant cu
Colonelul lin Potnam despre legăturile
ei cu cei doi menționați mai sus - vreau
și a ști atenție originea modului pînă
de a se comporta în aceste legături pentru a
nu se de la omul originea statului. -

Știu că oare cu Vero Helou de legăturile
lini Lino Constant un port francez și oare de pînă

Semnătura,

[Signature]

Urmare: el lui dicala gras, cum se rapo-
rta la el in 1948 in a scrisoare lui
Leno Corbonte un carticel din partea lui
dicala gras, pe care la trimitea sau il trimitea
la el un obiect fizic din partea d. legatului
britanic din Bucuresti.

Intrebari: Cand l-a revazut Leno
Corbonte pe dicala gras

Raspuns: Leno Corbonte l-a revazut
pe dicala gras in August 1947 intr-o vizita
cu el la Mago

Intrebari: Probabil ca o fata ar fi putut
receste intr-o vizita

Raspuns: Stiu la el Leno Corbonte
si dicala gras in o comunicatie cu el veni-
la Mago in luna August 1947, si ca el
luni pe el se intraluneca cu ea.

Leno Corbonte in o comunicatie real
luam din Potrivam care in o putina
proprietate necesara. Cand o plecat el inapoi
luni cu el va la compusul international
el putina. Leno Corbonte are vrea la el
Prinsele. Potrivam a luate a el si
pe Leno Corbonte, care o va luate la Mago
unde va intraluneca cu gras.

Intrebari: Probabil ca o fata ar fi putut
intraluneca lui Leno Corbonte cu dicala gras pe care
si ce l-a luate la el sau la el pe el pe el pe el
intraluneca?

Raspuns: Leno Corbonte o vrea pe el
la el pe el pe el pe el pe el pe el pe el pe el

Urmare: Ma mai distinge sa l'acuze cu unele
reale probleme. - In ce priveste l'realitate,
mi-a spus ca oficial gross i-a vorbit si el
despre activitatea sa interactiva la fizic
pentru angajati in timpul restaurantului la
Cairo - mai spusese ca mi a oficial
gross i-a spus sa nu se mai intereseze de
lucru si sa plece cu el la Londra -

Acest P.V. de interviu este dupa
ce l-am cunoscut cu cunoscut si cu
contactat cu cunoscut in tota cu
cele dublate de mine, si este
relativ

In limba

incheietura
Meyler

Harry Braun

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul HARRY BRAUNER, născut la 24 Februarie
1908, în orașul Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORA,
prof. universitar, dom. Buc. Calea Victoriei 168.

20 Septembrie 1952, București
Interogatorul a început la ora 8,50
și a terminat la " 13,40

Intrebare:

În declarațiile d-tale consemnate în procesul
verbal de interogatoriu din 10 Septembrie a.c. rezultă
că L. PATRASCANU în colaborare cu Partidele istorice
reacționare și sprijinit pe monarhie, a urmărit pe
lângă lovitura de stat să submineze linia politică a PCR.
Arată d-ta tot ce cunoști despre activitatea antipartinică
și antisovietică desfășurată de PATRASCANU?

Răspuns:

Făcând parte din anturajul intim al lui LUCRETIU
PATRASCANU am avut prilejul să constat, în unele discu-
ții la care am fost de față și la care erau prezenți
BELU ZILBER, LENA CONSTANTE, ELENA PATRASCANU, că PATRASCANU
este un vechi dușman al Uniunii Sovietice.

Am putut constata acest fapt de pildă din felul
admirativ în care aprecia activitatea contrarevoluționară
a troțkiștilor și buhariniștilor, acordând în special
lui TROTKI o activitate falsă.

Stiu că în biblioteca lui PATRASCANU se găseau
și lucrări de ale lui TROTKI și troțkiste și că i-a dat
și lui LENA CONSTANTE să citească din aceste lucrări,
printre care îmi amintesc despre o carte a lui KOEHLER,
un dușman de moarte al comunismului, cu care PATRASCANU
era prieten, fiind de acord și cu punctele de vedere
expuse de acesta în acea carte. Când am întrebat-o pe
LENA CONSTANTE ce conținut au cărțile acelea pe care ea

le citise, ea mi-a răspuns că au un conținut instigator și criminal la adresa Uniunii Sovietice și Partidului Comunist bolșevic.

Deasemenea știu că PATRASCANU derăima ori de câte ori avea posibilitatea Uniunea Sovietică, mistificând întreaga politică internă și externă a URSS și mai cu seamă politica de prietenie a acesteia atât față de țara noastră cât și față de celelalte țări eliberate de către Armata Roșie.

Din aceste manifestări ale lui PATRASCANU rezulta limpede dorința lui de a îndepărta țara noastră de la colaborarea cu Uniunea Sovietică în scopul de a o împinge mai ușor în sfera de influență a lagărului imperia-
list, așa cum dictau interesele partidelor istorice și
burgheziei, în slujba cărora el se pusese.

În ce privește activitatea antipartinică desfășurată de LUCRETIU PATRASCANU - așa cum am mai arătat și în declarațiile mele anterioare, că în colaborare cu partidele istorice - prin POGONEANU - BUZESTI - VISOIANU și alții - el căuta pe toate căile să submineze autoritatea și linia justă a P.C.R. și să-i zădărnicească planurile de lichidare a reacțiunii din România.-

PATRASCANU ura de moarte Partidul și pe conducătorii lui, pentru că el voia așa cum se manifesta - să fie el conducător al Partidului.-

PATRASCANU a trecut drept merite personale acțiuni juste ale Partidului cum este de pildă, acțiunea de ajutorare a Maramureșului înfometat în timpul secetei din 1946, acțiune ce fusese întreprinsă de PCR și pe care PATRASCANU s'a străduit prin diferite mijloace s'o prezinte maselor drept o acțiune personală.-

Deasemeni mai știu că PATRASCANU îl informa pe BELU ZILBER asupra problemelor ce se discutau în cadrul ședințelor Biroului Politic și C.C. al Partidului la care el participa, cu toate că îl știa pe acesta în legătură cu agenți ai spionajului american precum și cu cercurile reacționare și exclus din partid, pentru activitate trădătoare în timpul ilegalității.

Menționez că după excluderea lui BELU ZILBER din Partid, PATRASCANU se întâlnea cu acesta în secret. Unele

întâlniri secrete între BELLU ZILBER și PATRASCANU au fost organizate chiar de mine la locuința mea, fie la cererea lui ZILBER, care a venit la mine acasă cerându-mi să-i comunic lui PATRASCANU că dorește să se întâlnească cu el la mine, altele la cererea lui PATRASCANU, care mi-a cerut acest lucru personal. Când l-am întrebat pentru ce ia aceste măsuri de prudență și mi-au răspuns că sunt urmăriți și telefoanele lor sunt puse sub supraveghere.

Deasemeni PATRASCANU s'a mai întâlnit în secret cu B. ZILBER și la locuința lui L. CONȘTANTE. Când PATRASCANU se întâlnea la mine cu ZILBER, îmi cerea să-i las singuri, lucru pe care eu l-am și făcut. PATRASCANU a ținut în jurul său o serie de elemente corupte burgheze din magistratură, sabotând astfel reforma justiției. Aceasta el o făcea cu gândul de ași crea aderenți în vederea atingerii scopurilor sale.

El căuta să atragă în jurul său cât mai multe elemente reacționare, oameni străini de interesele clasei muncitoare, elemente printre care m'am numărat și eu în urma influenței nefaste pe care a avut-o asupra mea.

Întrebare:

Ai arătat mai sus că PATRASCANU căuta să atragă de partea lui cât mai multe elemente străine de interesele clasei muncitoare pentru atingerea scopurilor sale. Arată dta care sunt acele scopuri?

Răspuns:

În declarațiile mele anterioare în cece privește scopurile pe care le urmărea PATRASCANU am arătat că el pregătea o lovitură de stat cu ajutorul partidelor istorice, monarhiei și anglo-americanilor. Am omis însă să arăt că după ce lui PATRASCANU i-au eșuat aceste planuri fiind descoperită activitatea sa contra-revoluționară el a căutat, prin aceste elemente să-și pregătească fuga din țară.

Astfel știu că împreună cu TOROSIAN și-a organizat un plan de fugă prin Ungaria și Austria. În scopul fugii PATRASCANU și-a procurat acte false printr-o prietenă a soției sale, EDITH MARCOVICI, mare afaceristă care în ajunul plecării ei din țară, mi-a predat mie personal două buletine de populație în scopul fugii lui PATRASCANU, care urma

să fie completate de către un anume avocat OFRANER din București. Nu-mi mai amintesc strada și numărul.

Intre timp intervenind arestarea lui PATRASCANU eu am distrus acele buletine de populație false.

Acest proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că ,corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Invinuit,

ss/HARRY BRAUNER

Anchetator,

LT.MAJ.DE SECURITATE

Anghel Mircea

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Harry Braunner, născut la 24
 Febr. 1908, în orașul Piotra Neamț, fiul lui
Herman și Jebores, prof. universitar, locuitor
 în București, Calea Victoriei 168
 20 Sept. 1952

(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

Orașul București

Interogatorul a început la ora 8 și 50 minute
 s'a terminat la 13 și 40

Întrebare:

"În declarațiile tale consumate
 în P.V. de interogatoriu din 10 Sept. e.c.
 rezultă că R. Potârnicu în colaborare cu
 partidele istorice reacționare și prin mijlocul
 unor surse, a urmărit pe lângă lămurirea
 de stat să subminheze linia politică a
 P.C.R. — Poate și tot ce cunoști despre
 activitatea anti-partinută a elita sovietică
 expunerea de Potârnicu?"

Răspuns: Făcând parte din anturajul
 intim al lui Gheorghe Potârnicu am avut
 prilejul să constat, în unele discuții
 la care au fost deopotrivă și la care erau
 prezenți Belu Zilber, Leon Corbonte, Elena
 Potârnicu, că Potârnicu este un rechin
 dușman al Uniunii Sovietice și

Am putut constata acest fapt de
 pildă din felul educativ la care

Urmare: opreia activitatei contra revoluției
a troțkistilor și buherinistilor, acordând
în special lui Troțki o activitate falsă.

Știu că în biblioteca lui Potia
sunt și cărți și lucrări ~~depozi~~ din
Troțki și troțkiste și că i-a dat și lui
Leino Constante să citească din aceste
lucrări. ~~Inter~~ printre care îmi amintesc
despre o carte a lui Koestler, un document
de moarte al comunismului, cu care
Potia n-avea ero prieten, fiind de acord
și cu punctele de vedere expuse de acesta
în acea carte - Când am intrat la re
Leino Constante a continuat cu cărțile acele
pe care ea le citise, ea mi-a răspuns
că eu am continuat investigații și critici
la adresa Uniunii Sovietice și Partidului
Comunist Biserice -

Maximene știu că Potia n-avea
deținuți eridecatori sau posibilitatea
Uniunea Sovietică, înțelegând întreaga
politică internă și externă a U.S.S.
și mai cu seamă politica de prietenie a
acestora atât față de țara noastră cât
și față de celelalte țări eliberate de către
Armata Roșie.

Din aceste manifestări ale lui Potia rezultă limpede dorința lui de a
indeparta țara noastră de la colaborarea
cu Uniunea Sovietică în scopul de a o
împinge mai ușor în sfera de influență
a lagărului imperialist care cum dădea

Semnătura,

Hamppauer.

103 IV

218

Urmare: Interesul partidelor istorice n'buys-
fieri, in duplo corara el se pune.

In ceea priveste activitatea detiposti-
măo lesfomata de lucrata Potanau,
- ora cum ora mai grotat n' in
declaratia mele anterioare, ca
in coliderare cu partidele istorice -
prin Popoviciu - Bugesti - V' si cu
n' altu - el conto pe toate caile
n' subminuie autoritatea n' linia just
a P.C.R. n' va i fadorniceo n' gloriu
de lichidare a reactiuni lui Romania.

Potanau uno de moeste Partidul
n' pe conducatori lui, pentru ca el voio-
are cum se manifesta - va fie el
Conducatorul al Partidului. -

Potanau a trecut drept merite
personale actiuni juste ale Partidului
Cum sti de pildă, actiunea de aju-
torare a heronimului in fmetat
in timpul retelei lui 1946, actiune
ce parece interpretat de P.C.R. n' pe
core Potanau. I'a tradus prin
diferite unibrase s'o prezinta moxla
drept o actiune personala

Doxnelui mai sti ca Potanau
il interino pe Bala Toller onpro
poh leuilor ce se discutau in
Cadrua n' ditatei Biroului Politic
n' C.E. al Partidului. Lo core
el participa, cu toate ca il sti

Semnatura,

Hamy Braun.

Urmare: pe oaste în legătură cu aspectul și
spionajului american precum și cu cercetările
reacționare și exclus din partid,
pentru activități trădătoare în timpul
îngustității. -

Menționez că după excluderea
lui Bela Lither din partid, Petrovici
și înțeles cu acesta în secret. Unele
înțeluri venite între Bela Lither și
Petrovici au fost explicate dintr-o
lucru ~~scor~~ la locuința mea, fie
la cererea lui Lither, care o venise
la mine ~~scor~~ cerându-mi să-i
comunică lui Petrovici că dorește să
și înțeleagă cu el la mine, elch
la cererea lui Petrovici, care mi-a
cerut oare lucru personal. Când
l-am întrebat pentru ce i-a scris
măsură de precauție la mine ră-
spuns că sunt urmăriți și tele-
fonate la sunt puse sub raportare
de asemenea Petrovici s'omni înțeles
în secret cu B. Lither și la locuința lui L.
Constantin. - Când Petrovici și înțeles
la mine cu Lither, mi-a cerut să-i las dintr-un
lucru pe care eu l-am refuzat. Petrovici
a trimis în jurul său o serie de documente complete
lunghețe din magistratură, fotografie astfel
deforme justitiei - Acesta el oferea cu
gândul de ari creie obținute în
vedere obținerii recompenselor sale. -

Semnătura,

Harry Browne.

Urmare: El canta se chege in jurul sea
cât mai multe elemente reactoare,
remeni strâini de interesele clasei
munitoare, elemente pentru care m'am
numărat și eu în urma influenței
nefaste pe care a avut o amputație.

Intulare: Ai eretat mai sus că
Petru nam cante se chege de portu
lui cât mai multe elemente strâine
de interesele Cl. munitoare pentru otrăvire
ropunilor sale. Hota H^{to} care sunt
acele ropuni?

Ropuni: In declaratiile mele
anterioare în care p'vesti ropuni^{am aratat}
pe care le umenno Petru nam^{am aratat} că
el pregătea o lovitură de stat cu
ajutul partidelor istorice, monarchice
în Anglo-Americanilor - Au omisiuni
ne știe că după ce lui Petru nam
l-au lăsat aceste planuri pînă la
desoperirea activității sa contrarevo-
lutionare el o cîntat, pînă aceste
elemente să-și pregătescă juru
dun fete -

Orfel stie că împreună cu Teresia
și-o organizat un plan de fugă pînă
Lugano și Austria - In scopul fugii
Petru nam și-o procurat aceste fete
pînă la o pînă la o ratuie sale, Edith
Merecovici, mare oficeristă, care în epistol
plecării ei din țară, lui-a predat un
c

Semnătura,

Hampden.

Urmare: personal sous buletine de populatie
in cazul pupului Petriacum, care usua
se fi completata de catre un om ne
vocat spaver din Bucurest. Nici
mai amintea stie de n' numeral.

Intre timp intervenind acestora lui
Petriacum eu am distins cele buletine
de populatie folre.

Acest P.V. de interogarii dupa
ce l-am citit curant la curant
n' am constatat ca care operule
in total cu cele declarate de
mine, sunt n' se chey.

Ancheta
Meybel

Interv.
Karysbaum.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908,
în orașul Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORA,
fost prof. universitar, domiciliat în București Calea
Victoriei 168.

21 Octombrie 1952, București
Interogatoriul a început la orolo, 45
" s'a terminat " " 13,45

Intrebare:

Ce manifestări ai observat d-ta la LUCRETIU
PATRASCANU în urma demascării lui de către Partid?

Răspuns:

În urma criticii care i-a fost adusă de către
Partid lui PATRASCANU, cu privire la discursul cu carac-
ter naționalist șovin pe care l-a ținut la Cluj, am ob-
servat la el o mare stare de nervozitate și îngrijo-
rare față de faptul că se aștepta să fie arestat, îngri-
jorare pe care o manifesta față de cei din jurul său
cum sunt: LENA CONSTANTE, BELU ZILBER, EL PATRASCANU și eu.

După Rezoluția P.M.R. din Febr. 1948, această
teamă de a fi arestat devenise mult mai acută la
PATRASCANU, ceace a dus la unele discuții și înțelegeri
între noi, asupra celor ce urma să declarăm într-o even-
tuală anchetă.

Intrebare:

Arată d-ta ce discuții au avut loc în vederea
unei eventuale arestări a lui PATRASCANU și a compli-
cilor săi, precum și ce înțelegeri au existat în acest
scop?

Răspuns:

După Rezoluția vorbindu-se mai accentuat despre
o eventuală arestare, PATRASCANU mi-a spus că în cazul
când voi fi și eu arestat și supus unei anchete să nu
declar nimic din ce știu cu privire la faptele săte,

și să susțin în fața anchetei că el PATRASCANU se ferea să discute cu mine fără rezerve și că eu eram tolerat în anturajul său intim, fiind prieten cu soția sa. Și că astfel voi putea scăpa cu ușurință de alte acuzații.

În același timp BELU ZILBER mi-a spus că principal dacă ești arestat singura soluție pentru a scăpa de orice acuzare este să negi cu încăpățănare, să nu recunoști niciodată nimic, nici chiar atunci când ți se pun în față dovezile.

Tot cu prilejul acelei discuții EL PATRASCANU deasemenea mi-a spus că în cazul unei arestări să arăt că între mine și PATRASCANU nu existau legături care să permită discuții politice și prin urmare eu neaparticipând niciodată la asemenea discuții nu cunosc nimic din activitatea lui contra-revoluționară. Că eram prieten cu ea (ELENA PATRASCANU) cu care aveam discuții de artă și că prietenia noastră de rezuma la plimbări și vizite în care nu se discuta niciodată lucruri de natură compromițătoare.

La fel s'a mai discutat și în privința atitudinii ce trebuia s'o aibă LENA CONSTANTE într'o eventuală anchetă.

Întrebare:

Personal ai avut vre'o înțelegere cu LENA CONSTANTE și când anume?

Răspuns:

Da, am avut cu LENA CONSTANTE următoarea înțelegere: După ce ea a fost eliberată în 1943, după o reținere de câteva luni, mi-a spus să nu declar nimic în legătură cu întâlnirile secrete dintre PATRASCANU și reprezentanții partidelor istorice, respectiv FOGONEANU, NICULESCU-BUZESTI, VISOIANU și alții. Deasemenea mi-a atras atenția în mod deosebit să susțin la anchetă, în cazul când voi fi arestat, că nu cunosc nimic despre legăturile lui PATRASCANU cu spionii americani ROBERTS și MADISON și dacă voi fi întrebat dacă PATRASCANU s'a întâlnit cu cei doi americani la LENA CONSTANTE, să susțin că nu am nici-o cunoștință, nici cel puțin din auzite, despre o asemenea întâlnire.

LENA CONSTANTE mi-a spus că ea nu a vorbit nimic la anchetă despre relațiile sale cu NICOL GROSS, pentru

a nu da autorităților de bănuir - cerându-mi și mie acest lucru.

Mi-a spus să nu declar că am cunoștință despre faptul că la cererea lui PATRASCANU ?atunci când el era în panică că va fi arestat i-a procurat otravă, deoarecece acest fapt - după cum spuhea ea - preda complicitatea dintre ea și PATRASCANU.

Mi-a mai spus că deasemenea să nu spun că am avut și eu banii lui PATRASCANU ascunși la mine, sau că s'a vorbit de fugă în străinătate.

Trebuie să arăt că LENA CONSTANTE cu câteva săptămâni înaintea celui de a doua arestări a ei, mă sfătuit că în cazul când voi fi arestat și nu voi putea rezista dovezilor aduse de anchetă să declar renunțând la poziția de rezistență, iar la proces să retractez tot ce am declarat.

LENA CONSTANTE după prima arestare din 1948, mi-a spus că eliberarea ei nu ar fi fost posibilă dacă nu ar fi negat tot ce a fost întrebată la anchetă.

Acest proces-verbal/le interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine susțin și semnez.

Invinuit:

ss/HARY BRAUNER

Anchetator

Lt.Maj.de Securitate

Mircea Anghel

223 108 223

Proces-Verbal de interogator

Arestat Harry Brauner, născut la 24 Feb.
1908, în orașul Piatra Oalei, fiul lui Herman
d' Deboro, fost prop. unireișilor, domiciliat în
București Calea Victoriei 168. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Dj. Det. 195 2

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și 45 min.
„ s'a terminat la „ 13 și 45 „

Intrebare: Ce manifestări ați avut din
Lucrarea Politică din în urma demersurilor
la care Partid.

Răspuns: În urma cărților care nu pot
educa de către Partid lui Poliorcom, cu
privire la alăturatul cu conștientă națională
vorim pe care l-am trimis la Cluj, din
observația la o mare stare de neîncredere
și îngrijorare față de faptul că se organizează
la fel organizat, îngrijorare pe care o manifestăm
față de cei din jurul său cum sunt: Leon
Costovici, Balu Altar, Șt. Poliorcom, și al.

Deși organizația P.M.P. din Feb. 1948,
precum și Leon și o fi a fost de la un
unul mai puțin la Poliorcom, ceea
ce este la unu l'acut și înțelegerii
într-un noi, asupra celor ce urmează să se
conțin într-o eventuală anchetă

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: Intrebari: Hotele de ce discutati cu mat
lor in vederea unei eventuale crestari a lui
Petrascan si o complicatiilor, precum si ce
inteligent cu existat in acest scop?

Raspuns: După revoluție revizuirea
unei asemenea depre o eventuală creștere,
Petrascan mi-a spus că în cazul când
ar fi și eu creșterea și după unei creșteri
lă nu declar nimic din ce știu cu privire
la fapte sale, și de motive în fața creșterii
că el, Petrascan, se fura să discute
cu mine fără rășchă, și că eu eram tolerat
la cultura sa în ultim, fiindcă puteam cu
dator sa. - și că obșel va putea să poa cu
asurintă la altă ocupație.

În aceste timpuri de la Tiller mi-a spus
că principal lucru este creșterea și după revoluție pentru
o țară de arde ocupare și de regi cu
încăpător, și nu recunosc nimic din nimic,
nici chiar atunci când s-a put în fața
soțului

Îst cu prilejul celorlalte discutii El.
Petrascan lea spus una spus că în cazul
unei creșteri să arăt că într-o mică și
Petrascan nu existau legături core la
fermită discutii politice și prin urmare cu
neparticipând nimic din nimic la discuții
nu cu oare nimic din activitatea lui cultu-
re revoluționară. Că eram prieten cu ea (Eleon
Petrascan) cu care aveam discutii de altă
și că prietenii noastre se regăsesc la plimbări

Semnătura,

Karlsruhe,

Urmare: s' vizite în care nu se discută nici odată
lucruri de natură compromițătoare.

La fel s'a mai discutat și în privința
etichetării ce trebuie să aibă în Leno
Constante într-o eventuală anchetă.

Între altele: Personal ei opt 191's înțelegere
cu Leno Constante și când cum me?

Deoparte: Do, cum arată cu Leno
Constante următoarea înțelegere: După
ce ea o fost eliberată în 1948, după
o refuzare de către lui, mi-o spus
dă mi' decorațiuni în legătură cu într
lucrurile xerete dintre Patriarhism și repre-
zentanți partidele istorice, respectiv Poy-
neon, Buzet, Niculescu-Buzet, V. v. v. v.
și alții. De asemenea mi-o etras atenție
în mod deosebit să spună lo anchetă, în
câștig când va fi arestat, că nu cunoaște
nimic despre legătura lui Patriarhism
cu spionii americani Roberts și Meddow,
și deas vrei să înțeleg deas Patriarhism
și o înțelegut cu cei doi americani la Leno
Constante, să spună că nu am nici o cunoștință
nici cel puțin din urmă. După o oarecare
înțelegere: -

Leno Constante mi-o spus că ea am
o vorbit nimic la anchetă despre relațiile
sale cu oficiali gross, pentru o am de autorita-
tăți de lămură... cerându-mi să'mi scriu
lucruri -

Mi-o spus să'mi decora cu am cunoștințe,

Semnătura,

Karoly Braunner

Urmare: despre faptul ca la cererea lui Patrician, - atunci când el era in politie ca vo fi arestat - o procurator otiora. Sererea eart fapt - despre cum spus ca - greda complexitate dinto ce n' Patrician -

Mi-o mai spus cu deosebiere sa nu spun cu am oret si' cu leuui lui Patrician, de cum' la lui, sau ca o vor bit de pupa in strai' hotel.

Incluzie sa erat cu Lena Constante cu cotele septomichi inainta celui de o deno exorbi o ei, mo spoiuit cu in copul când vor fi arestat si' nu vor putea refiite dorogitor aduce de ancheta sa declara renuntand la pozitia de registru, iar la proces sa retricelez tot ce am declarat.

Lena Constante, despre prima cretere din 1948, mi-o spus cu eliberare e' nu er fi fort posibil dacu nu er fi negat tot ce o fat intrat la ancheta

Hot P. D. de Interrogatori despre ce beam atil cu voint cu auist si' am Constante cu carogfunde intratul cu cele declarate de mi'ne notifiu si' amez.

Mihaila
Mengeley

Luvinuit

Thomp Branner

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====
Arestat HARI BRAUNER, născut la 24. Febr. 1908 în
orașul Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORA, fost profe-
sor universitar, domiciliat în București Calea Victoriei
Nr. 168

28 Octombrie 1952, București

Interog. a început la ora 10,40

" s'a terminat " " 13,15

Intrebare:

Arată dacă ai avut vești dela LENA CONSTANTE în
timpul cât ea a fost arestată?

Răspuns:

Da, am avut vești dela LENA CONSTANTE în timpul
primei ei arestări, adică în anul 1948.

Intrebare:

Arată dta prin cine și în ce împrejurări ai primit
vești dela LENA CONSTANTE predum și în ce constau ele?

Răspuns:

La circa două luni dela arestarea lui LENA CONSTAN-
TE, pe adresa prietenei noastre comune DORICA BALAN, a
venit prin poștă o scrisoare pe care LENA CONSTANTE mi-a
scris-o mie.

În acea scrisoare ea îmi comunica că se bucură de
un tratament bun unde se află arestată, că are mâncare
bună, că are la dispoziție cărți și ziare, că are radio și
ascultă conferințele mele.

Deasemeni îmi cerea să-i comunic mamei ei cele
de mai sus și să nu fie îngrijorată. Totodată îmi mai cerea
să-i confirm primirea scrisorii printr'un anunț la mica
publicitate în ziarul "Universul".

Cu alt prilej sunând la mine acasă telefonul și
întrebând cine e acolo, o voce de femeie pe care nu am

./.

ss/HARY BRAUNER

recunoscut-o mi-a răspuns șoptit "Din partea lui LENA" după care a închis telefonul.

Intrebare:

Cum i-ai confirmat primirea acelei scrisori?

Răspuns:

Aflând din acea scrisoare că LENA CONSTANTE are radio și ascultă și conferințele mele am încercat printr'o conferință în care am ales un subiect care îi era și ei cunoscut să-i confirm primirea scrisorii. În acea conferință era vorba desore o culegere de folclor pe care am făcut-o într'o comună în care m'a însoțit și ea și anume comuna Meru jud. Caraș Severin.

M'am gândit că în felul acesta, adică tratând un subiect care îi era bine cunoscut va înțelege că mă adresez ei.

Intrebare:

Ai întrebat-o pe LENA CONSTANTE după ce a tot eliberat-o cum a reușit să-ți transmită acea scrisoare, precum și cine ți-a telefonat din partea ei?

Răspuns:

Da după ce LENA CONSTANTE a fost eliberată am întrebat-o cum a expediat scrisoarea pe care mi-a adresat-o și deasemenea dacă într'adevăr a pus pe cineva să-mi telefoneze și cum a fost posibil. La aceste întrebări LENA CONSTANTE mi-a răspuns că scrisoarea a aruncat-o pe fereastră, într'o curte vecină unde se jucau niște copii: iar în ce privește telefonul dorind să afle dacă între timp nu am fost și eu arestat s'a adresat unei femei de serviciu - de acolo de unde se afla ea - pe care a rugat-o să telefoneze la numărul meu de telefon.

Acest proces-verbal de interogatoriu după ce l'am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că, corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Lt. Maj. de Securitate
M. Anghel

Invinuit:
ss/HARRY BRAUNER

Proces-Verbal de interogator

Arestat

Heri Brauner, născut la 24 Feb. 1908
la orașul Pietroșkamt, fiul lui Herman și Selma
Slivsketo fost profesor universitar, domiciliat în prezent
la Calea Picheriei 168. (Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

28 decembrie 1952

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 10 și 40 min.

" s'a terminat la " 13 și 5 "

Intrebare:

Problema deosebiți pe lângă Lenu
Costache în timpul cât co o fost arestat?

Răspuns: Da, am rămas pe lângă Lenu Costache
în timpul primei arestări, adică în anul 1948.

Intrebare: Problema deosebiți pe lângă Lenu
Costache precum și în ce
condiții?

Răspuns: La circa două luni de arestare
lui Lenu Costache, pe adresa prieteniei noastre
comune dintr-o Dolou, a venit prietenul nostru
să ne viziteze pe care Lenu Costache mi-a scris o scrisoare

În ceea ce privește co mi-a scris o scrisoare
bucurându-se de un tratament bun unde a fost arestat,
co are muncă bună, co are la dispoziție cărți
d'istorie, co are radio și ascultă conferințele mele.

De asemenea mi-a scris o scrisoare comună împreună
cu cele de mai sus și mi-a spus că are o scrisoare
de la Lenu Costache care confirmă primirea scrisorii

Semnătura,

Heri Brauner,

Urmare: printre un anumit la lene publicitate
in "Journal Universal".

Cu alt priet' dintr-unul de lene econom
telefonul s' aude totu' ca e acolo, o voce
de femeie pe care un om recunoaste o lene
raspunde rostit: "nu pota lene lene" dupa
care o lene telefonul.

Intrebare: Cum i ai confirmat primirea
ocelu' scrisi?

Raspuns: Afund lui oca scrisore ca lene
Cortout are radio s' asculta si conferinta
mule la radio cu increst printro conferinta
in care am alba un subiect care il era s' ai confirmat
dar confirmat primirea scrisi. In cea conferinta
era vorba despre o Calypso de folclor pe care
am facut-o lene comuno in care un o lene s' ea
cum ne lene lene Just. Casan Sever.

M'am gindit ca in felul acesta, edica
traband un subiect care il era lene calypso
to lene lene cu un adresat ei -

Intrebare: Si intrebato pe lene Cortout
dupa ce o lene eliberat cum a reusit sa-ti
transmita oca scrisore precum s' ai lene
telefonat lene parte ei?

Raspuns: Xe, dupa ce lene Cortout
o lene eliberat cu intrebato cu o expediat
scrisore pe care un o adresato s' lene lene
lone lene lene o pus pe lene m. un lene lene
s' cum o lene posibil. La acest intrebato lene
Cortout un o raspunde ca scrisore o amestec
pe fereata, lene lene lene lene lene lene

Semnatura,

Thomy Branner.

Urmare: Urzile Copii: La 14 ce primeste telefonul,
 la ora 20 este deasupra lui un an la
 2' cu crestet 30 adreasa unei femei de 110' cu
 -deoseb de unde se ofe co - pe care o ruga
 sa telefoaneze la un mare mare de telefon.

Inter P.V. la intercom - la 14 ce 1' cu
 celut creste a creste 2' cu crestet 2-
 compune la telefon cu ale deoseb de
 unde, sa stie 2' 2' cu

14 de 14.

Kary Braun.

Semnatura,

DECLARAȚIE

Subsemnatul HARRY BRAUNER, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, în orașul Piatra Neamț, fiu al lui HERMAN și DEBORAH, fost profesor universitar cu ultimul domiciliu legal în Calea Victoriei 168, declar următoarele:

În anul 1938, pe când lucram la Arhiva Folclor a Soc. Compozitorilor s'a prezentat, trimisă de Ministrul Propagandei, pictorul englez ROLAND PEUROSE, domiciliat la Londra împreună cu LEE MILLER, fotografă măritată cu un egiptean ELONI BEY ce locuia la Cairo, cerându-mi să-i însoțesc în țară într'un voiaj pentru a cunoaște folclorul și obiceiurile. Am călătorit cu ei la început cu profesorul C. BRAILOIU, directorul meu, apoi după plecarea lui PEUROSE la Londra, am călătorit singur și cu prietena mea LENA CONSTANTE, într'o mașină cu care venise și pe care o conducea LEE MILLER. În tot timpul călătoriei LEE MILLER a făcut diferite fotografii și îmi cerea îndrumări cu privire la starea de spirit a populației în legătură cu războiul și mai cu seamă îmi dau seama că o preocupau drumurile, șoselele, carosabilitatea lor. În drumul pe care l-am făcut cu ea, am devenit amio intim de al ei. M'a prezentat Ministrului Egiptului FUAD și soției sale, la care am fost invitat de câteva ori la masă cu PEUROSE iar după plecarea acestuia numai cu LEE MILLER care era în legături de strânsă prietenie cu familia FUAD. În afară de familia FUAD, LEE MILLER s'a prezentat de câteva ori la legația americană explicându-mi că în afară de cetățenia egipteană câștigată prin căsătorie, conform legilor americane își păstrează și cetățenia de origine, adică și pașaportul american. În drumurile pe care le-am făcut LEE MILLER a insistat să o duc de două ori în Bucovina de Nord iar de acolo până la Sighetul Marmăției prin munți alături de frontiera cehoslovacă. Nu îmi dau seama exact ce fotografie că sub pretextul de a fotografia un țărăn putea foarte bine fotografia un drum sau altceva. A mai insistat și a vizitat de două ori litoralul, a fost la Balota pe drumul Silistra-Turtuocă. După plecarea lui LEE MILLER, familia FAUD, m'a invitat de mai multe ori la ei, uneori fiind

././ ss/HARRY BRAUNER

232
În oraș la restaurant cu ei așa că în scurtă vreme m'am împrietenit cu aceștia. În luna Ianuarie 1939, sunt trimise de către Ministerul Propagandei (prin GH. SEINESCU, secretar general) la Londra cu un grup de dansatori odugari cari participau la un festival organizat de "Sec. engleză de cântec și dans popular". La acest festival am cunoscut-o pe BERYL DE ZOETTE, folcloristă, care mi-a spus că a aflat prin PHUOSE despre voiajul interesant pe care l-a făcut cu LEE MILLER în țară și că dorește să viziteze România. I-am spus că sunt dispus să o însoțesc.

După câteva zile, la 12 Ianuarie m'am întors la București, unde am fost înștiințat că nu mai pot lucra la Arhiva de Felclor fiind concediat. Am fost angajat pentru foarte puțină vreme la Sec. de turism "România" pentru a organiza unele echipe permanente de dansatori în țară, iar în primăvară a venit BERYL DE ZOETTE pe care am însoțit-o într'un voiaj în care a vizitat serbările dela Cernăuți ale "Arcășilor", Meldeva, Gorjul și Argeșul. BERYL DE ZOETTE de asemenea avea un aparat fotografic și un aparat de filmat. Voiajul l-am făcut cu mașina pusă la dispoziția sec. de turism "România". BERYL DE ZOETTE, aflând că sunt lipsit de slujbă, mi-a promis că se va strădui pentru a-mi procura banii necesari cumpărării mașinilor de înregistrat cântece, că va vorbi cu ministrul Angliei din București, pentru a-mi da sarcina de a organiza în București un institut de cercetări folclorice sub auspiciile unei instituții importante culturale din Anglia, institut care să facă cercetări fie pentru România, fie pentru întreg Balcani. Mi-a explicat că la acest institut ar urma să vie, în afară de cercetătorii români și specialiști englezi cari în felul acesta, ar putea circula prin țară luând informații științifice. Mi-a comunicat că HOARE, ministrul Angliei, în urma recomandării ei nu are nimic împotriva numirii mele urmând ca problema să fie perfectată la Londra iar în momentul în care banii și formula organizatorică ar fi fost stabilită, BERYL DE ZOETTE să se reîntoarcă în România unde avea să-mi dea indicații și să rămână o vreme în cadrul acestei instituții culturale de cercetări și să propună colaboratori din Anglia. După puțină vreme dela plecarea lui BERYL DE ZOETTE am primit dela aceasta o scrisoare în care îmi spunea că a găsit banii, că să iau legătură cu ministrul HOARE, care va trebui să-și mai dea odată asentimentul. Adresându-mă domnului FENN acesta m'a pus în legătură cu REGINALD HOARE care m'a invitat la masă. La dejun eu

participat și colonelul MACNAB, atășat militar, precum și LE ROUGETELLE, primul consilier al Legăției. HOARE mi-a spus că în vederea strângerii legăturilor între Anglia și România ține mult ca acest institut de cercetări să ia ființă, că prin studiile pe care englezii specialiști le vor face, România va fi cunoscută dincolo de hotare și că pentru ca numirea mea să fie justificată mă îndreptătesc să organizez un spectacol de folclor la o recepție la care va invita guvernul și corpul diplomatic, în acest fel dându-mi posibilitatea să mă manifest ca specialist.

Am organizat spectacolul iar în vremea în care veneam la legăție, îi vedeam pe LE ROUGETELLE și mai cu seamă pe MACNAB, care mă chema în biroul lui și îmi puneă întrebări cu privire la situația politică din țară, cu privire la concentrările masive ce se făceau și cu privire la locul unde sunt îndrumate unitățile militare, cu privire la starea de spirit a soldaților. Cu privire la problemele militare nu puteam să-i răspund căci nu le cunoșteam și nici, din cercul cunoștințelor mele nu se pricepea nimănui, însă despre diferitele probleme politice din acel timp aflând prin prietenii pe care îi aveam și care erau ziaristi, îi informam pe MACNAB. Între prietenii mei și cunoscuți erau dela "Lumea Românească" MIHAI POP (ce învăța sub PETRE BUJY) - HORIA LIMAN, ZAHARIA STANCU, TUDOR (TILLY) ANDRESCU, iar dela "Timpu" vedeam din când în când pe GH. DINU, care era secretar de redacție pe GH. MACOVESCU, pe MIRON RADU PARASCHIVESCU. În felul acesta, am fost de mai multe ori la MACNAB, care îmi acorda interes invitându-mă și oferindu-mi băutură și țigări în biroul lui unde nu era niciodată altceva. Întrebându-mă la un moment dat despre anumite probleme de politică internă și externă în care eu nu mă pricepeam i-am spus că-l voi ruga pe un prieten de al meu să mă însoțească el începându-se mai bine (după cât îmi amintesc era în legătură cu ocuparea Cehoslovaciei de nemți). L-am dus pe prietenul meu MIHAI POP, cu care a avut o convorbire în legătură cu situația României față de ocuparea Cehoslovaciei iar în altă zi am eșit la un restaurant ("Mășorul MURĂ" și pe NICOLAI SELARI), MACNAB spunând că vrea să cunoască bucatăria românească. La acest restaurant am fost tot cu MIHAI POP. Deasemenea LE ROUGETELLE, cu care mă vedeam când mergeam pe la MACNAB care însă nu mi-a cerut informații, am făcut un voiaj la cererea sa împreună cu o prietenă de a lui MISS CALVENLEY, arheoloagă și cu soția lui LE ROUGETELLE în Argeș, în comuna Pădureți unde era locul de ss/HARRY BRAUNER.

origină al călugărilor ce fuseseră la Londra. Acest voiaj, în care LE ROUGETELLE conducea mașina l-am făcut împreună cu MIHAI POP, nu s'a vorbit însă decât despre probleme de muzică și artă populară în general. Pe când doamna CALVERLEY se afla în București LE ROUGETELLE m'a poftit la o recepție la care a venit multă lume din care nu prea cunoșteam pe nimeni în afară de domna și domnul FUAD, acest lucru prin luna Iulie 1939, iar peste vreo lună m'a mai invitat tot la o recepție la el acasă. (la șosea). Eram întotdeauna foarte bine primit de colonelul MACNAB, de LE ROUGETELLE, de Ministrul HOARE dându-mi seama că ei puneau foarte mare importanță pentru creșterea aceluiași institut, care ar fi dat posibilitatea, sub forma cercetărilor științifice englezilor să pătrundă în țară și să circule. În toamnă am fost concentrat așa încât nu l-am mai văzut pe cel de la legația britanică, iar când m'am întors de la militarie, de unde fusesem scos din cadrele armatei ca evreu, situația politică era de așa natură încât am evitat de a mai avea vre-un contact cu englezii, între Anglia și țara noastră relațiile fiind deja aproape rupte.

Am rămas însă în legătură de prietenie cu familia FUAD, ministrul Egiptului, pe care îi vedeam foarte des în timpul legionarilor și sub Antonescu, până când au fost rupte legăturile cu Egiptul. Lui FUAD, ministrul Egiptului nu-i dădeam informații pentru că în acea vreme vedeam un cerc foarte restrâns de prieteni și lucram ca profesor la liceul teoretic euresc, așa încât nici nu aveam posibilități de a afla anumite probleme și pentru că nici nu mă întreba. Îmi dădeam seama însă că el știa foarte multe lucruri în legătură cu România, că era informat nu-mi dădeam seama pe ce cale, deduceam însă că prin legație (eu veneam la el acasă nu la legație), unde lucra un român prof. BURA și mai ou seama, printr'un negustor egiptean ce locuia la București, care avea multe legături și care se numea BASILLY.

În toată vremea războiului, după plecarea familiei FUAD, n'am văzut nici o persoană străină.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.

ss/HARRY BRAUNER

22 Decembrie 1952.

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, în orașul Piatra Neamț, fiu al lui + Herman și Deborah, fost profesor universitar cu atribuții de serviciu legal în calea Victoriei 168, declar următoarele:

În anul 1938, pe când lucram la Arhiva de Foleuri a Soc. Congreștonilor s-a prezentat, trimisă de Ministerul Propagandei, pictorul englez Roland Penrose, domiciliat la Londra împreună cu Lee Miller, fotografie marșată cu un egiptean Eloui Bey ce locuia la Cairo, cerându-mi să-i iustific în țară într-un viroz pentru a cunoaște folclorul și obiceiurile. Am călătorit cu ei la început cu profesorul C. Brătăsor, Directorul meu, apoi după plecarea lui Penrose la Londra, am călătorit singur și cu prietena mea Leva Constante, într-o mașină cu care venea și pe care o conducea Lee Miller. În tot timpul călătoriei Lee Miller a făcut din fotografie și mi-a cerut la nenumărate ori să povădesc la starea de spirit a populației în legătură cu războiul și mai cu seamă mi-a dat de seamă că o preocupau drumurile, șoselele, ca să zicem, călătoria lor. În drumul pe care l-am făcut cu ea, am devenit amice intime de-al ei. Mi-a prezentat Ministerului Egiptului Fead și soții săi, la care am fost invitați de către ei la masă cu Penrose iar după plecarea acestuia numai cu Lee Miller care era în legătură de strănaș prietenească cu faimosul Fead. În afara de faimosul Fead, Lee Miller s-a prezentat de către ei la legatia americană explicându-mi că în afara de

Harry Brauner

cetățenia expleaua displicată prin căsătorie, conform legilor
 americane și patriei și cetățenia de origine, adică și pașapo-
 rtul american. În drumurile pe care le-am făcut la
 hotel a trasat să o duc de două ori în Bucovina de Nord
 iar de acolo prin la Sighele marșalei prin munții
 alături de frontiera cehoslovacă. Ne mi dau seama exact
 ce fotografie cu sub pretextul de a fotografia un țânțar
 peștea foarte bine fotografia un drum sau altceva. A
 mai insistat și a vizitat de două ori litoralul, a fost
 la Balce pe drumul Săltăre - Turkecia. După plecarea
 lui Lee Keller, faclăria Fuad, m'a invitat de mai multe ori
 la ei, unchi coșt în raș, la restaurant cu ei, așa că
 eu scurta vreme m'am împrietenit cu aceștia. În luna
 Ianuarie 1939, munt trimis de către guvernul Propagandei
 (prin G. Serexu, secretar general) la Londra cu un grup de
 dansatori călători, cari participau la un festival organizat
 de Soc. engleză de cântec și dans popular. La acest
 festival am cunoscut-o pe Beryl de Zotte, folcloristă, care
 mi-a spus că a aflat prin Penrose despre viața mître-
 său pe care l-a făcut cu Lee Keller în țară și că dorea
 să viziteze România. A-am spus că sunt dispus să o
 dușă după cîteva zile, la 12 Ianuarie m'am tîrîs la București,
 unde am fost înștiințat că nu mai pot dușă la Arhiva de
 folclor fiind concediat. Am fost angajat pentru foarte
 puțină vreme la Soc. de Turism "România" pentru a organiza
 unele ecluze permanente de dansatori în țară, iar în
 primăvară a venit Beryl de Zotte pe care am însoțit-o
 într-un voiaj în care a vizitat orbatle dela Cernăuți, ile
 "Arcaș", Moldova, Gorgul și Argeșul. Beryl de Zotte
 deasemenea avea un aparat fotografic și un aparat
 de filmat. Voiajul l-am făcut cu mașina mea la
 dispoziția Soc. de Turism "România". Beryl de Zotte,
 aflînd că sunt dispus să o dușă, mi-a promis că se
 va strădui pentru a-mi procura banii necesari ampa-

Harry Brauner

voram mașinula de înregistrat cântece, că va vorbi cu ministrul Angliei din București, pentru a-mi da sarcina de a organiza în București un institut de cercetări folclorice sub auspiciile unei instituții importante culturale din Anglia. Institut care să facă cercetări fie pentru România, fie pentru întreg Balcanii. Mi-a explicat că la acest institut ar urma să vin, în afara de cercetătorii români și specialiști englezi cari în felul acestor ar putea circula prin țară luând informații științifice. Mi-a comunicat că Hoare, ministrul Angliei, în urma recomandării ei mi ar urma încotrivă mării mele urmând ca problema să fie perfectată la Londra iar în momentul în care banii și formula organizatorică ar fi fost stabilită, Daryl de Foette să se reîntoarcă în România unde ar avea să-mi dea indicații și să rămână o vreme în cadrul acestui institut cultural de cercetări și să propună colaboratori din Anglia. După puterea vremei dela plecarea lui Daryl de Foette am primit dela aceasta o scrisoare în care îmi spunea că a găsit banii, că s-a iau legătura cu ministrul Hoare, care va trebui să-mi mai dea odată asentimentul. Așadar m-am domolul fusese asta m-a pus în legătură cu Reginald Hoare care m-a invitat la masă. La dejun au participat și colonelul Macnab, atașat militar, precum și le Rouge telle, primul coudrier al legăției. Hoare mi-a spus că în vederea străinilor legaților între Anglia și România fiind mult ca acest institut de cercetări și ia fiind, că prin studiile pe care englezii specialiști le vor face, România va fi cunoscută dincolo de hotare și că pentru ca numirea mea să fie justificată mă însăruinea să organizez un spectacol de folclor și o recepție la care va invita guvernul și corpul diplomatic, în acest fel dându-mi posibilitatea să mă manifest ca specialist. Am organizat spectacolul iar în vremea în care veneau

Harry Brauner

la legăto, îi vedeam pe Le Rougetelle și mai cu seamă pe Macnab, care nea dădea în bîroni lui și înii punea întrebări cu privire la situația politică din țară, cu privire la concentrațiile marine ce se făceau și cu privire la locul unde sunt în dramăte unitățile militare, cu privire la starea de spirit a soldaților. Cu privire la problemele militare ne puteam să-i răspundem căci nu le cunoșteam și noi, din cercul cunoștințelor mele nu se pricepea nimic, însă despre diferitele probleme politice din acel timp aflând prin pretenii pe care îi aveau și care erau și așisti, îl informam pe Macnab. Între pretenii mei și cunoscuți erau dela "Lucea Românească" Mihai Pop (ce se căle a sub Petre Boga), Horățiu, Zaharia Stancu, Tudor (Tilly) Andrușca, iar dela "Timpul" vedeam și când eu când pe Gh. Dinu, care era secretar de redacție pe Gh. Macovescu, pe Ion Radu Paraschivescu. În felul acesta, am fost de mai multe ori la Macnab, care înii acorda interes înviind-ne și oferindu-ne băntura și fiind în bîroni lui unde nu se negocia altminteru. Întrebându-ne la un moment dat despre anumite probleme de politică internă și externă în care eu nu mă pricepeam i-au spus că-l vom ruga pe un prieten de-al meu să ne însoțească el pricepîndu-se mai bine (după cît înii amintesc era un legătur cu ocupația Cehoslovaciei de nemți). La eu dus pe prietenul meu Mihai Pop, cu care a avut o convorbire în legătură cu situația României față de Cehoslovaciei iar în altă zi am fost la un restaurant ("Haroul Mura" de pe Nicolai Jilari), Macnab opunînd că vrea să cunoască Bucătăria românească. La acest restaurant am fost tot cu Mihai Pop. - Deosemena Le Rougetelle, cu care nea vedeam când mergeam pe la Macnab

Harry Brauner

care însă mi nă-a cerut informații, am făcut un
 voyage la cererea sa împreună cu o prietenă de a
 lui năa Calverley, arheologă și cu soția lui
 Le Rougetelle în Argez, cu comuna Pădureți unde
 era locul de origină al călășarilor ce fuseseră la
 Londra. Acest voyage, cu care 'Le Rougetelle conducea
 monștrii l-am făcut împreună cu năa Pop, nu
 s-a vârbat însă decât despre probleme de muzică
 și artă populară în general. Pe când doamna Calverley
 se afla în București Le Rougetelle m'a pofit
 la o recepție la care a venit multă lume din care
 nu prea cunoșteam pe nimeni în afara de doamna
 și domnul Fuad, acest-lucine prin luna Iulie
 1939, iar peste ve-o lună m'a mai invitat tot
 la o recepție la el acasă (la sosea). Eram întot-
 deuna foarte bine primit de colonelul Racuș, de
 Le Rougetelle, de ministrul Hoare dându-mi seama
 că ei puneau foarte mare importanță pentru crearea
 aceluia institut, care ar fi dat posibilitatea, sub forma
 cercetării științifice, englezilor să pătrundă în
 țara și în cercuri. În faamă au fost concentrați
 așa încât nu i-am mai văzut pe cei dela legatia
 britanică iar când m'am întors dela militare, de
 unde fusesem scos din cadule armatei ca evreu, situația
 politică era de așa natură încât am evitat de a mai
 avea vre-un contact cu englezii, între Londra și țara
 noastră relațiile fiind deja aproape rupte.

Am rămas însă în legătură de prietenie cu
 familia Fuad, ni ministrul Egiptului, pe care
 îi vedeam foarte des cu timpul legionarilor și

Kerry Brauner

sub Antonescu, până când au fost rupte legăturile
cu Egiptul. Lui Fuad, ministrul Egiptului nu-i da-
deam informații pentru că în acea vreme vedeam un
cerc foarte restrâns de prieteni și lucrăm ca profe-
sor la liceul teoretic coreesc, așa încât nici nu
aveam posibilități de a afla anumite probleme și
pentru că nici nu mă întreba. Însă da deam seama
când că el știa foarte multe lucruri în legătură
cu România, că era informat nu-mi da de au-
seama pe ce cale, deduceam că prin legatie
(eu veneam la ei acasă nu la legatie), unde lucra un
român prof. Bura și mai cu seamă printre un
negustor egiptian ce locuia la București, care avea
multe legături și care se numea Basilley.

În toată vremea venea războiului, după plecarea
familiei Fuad, n-am văzut nici o persoană străină.

Aceasta este declarația pe care o

Mustin M. Semnez

Harry Branner

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul HARRY BRAUNER, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, în orașul Piatra Neamț, fiul lui + HERMAN și DEBORAH, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu legal în Calea Victoriei 168, declar următoarele:

În toamna anului 1944, BELU ZILBER a pus-o în legătură pe LENA CONSTANȚE cu ELENA PATRASCANU și cu LUCRETIU PATRASCANU. Prin LENA CONSTANȚE i-am cunoscut și eu, LENA CONSTANȚE luase legătură printr'un colonel englez EISINGER, cu un prieten de al ei NICOL GROSS, care în vremea războiului lucrase la Intelligence Service, la Cairo. De faptul că GROSS lucrase la Intelligence Service, l-am aflat prin fosta mea cumnată, care se întorcase după 23 August din străinătate și care poartă numele de MARGHIT VULPESCU. Venit în București, colonelul englez EISINGER confirmă acesteia că GROSS a lucrat cu el la planurile de bombardare ale regiunii petrolifere din România. EISINGER a stat câteva zile la București, văzând-o, din cele ce mi-a spus LENA CONSTANȚE, de două ori pe aceasta. După plecarea lui EISINGER, din partea lui GROSS i-a legătură cu LENA CONSTANȚE secretarul legației Britanice la București, BUTHLER, care îi aduce o scrisoare din partea lui GROSS lui LENA CONSTANȚE dela Londra. Când a venit BUTHLER, LENA CONSTANȚE i-a dat întâlnire la dânsa acasă punându-mi în vedere că, având de discutat cu el, nu dorește să participe la această întâlnire. Prin BUTHLER, LENA CONSTANȚE trimete scrisori lui NICOL GROSS, spunându-mi că aceste scrisori sunt de natură personală.

În vara anului 1945, prin MARIA TANASE l-am cunoscut pe generalul GREER, șeful Misiunii Militare Britanice. Acesta mi-a dat întâlnire la Snagov, unde într-o Duminică pe când locuiam în vila MANUILA, împreună cu PATRASCANII și LENA CONSTANȚE, pornind cu barca, am oprit în dreptul debarcaderului vilei "Marina", unde era adăpostită misiunea britanică și unde, la debarcader l-am găsit pe generalul GREER. Generalul GREER mi-a adus la cunoștință că mă cunoaște
./.

ss/HARY BAUNER

din auzite prin cele ce i-a vorbit colonelul MACNAB despre mine înainte de război, când a mai fost în România și că, ținând seamă de faptul că am lucrat pentru serviciul britanic de informații atunci nu se îndește că voi continua, ținând seamă că sunt bine văzut de ei. Mi-a atras atenția că misiunea pe care mi-o dă este extrem de simplă, mi-a spus văzând că de fapt o și îndeplinesc fără a fi primit dispoziții și că anume îmi dă dispoziția să continui să fac parte din anturajul apropiat al lui PATRASCANU că serviciul lor de informații este interesat ca LENA CONȘTANTE, prietena mea să fie cât mai mult în apropierea lui PATRASCANU și pentru ca să-și poată îndeplini aceste sarcini este necesară prezența mea permanentă în așa fel încât apărând ca prietenul LENEI și făcând parte din acelaș grup, prezența LENEI CONȘTANTE va apare pentru toată lumea normală și n'ar naște bănușeli. Mi-a pus în vedere categoric să nu vorbesc despre această dispoziție pe care mi-o dă absolut nimănui, nici măcar lui LENA CONȘTANTE și că ține și are convingerea că voi face absolut toate cele necesare pentru a mă conforma rugăminții pe care mi-a făcut-o.

Legăturile cu GROSS, LENA CONȘTANTE le-a continuat prin VERA MELAN, funcționară numită la legația Cehoslovacă, venită dela Londra unde fusese funcționară a guvernului ce în vremea războiului îl formaseră cehoslovaci la Londra. VERA MELAN a fost trimisă la LENA CONȘTANTE de către NICOL GROSS, din partea căruia i-a adus o peșetă și stofă pentru un tailleur. Cu VERA MELAN, LENA CONȘTANTE începe să se vadă foarte des și expediază prin ea scrisori lui NICOL GROSS cu ajutorul celeștului diplomat cehoslovac.

PATRASCANU știa despre faptul că LENA CONȘTANTE comunică cu NICOL GROSS, după cum știa și că acesta fusese agentul serviciului de informații și spionaj englez și i-a dat LENEI CONȘTANTE sfaturi să fie cât mai prudentă pentru a nu atrage atenția organelor securității.

La începutul anului 1946, ELENA PATRASCANU îmi spune că LUCRETIU PATRASCANU i-a atras atenția asupra necesității faptului de a intra eu în Partid de altfel dând de bănușit ca un membru de Partid să fie în legături de prietenie strânsă cu un membru al biroului poliție și că altfel poate ar fi nevoit să nu mă mai vadă. Înainte de aceasta pentru acelaș motiv LENEI CONȘTANTE
./.
se/HARRY BRAUNER

se înscris în Partid. Ținând seamă de dispozițiile primite
dela generalul GREER, am isodlit adeztunea pentru întra-
rea în Partid cu recomandătie ELENEI PATRASCANU și a LENEI
CONSTANTE, pentru a continua să rămân în anturajul lui PA-
TRASCANU.

Tot în anul 1946 într'o zi se prezintă la direcția
programelor a Soc. de radiodifuziune un englez, care vorbea
franzuzeste și îmi comunică că LE ROUGETELLE, venit în Ro-
mânia dorește să mă vadă și să mă prezint în acest scop
la legația britanică. În acea vreme PATRASCANU era nemulțu-
mit de acțiunea pe care o ducea Partidul în vederea des-
ființării partidelor istorice și de faptul că în această
problemă anglo-americanii nu intervin mai energic. I-am
comunicat că veiu trece pe la LE ROUGETELLE, pe care îl
cunosc și dacă dorește să-i comunic ceva. PATRASCANU mi-a
spus să-i spun că am auzit dela el că Partidul dorește ca
bazându-se pe sprijinul și prezența armatei sovietice să
desființeze partidele istorice, că în acest fel partidul
comunist va rupe orice legături cu țările capitaliste și
că este nevelte de o intervenție energică din partea
anglo-americanilor. Mi-a mai spus să-i comunio că Partidul
Comunist ducea o permanentă acțiune de izolare a Româ-
niei de țările apusene, acțiune pe cale culturală prin
ARLUS și institutul Soviete-român și că ar fi necesară
o contra acțiune de propagandă și din partea Angliei și
a Americii care nu se manifestă în nici un fel. Că să-i
comunio că el, PATRASCANU, este împotriva acestor acțiuni
ale Partidului. Această convorbire am avut-o cu PATRASCANU
la Snagov, nu am pomenit despre ea nimănui, deoarece nu vro-
iam să trebuiescă să dau mai multe lămuriri privitoare
la vizita mea la LE ROUGETELLE.

M'am prezentat la LE ROUGETELLE a doua zi după ce
acesta mă chemase. LE ROUGETELLE pe care îl cunoscusem în
1939 era acum înădrinat cu afaceri, m'a primit în biroul
său din localul legației în str. Jules Michelet. I-am spus
că frecventez pe PATRASCANU cu care sunt bun prieten
și i-am reproduș cele auzite dela PATRASCANU. Le ROUGETELLE
ascultându-mă mi-a răspuns că e derit să mă vadă pentru
a reînvi mistiunea primită dela generalul GREER și spunân-
du-mi că în ceea ce privește problema creierii unui insti-
tut de cercetări în România, institut la care să vie spe-
cialiștii din Anglia, conform proiectului dinaintea răz-
boiului, acest proiect este pe primul plan că el nu va putea
se/HARRY BRAUNER

fi realizat însă decât după semnarea păcii când se vor reînființa și institutele de cultură engleze (British Council). Că în orice caz în momentul în care se va porni la organizarea institutului din Anglia va veni în România un specialist cu care să conlucrez. M'a sfătuit să continui să fiu în preajma lui PATRASCANU și să activez în domeniul folclorului așa încât de va fi cazul înființării unui institut să fie făcut eventual prin contopirea sau în colaborare cu o instituție similară din România. În legătură cu cele ce i-am reproduș și pe care le-am auzit dela PATRASCANU nu mi-a spus nimic, căci nu le-am transmis din partea lui PATRASCANU. Interogându-mă dela LE ROUGETELLE i-am povestit lui PATRASCANU fără însă a-i vorbi despre sarcina primită dela GREER și reînființarea de LE ROUGETELLE, ci numai despre intenția de a crea un institut de cercetări folclorice pe care probabil îl veți conduce eu sau în care veți avea o sarcină importantă și că ar fi posibil ca acest institut să pernească dela Arhiva de folclor pe care la acea vreme o conduceam, că în legătură cu celelalte probleme LE ROUGETELLE nu mi-a răspuns nimic. După acest fapt PATRASCANU a vorbit cu ALEXANDRINI și mi-a procurat și o subvenție, după ce l-a adus pe ALEXANDRINI în vizită la Arhiva de Folclor.

Vizita la LE ROUGETELLE s'a produs la câteva zile după venirea lui în țară.

În luna Februarie 1946, a venit în țară LEE MILLER însoțită de JOHN PHILIPS, amândoi ca corespondenți de războiu americani. Prezentându-mă lui JOHN PHILIPS, LEE MILLER, care mi-a dat telefonic întâlnire la Athenae Palace, unde stăteau amândoi, LEE MILLER mi-a explicat că PHILIPS fusese înainte în Cehoslovacia, în Ungaria și că a venit în România pentru a lua contact cu anumite personalități din viața politică.

Toată vremea războiului, JOHN PHILIPS a fost detașat ca consilier pe lângă marele cartier a lui TITO, ajungând un intim al acestuia și fiind decorat cu cele mai mari ordine a lui TITO. LEE MILLER mi-a cerut să-i introduc la PATRASCANU pe ambii. Adresându-mă lui PATRASCANU el mi-a spus că se ferește să-i întâlnească spre a nu da de bănuț faptul că vede americani și atunci BELU ZILBER mi-a cerut să-i pun în legătură cu el. La întâlnirea la care am luat și eu parte (nu știu dacă eu mai fostă altele) în casa lui BELU ZILBER din str. Dionisie HARRY BRAUNER

sie Lupu 2, JOHN PHILIPS, explicând că el este un prieten de al comuniștilor, spunea că este pđoat ca partidul comunist din România să urmeze linia politicii externe a Uniunii Sovietice, adică de a se rupe de America deoarece, dacă politica românească va încerca o apropiere cu America va găsi un sprijin însemnat în americanii ce sunt dispuși să se apropie de partidele comuniste din alte țări, că în felul acesta dacă Partidul Comunist ar încerca o apropiere cu America, România va fi susținută și la conferința Păcii și are convingerea că ar putea găsi însemnate ajutoare bănești. BELU ZILBER în convorbire și-a exprimat părerea fiind întru totul de acord cu punctele de vedere a lui PHILIPS și spunându-i că e hotărât să lucreze în acest sens ținând seamă de faptul că va fi în curând numit ministru la Washington, fapt care l-a satisfăcut pe PHILIPS, promițându-i lui ZILBER, ca în cazul în care va veni la Washington să-i facă toate legăturile, dându-i chiar adresa lui ZILBER. Nu știu ca ZILBER să se mai fi întâlnit cu LEE MILLER și cu PHILIPS, știu însă că aceștia au avut întrevederi cu BRATIANU, MANIU, cu regele, mijlocite prin oficiul de presă american. I-am văzut în seara înaintea plecării la masă, când s'a apropiat de ei și a stat împreună IMPERIU MATESCU, dela Oficiul de Presă american, care mi se pare că i-a condus, introducându-i la cei numiți mai sus. Pe LEE MILLER și PHILIPS i-am văzut de mai multe ori, LEE MILLER a făcut un reportaj despre felulor și mi-a comunicat că este vorba ca BERYL DE ZOETTE să vie în țară, pentru a pune bazele acelui institut de cercetări la care urma să am un post important. Mi-a mai spus că în vremea războiului BERYL DE ZOETTE a condus unul dintre serviciile cele mai importante ale cenzurii la marea stat major britanic. În convorbirile pe care le-am avut cu LEE MILLER și cu JOHN PHILIPS, privitoare la situația politică le-am dat informațiile ce le dețineam din sursa PATRASCANU și anume că se urmărește de către Partidul comunist completa rupere de țările occidentale, că urmând directivele dela Moscova conducerea Partidului Comunist român urmărește desființarea partidelor istorice și acest lucru cu sprijinul armatei sovietice, adică profitând de prezența armatei sovietice, că PATRASCANU este singurul care urmărește dimpotrivă o politică de destindere cu țările occidentale și o colaborare cu partidele istorice. La

plecare LEE MILLER mi-a comunicat că mă va pune în legătură
cu o cunoştinţă de-a ei care ar urma să vie în România pen-
tru a-şi lua informaţii şi pentru a căldorii în ţară. Nu am
primit nici o veste până în 1948, când LEE MILLER într-o scri-
soare îmi comunica faptul că trăieşte la Londra şi că o pri-
tend de-a ei care se interesează de ţară intenţionează să vie
şi să-i răspund urgent, dacă voi fi dispus să iau legătură
cu ea şi să o însoţesc.

Fiind în perioada când PATRASCANU era arestat am
rupt scrisoarea şi n'am răspuns.

Prin urmare am dus de LEE MILLER în ţară, JOHN
PHILIPS, sub forma unui ziarist corespndent de război la
"United Press", urmărirea acţiunea de rupere a partidului co-
munist român dela politica de legătură strânsă cu URSS, şi
înceerca aruncarea acestuia sub zona de influenţă a capita-
lismului american, acţiune ce o purtase în Cehoslovacia, în
Ungaria iar în România luând contact cu mine, mi-a cerut să-l
pun în legătură cu PATRASCANU, înainte de a-mi fi destăinuit
scopul ce îl urmărea şi care nu era altul decât ceea ce s'a
dovedit mai târziu a fi politica pe care a urmat-o TITO.

Din 1945, BELU ZILBER i-a legătură ţinând con-
tact permanent cu spionii serviciului american, ROBERTS şi
MADISON. Aceştia doi vin în casă la BELU ZILBER şi la Insti-
tutul de Conjunctură Economică, al cărui director era ZILBER.
Despre ei PATRASCANU avea cunoştinţă, după cum ştia şi că
ZILBER le procură informaţii de natură economică; în ceea ce
priveşte informaţiile politice, acestea i le furniza lui
ZILBER regulat PATRASCANU, care, oricâteori avea şedinţe la
Comitetul Central, îl chema pe ZILBER apoi, punându-l în ou-
rent cu cele discutate, astfel încât ZILBER îi informa re-
gulat pe agenţii spionajului american cu problemele ce se
dezbăteau la C.C. ou ştirile lui PATRASCANU, lucru pe care
l-am aflat din converbirile ce aveau loc pe deoparte între
BELU ZILBER şi PATRASCANU, pe de altă parte de la LENA
CONSTANTE care mijlocind o întrunire conspirativă, la ea
acasă între americanii ROBERTS şi MADISON, ZILBER şi PATRAS-
CANU, când PATRASCANU, luând contact direct cu agenţii spie-
najului american, i-a asigurat personal de a se pune în sluj-
ba intereselor lagărului imperialist sprijinind partidele
istorice pentru a zădărnici acţiunile Partidului Comunist
Român, acţiuni pe care el credea că le cunoaşte din şedin-
ţele la care participa. În acest fel, înconjurându-se de
agenţii serviciului britanic de spionaj adică de LENA
./.

ss/HARRY BRAUNER

CONSTANȚE și de mine și de agenții serviciului american de spionaj prin BELU SILBER, PATRASCANU ducea el însuși acțiunea permanentă de spionaj în folosul lagărului imperialist, împotriva intereselor clasei muncitoare, oducând să împiedice legăturile între țara noastră și URSS și să o arunce în sfera de influență a lagărului imperialist. După ce BELU ZILBER, care făcuse permanentă legătura între PATRASCANU și agenții spionajului american este exilat din Partid, PATRASCANU și ZILBER mi-au cerut să le mijlocească două întâlniri conspirative la mine acasă, deoarece PATRASCANU simțindu-se urmărit de Partid și de organele de securitate se ferea să fie văzut împreună cu ZILBER. Aceste două întâlniri au avut loc, PATRASCANU cu ZILBER retrăgându-se în biroul Institutului de Folclor, din strada Dionisie Lupu 10, unde locuiau și unde, din fragmentele discuțiilor dintre ei am auzit că au discutat tocmai această problemă a legăturilor pe care el și ZILBER le-au avut cu ROBERTS și MADISON, dându-și seama că acțiunile lor au fost descoperite.

În vara anului 1945, la Snagov, PATRASCANU mai are o întâlnire secretă cu americanul BRUER, mijlocită printr-o prietenă de-a lui și a ELENEI PATRASCANU, JOSETTE LAZAR, fostă secretară a lui BRUER și membră a partidului liberal. Pentru a evita întâlnirea să nu fie suspectată de către agentul ce-l însoțea pe PATRASCANU, BRUER cu JOSETTE LAZAR a venit împreună cu sora acestuia EGY ELIADE RADULESCU, care a rămas în curte împreună cu LENA CONSTANȚE și cu mine, PATRASCANU retrăgându-se în vilă cu BRUER și JOSETTE LAZAR, după care am făcut cu toții o plimbare pe lacul Snagov, JOSETTE LAZAR indicându-i lui PATRASCANU din barcă casa în care era locuita.

PATRASCANU, în planul de a zdrobii democrația țării a dus o serie de acțiuni printre care: acțiunea de împiedicare a reformei magistraturii. Venind la ministerul Justiției, s'a înconjurat de o seamă de magistrați reacționari pe cari i-a pus în posturile de conducere, împiedicând ocuparea acestor posturi de către comuniști. Astfel punând secretari generali pe liberalii POULOPOL și DAVID, prim procuror pe JEAN NICOLAU, fostul om al lui URDAREANU, PATRASCANU împiedica sistematic democratizarea justiției. În numeroase rânduri, am avut prilejul să particip la diferite discuții ce se purtau în casa lui PATRASCANU, discuții la cari așteau LENA CONSTANȚE, ELENA PATRASCANU, BELU SILBER, în care PATRASCANU avea violente egiri împotriva lui STERE, VOITINOVICI, SCHREIBER, BACAL, cari luptau pentru a înlocui vechii magistrați corupți

susținuți de PATRASCANU. Primul procuror JEAN NICOLAU, pe care l-am cunoscut prin PATRASCANU, luora permanent ou BETEA și avea rolul de a se interesa spionând prin legăturile ce le avea la Serviciul Secret de faptul dacă PATRASCANU este pus sub supraveghere. Acest lucru mi l-a spus chiar JEAN NICOLAU care mi-a comunicat odată cerându-mi să-l anunț pe PATRASCANU că a aflat că serviciul secret l-a pus sub supraveghere. Aceste informații NICOLAU le deținea din câte îmi amintesc dela subșeful serviciului secret al cărui nume îmi scapă, pe care însă NICOLAU mi l-a spus, în clipa în care Partidul sesizându-se aduce un secretar general comunist în persoana lui OLTEANU la Justiție, PATRASCANU și-a exprimat nemulțumirea față de ELENA PATRASCANU, de ELENA CONȘTANTE și de mine, dându-și seama că nu va mai putea acționa mai departe împotriva intereselor Partidului la Justiție și dorind atunci să schimbe ministerul.

O altă acțiune de zădărnire a procesului de democratizare a țării a dus-o în oesace privește Fundația "Regele Mihai I", acțiune la care m'a consultat și pe mine. Punându-se problema despărțirii Fundațiilor Unite în Fundația "Regele Mihai I", la care trebuiau să fie numiți prin decret regal directori generali la propunerea ministerului de justiție, PATRASCANU și-a dat seama despre importanța pe care o avea fundația "Regele Mihai" care avea conducerea miilor de ordine culturale prin care Partidul ar fi putut avea un aparat puternic de propagandă și cu ajutorul cărora s'ar fi putut porni la o acțiune temeinică de democratizare la țară. Discutând cu mine, în vara anului 1945, mi-a mărturisit că nu dorește în mixtiunea Partidului la această instituție și mi-a cerut sfatul în privința celui care ar fi urmat să ocupe funcția de director general. I-am propus pe fostul director general OCTAVIAN NEAMTU, cu care eram prieten și care prin prezența lui era o cheazăie că situația va rămâne aceeași, PATRASCANU, fără a consulta Partidul, care în nici un caz nu ar fi admis această numire, prezintă decretul la Palat și astfel situația dela Fundație rămâne neschimbată tocmai până la înlăturarea monarhiei. În același timp PATRASCANU menține vechea lege a Fundației prin care acesta nu avea obligația să se sindicalizeze, ori cum acțiunile de epurare se făceau prin sindicate, întregul personal reacționar al vechii Fundații rămâne același. Prin această măsură PATRASCANU și-a creat popularitate în rândul tuturor acelor reacționari cari își continuau nestingheriți activitatea. Același

./s. HARRY BRAUNER

V Fundația pentru Literatură și Artă

problemă s'a pus și pentru instituția reacționară "Astra" din Ardeal, care deasemenea deținea căminele culturale din Transilvania și Banat. Partidul intenționa s'au desființarea sau transformarea fundamentală a acestei instituții cari de fapt era organul de propagandă al național țărăniștilor pentru satele din Ardeal, având la conducere aproape în exclusivitate național țărăniști. Mărturisindu-mi intenția de a păstra această instituție în vechea ei formă i-am prezentat o delegație a "Astrei" lui PATRASCANU compusă din prof. ION MOGA și prof. VLADIMIR TEPOȘU împreună cu același OCTAVIAN NEAMTU, PATRASCANU primindu-i foarte bine, asigurându-i de tot sprijinul său și procurându-le chiar o subvenție prin ALEXANDRINI, care obisnuia să sabota permanent subvenționarea instituțiilor culturale cerute de Partid ca teatrele, orăheatrele, etc. Creștându-și popularitatea în cadrul național-țărăniștilor prin această susținere a "Astrei", PATRASCANU face conferințe cu caracter șovin pe care le ține la această instituție, lucrând prin aceasta împotriva intereselor Partidului.

PATRASCANU intenționa, așa cum procedase ca Fundația și "Astra" să-și creeze un organ de propagandă personală prin "Radio" unde vroia să-l aducă pe BETHE director general. Despre acest proiect mi-a vorbit BELU ZILBER, planul însă nu i-a reușit din pricină că la această instituție Partidul a pornit o acțiune puternică transformând societatea de radio într-o instituție democratică după înădăturarea partidelor istorice.

Luptând să compromită Partidul și să împiedice punerea în practică a problemei naționale în lumina ideologiei Partidului, PATRASCANU pornește o acțiune preconștientă prin teoria de discursuri șovine cu prilejul turnelului în Ardeal, discursuri cari culminează cu cel dela Cluj. Dovadă că conținutul acestor discursuri era cunoscut dinainte de către reacționari și că el fusese conceput în spiritul și conform intereselor acestora este faptul că, la discursul pe care PATRASCANU, membru al biroului politic al P.C.-ului îl pronunță, sala este populată aproape în exclusivitate de către fruntași naționali-țărăniști ca HATIEGANU, episcopul SUCIU al Oradiei, LUPAS și alții cari îl aclamă călduros. În întreaga această acțiune PATRASCANU a urmărit să-și crească popularitatea cât mai mare în rândul burgheziei dându-mi personal însărcinarea, ca toată vremea voiajului, la care am participat împreună cu LENA CONSTANTE și ELENA PATRASCANU, să fac reportajii de presă pe care să le comunic telefonic în fișe.

care seară la gazetele din București, reportagii în care să apară pe primul plan numele său. Acțiunea privind împotriva ideologiei partidului dusă de PATRASCANU a fost aprobată și susținută de BELU ZILBER, în discuțiile ce au avut loc acasă la PATRASCANU, înainte și după călătoria lui PATRASCANU, discuții la care au participat LENA CONSTANTE, ELENA PATRASCANU și eu și în care atât LENA CONSTANTE cât și eu am fost de acord cu punctul de vedere a lui PATRASCANU.

O altă acțiune pornită de către Partid și pe care PATRASCANU a prezentat-o drept acțiune personală în vederea de a-și creia popularitate a fost acțiunea de ajutorare a sinistraților din Maramureș unde la trimes pe BETEA care să prezinte sprijinul acordat populației drept pornind din inițiativa exclusivă a lui PATRASCANU.

Toate aceste acțiuni PATRASCANU le ducea în scopul de a-și creia peste Partid popularitate în rândurile burgheziei în așa fel încât să poată Partidul în situația de a-l considera indispensabil. În sensul acesta PATRASCANU vorbea mereu și în toate aceste acțiuni ce-loare îi susținea dându-i indicații de felul cum să procedeze era BELU ZILBER, cu care se consulta în permanență pentru a pune Partidul mereu în fața unor situații neașteptate. Această afirmație o face bazându-mă pe nenumăratele discuții și planuri care erau elaborate în casa lui PATRASCANU când se luau precauțiuni izolându-se telefonul pentru ca aceste converbiri să nu poată fi interpretate, izolare care se făcea fie punându-se perna pe telefon, fie intrerupându-l.

În acțiunea de colaborare cu național-țărăniștii BELU ZILBER a jucat același rol pe care la jucat față de agenții spionajului american, adică mijlocul lui PATRASCANU divulgarea acțiunilor Partidului în lupta pe care acesta o ducea pentru desființarea partidelor istorice și înlăturarea burgheziei. BELU ZILBER, având contactul permanent cu VISOIANU, era informat de PATRASCANU despre proiectele discutate în Comitetul Central pentru ca acesta, la rândul său, transmițând aceste știri național-țărăniștilor aceștia să fie preveniți contracara acțiunilor Partidului Comunist. Despre această acțiune de trădare eram informați și ELENA PATRASCANU și LENA CONSTANTE și eu odată această permanență acțiune a fost dusă cu știrea neașteptată. Dacă îmi aduc bine aminte, PATRASCANU de pildă, pentru a rădărnici acțiunea pe care o ducea Uniunea Sovietică în vederea conferinței păcii a dat indicațiile lui BELU ZILBER în legătură cu contraproiectul economic pe care l-a susținut

VISOIANU la Conferința dela Paris, împotriva intereselor țării, contraproiect pe care VISOIANU la lucrat în colaborare cu BELU ZILBER.

Colaborarea dintre național-țărăniști și PATRASCANU a luat o formă mai concretă prin două întâlniri conspirative între NICULESCU BUZESTI și POGONEANU pe de o parte și PATRASCANU pe de altă parte. Aceste întâlniri au fost mijlocite în cererea lui PATRASCANU de către LENA CONSTANTE, care ducându-se cu mașina lui PATRASCANU în casa lui OCTAVIAN NEAMTU, l-a întâlnit pe POGONEANU fixând cu acesta locul întâlnirilor. Una din întâlniri a avut loc în casa părinților lui LENA CONSTANTE din str. Sihleacu Nr. 16, a doua, în blocul în care locuia LENA CONSTANTE din str. Dionisie Lupu 12-14, în apartamentul lui FLORIN TEODORU, nelocuit și a cărui chirie o deținea BELU ZILBER. Despre aceste întâlniri PATRASCANU nu m'ăsinformat, am aflat însă dela LENA CONSTANTE, care mi-a spus că scopul lor a fost pentruca PATRASCANU să arunce personal pe reprezentanții partidului țărănesc să se pune la dispoziția lor să ducă lupta împotriva Partidului Comunist alături de ei, în scopul de a împiedica legăturile dintre Uniunea Sovietică și țara noastră și de a arunca România în lagărul imperialist.

În aceste multiple acțiuni de subminare a Partidului Comunist și de împiedicare a acțiunilor de democratizare, de aruncare a țării în zona de influență a capitalismului PATRASCANU a utilizat și a conlucrat cu o seamă de elemente dușmănoase Partidului. Printre aceștia știu că a avut legături cu RADU XENOPOL, cu care s'a văzut la Conferința dela Paris, care venea la el în casă, însă cu care avea legătură permanentă prin intermediul lui PEPPY LEIBOVICI, avocat, omul de afaceri al lui XENOPOL cu cari PATRASCANU avea lungi convorbiri și care în 1947, a fugit în străinătate. Deasemenea a avut legătură permanentă cu BETEA și RATIU, ambii oameni lui SABIN MANUILA, pe care i-a utilizat și în propaganda electorală în județul Arad. Nu cunosc însă mai de aproape rolul acestora, știu însă, din discuțiile pe care eu însumi le-am avut cu dânsi că ambii erau împotriva Uniunii Sovietice, împotriva legăturilor dintre țara noastră cu Uniunea Sovietică, împotriva Partidului și pentru susținerea și menținerea partidelor-istorice, a burgheziei, lucrând deasemenea ca complici alături de PATRASCANU. În vremea în care PATRASCANU se afla la conferința dela Paris, fiind într'un voiaj cu LENA CONSTANTE eu, m'am întâlnit la Miercurea Ciucului cu JEAN NICOLAU și cu POULOPOL întâmplător. Aceștia ne-au înștiințat

./.

ss/HARRY BRAUNER

oă situația lui PATRASCANU se pare oă a devenit îngrijorătoare, deoarece Partidul, sezișându-se de acțiunile lui PATRASCANU a început să ia măsuri și oă e absolut necesar să ne întrunim de urgență la București pentru a găsi modalitatea de a-l pre-veni pe PATRASCANU. Foarte îngrijorată, LENA CONSTANTE, după trei zile mi-a dat sarcina să convoc de urgență pe POULOPOL, pe BETEA, pe JEAN NICOLAU și pe RUPENIAN spre a lua hotărârile dictate de împrejurări, cu alte cuvinte pentru a acționa împo-triva intereselor Partidului, comunicându-i în mod secret lui PATRASCANU la Paris. Au avut loc două întâlniri secrete, una în casa lui EM. RUPENIAN și a doua în apartamentul lui LENA CONSTANTE, întâlniri organizate de mine. La aceste întâlniri JEAN NICOLAU a comunicat oă PATRASCANU ar fi oăzut în dizgra-ție fiind pus sub supraveghere de către S.S., POULOPOL și RUPENIAN oă Partidul sezișându-se, a pornit o acțiune hotărâtă la Ministerul de Justiție pentru a găsi reforma justiției și pentru a face mișcarea în magistratură pe care PATRASCANU lădase dispoziții să fie amânată, conform tacticei pe care o punea în practică de a zădărnici democratizarea ministerului, dintre ei BETEA cred a spus oă se cimentează mult faptul oă la conferința Păcii numele lui PATRASCANU nu a apărut delec în reportajile din presa românească și oă acest fapt este interpretat ca o acțiune a Partidului împotriva lui. Pentru ca PATRASCANU să-și poată lua măsuri ca acțiunile lui să nu fie zădărnice s'a ajuns la concluzia oă este absolut necesar să i se comunice aceste informații și să i se dea sfatul de a se întoarce imediat în țară. Comunicările către PATRASCANU au fost făcute în trei forme: 1) printr'o comunicare pe verso-ul unei fotografii a unei nepoate de-a lui TOROSSIAN pe care nepotul acestuia și directorul de cabinet al lui PATRASCANU a trimis-o lui TOROSSIAN. Din câte îmi reamintesc era vorba ca această comunicare să fie făcută într'o formă ascunsă putând fi descifrată cu ajutorul unui grătar de carton. A doua comu-nicare a fost făcută de către LENA CONSTANTE, într'o scrisoare pe care a expedit-o funcționara dela Legația Cehoslovaciei VERA MELAN, dând-o aviatorului ceh care făcea cursa București-Praga, iar acesta predând-o la rândul său, fratelui lui VERA MELAN, aviator ce făcea cursa Praga-Paris. Intr'o convorbire pe care LENA CONSTANTE a avut-o de față cu mine cu VERA MELAN, i-a explicat necesitatea și urgența trimiterii acestei scri-sori lui PATRASCANU, comunicându-i în același vreme și conți-nutul scrisorii. Scrisoarea mi-a fost încredințată mie de către LENA CONSTANTE în ziua venirii aviatorului ceh la București

iar eu, conform înțelegerii, m'am dus la legația Cehoslovacă din strada Vasile Lascăr, predând lui VERA MELAN scrisoarea. Pentru a fi sigur că PATRASCANU va fi anunțat, la propunerea lui RUPENIAN, care neea comunicat că în acea seară în care erau întruniți la LENA CONSTANTE, pleacă la Paris fratele lui HERAND TOROSSIAN anume doctorul BRISA TOROSSIAN, LENA CONSTANTE a mai scris o scrisoare în franțuzește, pe care i-am predat-o doctorului TOROSSIAN, pe care nu-l cunoscusem dinainte și la care m'am dus în blocul Wilson, explicându-i și din gără despre ce este vorba, că e necesar ca imediat ce sosesc la Paris să-l anunțe pe TOROSSIAN, care în acel timp era consul general iar acesta să ia de îndată legătură cu PATRASCANU, pentru ca acesta să fie sesizat că Partidul a luat o seamă de măsuri împotriva dispozițiilor lăsate de el la Justiție, că cei din jurul lui consideră că este necesară întoarcerea lui cât mai urgentă. Neprimind nici un răspuns dela PATRASCANU și întârziind să se întoarcă, toți cari participaseră la aceste două consfătuiri erau foarte îngrijorați. Când ELENA PATRASCANU s'a întors înaintea soțului ei dela Paris, chiar în acea zi seară am fost la ea unde a venit și BETEA, care pe un ton foarte aspru și autoritar a mustrat-o în legătură cu faptul că PATRASCANU nu a dat curs scrisorilor, BETEA a întrebuințat un ton atât de hotărât încât ELENA PATRASCANU a izbucnit în plâns.

Nu știu cu cine a luat contact PATRASCANU la Paris afară de faptul că s'a întâlnit cu VALEANI, responsabilul ziarului C.C. italian, prieten de-al ELENEI PATRASCANU și troțkist, dușman al Uniunii Sovietice, după care mi-a spus ELENA PATRASCANU, deasemenea același VALEANI a luat contact și cu BELU ZILBER la Paris, prin ELENA PATRASCANU. Nu am cunoștință despre scopul acestor întrevederi. Deasemenea știu că la Paris a venit din Londra și ZEVEDEI BARBU, numit de către PATRASCANU în postul de secretar al legației, deasemenea un dușman al regimului. Stiu că ZEVEDEI BARBU prin soția lui LAETITIA, prietenă de-a lui LENA CONSTANTE și fostă colaboratoare a ELENEI PATRASCANU, a luat legătură cu agentul Intelligence Service-ului, NICOL GROSS, pe care LAETITIA BERTHOLA (devenită prin căsătorie BARBU) îl cunoștea din România. Stiu deasemenea că ZEVEDEI BARBU a mai venit și după conferința dela Paris în România, având cu PATRASCANU o lungă convorbire în vara anului 1947 la Snagov. Nu cunosc obiectul acestei discuții căci PATRASCANU s'a retras cu ZEVEDEI BARBU într'un umbrar în vreme ce ELENA PATRASCANU, LENA CONSTANTE

./s. ss/HARRY BRAUNER

și cu mine am rămas cu soția lui ZEVEDEI BARBU. În clipa în care ZEVEDEI BARBU a fost rechemat în țară, a refuzat să se întoarcă rămânând la Londra.

În acțiunile sale, PATRASCANU și-a organizat o rețea de oameni în străinătate, numindu-i în posturi la legațiile străine, profitând de faptul că era numit de către Partid membru în comisia de numire a Ministerului de Externe. Dintre aceștia, pe cari eu îi știu erau reacționari, străini de interesele clasei muncitoare și anume, la Londra, cum am arătat mai sus pe ZEVEDEI BARBU, care era membru al Partidului Comunist, la Belgrad, în postul de atașat de presă pe fostul legionar ION FRUNZETTI, care la trimitere era membru de Partid și de care PATRASCANU știa precis că fusese legionar, la Paris pe prietenul său, al lui BELU ZILBER, avocatul afacerist HERANT TOROSSIAN, în postul de consul general, care deși se plângea că retribuiția în acest post nu-i va da posibilitatea materială să se întrețină, sosind la Paris și-a cumpărat cea mai scumpă mașină care era model unic în toată Europa și un apartament, lucru pe care îl știu dela ELENA PATRASCANU, la Washington a numit ca funcționară deasemenea pe o reacționară notorie, ru-soacilor albă, VIOLETA ZUBCOV, pe care o cunoștea bine și care deasemenea a rămas în legătura imperialistă, nemai revenind în țară. Nu cunosc mistunile cu cari aceștia au fost trimiși știu însă că, în scopul de a-și creia popularitate dincolo de hotare, PATRASCANU a dat sarcina lui TOROSSIAN să-i publice cărțile sale în franceză la Paris, lui ZEVEDEI BARBU, în engleză la Londra și lui FRUNZETTI în sârbește la Belgrad.

Știu însă că TOROSSIAN, avusese legături cu VISOIANU încă dinainte de a fi plecat la Paris și că PATRASCANU atât la conferința dela Paris în 1946, cât și după ce a fost la Bruxelles a avut contact cu acesta la Paris.

Aceasta este declarația mea pe care o semnez și o susțin.

ss/HARRY BRAUNER

23 Decembrie 1952.

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, în orașul Piatra Neamț, fiul lui Herman și Deborah, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu legal în calea Victoria 168, declar următoarele:

În toamna anului 1944, Bela Zilber a pus-o în legătură pe Lena Constante cu Elena Patrascanu și cu lucrețiu Patrascanu. Prin Lena Constante i-am cunoscut și eu. Lena Constante luase legătură printr-un colonel englez Eisinger, cu un prieten de-al ei Nicol Gross, care în vremea războiului lucra la Intelligence Service, la Cairo. De faptul că Gross lucra la Intelligence Service, l-am aflat prin fostă mea cununată, care se întorsese după 23 august din străinătate, și care poartă numele de Marghit Vulpescu. Venit în București, colonelul englez Eisinger confirmă acesteia că Gross a lucrat cu el la planurile de bombardare ale regiunii petrolifere din România. Eisinger a stat câteva zile la București, răzând-o și din cele ce mi-a spus Lena Constante, de dintr-orippe aceasta. După plecarea lui Eisinger, din partea lui Gross i-a legătură cu Lena Constante secretarul legăției britanice la București, Buttler, care îi aduce o scrisoare din partea lui Gross lui Lena Constante dela Londra. Când a venit

Harry Brauner

Buttler, Leoa Constante i-a dat întâi luive la dânsa
acasă punându-mi în vedere că, arând de discutat cu
el, nu dorește să participe la această întâi-luire. Prin
Buttler, Leoa Constante trimete scrisori lui Nicol
Gross, spunându-mi că aceste scrisori sunt de natură
personală.

În vara anului 1945, prin maria Tănase l-am
cunoscut pe generalul Greer, fiul lui diunej mîltare
britanice. Acesta mi-a dat întâi-luire la Snagor,
unde ești o lună neacă pe când locuiau cu vîla
manuslă, împreună cu Patrascari și Leoa Constante,
pornind cu barca, am oprit cu dreptul debarca-
mentului vilei Marino, unde era adăpostita mi di-
nea britanică și unde, la debarcader l-am găsit
pe generalul Greer. Generalul Greer mi-a adus la
cunoștință că mă cunoaște din auzite prin cele ce i-a
vorbit colonelul Macnab despre mine înainte de războiu,
când a mai fost în România și că, fiindu-mi seama
de faptul că am lucrat pentru serviciul britanic de
informații atunci nu se îndoieste că voi continua,
fiindu-mi seama că sunt bine văzut de ei. Mi-a atras
atenția că mișunesc pe care mi-o dau este extrem
de simplă, mi-a spus răsărind că de fapt o îndepli-
nesc fără a fi primind dispoziții și că anume înși da
dispoziția să continui să fac parte din anturagul
apropiat al lui Patrascaru, că serviciul lor de
informații este interesat ca Leoa Constante, prietena
mea să fie cât mai mult în apropierea lui Patrasc-
caru și pentru că să-i poată îndeplini aceste sarcini
este necesară prezența mea permanentă. Ex așa fel încât
apărând ca prietenui Leoa și făcând parte din același
Harry Brauner

grup, prezenta Lenei Constante va apare pentru toată lumea normală și n'ar naste bănuieli. Mi-a pus în vedere categoric să nu vorbesc despre această dispoziție pe care mi-o dă absolut nimeni, nici măcar lui Lena Constante și că ține și are convingerea că vor face absolut toate cele necesare pentru a mă conforma rugămintei pe care mi-a făcut-o.

Legăturile cu Gross, Lena Constante le-a continuat prin Vera Melau, funcționară numită la legatia cehoslovacă, venită dela Londra unde fusese funcționară a guvernului ce în vremea războiului îl formaseră cehoslovaci la Londra. Vera Melau a fost trimisă la Lena Constante de către Nicol Gross, din partea căruia i-a adus o puzetă de stofă pentru un tailleur. Cu Vera Melau, Lena Constante începe să se vadă foarte des și expediază prin ea scrisori lui Nicol Gross cu ajutorul coletului diplomatic cehoslovac.

Patrascanu știa despre faptul că Lena Constante comunică cu Nicol Gross, după cum știu și că acesta fusese agentul serviciului de informații și spionaj englez și i-a dat Lenei Constante sfaturi să fie cât mai prudentă pentru a nu atrage atenția organelor securității.

La începutul anului 1946, Elena Patrascanu îmi spune că lui Patrascanu i-a atras atenția asupra necesității faptului de a intra eu în Partid de altfel dând de bănuț ca un membru de Partid să fie în legături de prietenie strânsă cu un membru al biroului politic și că altfel poate ar fi nevoit să mă mă mai vadă. Înainte de aceasta pentru același motiv Lena Constante se fusese în Partid. Ținând seama de dispozițiile primite de la

Kamy Brauner

generalul Greer, am ieșit adopțiunea pentru intrarea în Partid cu recomandăția domnii Patrascanu și a domnii Constante, pentru a continua să rămân în anturajul lui Patrascanu.

Tot în anul 1946 într-o zi se prezintă la direcția programelor a Soc. de radiodifuziune un englez, care vorbea franceză și îmi comunica că Le Rougetelle, venit în România dorește să mă vadă și să mă prezint în acest scop la legatia britanică. În acea vreme Patrascanu era nemulțumit de acțiunea pe care o ducea Partidul în vederea desființării partidelor istorice și de faptul că în această problemă anglo-americii nu intervin mai energic. I-am comunicat că vorbesc pe la Le Rougetelle, pe care îl cunosc și dacă dorește să îmi comunice ceva. Patrascanu mi-a spus să îi spun că am auzit dela el că Partidul dorește ca bazându-se pe sprijinul și prezența armatei sovietice să desființeze partidele istorice, că în acest fel partidul comunist va rupe orice legături cu toate capitaliste și că este nevoie de o intervenție energetică din partea anglo-americanilor. Mi-a mai spus să îi comunic că Partidul Comunist duce o permanentă acțiune de izolare a României de toate apusenene, acțiune pe cale culturală prin BORUS și Institutul Sovietic român și că ar fi necesară o contra acțiune de propagandă și din partea Angliei și a Americii, care nu se manifestă în nici un fel. Că să îi comunic că el, Patrascanu, este împotriva acestor acțiuni ale Partidului. Această convorbire am avut-o cu Patrascanu la Iașov, nu am pomenit despre ea nimănui, deoarece nu vroiam să treburasem să dau amprenturi

mai multe la muriri prin care la vizita mea la Le Rongetelle.

Mi-am prezentat la Le Rongetelle a doua zi după ce acesta mă chemase. Le Rongetelle pe care îl cunoșcusem în 1939 era acum însărcinat cu afaceri, m'a primit în biroul său din localul legăției în str. Jules Kischelot. I-am spus că frecventez pe Patrașcanu cu care sunt bun prieten și i-am reprodus cele auzite de la Patrașcanu. Le Rongetelle asumiându-mă mi-a răspuns că a dorit să mă vadă pentru a reînvi mișcarea primită de la generalul Greer și spunându-mi că în cece privește problema creșterii unui institut de cercetări în România, institut la care să fie specialiștii din Anglia, conform proiectului dinaintea războiului, acest proiect este pe primul plan că el nu va putea fi realizat însă decât după semnarea păcii când se vor reînființa și institutele de cultură engleze (British Council). Că în orice caz în momentul în care se va porni la organizarea institutului din Anglia va veni în România un specialist cu care să conducă. Mi-a spus că să continui să fiu în preajma lui Patrașcanu și să activez în domeniul folclorului așa încât de va fi cazul înființării unui institut să fie făcut eventual prin contopirea sau în colaborare cu o instituție din țară din România. În legătură cu cele ce i-am reprodus și pe care le-am auzit de la Patrașcanu mi-a spus nimic, căci mi le-a transmis din partea lui Patrașcanu. Înforcându-mi de la Le Rongetelle i-am povestit lui Patrașcanu faza însă a-i vorbi despre sarcina primită de la Greer

Harrold

și reînviată de Le Rougetelle, ci numai dispune intenția de a crea un institut de cercetări folclorice pe care probabil îl vor conduce eu sau în care vor avea o sarcină importantă și că ar fi posibil ca acest institut să poartă numele de Arhivă de folclor pe care la acest nume îl conduceau, că în legătură cu celelalte probleme Le Rougetelle nu mi-a răspuns nimic. După acest fapt Patrășcanu a vorbit cu Alexandrini și mi-a procurat și o invitație, după ce l-a a dus pe Alexandrini în vizită la Arhivă de folclor. Vizita la Le Rougetelle s-a produs la câteva zile după venirea lui în țară.

În luna Februarie 1946, a venit în țară Lee Miller însoțită de John Philips, amândoi ca 'corepondenți de războiu americani. Prezentându-mă lui John Philips, Lee Miller, care mi-a dat telefonic întâlnire la Athenic Palace, unde stăteau amândoi, Lee Miller mi-a explicat că Philips fusese înaintea în Cehoslovacia, în Ungaria și că a venit în România pentru a lua contact cu anumite personalități din viața poetică. Toată vremea războiului, John Philips a fost detașat ca consilier pe lângă marele cartier a lui Tito, adunând un intim al acestuia și fiind decorat cu cele mai mari ordine a lui Tito. Lee Miller mi-a cerut să-i introduc la Patrășcanu pe ambii. Adresându-mă lui Patrășcanu el mi-a spus că se poate să-i întâlnească spre a nu de de bănuie faptul că vede americani și atunci Belu Zlber mi-a cerut să-i pun în legătură cu el. La întâlnirea la care am luat și eu parte (nu știu dacă au mai fost altele) în casa lui Belu Zlber din strada Dionisie Lupu 2, John Philips, explicând că

Kampmann

el este un prieten de-al comunistilor, spune ca este
 păcat ca partidul comunist din România să urmeze
 linia politică externă a Uniunii Sovietice, adică de a
 se rupe de America deocareva, dacă politica românească
 va încerca o apropiere cu America va găsi un prieten
 înseamnă că americanii ce sunt dispuși să se apropie
 de partidele comuniste din alte țări, că în felul acesta
 dacă Partidul Comunist ar încerca o apropiere cu
 America, România va fi susținută și la conferința
 păcși și are convingerea că ar putea găsi înseamnă
 apăsare bună. Belu Zilber în convorbire și-a exprimat
 părerea fiind întru totul de acord cu punctele
 de vedere a lui Phillips și spunându-i că e hotărât
 să lucreze în acest sens, fiind conștient de faptul că
 va fi în curând numit ministru la Washington,
 fapt care l-a satisfăcut pe Phillips, promițându-i
 lui Zilber, ca în cazul în care va veni la Washington
 să-i facă toate legăturile, dându-i chiar a doua lui
 Zilber. Nu știu ca Zilber să se mai fi întâlnit cu Lee
 Miller și cu Phillips, știu însă că aceștia au avut între-
 vederi cu Brătianu, Maniu, cu regele, mijlocite prin
 oficialul de presă american. I-am văzut în țară înaintea
 plecării la masă, când s-a apropiat de ei și a stat
 împreună Imperia Mateescu, dela oficial de Presă ameri-
 can, care mi se pare că i-a condus, introducându-i la
 cei numiți mai sus. Le Lee Miller și Phillips i-am văzut
 de mai multe ori, Lee Miller a făcut un reportaj
 despre folclor și mi-a comunicat că este vorba
 ca Benyl de Zoette să vie în țară, pentru a
 pune bazele aceluia Institut de cercetări la care urma

Amplificarea

și am un pot important. Mi-a mai spus că în vremea războiului Boul de Zoette a condus unul dintre serviciile cele mai importante ale cenzurii la marele stat major britanic. În convorbirile pe care le-am avut cu Lee Miller și cu John Philips, privitoare la situația politică le-am dat informațiile ce le dădeam din sursa Patrascanu, și anume că se urmărește de către Partidul Comunist completă rupere de ființe occidentale, că urmând directivele dela Moscova conducerea Partidului Comunist Român urmărește desființarea partidelor istorice și acest lucru cu sprijinul armatei sovietice, adică profitând de prezența armatei sovietice, că Patrascanu este originea unei urmăriști împotriva o poștii de destindere cu ființe occidentale și o colaborare cu partidele istorice. La plecare Lee Miller mi-a comunicat că mi va pune în legătură cu o urmăriță de-a ei care ar urma să vie în România pentru a-și lua informații și pentru a călători în țară. Mi-am primit aici o veste până în 1948, când Lee Miller într-o vizită mi-a comunicat faptul că trăiește la Londra și că o prietenă de-a ei care se interesează de țară intenționează să vie și să îi răspundă urgent dacă vor fi dispus să iau legătura cu ea și să o vizitez. Fiind în perioada când Patrascanu era arestat am rupt relațiile și n-am răspuns.

Breu urmare a dus de Lee Miller în țară, John Philips, sub forma unui ziarist corespondent de război la "Kated Press", urmarea acțiunea de rupere a partidului comunist român dela politica de legături strânse cu URSS, și încerca amănarea acestuia sub zora de influență a capitalismului american, acțiune ce o purta în Cehoslovacia, în Ungaria iar în România

Hamprauer

luând contact cu mine, mi-a spus că-l pusa în legătură cu Patrașcanu, înarând de a-mi fi destăinuit scopul ce îl urmărea și care nu era altul decât ceace s-a dovedit mai târziu a fi politica pe care a urmat-o Tito.

În 1945, Belu Zilber i-a legătură fiind contact permanent cu spionii serviciului american, Roberts și Madison. Acetia doi vin în casă la Belu Zilber și la Institutul de Conjunctură Economică, al cărui director era Zilber. Despre ei Patrașcanu avea cunoștințe, după cum stia și că Zilber le procura informații de natură economică; în ceace privește informațiile politice, acestea i le furniza lui Zilber regulat Patrașcanu, care, oricâtăori avea ședințe la Comitetul Central, îl chema pe Zilber apoi, punându-l în urent cu cele discutate, astfel încât Zilber îi informa regulat pe agenții spionajului american cu problemele ce se dezbăteau la C.C. cu stirea lui Patrașcanu, lucru pe care l-au oflat din convorbiri ce aveau loc pe deoparte între Belu Zilber și Patrașcanu, pe de alta parte de la Leuza Constante care mijlocind o intrare conspirativă la ea acasă între americanii Roberts și Madison, Zilber și Patrașcanu, când Patrașcanu, luând contact direct cu agenții spionajului american, i-a asigură personal de a se pune în slujba intereselor lagărului imperialist sprijinind partidele istorice pentru a zadărnici acțiunile Partidului Comunist Român, acțiuni pe care el credea că le cunoaște din ședințele la care participa. În acest fel, înconjurându-le de agenții serviciului britanic de spionaj adică de Leuza Constante și de mine și de agenții serviciului american de spionaj prin Belu Zilber, Patrașcanu ducea el însuși acțiunea permanentă de spionaj în folosul lagărului imperialist, împotriva intereselor clasei muncitoare, cântărind în

Kumprianer

impedice legăturile între țara noastră și URSS și în o aruncă în sfera de influență a lagărului imperialist. După ce Belu Zilber, care făcuse permanentă legătura între Patrascanu și agenții opiniei publice americane este exclus din Partid, Patrascanu și Zilber au cerut să le implice în o întăluire cooperativă la mine acasă, deoarece Patrascanu simțindu-se urmat de Partid și de organele de securitate se făcă să fie vizitat împreună cu Zilber. Aceste două întâlniri au avut loc, Patrascanu cu Zilber retrăgându-se în biroul Institutului de Folclor, din strada Mourméloup, unde locuiau și unde, din fragmentele discuțiilor, s-a vădit că au discutat tocmai această problemă a legăturilor pe care el și Zilber le-au avut cu Roberts și Hachison, dându-le seama că acțiunile lor au fost descoperite.

În vara anului 1945, la Iașor, Patrascanu mai are o întâlnire secretă cu americanul Bruer, nipotea mamei o pretinse de-a lui și a lui Patrascanu, Josette Lazar, fostă secretară a lui Bruer și membră a partidului liberal. Pentru o întâlnire să nu fie suspectată de către agentul c-l însoțea pe Patrascanu, Bruer cu Josette Lazar a venit împreună cu sora acestuia Egly belade Radulescu, care a rămas în curte împreună cu Elena Constante și cu mine, Patrascanu retrăgându-se în vîlă cu Bruer și Josette Lazar, după care au făcut cu tot o schimbare pe la mine Iașor, Josette Lazar indicându-i lui Patrascanu din barea casei în care ea locuiea.

Patrascanu, în planul de a zădărnici democratizarea țării a dus o serie de acțiuni pentru care: acțiunea de împiedecare a reformei magistrale, venind la ministru justiției, să încurpat de o leamă de magistrați reacționari pe care i-a pus în posturile de conducere, împiedecare ocuparea acestor posturi de către comunisti. Astfel punând secretari generali pe liberali: Paulopol și David, prim procuror pe Jean Nicolau, fostul on al lui Văduțeanu, Patrascanu împiedeca sistematic democratizarea justiției. În numeroase rânduri, au avut

Kerry Brauner

președintele să participe la dezbateri și se purtau în casa
lui Patrascanu, dezbateri la care aveau Elena Constante,
Elena Patrascanu, Belu Sîlber, în care Patrascanu avea
volente și împotriva lui Stere, Vorticosvic, Schreber,
Bacal, cari luptau pentru a înlocui vechii magistrați
corupți susținuți de Patrascanu. Principal procuror
Jean Nicolau, pe care l-au cunoscut prin Patrascanu,
luera permanent cu Betea și avea rolul de a se
interesa primarului prin legăturile ce le avea la Serviciul
Secret de faptul dacă Patrascanu este pus sub supra-
veghere. Acest lucru mi l-a spus chiar Jean Nicolau
când mi-a comunicat obiectiv când mi s-a lămurit pe
Patrascanu că a aflat că serviciul Secret l-a pus sub
supraveghere. Fostele informații Nicolau de dețineră din
câte mi s-au amintit de la subiectul serviciului Secret al cărui
nume îi era cunoscut, pe care însă Nicolau mi l-a spus, în
elapsa în care Partidul se hotărâse să aducă un secretar general
comunist în persoana lui Olteanu la Justiție, Patrasca-
nu și-a exprimat nemulțumirea față de Elena Patrasca-
nu, de Elena Constante și de mine, dându-și seama că nu
va mai putea acționa mai departe împotriva întreprinderii
Partidului la Justiție și dorind atunci să schimbe normis-
toarele.

O altă acțiune de zădărniciere a procesului de demo-
crațizare a țării a dus-o în aceeași privință Fundația
„Regele Mihai I”, acțiune la care m-a consultat și pe
mine. Când s-a pus problema de partință Fundației între
ne Fundația pentru Literatură și Artă pe de parte și
Fundația „Regele Mihai I”, la care trebuiau să fie numiți
prin decret regali directori generali la propunerea ministru-
lui de Justiție, Patrascanu și-a dat seama despre impor-
tanța pe care o avea Fundația „Regele Mihai I” care avea
conducerea muzeilor de cultură națională prin care Partidul
ar fi putut avea un aparat puteratic de propagandă și
cu apăsarea corărilor ar fi putut promova la o acțiune temerară
de democratizare la țară. Discutând cu mine, eu varea

Harry Brauner

anului 1945, mi-a marturisit ca nu dorea in mixtura
 Partidului la aceasta institutie si mi-a cerut
 sfatul in privinta celui care ar fi urmat sa ocupe
~~aceasta~~ functia de Director general. I-am propus pe
 fostul director general Octavian Reanute, cu care
 eram prieten si care prin prezenta lui era o cheie
 ca situatia va ramane aciana. Patrascanu, fara a
 consulta Partidul, care in nici un caz nu ar fi admis
 aceasta numire, prezenta decretul la Palat si astfel
 situatia dela Fundatie ramane neschimbata tocmai
 pana la abolirea monarhiei. In același timp Patraz-
 canu mentine vechea lege a Fundatiei prin care aceste
 nu avea obligatia sa se radicalizeze, ori cum acti-
 nile de epurare se faceau prin indicatii, intregul
 personal reactionar al vechii Fundatii ramane același.
 Prin aceasta masura Patrascanu si-a creat popularitate
 in randul tuturor acelor reactionari care in continuare
 nostri ingheriti activitatea. Aciana problema sa pes si patru
 institutia reactiunara "Astra" din Ardeal, care de vreme-
 cea detinea comitete culturale din Transilvania si Banat.
 Partidul intentiona sa ane desfiintarea sau transformarea
 fundamentala a acestor institutii cari de fapt sa organul
 de propaganda al national taranilor pentru sateli din
 Ardeal, avand la conducere aproape in exclusivitate natio-
 nal taranesti. Marturisindu-mi intentia de a partea aceasta
 institutie in vedea ei forma i-am prezentat o delegatie
 a "Astei" lui Patrascanu compusa din prof. Ion Negoiati
 prof. Vladimir Tepose impreuna cu același Octavian
 Reanute, Patrascanu primindu-i foarte bine, asigurandu-
 du-i de tot sprijinul sau si procurandu-le chiar o sub-
 ventie prin alexandrinii, care obligau, subota perma-
 nent subventiunarea institutiilor culturale create de
 Partid ca teatrele, orchestrele, etc. Creindu-si popularitate
 in cadrul national taranestilor prin aceasta sustinere
 a "Astei", Patrascanu face conferte in caracter

Harry Brauner

somn în care le ține la această instituție, lucrând prin această împotrivă intereselor Partidului.

Patrișcanu intenționa, așa cum procedase cu Fundația nr. 18, să-și creeze un organ de propagandă personală prin "Radio" unde vroia să-l aducă pe Betes director general. Despre acest proiect nu s-a vorbit. Bela Zilber, planul însă nu l-a reușit din pricina că la această instituție Partidul a pus o acțiune paternă transformând Societatea de radio într-o instituție democratică după înțelesul partidului istoric.

După ce s-a compromis Partidul nr. 18 împiedicându-se în practică a problemei naționale în lumina ideologiei Partidului, Patrișcanu promette o acțiune preconcepțivă prin seria de discursuri, porine cu prețelul Femeii din Ardeal, discursuri care culminează cu cel de la Cluj. Dorăci că conținutul acestor discursuri era cunoscut dinainte de către reacționari și că el fusese conceput în timpul și conform intereselor acestora este faptul că, la discursul pe care Patrișcanu, membru al Biroului Politic al P.C.-ului îl promitea, sala este populată aproape în exclusivitate de către fruntași naționali: țărani ca Patriganu, episcopul Iuciu al Oradiei, după și alții cari îl aclamă copleșiți. În întreaga această acțiune Patrișcanu a urmat și-și creșterea popularității cât mai mare în rândul bugetarilor dându-le personal încredințarea, ca totdeauna vorăpului, la care au participat împreună cu Elena Constanta și Elena Patrișcanu, să facă reportajii de presă pe care în le comunică telefonic în fiecare seară la gazetele din București, reportajii în care să apară pe primul plan numele său. Acțiunea, formă împotrivă ideologiei partidului dusă de Patrișcanu a fost aprobată și susținută de Bela Zilber, în discuțiile ce au avut loc acasă la Patrișcanu, înainte și după colatoria lui Patrișcanu, discuții la cari au participat Elena Constanta, Elena

Harry Brauner

Patrascaru si eu, si in care atat Lena Constanta cat si eu am fost de acord cu punctul de vedere a lui Patrascaru.

O alta actiune pusa la cale Partid si pe care Patrascaru a prezentat-o drept actiune personala la in vederea de a-i crea popularitate a fost actiunea de ajutorare a simtasilor din Maramara, unde la times pe Betea care sa prezinte sprijinul acordat populatiei drept punand din motivatiile exclusive a lui Patrascaru.

Toate aceste actiuni Patrascaru le ducea in seful de a-i crea peste Partid popularitatea in randurile Burgheziei in asa fel incat sa puna Partidul in situatia de a-l considera indispensabil. In senzul acesta Patrascaru inbea mereu si in toate aceste actiuni cel care il sustinea dandu-i indicatii de felul cum sa procedeze era Belu Zilber, care se consulta in permanenta pentru a pune Partidul mereu in fata unor situatii neasteptate. Aceasta afirmatie o fac bazandu-ma pe nenumaratele discutii si planuri care erau elaborate in casa lui Patrascaru cand se luau precautiuni izolandu-se telefonul pentru ca aceste convorbiri sa nu poata fi interpretate, izolare care se facea fie punandu-se perna pe telefon, fie intrerupandu-l.

In actiunea de colaborare cu national faranisti Belu Zilber a jucat acelasi rol pe care la jucat fata de agentii spionajului american, aici mijlocul lui Patrascaru divulgarea actiunilor Partidului in lupta pe care acesta o ducea pentru desfiintarea partidelor istorice si instaurarea burghoziei. Belu Zilber, avand contactul permanent cu Visoianu, era informat de Patrascaru despre proiectele discutate in Constitutul Central pentru aceasta, la randal sau, transmitand aceste fiiri national faranisti acestia sa fie preveniti contracara actiunilor Partidului Comunist. Despre aceasta actiune de

Harry Braune

trădare erau informați și Elena Patrascanu și Elena Constant
și cu căi această permanentă acțiune a fost dusă
cu stăruință noastră. Dacă îmi aduc bine aminte, Patrasca-
nu de pildă, pentru a gădăruși acțiunea pe care o
ducea Uniunea Sovietică în vederea conferinței pacii
a dat indicațiile lui Belu Zilber cu legătură în contra-
proiectul economic pe care l-a sustinut Voronau la
conferința de la Paris, împotriva intereselor țării, contraproiect
pe care Voronau l-a lucrat în colaborare cu Belu Zilber.

Colaborarea dintre național țărăniști și Patrasca-
nu a luat o formă mai concretă prin două întâlniri
conspirative între Niculescu Buzăști și Pogoneanu pe de o
parte și Patrascanu pe de alta parte. Aceste întâlniri
au fost mijlocite la cererea lui Patrascanu de către Elena
Constante, care ducându-se cu mașina lui Patrascanu în
casa lui Betarsan Neamtu, l-a întâlnit pe Pogoneanu
fixând cu acesta locul întâlnirii. Una din întâlniri
a avut loc în casa părinților lui Elena Constante din
strada Ghileanu Nr. 16, a doua în blocul în care locuiea
Elena Constante din strada Dimitrie după 12.14, în aparta-
mentul lui Florin Teodorescu, nelocuit și a cărui cheie
o deținea Belu Zilber. După aceste întâlniri Patrascanu
nu mi-a informat, am aflat însă dela Elena Constante,
cau mi-a spus că scopul lor a fost pentru Patrascanu
și aminte personal pe reprezentanții partidului țărănesc
că se pune la dispoziția lor să ducă lupta împotriva
Partidului Comunist alături de ei, în scopul de a
împiedeca legăturile dintre Uniunea Sovietică și țara
noastră și de a arunca România în lagărul imperia-
list.

În aceste multiple acțiuni de subminare a
Partidului Comunist și de împiedicare a acțiunilor
de democratizare, de aruncare a țării în zona de
influență a capitalismului, Patrascanu a utilizat
și a conlucrat cu o seamă de elemente disprețuite

Harry Blaum

Partidului. Printre acestia stiu că a avut legături cu Radu Xenopol, cu care s'a văzut la conferința de la Paris, care venea la el în casa lui în care avea legatură permanentă prin intermediul lui Poppy Leborici, avocata; omul de afaceri al lui Xenopol, cu care Patrascanu avea lungi convorbiri și care în 1947, a fugit în străinătate. De asemenea a avut legatură permanentă cu Betea și Ratiu, ambii oameni lui Sabina Hamuila, pe care i-a utilizat și în propaganda electorală în județul Arad. Nu cunoaște însă mai de aproape rolul acestora, știu însă, din discuțiile pe care eu tuream le-am avut cu dăruși că ambii erau împotriva uniunii Sovietice, împotriva legăturilor dintre țara noastră cu Uniunea Sovietică, împotriva Partidului și pentru susținerea și menținerea partidului istoric, a burgheziei, lucrând de asemenea ca complici tăcuti ai Patrascanu. În vremea în care Patrascanu se afla la conferința de la Paris, fiind într-un voiaj cu Lena Constante eu, m'am întâlnit la ~~cu~~ Mărcuța Ciuculescu cu Jean Nicolau și cu Poniopol întâmplător. Acestia ne-au înșiruit situația lui Patrascanu și pare că a devenit înfrigorată, de aceea Partidul, sesizându-se de activitatea lui Patrascanu a început să ia măsuri și că e absolut necesar să ne întărim de urgență la București pentru a găsi modalitatea de a-l preveni în restul țării. Foarte înfrigorată, Lena Constante, după trei zile mi-a dat sarcina să convor de urgență pe Poniopol, pe Betea pe Jean Nicolau și pe Rupenian și să lua hotărârile dictate de înfrigorare, cu alte cuvinte pentru a acționa împotriva interzicelor Partidului, comunicându-le în mod secret lui Patrascanu la Paris. Au avut loc două întâlniri secrete, una în casa lui Em. Rupenian și a doua în apartamentul lui Lena Constante, întâlniri organizate de mine. La

Harry Branner

aceste întâliri Jean Nicolae a comunicat că Patrișcanu
ar fi căzut în dizgrație fiind pus sub supraveghere de
către S.S., Poulxol și Ruperian că Partidul sezișându-
se, a pus în acțiune holărata la Ministerul de Justi-
ție pentru a grăbi reforma justiției și pentru a face
uniunea în magistratură pe care Patrișcanu lădare
dispoziții să fie amânate, conform tacticii pe care o
punea în practică de a zadarnici democratizarea o-
minsterului, dintre ei Petru cred a spus că se comen-
tează mult faptul că la conferința Păcii numele lui
Patrișcanu nu a apărut deloc în reportajele din
presa românească și că acest fapt este interpretat ca
o acțiune a Partidului împotriva lui. Pentru că Patriș-
canu să-și poată lua măsurile ca acțiunile lui să nu fie
zadarnice să a spus la concluzia că este absolut necesar
să i se comunice aceste informații și să i se dea statul de
a se întoarce în țară. Comunicările către Patrișcanu
au fost făcute în trei forme: 1) printr-o comunicare pe
revizul unei fotografii ca unei nepoate de-a lui Torossian
pe care nepotul acestuia și directorul de cabinet al lui Patriș-
canu a trimis-o lui Torossian. Din câte mi s-a reamintit era
într-o ca această comunicare să fie făcută într-o formă exersa-
pută să fi deșifrată cu apăsarea unei grătar de carton. A
 doua comunicare a fost făcută de către Elena Constante, într-o
 scrisoare pe care a expediat-o funcționara de la legatia che-
 slovacă Vera Melan, dând-o aviatorului cel care făcea cursa
 București - Praga, iar acesta predând-o la rândul său, fratelui
 lui Vera Melan, aviator ce făcea cursa Praga - Paris. Într-o
 scrisoare pe care Elena Constante a avut-o de folie cu mine cu
 Vera Melan, i-a explicat necesitatea și urgența trimiterii acestei
 scrisori lui Patrișcanu, comunicându-i în aceluși vreme și
 conținutul scrisorii. Scrisoarea nu a fost încă primită nici
 de către Elena Constante în ziua venirii aviatorului cel
 București iar eu, conform înțelegerii, m'am dus la legatia
 cehoslovacă din strada Vasile Lascar, predând lui Vera Melan
 scrisoarea. Pentru a fi sigur că Patrișcanu va fi anunțat,
 la propunerea lui Ruperian, care nu a comunicat că eu
 Harry Brauner

acea seară ea care erau entuziași la Lena Constante, pleacă
la Paris fratelui lui Herand Torossian anume doctorul Grig
Torossian, Lena Constante a mai scris o scrisoare în franțu-
zește, pe care i-au predat-o doctorului Torossian, pe care
nu-l cunoștuseu dinainte și la care m-am dus în
blocul Wilson, explicându-i și din gură despre ce este
 vorba, că e necesar ca imediat ce sosește la Paris să-l
anunțe pe Torossian, care în acel timp era comand general
iar acesta să ia de îndată legătura cu Patrascanu, pentru
ca acesta să fie ședat că Partidul a luat o seamă de ma-
suri împotriva oripozitiei lăsate de el la Justiție, că
cei din jurul lui consideră că este necesară întărcerea
lui cât mai urgentă. Reprezentând aici un răspuns dela
Patrascanu și întărziind să se întoarcă, toate caripartizi-
paceră la aceste două constatații erau foarte supțirite.
Când Elena Patrascanu s-a întors înnoțea totului ei dela
Paris, chiar cu aiași seară am fost la ea unde a
venit și Betea, care pe un ton foarte aspru și autoritar
a murmurat-o în legătură cu faptul că Patrascanu nu
a dat curs scrisorilor, Betea a întrebuințat un ton atât
de hotărât încât Elena Patrascanu a răbucuit în plâns.

Nu știu cu cine a luat contact Patrascanu la Paris
afară de faptul că s-a întâlnit cu Valeanu, responsabilul
ziarului C. D. Italian, prieten de-al Elenei Patrascanu și
foșt Kist, dușman al Uniunii Sovietice, după cum nu-a
știut Elena Patrascanu, deasemenea același Valeanu
a luat contact și cu Belu Ziber la Paris, prin Elena
Vodari. Nu am cunoștință despre scopul acestor între-
vederi. Deasemenea știu că la Paris a venit din Londra
și Zvezdei Barbu, numit de către Patrascanu în post
de secretar al legăției, deasemenea un dușman al
regimului. Știu că Zvezdei Barbu prin sora lui Lăcătia,
prietena de-a lui Lena Constante și fostă colaboratoare
a Elenei Patrascanu, a luat legătura cu agentul
Intelligence Service-ului, Nicol Gross, pe care Lăcătia
Harry Brauner

Berthola (devenită prin căsătoria Barbu) îl cunoștea din România. Fiind de asemenea că zăvedei Barbu a mai venit și după confruntarea la Paris în România, având cu Patrascanu o lungă convorbire în vara anului 1947 la Iași. Nu cunoștea obiectul acestei disidențe, căci Patrascanu nu s'a retras cu zăvedei Barbu, ci, ca o umbră în vremea Elena Patrascanu, Lena Constante și cu mine am rămas cu soția lui zăvedei Barbu. În clipa în care zăvedei Barbu a fost rechemat în țară, a refuzat să se întoarcă rămânând la Londra.

În activitatea sa, Patrascanu și-a organizat o rețea de oameni în dramaturgie, nemunându-i în posturi la legătime străine, motivând de faptul că era numit de către Partidul membru în comisia de numire a Ministrului de Externe. Între aceștia, pe care eu îi știu erau reacționari, străini de născut, elare, nemurtoare și anume, la Londra, cum au arătat mai sus pe zăvedei Barbu, care era membru al Partidului comunist, la Belgrad, în postul de atașat de presă pe postul legionar Ion Trunțeti, care la timpul era membru de Partid și de care Patrascanu știa precis că fusese legionar, la Paris pe pretenul său, al lui Bela Zolbor, avocatul afacerii Heraud Torosian, în postul de coroner general, care își plângea că retribuția în acest post nu-i sa da posibilitatea materială să se întrețină, fiind la Paris și-a cumpărat cea mai scumpă mașină care era model unic în toată Europa și un apartament, lucru pe care îl știu de la Elena Patrascanu, la Washington a numit ca funcționar de asemenea pe o reacționară notorie, rusoaică albă, Violeta Zupcor, pe care o cunoștea bine și care de asemenea a rămas în exilul imperialist, nemarevând în țară. Nu cunoștea însă nici unul din aceștia au fost trimiși știu însă că, în scopul de a-și crea popularitate oricât de notorie, Patrascanu a dat sarcina lui Torosian să-i publice cartile sale în franceză la Paris, lui zăvedei Barbu, în engleză la Londra și lui Trunțeti în sârbște la Belgrad.

Harry Braun.

În timp ce Torossian, avușese legătura cu Vixorianu
înca înainte de a fi plecat la Paris și că Patria, ca
atât la confruntă dela Paris în 1946, cât și după
ce a fost la Bruxelles a avut contact cu acesta
la Paris.

Aceasta este declarația mea pe care o semnez și
o învin

Harry Brauner

23 Decembrie 1952

Declarația

Subsemnatul Harry Brauner, născut în anul 1908, luna Februarie, ziua 24, în orașul Piatra Neamț, fiu al lui Herman și Deborah, fost profesor universitar, în ultimul domiciliu în calea Victoriei 168, declar următoarele:

În activitatea de zăbărnire a politicii pe care Partidul Comunist o ducea, Patrascanu l-a utilizat pe Belu Zilber la C.C., unde l-a numit ca reprezentant al Partidului în comisiile de administratie. În această calitate Belu Zilber a sabotat în mod sistematic creșterea de credit pe care Partidul le cerea pentru institutiile economice și de creștere și care urmau să desfășoare o activitate pe linia Partidului și pentru a contracara societățile burgheze. Belu Zilber, refuzând creșterea pentru societățile create de Partid, deși aceste credite îi erau cerute chiar de către Partid, dimpotrivă sursele materiale ale societăților burgheze. Au fost de fapt de nemulțumiri ori la discutii în care Belu Zilber îi comunica faptul că a mai refuzat să dea bani unei societăți ce venise în numele Partidului. Îmi aduc aminte de pilda că a refuzat să subvenționeze societatea non sufghetată a „Sovzonfilmului” care avea în acel timp importanța rol de a contracara puterea ofensivă americană care invadează prin filme aproape exclusiv prota românească și care avea scopul de a introduce filmele sovietice. În schimb când, chiar eu i-am cerut un credit important pentru institutia reacționară a Fundației „Regele Mihai I” când mi-am prezentat la Zilber împreună cu Octavian Neamtu, Directorul general al Fundației, Zilber a acordat

Harry Brauner

fără nici o dificultate acest lucru.

Patrazzaru, unel înclina unaiea sa ajungi Prim
Ministru. In aceasta privinta s-au purtat multe discutii
la el acasa, despre care au cunoscut in afara de
nume si Belu Zilber, si Elena Constante si Elena Patrazzaru.
Pentru realizarea acestui scop conta pe sprijinul partide-
lor istorice, a caror pozitie subzista urma sa fie intarita
prin Patrazzaru, pe ajutorul anglo americanilor si a
monarhiei. Notele de protest anglo americane au fost
primite cu o ne satisfactie de Patrazzaru, de Belu Zilber,
de Elena Constante, de nume, de Elena Patrazzaru, Patrazza-
ru si Zilber sustinand ca aceste note au avut efectul
de a intimida conducerea Partidului Comunist il vor
determina sa trateze cu anglo americanii si ca in acel
caz, fiind nevoit sa cedeze va apunga Prim Ministeru, in
urma faptului ca va fi histuit atat de anglo americani,
cat si de national taranisti, cu care tratau direct in
intalnirile conspirative avute cu reprezentantii nuntomului.
de Externe ocupat de faranisti (Popovici si Morosanu Buzatu)
si avand deasemenea nignanta ca regeli ii este sustina-
tor.

tor. Urmasind temerara sabotarea consolidarii regimului de
democratic populară, Patrascanu împiedecă ocuparea
departamentelor mai cunoscute de către comunisti,
sfatuind pe ~~Rege~~ ^{peste numirea comunisti} să împiedecă amănând semnarea
decretelor cerute de Partidul ~~la~~ ^{Ministere} Economice, Naționale,
la Externe, la Apararea Națională. După acest lucru
fiic și Elena Constante și Elena Patrascanu. Intero consoare
care a ambilor la Palatul în iarna anului 1947, la care
au luat parte Elena Patrascanu și Elena Constante, Patrascanu
nemulțumit că tor. Bodroag fusese numit la Apararea
Națională povestea totuși cum eu legătură cu aceste
numiri pe care Partidul le credea cu încredere, regele
l-a comitat și cum el i-a dat sfatul să amâne cât
mai mult cu putința rezolvarea acestor decrete, lucru
la care regele i-a răspuns că și Elania i-a dat același
sfat.

Kornblauer.

În același ordine de idei de a împiedeca acțiunea de democratizare când s-a pus de către Partid unitar și judecarea criminalilor de război; în momentul în care la expirarea acestei legi, trebuind, deoarece în timpul presărit de lege nu puterăm fi arestați și judecați toți criminalii, ca printru decret regal să se prelungască această lege, Patrascanu deasemenea l-a sfătuit pe rege să cante să tergiverseze cât mai mult semnarea acestei legi.

Demascarea lui Titel Petrescu la mulțime foarte tare pe Patrascanu, și întind ca situația și înticaga lui acțiune prin ofensiva puterilor a Partidului se naștie Patrascanu mintinea că de fapt scuturarea prezentată de către regimul Ioncu este o manevră a Partidului comunist ca fiind de fapt o ușișică și opunând că acum, după ce lui din creatorii lui 23 au fost sunt tulburate, îi vine și lui războiul.

Dându-și seama de faptul că o parte din unitățile lui au fost demasate, după sechela l. C. în care s-a pus problema atribuției lui Ioncu manipulator în discursurile din Ardealul de Nord, Patrascanu intră în completă derută. La cererea Partidului de a se face autocritică, Elena Patrascanu îl sfătuiește să se conformeze, ca o dispoziție voluntară ce are loc în casa lui Patrascanu, Belu Fodor și Lena Constante însă susțin că nu trebuie să cedeze, lucru pe care de altfel Patrascanu l-a făcut. Atunci, cuprins de furcă își pune problema fugii din țară drept singura posibilitate de a se de a fi arestat. Despre această posibilitate de a se salva prin fugă s-a discutat mult, cu Lena Constante, cu Elena Patrascanu, cu Belu Fodor, cu mine, cauzând o formulă care i-ar înlesni despărțirea lui Patrascanu din țară.

Între timp, se pune problema conferinței internaționale a juriștilor la Bruxelles. Patrascanu caută cu mine elixir să participe la această conferință, fără ca să-mi convingă

Kampmann

nica motinile real. Pe când ne aflam cu Elena Patrascanu și Lena Constante la manșala, Patrascanu vine foarte alarmat cu un avion special sustinând că acel avion era defectuos și i s-a dat unume un avion surmărat în scopul de a se fi provocat un accident pentru a fi suprimat. Aceasta este starea de spirit în care a plecat la Bruxelles, Patrascanu și cu toate acestea după Bruxelles el își continuă călătoria întârziind la Paris. Înainte de plecare, pe când eram la mare, Lena Constante, care era urma să plece împreună cu Patrascanu la Praga, însă destăinuie că se va întâlni acolo cu agentul „I.S.”ului, Nicol Gross fără însă a-mi mărturisii scopul advocat al acestei întâlniri. I-am atras atenția că nu cred că este prudent să se vadă cu el la care mi-a rămas că nu are nici o importanță, căci nu are cine afla. Întregul voiaj însă al Lenii Constante i-a fost exclusiv de Patrascanu, care se ocupă de scoaterea pașaportului lui Lena Constante și care îi dă Lenii Constante banii necesari voiajului. Deși, după întoarcere, reproducându-mi conversația între ea și Nicol Gross, Lena Constante nici de date aceste nu mi-a destăinuit obiectul întâlnirii, am înțeles că acest drum fusese făcut cu vederea organizării fugii căci între cele pe care mi le-a spus Lena Constante, mi-a mărturisit că pe deoparte Patrascanu a asigurat-o că în cazul când va fugi o va lua și pe dănaș, iar pe de altă parte că Nicol Gross i-a propus să plece cu el la Londra. Pentru mine însă problema a devenit linșpede în luna Noembrie, când la ve-o dona luni după întoarcerea lui Patrascanu, în 1947, sunt înstat la masă de către soarele lașor care îmi spune că va mai fi și un prieten pe care fine să mi-l prezinte și care dorește să mă cunoască. Venind la

Harry Braunor

Josette Lazar acasă, într-o stradă în patile grădini/leoni;
 aia gant acolo pe tatăl utreg al acestora, pe unchiul ei
 Lic Bratozianu, pe sora ei utregă Eghy Eliade Rădulescu
 cu lofoșnicul ei și cu ~~un~~ englez tânăr, blond care
 vorbea foarte bine limba franceză, care venise cu o ma-
 șină "Jeep" și care luera la legatia Marei Britanii.
 Într-o convorbire după masă, acest englez îmi comunica
 că în ceace privește înființarea institutului preedat
 de cercetări folclorice are sarcina să-mi facă un raport
 că nu se mai pune această problemă din pricina faptu-
 lui că autoritățile românești împiedică categoric
 acordarea de niște particularități englezi și că prin
 urmare nu poate fi vorba de înființarea a noi insti-
 tute când nici cele dinainte vreme ca British Council
 nu a mai căpătat autoritatea de a funcționa. Îmi
 spune însă că a primit sarcina să-mi pună în
 vedere ca în cazul în care mi se va cere, sau vorie
 avea posibilitatea să facilitez prin toate mijloacele
 cari îmi stau la îndemână plecarea lui Patrascanu
 din țară. Cântând pe departe să-mi dau seama în
 ce fel s-a ajuns la hotărârea de a primi această
 sarcină i-am comunicat Stenei Patrascanu și lui
 Patrascanu că sunt surprins de faptul că Josette
 Lazar invitându-mă nu a prezentat unui englez
 care am avut impresia că e spion, crezând că spunându-
 le acest lucru voi afla mai mult dela Patrascanu,
 care socotea că de vreme ce am primit această sarcină
 în calitate de agent al spionajului britanic eu
 legătură cu ajutorul pe care trebuie să-l acord lui,
 îmi va spune sau va înșta asupra convorbirii
 avute, pe care însă în nici un caz nu i-ar fi reprobat o
 deoarece nu pusesem dispoziții în acest sens. La foarte
 puțină vreme după această vizită, am aflat că Josette
 Kany Braun

Lazar, fără a arăta pe nimeni a fugit din țară, după rezoluția P.M.R. în legătură cu Patrașcanu, acesta cauta să-și organizeze fuga. Între o zi primise de la Lena Constanțe un telefon în care căni comunică să nu se dăruie deoarece Edith Marcovici, prietena sa și a Patrașcanu, deasemeni dușmană a Partidului Comunist, dorește să-și ia rămas bun de la țară. Relațiile dintre mine și Edith Marcovici nu justificau între mine și nici între ea și Lena Constanțe, faptul de a ține să ne vadă înainte de a pleca cu strămutare. La Lena Constanțe, Edith Marcovici îmi dădă buletine de la comunitatea completă, pe un nume de bărbat și femeie, soț și soție spunându-mi că aceste buletine, la cererea lui Patrașcanu vor trebui transformate prin schimbarea fotografiilor dându-mi indicații ca în cazul în care Patrașcanu nu se va adresa să iau contact cu avocatul Graier, din calea Monlor 180, al cărei nume îl vorii găsi în cartea de telefoani și căni să mă adresez întrebând de domnul Pily; iar acesta va face așa încât buletinele să fie falsificate cu fotografiile necesare. În același timp căni comunică că, în scopul fugii lui Patrașcanu căni va trimite mașina ei, care necesită o mică reparație și pe care să o treacă pe numele Birinei de Folcor, al cărei director era. Adresa și mașina lui Edith Marcovici mi-a fost abuzată în strada Dionisie Lupu 10, unde urma să fie reînviată și să fie pusă la punct. În preapina arestării lui Patrașcanu, acesta are o convorbire cu brand Troșian la mine acasă, în strada Dionisie Lupu, cerându-l lui Troșian să-și organizeze fuga. Din câte am putut, mașina urma să fie condusă de Troșian iar fuga urma să fie făcută pe la frontiera către Ungaria. Deși personal căni era fidele să pun

Harry Braun

marșă pe nenumărate instituții pe care o conduceam, și
sunt convins că dacă acest lucru mi-ar fi fost cerut
de Patrascanu ar fi refuzat, fiindă seama că nu se
punea problema ca și eu să fug, am acceptat însă
acest lucru deoarece prinuisem dispozițiile prin
agentul serviciului de spionaj britanic, pe care îl cunoș-
team la Josette Lazar.

În aceiași vreme Lena Constanta a adus la mine
acasă, cerându-mi să ascund niște acte sau documente
a lui Patrascanu privitoare la 23 august precum și
niște valute străine pe care ea le-a ascuns în
biroul birinei de folclor unde locuiau în niște
funde de lemn de stejar cari căpătauau zidul dela
fereastră. Patrascanu păstra acele documente pentru a
se feri de ele în străinătate în cazul în care ar fi
fugit unde scriind o carte privitoare la evenimentele
din România și la persoana lui și care ar fi prezentat
lucrurile într-o lumina necorespunzătoare intereselor
său. Între altele printre hârtii se afla și o fotografie
în care apare tov. Krimsky încorporat în cei cari semna-
rau actul dela 23 august adică Maria Brătianu, Tit
Petrescu și Patrascanu.

La câțiva zile după ce mi-a fost trimisă marșă,
pe care a văzut-o Patrascanu și Brand Trossian, am început
arestarea lui Patrascanu, a Elnei Patrascanu și Lenei
Constanta pe de o parte, a lui Brand Trossian care
eucreașă să fugă a fost prins la frontiera maghiară.

Românii singuri în libertate, caprele de
proca, mi-a propus să mă străduiesc să lucrez în ara
fel încât să nu dau de bănuț despre întreaga mea
activitate, și eucre, ca răspundându-mă complet de
britanici în serviciul de spionaj al cărora lucrăsem
să-mi țină viața. Am început să depun o activitate
febrilă, am pus în practică directivele Partidului,
am atacat prin presă și prin conferințe la Radio
imperialismul robilor în legătură cu folclorul
Harry Browner

despre războiul din China și despre născarea din India,
 au participat la conferința partizanelor păcii din
 R. P. R., în fine au desfășurat o activitate multilaterală
 ce nu era pe placul imperialiștilor și mai cu seamă
 a englezilor. Cum eu, prin aceste acțiuni credeam că
 vor ~~termina~~ obsta pentru totdeauna cu forța mea
 activitate de agent al serviciului de spionaj, cum
 nu am dat curs la o scrisoare pe care Lee Miller mi-a
 trimis-o cândva aici de la Londra să-i răspund urgent
 făcând o crândă aici de la Londra să-i răspund urgent
 dacă sunt totuși în legătură cu o prietenă pe care
 mi-o trimitea în țară și care bineînțeles venea
 pentru spionaj, în luna Octombrie 1949 se prezintă
 la mine Maria Tănase care începea să-mi spună că
 englezii sunt foarte interesați de mine pentru că fals-
 fic folclorul, că mă vor ataca la postul de radio
 Londra și dacă mi au făcut-o până atunci este
 pentru că au un dosar bun despre mine. Am înțeles
 dintr-o dată că acesta este un ordin observator camuflat
 și în acest caz vine o amenințare, căci Maria Tănase
 mi-a atras atenția că deține această informație din
 partea unei persoane extrem de importantă. Știu că
 eu cei cari începeam să vorbim nu-i interesea felul
 în care începeam activitatea folclorică, ci făcând seama
 că Patrascanu e arestat și că eu îndepărtasem în
 preajma lui anumite surse și că le primisem
 din partea serviciului britanic de spionaj, acesta se
 referea de atribuirea de independență pe care o
 luasem, temându-se că va continua voia din urmă
 aceste lucruri. Aceasta am înțeles eu din cele ce mi-a
 transmis Maria Tănase.

În acest ordine de idei, tot la sfârșitul
 anului 1949, într-o convorbire pe care am avut-o cu
 Luca Constante după ce fusese eliberată din prima
 arestare, fără a-i fi mărturisit că am fost agentul
 spionajului britanic i-am spus că de la arestarea
 lui Patrascanu mi-am schimbat atitudinea alături

Henry Brauner

de tare eucat prin felul în care lui Desfator activitatea în cazul în care nu ar avea neobstacul la mână englezii va fi vai de capul meu. Lena Constante nu a argumentat că nu trebuie să-ai uici o gripe care mă va salva ea.

În timpul cât a fost arestată Lena Constante, aceasta îmi trimete prin poșta, la prietena noastră comună Dorica Bălan, în bulevar. Elisabeta 91, o scrisoare în care îmi comunica că se bucură de un regim foarte bun, că are cântec și că ascultă Radio și că și-i confirmă prietenia scrisorii prin mica publicitate în aceeași vreme tot-i comunica și mamei ei. Am predat mamei lui Lena Constante scrisoarea și am înțeles că prin această comunicare mă presune că nu a declarat nimic ogonela de ancheta prevenindu-mă deci asupra felului în care tu mă-ai comportat în cazul în care ar fi fost arestat. Negativ! prudent mijlocul pe care mi-e melica pentru a comunica cu dăna și fiindu-mi seama că ascultă emisiunile la Radio așa judecat că, alegând un subiect care ar fi sugerat o anumită situație entu o confirmare. Radio va înțelege că aceasta este de fapt o confirmare. Am vorbit despre folclorul din comuna dinu, comuna în care fusesem în cercetare melodie populare în anul 1946 împreună cu Lena și după care imediat la redacție ne făcuseră acele comunicări lui Patrascanu, când era la Paris, pentru a înțelege mai bine au găsit chiar o înregistrare a unei melodii ce mi-o cântase o femeie cu numele de Lena Prida, din aceea regiune și cum acest nume de Lena este aproape inexistent la țară, am hotărât că acest nume îi va fi și mai revelator. Tot în vremea în care Lena Constante era arestată am primit un telefon entu o după amiază în care o voce de femeie mi-a fost spusă din partea lui Lena "după care a întrerupt. Am înțeles că Lena, prin acest telefon dăna să se convingă dacă nu sunt arestată și de o parte și pe de altă parte de asemenea să mă liniștesc căci, în cazul în care ar fi fost arestată și înțeles că ar fi fost pusă în situația de a nu fi putut comunica cu mine.

Karry Brown

După ce, în luna septembrie a anului 1948, Elena Constante a fost eliberată din prima arestare, mi-a marturisit înglobezând pe care li-a utilizat pentru a comunica cu mine mi-a dat indicații de felul în care să mă comport în cazul unei arestări și anume să-l fac pe național arătau că n'au avut nici o legătură în Patriarcaru și că au fost numai prieteni cu Elena Patriarcaru, că în fata mea nu se deșteptau nici un fel de probleme politice iar în cazul în care vor fi constrânși să declare că au să retracteze fide în urzul anchetei fie la proces, în acestor ordine de idei, înainte de a fi fost arestat Belu Zilber înii da duse indicații ca în cazul în care vor fi arestat mijlocul mijloc de a scăpa este să neg absolut tot chiar atunci când vor fi pus în fata unor dovezi.

Elena Constante mi-a mai dat indicații și mi vorbesc despre ceea ce știu numai dela ea că ea nu va marturisi că nu a comunicat și anume despre faptul că a întreținut legături comunicând cu Nicol Gross, despre relațiile între național țărăniști și Patriarcaru mijlocite prin dăruș, despre faptul că i-a procurat, printre doctorii Valentin Goldenberg, otravă lui Patriarcaru, care intenționa să-l învici înii în cazul în care mi i-ar fi reușit fuga, despre întreținerea între americani Robert și Madison și Patriarcaru, despre asasinarea banilor și documentelor lui Patriarcaru la mine.

Existând din încheierea Elena Constante mi-a mai comunicat că a avut puținel și comușee în timpul arestării în Belu Zilber, că acesta i-a spus că e interogată în legătură cu americanii Robert și Madison dar că nu a marturisit nimic.

În timpul în care Elena Constante fusese arestată eu am avut legături intime cu o prietenă pe care o vedeam în permanență. Existând din încheierea Elena Constante mi-a cerut răscoală să mișc orice legături cu această femeie deoarece ea a vorbit în așa fel despre raporturile ce există între mine și ea în timpul arestării, iar în cazul a dat a răscole că dăruș nedespartă, iar în cazul în care nu vor proceda așa încât cele spuse de ea să nu pară verosimile, ar putea da de bănuț autorității că nu a spus adevărul. De asemenea mi-a marturisit că

Kampffmeyer

nu a făcut nici o declarație la anchetă și că din pricina
aceasta a și fost eliberată; doar că a spus că a trăit cu
Patrișcanu.

Decum a ieșit din închisoare, Lena Constante a căutat
în permanență o modalitate de a comunica cu Patrișcanu.
În acest scop a luat legătură cu penșier de serviciu a
Patrișcanu care era în contact cu mama Elenei
Patrișcanu, doamna Schwamen. Aflând prin ea că
doamna Schwamen a primit autorizația de a vedea pe
fica ei la Snagov, Lena Constante se duce la această
doamnă trimițându-i o scrisoare de poștă și i spui-
mându-i să comunice lui Patrișcanu că nu a decla-
rat absolut nimic din ceea ce știa în timpul arestării.
Nu știu ca Patrișcanu să-i fi comunicat ceva prin dna
Schwamen. ~~Doamna~~ comunicare de la Patrișcanu, Lena Constante
nu a mărturisit că a avut-o printre 10 scrisori pe
care un prieten de-al Patrișcanu a primit-o de la
acosta, în care știnea că spera în curând să fie liber
dar că înainte de aceasta are de făcut o muncă foarte
greă. După altă comunicare între Patrișcanu și Lena
Constante sau altcineva în această vreme în am amândoi
trînță.

În legătură cu Nicol Gross am omis să spun că în
anul 1947, înainte de plecarea la Bruxelles, Lena Constante
nu a spus că a aflat că Nicol Gross vorbește la emisiunile
românești ale postului de Radio Londra în fiecare seară,
că mijloacele pe care le tratează sunt în legătură cu deose-
birile tehnice. Această informație cred că o detinea de la
Lazar Lazăr (Kergovici), fostul funcționar și om de cămă-
ră al lui Gross, cu care Lena Constante se întâlnea din când
când. După faptul că Nicol Gross vorbea la Radio Londra
Lena Constante și omisi să spună și lui Patrișcanu.

Întorcându-se, după vizita pe care Patrișcanu a făcut-o
la Budapesta împreună cu delegația guvernamentală la Budapesta,
într-o zi, venind la mine pe cămin eram bolnav și cămi mi-a
adus o sticlă de alcool uigurex cadru, de pată fiind Elena Patreș-
canu și Lena Constante, Patrișcanu a povestit ce a auzit
la răzut
Kampmann.

Hand le
mine
Bm

Hand le mine
Bm

cu Ray K. pe care l-a cunoscut și învățat despre el quinea că e cea mai reprezentativă figură Miștii comunisto maghiari, că prin politica pe care o duce Partidul Comunist maghiar, spre deosebire de noi a reușit în mare măsură să se riște de URSS, dând exemplu că la negocierile la care a participat nu a luat parte decât numai: extrem de puținii sovietici, ambasadorul și nu general, iar că pe străzi în Ungaria, nu a răzbit de loc uniformele sovietice. Atunci, despre caracterul întâlnirii cu Ray K. mi-a povestit.

Dupa înființarea Cominformului și primul congres al acestuia Patrascanu era nemulțumit și îngrijorat și quinea că de fapt acesta este o formă camuflată a Cominternului de altă dată, formă sub care Uniunea Sovieticălor duce o politică de intimidare a celorlalte partide comuniste din alte țări pentru a le obliga să acționeze sub directivele sale săpându-le independența și quinea că în acest sens au fost chemați la ordine la acea conferință conducători ai altor partide pentru care și Thorez, că aceste acțiuni a Cominformului este de fapt o acțiune prin care se răpesc celelalte partide pentru a le forța de a lucra cu țările capitaliste.

În vremea în care Partidul a pornit acțiunea de democratizare a societății de Radio, Patrascanu a căutat să impună acest lucru, intervenind, profitând de calitatea lui, pentru unele persoane epurabile. Sui nauminte de faptul că la chemat chiar telefonul la Minister pe Matei Socor, spre a-i pune în vedere să nu spună pe Comae un se pare, și alții al caror nume nu mi-l mai amintesc. În acea vreme și eu, era la spitalul lui 1945 sau începutul lui 1946 fiind funcționar la Radio, l-am informat pe Popoviciu de felul în care derulează acțiunea de democratizare și de epurare acolo, Popoviciu fiind în acea vreme Secretar General la Externe.

În ceea ce privește, de asemenea în legătura cu activitatea pe care am avut-o în legătura cu activitatea de trionaf în Anglia britanicilor, cum căutat să introduc în țară pe compozitorul englez Francis Chagrin, de origine română, născut Paucker, cu care nu eram înaintea în legătură, căci îl cunoșteam cu amănunțime și nu corespundeam niciodată cu el. Acesta intra în țară pentru a lua legătura cu compozitorii din Anglia. Desigur că în vremea războiului fusese directorul muzical al emisiunilor politice al Postului de Radio Londra, lucru pe

Kenny Dummer

care mi-l comunicase, nu am adevrat fr. Mihail, secretarul
Comitetului de Artă și Cultură a sectiei de Propagandă și Agitație,
arătaindu-mi scrisoarea, fără însă a-mi comunica calitatea pe
care acesta o amorsea în vremea războiului și cerându-mi, în plus,
introducerea lui diagrin în țară, lucru care însă n'a fost
aprobabil. Acest lucru s'a întâmplat în anul 1947.

În acțiunea de a crea atmosferă ostilă Uniunii Sovietice,
Belu Zilber a întreprins, după 23 Iugust, un plan sistematic
de a calomnia și a răstălmăci realitatea din Uniune.
Acest lucru îl făcea cu permanentă ostindăciune, avea purtător
și vorbească cu cineva, îl făcea mai cu seamă față de
tinerii cari intraseră în Partid și cari veneau și la el
cântându-i-i influențate. De nenumărate ori am fost de
față la aceste manifestări a lui Zilber despre care Patrișcanu
avea cunoștință.

Despre felul în care a fost primit de reacționari dis-
cursul dela el, am scris în știri că acestia l-au
aplaudat călându-l iar după aceea Patrișcanu, cu Elena
Patrișcanu, cu Elena Constante, cu sora lui de căsătorie și
cu nune, au stat câteva zile la Știna de vale, în casa
ce aparținea episcopatului greco-catolic din Orșita, fiind
parte bine primită în calitate de oaspeti ai episcopului
reacționar național-fașist Suciu, care fusese de față
la discursul susținut.

Cu toate că Patrișcanu se plângea de faptul că
Partidul nu l-a sprijinit material, este în alegeți, el
avea în permanentă la el intrio nime din birou moros
de aur. Știu că la un moment dat Heard Trosian i-a
procurat bani în această formă, nu știu însă anume
de ce numă este vorba și nici nu știu câți bani
avea la dispoziție Patrișcanu sau cine alternera
l-a subvenționat.

După arestarea lui Belu Zilber a venit la mine o
doamnă, al cărei nume nu-l cunosc, sora lui Coca Morosini
și căminată a lui Paul Morosini, de care se ținea ea a.

Henry Braun.

forț condamnă în Uniunea Sovietelor. Aceasta domnă la nești
cu filoz și venind la mine mi-a cerut să-l omor pe Pătrăș-
canu de arestarea lui filoz, lucru pe care l-am făcut imediat.
Știu că Pătrășcanu fusese în legături de prietenie cu Paul
Moscovici încă de la plecarea acestuia în Uniune și că o vedea pe
soția lui în ultima vreme, căci chiar eu am întâlnit-o la
el acasă.

Aceasta înși este declarația pe care o susțin și
o remuez

Harry Braun

25.XII.1952

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 în
Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORAH, cu ultimul domiciliul în Calea Victoriei Nr. 168 București.

29 Decembrie 1952, București

Interog. a început la ora 7

" s'a terminat " " 11,45

Intrebare:

Când ai fost dta arestat?

Răspuns:

Am fost arestat la 27 Ianuarie 1950.

Intrebare:

Ai săvârșit dta acte criminale împotriva Partidului și a Securității Statului Român.

Răspuns:

Da, am comis acte grave de spionaj și trădare împotriva Statului și poporului român.

Intrebare:

Care au fost întrebările și sfaturile organelor de cercetări, pe lângă dta în tot acest timp de când ești arestat.

Răspuns:

În tot timpul de când am fost arestat organele de cercetări au stăruit în mod deosebit pentru a-mi arăta sincer, deschis și fără ocol activitatea mea.

Intrebare:

Si față de această stăruință, cum a fost atitudinea dta?

Răspuns:

În tot timpul nu am făcut altceva decât am odată să induc în eroare organele de cercetări și să câștig timp crezând că astfel prin trecerea timpului organele Securității nu vor mai avea posibilitatea să demaște public activitatea noastră, din grupul lui PATRASCANU.

./.

ss/HARY BRAUNER

Intrebare:

Față de această declarație a datale ce atitudine înțelegi să adopți de aici înainte?

Răspuns:

Intrucât organele de cercetări au avut față de mine o atitudine mai mult decât umană, cu toate că am fost prins cu minciuna în nenumărate rânduri, cu toate că eu însumi am simțit că organele de arhetă știu că eu mint și deci erau în măsură și în drept a lua față de mine măsuri în consecință și totuși nu au făcut-o. Această tactică am utilizat-o cu scopul de a provoca, pentru ca organele Securității să ia împotriva mea măsuri represive ca astfel eu într'un moment favorabil mie să pot să spun că am fost constrâns a face declarații și în modul acesta activitatea mea de spionaj și trădare de țară să pară că este treală și deci să cadă.

Intrucât mi-au fost demascate aceste planuri, aștept, sunt gata să răspund într'adevăr sincer și fără ocol arătându-mi întreaga activitate a mea criminală împotriva Securității Statului.

Intrebare:

Față de această declarație a datale, arată când și în ce împrejurări ai fost recrutat ca spion și de către ce serviciu de spionaj.

Răspuns:

În luna Ianuarie 1938, aflându-mă la Londra cu o echipă de dansatori pe care o prezentam la festivalul organizat de Soc. engleză de folclor, folclorista engleză BERYL DE ZOETTE, pe care o cunoscusem în cadrul acestei societăți și care auxise de mine dela folcloristul englez PHILIP THORNTON, care fusese în deseori înainte în țară, mi-a făcut propunerea să lucrez pentru Serviciul britanic de spionaj cu sarcina specială, ca profitând de calitatea mea de folclorist să facilitez deplasarea în țară a folcloriștilor englezi cari, venind în România să poată lua informații și să aibă posibilitatea de a fi conduși. Am acceptat acest lucru. BERYL DE ZOETTE la una din întâlniri a venit însoțită de un alt englez, anume WAGNER, care nu era folclorist și care mi-a spus că a vizitat și el țara românească, că a luat o seamă de fotografii și a lucrat cu un aparat cinematografic de mână, el fiind de față și participând deasemenea la acea ultimă discuție în care eu mi-am dat asentimentul de a lucra în serviciul de spionaj

britanic.

Intrebare:

Arată dta instrucțiunile primite din partea serviciului de spionaj imediat după ce ai fost recrutat.

Răspuns:

BERYL DE ZOETTE mi-a spus la plecarea mea din Londra, că va trimite pe cineva în țară care urmează să facă un voiaj cu care prilej să culeagă informații și să fotografieze, iar în cazul când va fi nevoie să intervin pentru a căpăta prin Min. Propagandei autorizația de a fotografia.

Intrebare:

Arată dta activitatea de spionaj dusă în țară după însoțirea dela Londra?

Răspuns:

După întoarcerea mea dela Londra, în luna Iunie 1938, s'a prezentat la mine LEE MILLER, însoțită de pictorul englez ROLAND PENROSE cu recomandăția lui BERYL DE ZOETTE de ai însoți într'o călătorie care urma s'o facă în țară.

LEE MILLER împreună cu PENROSE, au venit cu mașină proprie în țară, ambii având aparate fotografice. Împreună cu ei am făcut un voiaj în regiunile: București-Gorj pe Valea Oltului, Sibiu-Moldova-Cernăuți și înapoi. După acest voiaj PENROSE a fost chemat de urgență la Londra, iar LEE MILLER a rămas în România continuând mai departe alte voiajuri. În primul voiaj cu PENROSE am mai vizitat și regiunea Turtucaia-Silistra-Balci, oprindu-ne la Silistra și la Oltenița. Cu LEE MILLER am vizitat încă o dată Cernăuți, întorcându-ne din Bucovina la Sighet-Marmației, iar de acolo Mediaș Munții Apuseni.

În primul pasaj, jumătate de drum am fost însoțită de către prof. CONSTANTIN BRADOIU. Iar în voiajul pe care l-am făcut cu LEE MILLER în Bucovina - Sighetul Marmației am fost însoțită de LENA CONSTANTE.

În timpul acestui voiaj, atât PENROSE cât și LEE MILLER au făcut numeroase fotografii:

-Au fotografiat regiunea petroliferă a Ploieștilui, împreună cu instalațiile de rafinării, notându-și și eu dându-le indicațiile necesare pentru identificarea fotografiilor.

-Au fotografiat șoselele și drumurile pe care în aceiași vreme le însemnau și pe o hartă pe cari și-o procuraseră din București. Deasemeni își notau starea drumurilor.

-Au fotografiat instalațiile portuare dela Silis-
s./, ss/HARY BRAUNER

tra-Oltenița-Giurgiu, precum și Constanța cu o parte din litoralul Mării, portul și docurile.

-Au fotografiat ori de câte ori întâlneau trupe rămânești în deplasare, grupuri de concentrați în dreptul cazărmicilor și convoae de cai rechiziționați pentru armată.

-Prin mine s'au interesat de starea de spirit a populației în legătură cu concentrările și problema războiului.

-Am luat informații cu privire la problema Cadri-laterului, a colonizării cu macedoneni, având în acest scop discuții cu directorul și secretarul Prefecturii din Silistra, care nea însoțit în mai multe sate.

-În regiunile de munte s'au deplasat încercând drumurile secundare și carosabilitatea lor pentru mașini.

Pretextul acestei vizite a fost un voiaj turistic cu scopul de a cunoaște și înregistra obiceiurile populare și a fotografia costume naționale și colțuri pitorești din țară.

LEE MILLER și ROLAND PENROSE în misiunea lor de a culege informații în voiajul pe care l'au făcut, s'au servit de mine, dar fiind faptul că eu fiind folclorist justificam pe deplin în fața autorităților motivul sub care ei voiajau, ne dând de bănuiră că ei fac spionsaj.

LEE MILLER a stat în țară timp de 3 luni, plecând în urma unui ordin din partea Legăției Americane, ea având și pașaport american, pe lângă pașaportul egiptean. Pașaportul îl căpătase prin căsătorie cu ELONI BEY cetățean egiptean.

În misiunea de spionaj pe care LEE MILLER și ROLAND PENROSE au avut în România în vremea aceea, au fost ajutați în permanență de către mine, cu tot ce au avut nevoie, pentru îndeplinirea misiunii lor.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu, cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetat:

ss/HARRY BRAUNER

Anchetator:

Lt. Maj. de Securitate

T. Staicu

Proces-Verbal de interogator

Arestat Harry Brauner, născut la 24. Feb 1901 în Nickla
Mauritz, fiul lui Herman și Leokadia, cu ultimul
 domiciliul în Calca Victoriei nr 168 / Zucurești (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

29 Decembrie 1952
 Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și min.
 „ s'a terminat la „ 11 și 45 ”

Intrebare: Cînd ai fost chemat
 arestat:

Răspuns: Am fost arestat la 27
 Iunie an 1950.

Intrebare: Ai săvârșit o/a acte criminale
 împotriva Partidului și a Securității Statului
 Român:

Răspuns: Da, am comis acte grave de
 spionaj și trădare împotriva Statului și a
 poporului Român.

Intrebare: Care au fost întrebările și
 răspunsurile organelor de cercetări, pe lângă o/a
 în tot acest timp de cînd ești arestat

Răspuns: În tot timpul de cînd am
 fost arestat organele de cercetări au stîmuit în
 mod durabil pentru omi viața și sănătatea, desigur
 și fără ocol activitatea mea.

Intrebare: Li fați de această stîmuită

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: Cum a fost atitudinea d-tale:

Răspuns: În tot timpul nu am făcut altmăd decât am căutat să induc în eroare organele de cercetări și să câștig timp, eușdând că astfel prin trecerea timpului organele sicientatilor nu vor mai avea posibilitatea să demonstreze faptele activitatii noastre, din grupul lui 'Cătrănsu'.

Intrebare: Fata de aceasta declaratie a d-tale ce atitudine iutilegi să adopti de aici înainte?

Răspuns: Intreucât organele de cercetări au avut fata de mine o atitudine mai mult decât inumană, eu teate că am fost prins cu minciuna în nemănumate rânduri, eu teate că eu însami am simtit că organele de anchetă stiu că eu mint și deci erau în mămăuă și în dușt a lui fata de mine mămăuă în conștientă și toturi nu am făcut. Aceasta tactică am iutilizat eu scopul de a provoca pentru ca organele sicientatilor să ia înprohiza mea mămăuă reprisive ca astfel eu iutir un moment favorabil mie să pot să spun că am fost constrins a face declaratii și în modul acesta activitatea mea de spionaj și trăsare de țară să pară că este inaltă și deci să cadă.

Intreucât mi-au fost demarate aceste plămuri, arșit, sunt gata să răspund încheișor riner și fără cel arătându-mi iutroga activitate a mea criminală iutroativa sicientatilor statului.

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: ²Intubare: Tata de acorda declaratii a d-tale arata cand si in ce imprejurari ai fost recantat de spionaj si de catre ce veciniu de spionaj:

Răspuns: În luna Ianuarie 1938, aflându-mă la handra cu o selușă de dăruitori pe care o prezentam la festivalul organizat de Soc. engleză de folclor, folclorista engleză Beryl de Laette, pe care o cunoscusem în cadrul acestui societate și care avize de mine dela folclorismul englez Philip Thoburn, care fusse în dăruiri înainte în țară, mi-a făcut propunerea să lucrez pentru serviciul britanic de spionaj cu rațiunea specifică ca, profitând de calitatea mea de folclorist să facilitez diplomașica în țară a folcloristilor englezi cari, venind în România să prestea lua informații și să aibă posibilitatea de a fi conduși. Am acceptat acest lucru. Beryl de Laette la mia din întâlni a venit în otita de un alt englez, anume, Wagner care era folclorist și care mia spus că a vizitat și el țara românească, că a luat o namă de fotografie și a lucrat cu un aparat cinematografe de mână, el fiind de fata și participand din-șumma la acea ultima' discutii în care eu mi-am dat asentimentul de a' lucra în serviciul de spionaj britanic.

Intubare: Arata d-ta instructiunile primite din partea serviciului de spionaj imediat dupa ce ai fost recrutat.

Răspuns: Beryl de Laette mi-a spus la plecarea mea din handra, ca va trimite pe cineva în țară care umușcă să facă un voiaj de-aceu cu puly să culegă informații și să fotografieze.

Urmare: iar în cazul când va fi nevoie să întorc
pentru a capota prime clip. Treptegând autorizația
de a fotografia.

Introdu: Nota alta activitatea de scris
dusă în țară după înțelegerea dela Ronda.

Răspuns: După întoarcerea mea dela
Ronda, în luna Iunie 1988, s-a prezentat la
mine pe clipă, însoțită de prietorul englez
Roland Penrose cu recomandarea lui Benyl de
Jette de a-i însoți într-o călătorie care urma
a se face în țară.

Deci clipă împreună cu Penrose am
munit de masă proprie în țară, ambi având
aparate fotografice. Împreună cu ei am făcut
un voiaj în regiunile: Bucovina - Gorg pe -
Tala Olteului, Sibiu - Cluj - Cernăuți
și înapoi. După acest voiaj Penrose a fost
chemat de urgență la Ronda, iar pe clipă
a rămas în România continuând mai de
ate alte voiaje. În primul voiaj cu Penrose
am mai vizitat și regiunea Turcia - Sibiu -
Balcic, apăsându-ne la Sibiu și la Olteu.
Cu pe clipă am vizitat încoace Cernăuți -
înțelegându-ne din Bucovina la Sibiu - Cluj,
iar dincolo clipă clipă clipă.

În primul voiaj, însoțită de drum am
fost însoțită de către Prof. Constantin Brăncuș.
Dar în voiajul pe care l-am făcut cu pe clipă
în Bucovina - Sibiu - Cluj am fost însoțită
de Lena Constant.

În timpul acestui voiaj, atât Penrose

Semnătura,

Kary Brauner.

Urmare: călări au cîștîr au făcut numeroase fotografii.

- Au fotografiat regiunea petrolieră a Ploieștilor, înfrumă cu instalațiile de rafinare notîndu-se și cu stăvilele indicative marcate pentru identificare fotografiilor.

- Au fotografiat școlile și drumurile pe care în acțiuni vînuie le înmînau și pe o parte pe care și o procumina alui Bîcînii de drumuri și nota starea drumurilor.

- Au fotografiat instalațiile portuare ale Fîltre - Oltina - Giurgiu, precum și Constana cu o parte din literatura cîtoriportal și stocurile.

- Au fotografiat orîdicăte și instalații tîrpe camioanele în depozite, grupuri de concubinați în depul conferințelor și concubinați de casă închezătorului pentru amînă.

- Au omni și au interesat de starea de pîit a populației în legătura cu concubinații și problema rezolvării.

- Au luat înformații cu privire la problema localității, a colonizării cu concubinații a rînd în acest scop dicul și diușterul și secutorul Inspectorului din Fîltre, care nu a înștit în mai multe note.

- În regiunile de munte și au depozat înșcînd drumurile secundare și carosabilitatea lor pentru marș.

Puterul acestor vizite a fost un voiaș turistic cu scopul de a amînă și înșgistra

Urmare: obiceiurile populare si a topografia costume
nationale si culturi pretentii din tara.

Eu clibbi si Roland Penrose in mijlocul lor
de a culege informatii in vizajul pe care l-au
făcut, sau revin de mine, ~~prezenta mea~~
dat fiind faptul ca eu fiind plebiscit, gis-
tificam pe deplin in fata autoritatilor motivele
care au ei vizajul, mi dad de banit ca ei
fac opinae.

Afland de la mine ca eu clibbi si
afla in tara Bile Hitler mia rugat sa si o
prezint, luam pe care l-am făcut, ducându-le
la eu clibbi la el acasa in sti dinis lape
no 1.

Eu clibbi a stat in tara timp de
2 luni, plecând in urma unei ordine din
partea guvernului American, ia având si pora-
port american, pe lângă pasaportul egiptean.
Pasaportul il capatare prin casatori cu Eloni
Bey citateau egiptean.

In mijlocul de opinae pe care eu
clibbi si Roland Penrose au avut in Romania
in urma aia, au fost agutati in permanenta
de catre mine, eu tot ce au a'ut ⁱⁿ fructus in-
dyluina mijloci lor.

dupa ce am citit prezentul si l de in-
terogatori eu auat cu citant si am constatat
ca toti in toamai eu cele declarate de mine
sunt si numez.

Proclamat

Harry Brauner.

Plutator
si mij i staim

Semnatura,

Harry Brauner.

Proces-Verbal de interogator

Arestat Harry Brauner, născut la 24. Feb. 1908 în
orond Piatra Neamt, fost prof. universitar cu ultimul
demnitatele Colegiu 'Meteoriu' nr 168 Buc. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

30 Dec. 1954
Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și 10 min.
„ s'a terminat la „ 11 și 10 „

Intrebare: Fu I. I. din ziua de 29. XII 1942
ai arătat d-ta felul și împrejurările în care
ai devenit agent în serviciul de spionaj
britanic. Adata d-ta sîmbr organelor de
anchetă activitatea de spionaj dură în
slujba serviciului de spionaj britanic înainte
și după 23 August 1944.

Răspuns: Fu legatînă cu activitatea
mea de spionaj în slujba cîrmii Britanice,
activitate ce a început am la începutul anului
1940, de cînd n'am mai avut nici o legătură,
în anul 1945 în toamnă, Beryl de Lott
mi-a scris, comunicându-mi că intenționează
să vin în România pentru a relua proiectul
care mi fusese pus în practică înainte ră-
zboiului, căci înființarea unui institut de
ceretări de etnografie și folclor. Fusesem pe
cau mi-a oferit o via expresivă dela rîndu

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: de atunci n'am mai primit nici o scrisoare
însă în luna Ianuarie sau la începutul lunii
Februarie 1946, dr. Cliller a venit în țară și te-
lefonând la mine acasă, a vorbit cu mama
mea oferindu-i să-mi comunice să mă duc
de urgență la Alburno Iași. Din telefon n'am
dus la Alburno Iași și mi-a prezentat pe
un coleg de al ei giarist, ca Verinul exilat
de giarist la urșta bogul din Londra, în-
coligul ei, care se numea John Philips, în col-
tate de conspandant de rășină la United Press.
În prima lucră de contact n'a comunicat că vine
din partea lui Beryl de Zoette și că se interesează
de situația politică din România. Atunci se căut
și coligul ei se numea din Budapesta, de unde
păcerea cu o masină pe care au fost nevoiți să
paranona la Sibiu. John Philips mi-a comu-
nicat atunci că a fost testat vreme ditorat
în calitate de reporter și conșier pe lungă' răb.
lucrând la marele cartier al aerului și că
a obținut cele mai mari decorații din partea
lui. Dr. Cliller s'a interesat de activitatea
pe care o duceam în sera prime. Stia că sunt
prieten cu Pătrășcanu și mi-a cerut să-i
cer părerea a întâlnire la care urma să fie
și John Philips. În această discuție Philips
mi-a mai spus că îl interesează atitudinea
partidului comunist din țările eliberate de
R.A.S. că considera de cea mai mare im-
portanță pentru acest țară ca partidele com-
uniste să nu urmeze politica de izolare.

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: de Anglia r' America, ora ca 4 D.S.C. ci
 ca acceptand sa' duca o politica de apropiere
 cu terib caritolile oarelea sunt dispuse sa
 acorde anumite avantaje atat material cat
 si la conferinta r'abii. I. am comunicat lui
Ratonsame dinuata acestora de a lua legatura
cu el' la care Ratonsame mi-a spus din notorii
de prudentia se fierte sa uoala englez r'are
americani. Belu Zibler care a avut dela mine
dupre vorbina acestora mi-a cerut urgent sa
pun in legatura cu el, lucru pe care l'am facut,
ducandu-l cu ei la Zibler acasa, unde a
avut impreuna o conversie. In tu timp, am
raunzito pe doi ellibler de mai multe ori, ca
a avut o namă de tulburare ca i-au fost
inra tulburile de servicii presei americane
lund contact cu regele r' refii protolilor
istorice. Iui hec ellibler' i-au dat informatii
cu privire la ele ce aupeane dela Ratonsam,
in exace finzine situatia politica, odia ca se
urmareste in politica interna de catre partidul
comuni o cat mai stransa apropiere de lumea
lovitica si fume disfiintarea partidelor istorice,
incetarea 'aresinii colaborai' cu noteli capitoliste,
ca din comitetul central d Partidului Comuni,
siupurul care este impelina acatie politiei este
Ratonsame. Dupre alte intaliri a lui Zibler cu
acestia auare amostinta. In ultimul zile hec
ellibler mi-a cerut sa riau activitatea de sprijin
spunandu-mi ca continua sa n pue problema
enerii unui institut de creatori stinifici r'

Semnatura,

HamyBrauner,

Urmare: nu acion' pune cu scopul de a prilegi
spunandul celor care va fi linia din replica
iar intru timp, ca ma va pune in legatura
cu o persoana din Bucuresti careia unuipa sa si
dau toate informatiile ce privesc la anumite
probleme in legatura cu euace afle dela Patrisani
si cu activitatea pe care o due in cadrul orga-
nizatiilor de stampa. Am aratat o intalire
la festivalul Artizilor de Filatelie din Str. Pizcani 110,
unde lucram ca director si unde cand chis
puteam une oriand in lista personala, a
acorda intalire cu mia prezentat pe Georg
Saucher, pe care il cunoastiam mai de multa
timp si ^{sa se fi avut legatura} pretuse. El i-a dat socina sa ma
intalnire cu aceta ondicole ori va fi mease
intra stabilitate ca, pentru a nu da nastere
la barmili, aceta intaliri, in care eu simam
sa i dau diferite informatii sa aiba be
in cel mai strict secret. Cu coliva linie ma
inte am fost chemat de catre dr. Hauptstille,
la ambasada britanica pruti un singur care
mia a comunicat ca dr. Hauptstille doreste
sa ma vada si cae mia garit la pedis
unde eu lucram in acea vreme. dr. Hauptstille
mia a comunicat sa continui activitatea de
a le da informatii si ca ma va pune la
momentul potrivit in legatura cu o persoana.
Dupa plecarea lui de Clujul m-am
intalit regitat cu Georg Saucher pe care il
vedeam in urma unor intaliri a le
faceam telefonice. Nu am erit necesitate

Semnatura,

Willy Brauner.

Urmare: Impresia cu el nu s-a iat iata-
 lile ale acest loc intermediu la Libra
 de Toloz, fise unore la oule pranzului
 dupa plecarea functionarilor, pe nara
 cand disorementu nu era nimeni. Guy
 Raucher nu a avut sa-i dau cile mai dela-
 elate amănute cu privire la o serie de probleme.
 In euace pruriti ale ei le au gauru din Con-
 vortibil ei oman loc la Ratioraum i au re-
 presus informandu-l cand au gauru dispre
 problemele in legatura cu acordurile Com-
 cerale cu Unuma Sovietica, dispre foptul
 cu Unuma Sovietica si are e senu de ma-
 afuri in cadrul dispozebilitu in conditiofaptu
 gule prudu noi. I. au refudus cile au gauru dela
Ratioraum cu prilegulu acenitulu dela Lib-
Libroane, cand aceto prutundu ca Ratioraum
 a inceat suprimarea lui. In afara de aceto
 probleme pui Raucher au prutit turaremanu
 sa-i comenie amănute in tupa actiunitate
 pe care o desforu in cadrul Ratioraum, solu-
 ntib la can' partioy, problemele ei x discut-
 si' partioyauti. Cili a avut sa iau note
 amănute, de felul cume de cup aceto x dunt,
 notu pe care i le prutau la dispozeiti si pe
 care le citia cand vena la omni extoga-
 ndu si intri'un carnet euace il intuneca.
 In felul aceto, la omni lui l. au informat
 dispre structura organizatoarea a comitulu
 de Anta de pe fangă tectia de Propaganda
 si Agitatie. Au informat dispre toate

Semnatura,

Harry Brauner

Urmare: problemele ce s-au discutat la toate sesiunile la care am participat în 1946-1947, atât în comisia mixtă a comitetului de Artă cât și la reuniunile întregului colectiv. I-am dat, la cerința sa, numele tuturor care erau activiști. I-am informat despre personalitatea zionului "Gravitate" stăruind numele celor care lucrau acolo, fiind în legătură cu lui Peratim și dorina Rodulicu, precum și cunoștințele dinaintea. Am dat informații cu privire la întreaga activitate a rețelei de Artă și Cultură, din comisia făcând parte: cerându-mi listele artistilor comunisti și mai cu seamă a celor care îndeplineau funcții de răspundere, precum și primindu-i la dispoziție notele lui care reproduceau în termeni prelucrările ce aveau loc. De asemenea cerându-mi, i-am prezentat o schemă a organizației ministerului informațiilor cu serviciile principale și numele celor care conduceau aceste servicii și cu schimbările intervenite ulterior, eu funcționând la acel minister în calitate de consilier auzofic. După plecarea mea din comisia mixtă a comitetului de Artă la comisia mixtă a U.S.A.F.-ului am informat despre problemele care s-au discutat acolo și am spus: despre activiștii care conduceau diferitele servicii.

Toate aceste probleme mi-au fost enunțate cu o insistență să le rezolv cât mai detaliat. Am avut contact permanent cu lăucău din

Semnătura,

Harry Braunner.

Urmare: Luna Iulie 1946 a pãnat în Septembrie
1947. În testă scria cum mi am întors cu
acerta la intervale de o săptămână sau două.
Nu am erit niciodată împănă cu obșnu
mi oros 'tai când it veltun uniori la sora
lui me. de o lman impéria cã am aca lega-
turi.

Din leamne anulii 1947, fora a ma
amita Parker me mi-a mai solicitat mere
intalnire si n-am mai avut nici-o legatura
frana in luna noembrie, cand la Fortit dezi
s-a preputat, intr-o seara me englez al comi
nume mult cunos. Acorda a unit pruno. mi
ca me vai mai avea legatura deinceput. Am
insistent sa veniti pentru un moment
de a ma mai pune in legatura cu ciora
doarea mi dau reama ca sunt venisat
si ca in fata casei unde locuim, am
observat ca in permanenta sunt portati opent
asa incat consider ca pentru un moment
me pot fi in niciun caz util, deoarece
i-am spus ca si eu din primul meu, incepand
cu tatascame sunt suspectati.

Săpă a am citit propunerea 1.1 de în-
tărire a cerințelor privind cu deosebit
că este în temei cu cele declarate de mine,
sistem și omuz

Aschutator.

Let mij i stas en

Architect

Лоту Брашкет.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908
în orașul Piatra-Neamț, fost profesor universitar, cu
ultimul domiciliu Calea Victoriei Nr. 168 Buc.

3 Ianuarie 1953, București

Interog. a început la ora 7,30

" s'a terminat " " 11. -

Intrebare:

În procesul-verbal din 29 Dec. 1952, ai arătat
dta felul cum ai fost recrutat de serviciul de spionaj
britanic. Ancheta îți cere să arăți întreaga activitate
desfășurată împreună cu spioana BERYL DE ZOETTE.

Răspuns:

În luna Ianuarie 1939, am fost trimis la Londra
ca însoțitor al unui grup de țărani dansatori, care au
participat la festivalul societății engleze de dans și
cântece populare. Am luat contact cu acest prilej din nou
cu BERYL DE ZOETTE care a venit la mine la hotel. În con-
vorbirea ~~care~~ am avut-o cu aceasta BERYL DE ZOETTE mi-a
adus la cunoștință că este mulțumită de felul în care
a lucrat LEE MILLER în țară și de aportul pe care l'am
adus în misiunea de culegere de informații și de cunoaș-
tere a țării pe care a avut-o LEE MILLER.

BERYL DE ZOETTE m'a anunțat că ținând seama
de faptul că situația internațională este foarte încor-
dată s'a pus serios problema găsirii unei posibilități
camuflate de a da prilejul serviciului de spionaj brita-
nic să aibă în România agenții trimiși din Anglia sub
pretextul venirii în România pentru a face studii și
cercetări asupra obiceiurilor și artei populare. Pentru
realizarea acestui scop serviciul de spionaj britanic
intenționează să înființeze în România un institut de
cercetări folclorice, care eventual să aibă legături și

./.

ss/HARY BRAUNER

cu Bulgaria, Jugoslavia și Ungaria. Acest institut urmează să fie condus în România de către un om de specialitate și anume, de mine ținând seama că eram cunoscut și că am avut diferite însărcinări oficiale; iar persoana mea urmând să fie dublată de către BERYL DE ZOETTE. BERYL DE ZOETTE mi-a mai spus că urmează să se hotărască forma organizatorică a acestui institut și dependența lui de o instituție științifică din Anglia. În același timp ea m'a anunțat că va veni în misiune în România și va lua legătura cu mine. La plecarea mea din Anglia, BERYL DE ZOETTE mi-a înmănat un cec de 100 de lire sterline, emis pe numele meu de către societatea engleză de dans și joc popular. Cu toate că mai participasem în calitate de însoțitor la încă trei festivaluri în cadrul acestei societăți până atunci nu am fost retribuit în niciun fel.

În același timp aflându-mă la Londra, BERYL DE ZOETTE a organizat în atelierul pictorului PENROSE o întâlnire la un ceai la care au participat mai multe persoane, toți englezi cu scopul de a mă cunoaște, urmând să fie trimise în România, unde apărând sub forma de cercetători științifici să facă spionaj.

După ce m'am întors în țară am primit misiune din partea societății de Turism din România prin directorul ei FICHIAR și directorul propagandei al acestei societăți ION DELEANU să organizez un număr de centre cu manifestări folclorice în țară, în vederea intensificării turismului în România și care centre ar fi format un punct de atracție pentru străini.

Intrebare:

Arată data când și în ce scop a venit în țară BERYL DE ZOETTE.

Răspuns:

BERYL DE ZOETTE a venit în țară înainte de sărbătorile paștelui din 1939, în scopul de a mă pune în legătură cu Legația Britanică. În același timp, informându-mă pe BERYL DE ZOETTE despre proiectul societății de Turism România, s'a arătat foarte interesată, spunându-mi că și acest mijloc ar putea fi utilizat pentru a permite cu ușurință intrarea spionilor englezi în țară sub pretextul voiajurilor turistice. Cum eram în preajma organizării unui voiaj în care urma să fiu însoțit cu mașina de către DELEANU, BERYL DE ZOETTE mi-a cerut, insistent să-i dau posibilitatea în acest drum, în care organizam centrele

./.

ss/HARY BRAUNER

de manifestări folclorice.

Am făcut un voiaj cu mașina condusă de DELEANU, împreună cu BERYL DE ZOETTE pe ruta București-Sf. Gheorghe-Cheile Bârzului, Moldova și Bucovina până la Cernăuți și în județul Gorj. În această călătorie BERYL DE ZOETTE a făcut numeroase fotografii. A fotografiat drumurile, concentrări de soldați și diferite aspecte din Moldova și Bucovina. De asemenea în acest voiaj s'a interesat prin mine despre starea de spirit a populației cu privire la evenimentele politice din vremea aceea. După acest voiaj ne-am întors la București.

BERYL DE ZOETTE a luat contact cu Legația Britanică și mi-a comunicat că urmează să am o întâlnire cu Ministrul Angliei la București HOARE, pe acesta îl cunoscusem dinainte prin soții FOAD Ministrul Egiptului la București.

Întrebare:

Unde a avut loc întâlnirea, cine a participat și ce s'a discutat?

Răspuns:

Întâlnirea a avut loc în localul Legației Britanice, în apartamentul Ministrului. Am fost invitat la masă la dejun împreună cu BERYL DE ZOETTE fiind de față și LE ROUGETELLE care s'a recomandat consilier al Legației și colonelul MACNAB atașatul militar. La această masă s'a discutat deschis problema înființării unui centru de spionaj britanic sub formă camuflată a unui institut de cercetări științifice. Ministrul Angliei mi-a comunicat că este de acord ca acest institut să fie reprezentat de către mine, în România, de asemenea în legătură cu problema organizării acestui institut și a procurării fondurilor necesare mi-a spus că aceasta cade în sarcina lui BERYL DE ZOETTE. Specialiști urmau să vină din Anglia recomandați prin BERYL DE ZOETTE. Tot atunci s'a discutat diferite probleme politice care erau atunci la ordinea zilei. S'a discutat despre faptul că în țară au pătruns foarte mulți nemți care fac spionaj și că este necesară o contra acțiune din partea serviciului de spionaj britanic. La sfârșitul mesei col. MACNAB s'a retras cu mine în altă parte, punându-mi diferite întrebări și mi-a propus să-l informez ori de câte ori voi afla anumite știri în legătură cu situația politică, economică și problemele militare. I-am spus că în problemele militare nu cunosc

./s. ss/HARY BRAUNER

pe nimeni, care ar putea să mă informeze, dar în legătură cu situația politică și economică am posibilitatea de a mă informa prin cunoștințele și prietenii mei.

Intrebare:

Ce informații ai furnizat col. MACNAB?

Răspuns:

Colonelului MACNAB i-am dat informații cu privire la evenimentele politice din acea vreme, în legătură cu orientarea României către Germania.

- În legătură cu problemele de politică internă, despre audiențele la palat, despre ofensiva legionară și unele probleme de natură economică cu privire la schimbul de mărfuri cu Germania.

Intrebare:

Dela cine ai primit date informațiile transmise col. MACNAB?

Răspuns:

Informațiile pe care le-am transmis lui MACNAB mi le procuram dela un grup de ziaristi prieteni și cunoscuți printre care MIHAI POPP, TUDOR ANDREESCU, HORIA LIMAN, ZAHARIA STANCU, GHEORGHE DINU, GEORGE MACOVESCU, cu care mă întâlneam dese ori. Informațiile economice le aflam dela H. ZILBER pe care îl vedeam în acea vreme și care vorbea regulat de problemele economice, el fiind în vremea aceea Directorul Institutului de Conjunctură.

Intrebându-mă col. MACNAB despre problema Cehoslovaciei, i-am spus că am un cunoscut care a trăit mult timp în Cehoslovacia și care cunoaște această problemă. Col. MACNAB m'a rugat să îl prezint pentru a discuta această problemă. M'am adresat prietenului meu MIHAI POPP, spunându-i că pe col. MACNAB pe care îl cunosc, îl interesează anumite probleme politice și propunându-i să-l vizităm împreună. Am fost cu MIHAI POPP la col. MACNAB, în biroul acestuia și MIHAI POPP ia dat toate informațiile cerute de MACNAB. Deasemenea în alt rând am eșit cu col. MACNAB și MIHAI POPP la un restaurant. Nu știu să se fi mai întâlnit MIHAI POPP cu col. MACNAB.

Intrebare:

Câtă vreme ai dat informații de spionaj colonelului MACNAB?

Răspuns:

Începând din primăvara anului 1939 până la sfârșitul anului 1939, începutul anului 1940, când am părăsit Bucureștiul fiind concentrat la 15 Dorobanți, Piatra Neamț.

Intrebare:

Pentru serviciile făcute serviciului de spionaj britanic cu ce ai fost retribuit de aceștia?

Răspuns:

Mu am primit nici un fel de recompensă pentru spionajul făcut în favoarea Marii Britanii. Eu făcând acest lucru în vederea numirii mele ca director al Institutului de cercetări.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetat:

ss/HARY BRAUNER

Anchetator:

Lt. maj. de Securitate

T. Stăicu

Proces-Verbal de interogator

Arestat Harry Brauner, născut la 24. feb. 1908 în
 orașul Niatia Reamă, fost profesor universitar cu
 ultimul domiciliu la casa Victoriei 2168 Rue
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

3 Iunie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 11 și „

Intrebare: În 1. V. din 29 dec 1952, ai aflat totu-
felul cum ai fost recutat de serviciul de spionaj
britanic. Meduza iti era să aiați tătuga obi-
șuită deformată împreună cu spionul Beryl de
Loette.

Răspuns: În luna Iunie 1952, am fost
trimis la Londra ca turist al unui grup de
torani dansatori, care au participat la festivalul
'sacul de dăruire de dans și contrec popular. Am
lucrat contact cu acest grup și nu cu Beryl de
Loette, care a venit la mine la hotel. În con-
ștința mea am avut o cu această Beryl de Loette
omnă odată la cunoștința că este o tânără de
felul în care a lucrat de obicei în 'torii și
de apartin pe care l-am cunoscut în viața mea și
anterior de informații și de cunoștințe a torii
pe care a avut în 'clitru.

Beryl de Loette mi-a amintit că tinând

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: cauza de faptul ca situatia internationala
este foarte incordata s'a pus noul problema
garirii unei posibilitati comuflate de a da pri-
legul revicului de ignoraj Britanic sa siba
in Romania agentii trimisi din Anglia sub
pretutitului celui 'Romania' pentru a face studii
si erectori asupra obiceiurilor si artei populare.
Pentru realizarea acestui scop serviciul de spi-
enaj Britanic intentioneaza sa infiinteze in
Romania un institut de erectori folclorici
care eventual sa siba legaturii si cu Bulgaria
Iugoslavia si Ungaria. Acest institut urmeaza
sa fie condus din Romania de catre un om
de specialitate si anume, de omul tinand nume
ca dr. am. amonit si ca am. am. ofensive in-
terveniri oficiale; iar persoana nua urmand
sa fie dublata de catre Bergh de Loette. Bergh
de Loette mi-a mai spus ca urmeaza sa se
potentia ferma organizatorica a acestui institut
si dependenta lui de o institutie stiintifica din
Anglia. In acest timp, la m'a' amutot ca
se era in misiune in Romania si sa' lua legă-
tura cu omul. Sa plecarea nua din Anglia, Bergh
de Loette mi-a trimisat un cet de 100 de
lire sterline, emis pe numele meu de catre
secretaria engleza de obus si fere popular.
Cu toate ca m'as participam in calitate de
invitatilor la tucă trei festivaluri in cadrul
acestui asociati, prima atunci nu am putut re-
tribui in nici un fel.

In acest timp, aflându-mă la Londra

Semnătura,

Harry Brauner,

305

398

Urmare: Beryl de Zoette² a organizat în ateliul
picturii Penrose o intalire la care cinci oameni
au participat mai multe persoane, toti englezi
cu scopul de a mă cunoaște, urmând să fie
trimisi în România unde apărând sub formă
de cercetatori științifici să facă spionaj.

După ce m'am întors în țară am primit
misiune din partea societății de 'Trusum din România
prin directorul ei Fichai și directorul propaga-
ndei al acelei societăți 'au deleanu să orga-
nizăm un număr de centre cu manifestări
folclorice în țară, în vederea intensificării lu-
crului în România și care centre ar fi format
un punct de atracție pentru străini.

Intubau: 'Asta e la când o' m' -
ce rep a venit în țară Beryl de Zoette.

Răspuns: Beryl de Zoette a venit în
țară în munte de sărbătorile pastelui din
'1919, în scopul de a mă pune în legătură
cu diploma Britanică. În același timp, informându-
se Beryl de Zoette de spre proiectul societății de
'Trusum România s'a arătat foarte interesată,
spunându-mi că și ar avea mijloc de puter
și utilizat pentru a permite cu ușurință intrarea
spionilor englezi în țară sub pretextul
vizităților turistice. 'Cum eram în perioada
organizării unui vizaj în care urma să fie
vizitat cu masina de către deleanu, Beryl
de Zoette mi'a cerut insistent să-i dau
posibilitatea în acest drum în care orga-
nizam eurolor de manifestări folclorice.

Urmare: Am făcut un f. raiaj cu masina condusa
de deleanu, impreună cu Beryl de Zotte pentru
Bucuresti - H. G. G. G. - Chelie Nicopolu, c. b. b. n.
si Bucovina pana la Cernăuți si în Judetul Gorj.
În aceasta călătorie Beryl de Zotte a făcut nu-
merose fotografii. A fotografiat drumurile, concen-
trări de soldați si diferiți aspecte din elledolone
si Bucovina. Datorindă în acest raiaj s'a în-
terusat prin mine despre starea de spirit a
populației cu privire la evenimentele politice din
război. După acest raiaj am avut interes
la Bucuresti.

Beryl de Zotte a luat contact cu legatia
Britanica si mi-a comunicat ca mergea să
am o întâlnire cu ministrul Angliei la Bucuresti.
Hoare, pe acesta îl cunoșteam dinainte prin
c. b. n. Foarte multul Egiptului la Bucuresti.

Intalnire: Unde a avut loc întâlnirea,
cine a participat si ce s'a discutat:

Răspuns: Întâlnirea a avut loc în
locatul legatii Britanice, în apartamentul
c. b. n. l. Am fost invitat la masă la
d. g. n. împreună cu Beryl de Zotte fiind
de fata si de Negetable care s'a recomandat
c. b. n. al legatii si Colonelul c. b. n. a. a.
c. b. n. l. În această masă se discuta
deschis problema infanteriei care este de g. n. a.
c. b. n. l. sub forma c. b. n. l. a. a. a.
instituit de cercetari stiintifice. c. b. n. l. Angliei
c. b. n. l. a. comunicat că s'ar fi de acord ca acest
instituit să fie reprezentat de către mine.

Semnătura,

Henry Brauer,

Urmare: în România, deosebită în legătură cu problema organizării acestui institut și a procurării fondurilor necesare mîră spus că acesta cede în sarcina lui Benyl de Jette. Oficialii erau să vină din Anglia recomandați prin Benyl de Jette. Tot atunci s-a discutat diferite probleme politice care erau atunci la ordinea zilei. S'a discutat despre faptul că ei totuși au patimur foarte mulți onenții care fac spionaj și că este necesară o contra acțiune din partea serviciului de spionaj britanic. La sfîrșitul mesei Col. Clacnal s'a așezat cu mine și în altă parte, punându-mi diferite întrebări și mîră spus să-l informez, oricît de ai vrei afla amănunțit totuși în legătură cu situația politică, economică și problemele militare. I-am spus că în problemele militare am cunoștințe foarte minime, dar că putea să mă informeze, dar în legătură cu situația politică și economică am posibilitatea de a-mă informa prin cunoștințele și prietenii mei.

Întrebări: Ce informații ai furnizat Col. Clacnal.

Răspuns: Colonelului Clacnal i-am dat informații cu privire la evenimentele politice din cea vreme, în legătură cu ocupația României către Germania.

- În legătură cu problemele de politică internă, despre audiențele la palat, despre afacerile legionară și multe probleme de

Semnătura,

Kerry Brauner.

Urmare: si multe probleme de natura economica ce
privesc la schimbul de marfuri cu Germania.

Jutubon: Dala Cius a primit o l-
informatiile transmise col- clacnab.

Raspuns: Informatiile pe care le-am
transmis lui clacnab mi le prevenam dala
un grup de ziaristi prutini si emosenti prutini
cau Mihai Pop, Tudor Andrușcu, Florin
Dimian, Zaharia Stancu, Gheorghe Simu, Gerge
clacnab, cu care ma intalnim des ori.
Informatiile economice le aflam dala H. Ziller
pe care il vedem si aici uneori si cu un
regulat de probleme economice, el fiind in
tema aca Secretarul Institutului de Conquestie

Jutubon: ma ed. clacnab despre pro-
blema Cehoslovaciei, i-am spus ca am un
amozent care a trait mult timp in Cehoslovacia
si care emosente acasta problema. Col- clacnab
mi-a rugat sa il prezent prutini a acasta
problema. Cl- am adorat prutimalui
meu clithai Pop, spunandu-i ca pe col-
clacnab pe care il cunosc il invetiga am-
ante probleme politice si prutimalui sa il
sigetane ingreuna. Am fost cu clithai
Pop la col- clacnab in tinul acastui
si clithai Pop sa dat toate informatiile
ceute de clacnab. Devenim sa il
alt rand am sti de col- clacnab si clithai
Pop la un restaurant. Nu stiu sa se
fi mai intalnit clithai Pop cu col-
clacnab.

Semnatura,

Larysman.

Urmare: Intrebare: Cati Treime ai ^{de} Informati de
spionaj columbului elocnobi:

Raspuns: Incepand din primavara
anului 1939 pana la sfarsitul anului
1939 - inceputul anului 1940, cand am
făciseră lucrul fiind concentrat la 15-
deor banti - Piatra Neamt

Intrebare: Pentru serviciile făcute
serviciului de spionaj bulgaresa cu ce au
fost retribuit de acastia:

Raspuns: Nu am primit nici un
fel de recompensa pentru spionajul făcut
in favoarea elocnei Britanici. Eu facand acest
lucru in vederea sumei care ca director
al institutului de cercetari.

Dupa ce am citit preputul T. 1 de
intrebari curant cu curant si am constatat
ca este in tocmai cu ale dielrate de
mine, restul si numai. Includet
Harry Brauner.

Achitator

re azi 17 ianuar

309

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 în orașul Piatra Neamț, fost profesor universitar cu ultimul domiciliu în Calea Victoriei Nr. 168 Buc.

5 Ianuarie 1953, București

Interog. a început la ora 9,30

" s'a terminat " " 12,30

Intrebare:

Arată dta împrejurările în care l-ai cunoscut pe LUCRETIU PATRASCANU?

Răspuns:

Pe LUCRETIU PATRASCANU l-am cunoscut prin soția lui ELENA PATRASCANU. Pe ELENA PATRASCANU am cunoscut-o prin luna Octombrie 1944 la LENA CONSTANTE, căreia îi fusese prezentată de către H. ZILBER. Fiind bolnavă ELENA PATRASCANU în luna Noembrie 1944, LENA CONSTANTE mi-a spus că ELENA PATRASCANU s'a interesat de mine și că ar fi bine să-i telefonez. I-am telefonat interesându-mă de sănătatea ei și m'a rugat s'o vizitez neputând părăsi patul. M'am dus la ea, la un moment dat a intrat PATRASCANU în cameră și cu acest prilej m'a prezentat lui PATRASCANU. În tară, proiectând o excursie la Predeal, ELENA PATRASCANU m'a invitat pe mine și pe LENA CONSTANTE cu care ia lucra la Teatrul de Păpuși, în felul acesta l-am cunoscut mai bine pe PATRASCANU.

Intrebare:

Arată dta activitatea criminală a lui L. PATRASCANU dusă împotriva Partidului și a Guvernului.

Răspuns:

Încă din primăvara anului 1945, PATRASCANU și-a manifestat ura împotriva Partidului, în foarte multe discuții pe care le avea, de față fiind ELENA PATRASCANU, LENA CONSTANTE, eu și în special aceste discuții deveneau mai furioase când era de față și H. ZILBER. Deși PATRASCANU știa bine încă din acea vreme că H. ZILBER duce o propagandă deschisă împo-

./.

ss/HARY BRAUNER

triva Partidului și împotriva Uniunii Sovietice, totuși el îl avea pe H. ZILBER omul cu care se consulta asupra tuturor problemelor politice și cu care se întâlnea ori de câte ori avusese loc ședința C.C. a P.C.R.. După aceste ședințe H. ZILBER venea la PATRASCANU acasă și se retrăgea cu acesta în birou informându-l despre problemele și hotărârile ce se luate de către Partid în Comitetul Central.

LUCRETIU PATRASCANU îi comunica lui H. ZILBER hotărârile și acțiunile C.C. al P.C.R. și în scopul ca ZILBER să le transmită național țărăniștilor cu care acesta avea legături permanente prin CONSTANTIN VISOIANU. În acest fel hotărârile Partidului în lupta împotriva partidelor "istorice" erau cunoscute de către conducătorii acestora, ei fiind preveniți pentru a contracara acțiunile Partidului Comunist.

O altă acțiune dușmănoasă dusă împotriva Partidului care avea ca scop împiedicarea dezvoltării Partidului, care în acea vreme avea mari dificultăți materiale, PATRASCANU a rezolvat-o prin H. ZILBER care a fost numit la CEC. În multe discuții la care am asistat, ZILBER îi comunica lui PATRASCANU cum sabota în mod sistematic cererile de credit pentru noile instituții înființate de Partid. Așa de pildă îmi aduc aminte de refuzul categoric a lui ZILBER de a acorda sprijin bănesc institutului "Souromfilm" care avea de scop introducerea filmelor sovietice și înlăturarea filmelor americane care invadaseră piața. "Souromfilmul" în afară de acțiunea culturală pe care o întreprindea, era și un factor important în scopul de a lămurii masele despre realizările din URSS. În politica sa criminală de sabotarea hotărârilor Partidului H. ZILBER în înțelegere cu L. PATRASCANU acorda cu ușurință credite societăților burgheze, fie ele economice, fie culturale. De exemplu la cererea mea în calitate de inspector la Fundația Regele Mihai I, de a acorda pentru această instituție un important credit, ZILBER a prezentat această cerere și a susținut-o în Consiliu de Administrație a CEC-ului, rezolvând-o favorabil.

Despre aceste acțiuni de sabotare a hotărârilor luate de Partid cu privire la problemele economice H. ZILBER discuta cu PATRASCANU de față fiind eu, LENA CONSTANTE și ELENA PATRASCANU.

În momentul în care Partidul ducea lupta de desființare a instituțiilor reacționare, culturale s'au de democratizarea lor, PATRASCANU în anul 1945, mi-a spus că punându-se problema numirii unui director la Fundația Regele Mihai I, va face această numire fără a se consulta cu Partidul și

mi-a cerut să-i propun eu pe cineva. Acest lucru din pricina faptului că "Fundatia" avea în subordinea ei Căminele culturale care ar fi putut reprezenta un instrument puternic de democratizare a masselor țărănești, atunci când ar fi fost conduse de Partid. La propunerea mea PATRASCANU la menținut pe vechiul director OCTAVIAN NEAMTU, pe care l-a propus regelui, deoarece acest post era ocupat prin decret regal la propunerea Ministrului de Justiție. În acest fel PATRASCANU urmărea să-și creeze și popularitate în rândurile funcționarilor fundației cari prin menținerea vechiului director nu erau în-lăturăți și care erau organe de propagandă a monarhiei. Acelaș lucru la făcut PATRASCANU și cu Asociația reacționară Astra din Ardeal pe care a menținut-o, intervenind și pentru acordarea unei subvenții pentru această instituție. Delegația Astei a fost primită foarte bine în audiență de către PATRASCANU, eu fiind de față și mijlocind această întâlnire. În cadrul acestei asociații reacționare care avea controlul Căminelor culturale din Ardeal, PATRASCANU în scopul de a-și crea popularitate în afara Partidului și mai cu seamă în rândurile național-țărăniștilor, ținând seama că Asociația Astra era condusă de ei, PATRASCANU a făcut conferințe cu caracter naționalist șovin.

Intrebare:

Arată dta mijloacele cu care l-ai ajutat pe PATRASCANU și scopul ce îl urmăreai în această acțiune?

Răspuns:

În această acțiune de sabotare a democratizării instituțiilor culturale, l-am ajutat pe L. PATRASCANU să desfășoare o activitate criminală împotriva Partidului, susținându-l pe OCTAVIAN NEAMTU la conducerea "fundației" intervenind pentru acordarea unui credit pentru "fundații" pe lângă H. ZILBER și prezentându-i lui PATRASCANU delegația Asociației Astra pentru ca ea să fie menținută și sprijinită de către PATRASCANU. În aceeași vreme am contribuit la popularizarea numelui lui PATRASCANU în cadrul acestor instituții arătând celor din conducere că menținerea lor se datorește exclusiv lui PATRASCANU.

Am făcut aceste lucruri, în primul rând că eram devotat și atașat lui PATRASCANU și pentru că eram de acord cu politica pe care o ducea el, politică criminală de subminarea partidului și a clasei muncitoare.

După ce am citit prezentul proces-verbal și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetator
Lt. Maj. T. Staicu

Anchetat
ss/HARY BRAUNER

Proces-Verbal de interogator

Arestat Harry Brauner, născut la 14. Febr. 1908
 în orașul Oradea reș., fiu propriu cunoscut cu
 ultimul domiciliu în str. Căminului 2, 2 108 1908
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

5 Damocari 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 11 și 30 „

Intrebare: Aută d-ta împreună cu care
l-ai cunoscut pe Iustin Pătrășcanu:

Răspuns: Pe Iustin Pătrășcanu l-am cu-
noscut prin soția lui Elena Pătrășcanu. Pe Elena
Pătrășcanu am cunoscut prin luna Octombrie 1944,
la Lina Constante, căreia îi fusese prezentată de
către H. Ziller. Fiind bolnavă Elena Pătrășcanu
în luna noiembrie 1944, Lina Constante m-a
apellat că Elena Pătrășcanu m-a interviu și mine
și că eu fi eu să-i telefon. I-am telefonat
interviului - omă de sănătatea ei și m-a rugat
să repetez reputația pătrășcanu, călăuș
la ea, la un moment dat a intrat Pătrășcanu
în cameră și eu acest grup m-a prezentat lui
Pătrășcanu. În timpul, prezentând o scrisoare la
medic, Elena Pătrășcanu m-a invitat pe mine
și pe Lina Constante cu care i-a lucrat la rețetă
de răni, în felul acesta l-am cunoscut mai

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: Bine pe Pătrîșcanu.

Judecari: Frata alda activitatea cunoscută
a lui H. Pătrîșcanu duze impotiva Pătrîșcanu
si a Guvernului

Răspuns: Jura din primavara anului
1945, Pătrîșcanu si a manifestat era impotiva
Pătrîșcanu, in foarte multe disenti pe care le avea
de fata fiind Elia Pătrîșcanu, duna Constant,
eu si in special parte disenti dintr-unu mai
juriscan cand era de fata si H. Zoller. Si
Pătrîșcanu dia bine inca din acea vreme ca
H. Zoller duna o propozitie de disenti impotiva
Pătrîșcanu si impotiva Guvernului, totusi
el si avea pe H. Zoller omul cu care se consu-
lta asupra tuturor problemelor politice si cu
care se intalnea ori de cate ori duna loc noli-
ta C.C. a I.C.R. dupa parte notute H. Zoller
duna la Pătrîșcanu acara si se retragea cu
acara in birou informandu-l despre probleme
si hotararile cu se luau de catre Partidul in Cons-
titul Central.

Judecari Pătrîșcanu si comunicia lui H. Zoller
hotararile si activita C.C. al I.C.R. si in scopul
ca Zoller sa li transmita national teramintilor cu
cau acara avea legaturu permianbte prin Cortul
Sinoianu. In parte fil hotararile Pătrîșcanu in
lupta impotiva partidului "extorci" erau cun-
scute de catre conducatorii acara, ei fiind
prezenti pentru a contracara activita Pătrîșcanu
Comunist.

O alta solutie durmanta duze impotiva

Semnatura,

Ilse Braun

Urmare: Particului care a usa ca rep. impediata
de polterii Particului, care in ocea prume ama
mari dificultati materiale, latornam a malgato
prin H. Zoller care a fost numit la C.F.C. In
multe discutii la care am asistat, Zoller in
comunica lui latornam cum sabota in mod
sistematie cereale 'de endit pentru noile in-
stitutii infintate de Partid. Aprox de pilda
inim odue amintit de refugiu categoric a
lui Zoller de a acorda sprijin laure in-
stitutiei, "sovromfilm" care a usa de rep. in-
troducena filmelor sovietice si in latornam
filmelor americane care inaslozina piata. Sovro-
mfilmul in afara de activna culturala pe
care o intreprindea era si un factor important
in scopul de a lamini morale depe na-
liyailor din U.R.S.S. In politica sa criminala
de sabotarea a potestailor Particului H.
Zoller in intelegere cu l. latornam acorda
cu usurinta credite societailor bugete,
si de economice, si culturale: de exemplu
la arena mea in calitate de director
la Fundatia Regel elihai si de a acorda
pentru aceasta institutie sume importante cu-
dit, Zoller a prezentat acorata chere si a
sustinut in Consiliu de Administratie a C.F.C. cu
rezolvand o favorabil.

Depe aceste ocasiunii de sabotare a
potestailor luate de Partid cu pricina la
probleme economice H. Zoller deserta cu
latornam de fata fiind cu, Lena Constant

Semnatura,

Wm Brauner.

Urmare: si Elena Patroscanu

'In momentul in care Partidul ducea lupta de desfiintare a institutiilor reactionare, culturale si au de democratizare a lor, Patroscanu in anul 1945, mi-a spus ca primul-n problemă omului meu director la Fundatia repede eliberi si va face ocerota omului fara a se consulta cu Partidul si mi-a cerut sa-i program eu pe cinema. Acest 'luam din pricina fortului ca 'fundatia' a mea in subordinea ei Comisiunile culturale care ar fi putut reprezenta un instrument puternic de democratizare a omurilor taranesti, atunci cand ar fi fost condusi de Partid. Sa programam una Patroscanu la mentinut pe vechiul director Octavian Nantre, pe care la propus repede duceam ocerota era ocerota prin decal anual la propunerea Ministerului de Justitie. In acest fel Patroscanu urmasa sa se erige si reprezentata in randurile functionarilor fundatiei care prin mentinerea vechiului director nu erau izolati si care erau organe de propaganda o mandatiei. Acelasi lucru la facut Patroscanu si cu Asociatia reactiunara Astra, din Biala pe care o mentinut-o, intervenind si pentru acordarea unei subventii pentru ocerota in-actiuni. Delegatia Astra a fost primita pentru prima in audienta de catre Patroscanu, eu fiind de fata si mijlocind ocerota in-talnire. In cadrul acestei asociatii reactiunare care a ma controlul Comunei culturale din

Semnatura,

KomyBrauner.

Urmare: ^{31.1.} ~~Actual~~, ~~Patronam~~ în cazul de a-^h
crea popularitate în afara Partidului și mai
cu numă în rândurile național țărănilor,
liniind nama ca asociată. Alina era 'condusă
de ei, Patronam a fost conștientă cu caracter
naționalist' soviet.

'Jutkare': Nota d. to. myloek cu care
lăi apăsă pe Patronam și reșul ei îl nu
marșai în această acțiune:

Răspuns: În această acțiune de sabotare
a democrației institutelor culturale, l. am apu-
sat pe d. Patronam să... oferim o activitate -
organizată împotriva Partidului, motivându-l
pe Octavian Neamtu la conducerea "fundator"
în învenind printr-o cerință unui audit printru
'fundator' pe lângă H. Hitler și prezentându-i
fai Patronam delegată Asociatului Alina
printru 'ca ea să fie menținută și sprijinită
de către Patronam'. În această vreme am
contribuit la popularizarea numelui lui Patronam
în cadrul acestor instituturi arătând celor
dini conducere că menținerea lor n. d. treptă
exclusiv lui Patronam.

Am făcut aceste lucruri, în primul rând
că eram deopot și alături lui Patronam și
printru că eram de acord cu politica pe care
o ducea el, politica eliminată de sub-
minarea Partidului și a el. lăstii munitoare.

După ce am citit prezentul r. l. și am constatat
că este înțeles cu cele declarate de mine, gustu și
omun

Actuator
Mod. 183

Actual
Semnătura, ¹⁸³ ~~183~~ Brauner.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908
în orașul Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORAH, cu
ultimul domiciliu în Calea Victoriei Nr. 168 București.

13 Ianuarie 1953, București

Interog. a început la ora 8

" s'a terminat " 13.

Intrebare:

În Procesul verbal din 8 Ianuarie 1953, ai ară-
tat parte din activitatea de spionaj dusă până în 1940.
Arată data împrejurările în care ai reluat legăturile de
spionaj în slujba Marelui Britanii.

Răspuns:

În toamna anului 1945, pe când lucram la Soc. de
Radio Difuziune, într-o dimineață în timpul serviciului s'a
prezentat la mine un englez care vorbea francezește și
care mi-a transmis că vine din partea lui LE ROUGETELLE,
care dorește să mă vadă și mă roagă să trec în cursul di-
mineiilor viitoare între 12-13 la Legația Britanică. I-am
răspuns că mă voi duce, fapt ce am și făcut.

Intrebare:

Cum se numea englezul, dacă era îmbrăcat militar
sau civil.

Răspuns:

Englezul care a venit din partea lui LE ROUGE-
TELLE era foarte tânăr, îmbrăcat civil s'a recomandat, însă
nu i-am reținut numele.

Intrebare:

La câte zile după întâlnirea cu englezul ai
venit la LE ROUGETELLE și cum ai pătruns în Legație.

Răspuns:

Feste vreo 3-4 zile m'am dus la Legație și adre-
sându-mă gardianului spunându-i că vreau să vorbesc cu
LE ROUGETELLE, acesta m'a lăsat să intru îndosându-mi
biroul unde lucra.

Intrebare:

Arată data împrejurările în care l-ai întâlnit pe LE ROUGETELLE.

Răspuns:

Intrând pe ușa care mi-a fost indicată, într-o sală am întrebat pe o persoană care trece în acel timp pe acolo și care vorbea românește de LE ROUGETELLE spunându-i că sunt chemat de acesta și indicându-i numele meu. Persoana cu care am vorbit m'a introdus imediat la LE ROUGETELLE.

Intrebare:

Cu ce scop te-a chemat acesta?

Răspuns:

LE ROUGETELLE m'a chemat la el pentru ca să reiau legăturile de spionaj, care din cauza războiului le întrerupsesem, spunându-mi că mă va utiliza ca specialist în calitate de director al unui institut de cercetări folclorice pe care intenționează marea Britanie să-l înființeze în România cu scopul de a da posibilitatea să pătrundă în țară informatori ai serviciului de spionaj britanic.

Intrebare:

Ce ai fost data întrebat de LE ROUGETELLE cu privire la activitatea și legăturile pe care le aveai în vremea aceea:

Răspuns:

LE ROUGETELLE s'a interesat despre activitatea mea politică și profesională. I-am spus că muncesc la Radio ca conferențiar, lucru pe care îl știa, că depun activitate la Apărarea Patriotică, la Fundațiile Regale și că sunt în legături de prietenie cu LUCRETIU PATRASCANU.

Intrebare:

Ancheta își cere să arăți sincer și fără ocol întreaga discuție pe care ai avut-o cu LE ROUGETELLE.

Răspuns:

Aflând dela mine că sunt prieten bun cu PATRASCANU, acesta m'a întrebat ce părere am despre el. La aceasta i-am răspuns că PATRASCANU este categoric împotriva politicii Partidului Comunist, datorită faptului că P.C.R.-ul duce o politică de apropiere cu URSS, urmând prin aceasta împiedicarea legăturilor dintre România și Anglii-Americanii deasemenea că PATRASCANU este împotriva măsurilor luate de Partid împotriva burgheziei și moșierimii din țară.

I-am mai comunicat lui LE ROUGETELLE că PATRASCANU este în legături strânse cu reprezentanții partidelor "istorice". Toate acestea le cunoșteam dela PATRASCANU.

Intrebare:

Ce instrucțiuni ai primit dta la această întâlnire pe care ai avut-o.

Răspuns:

LE ROUGETELLE mi-a spus că îmi cere să depun o activitate profesională cât mai mare pentru ca să fiu cât mai cunoscut, în același timp mi-a spus că mă va pune în legătură cu o persoană pentru a-mi da instrucțiuni cu privire la activitatea de spionaj pe care urma s'o încep.

Intrebare:

La ce interval ai luat legătura după întâlnirea cu LE ROUGETELLE, cu persoana trimisă de acesta.

Răspuns:

Am arătat mai sus că întâlnirea mea cu LE ROUGETELLE a avut loc în toamna-iarnă 1945. La sfârșitul lui Ianuarie - începutul lui Februarie 1946, mi-a fost trimisă LEE MILLER din partea serviciului de spionaj britanic.

Intrebare:

Arată dta cum ai luat legătura cu LEE MILLER.

Răspuns:

După sosirea lui LEE MILLER în țară, aceasta a telefonat la mine acasă, unde găsind-o pe mama mea a rugat-o să-mi transmită că locuiește la Athenae Palace și că dorește să mă vadă. După această comunicare am chemat-o telefonic pe LEE MILLER, iar ea mi-a fixat o întâlnire la hotel, în apartamentul pe care îl ocupa. În aceeași zi m'am dus la ea și mi-a prezentat pe un coleg de al ei, ziaristul american JOHN PHILIPS cu care venise împreună în țară din Budapesta și cu care locuia în același apartament.

Intrebare:

Ce ai discutat în legătură cu scopul cu care venise LEE MILLER în România.

Răspuns:

LEE MILLER mi-a comunicat că a venit în țară pentru a culege informații în legătură cu situația politică și culturală și pentru a lua contact cu personalitățile politice. În lipsa lui JOHN PHILIPS mi-a spus că a fost trimisă de către serviciul britanic de spionaj, că a primit indicații dela BERYL DE ZOETTE și dela Legatia

./.

ss/HARY BRAUNER

Britanică din București să între în legătură cu mine.

Intrebare:

Cu ce personalități politice a luat legătura?

Răspuns:

LEE MILLER mi-a spus că a fost primită prin intermediul Legației de către rege în audiență și că a avut o convorbire cu el și cu regina Elena, la această audiență a fost împreună cu JOHN PHILIPS. Deasemenea în timpul cât a stat în București mi-a spus că a mai văzut și alte personalități politice, fără însă a-mi indica pe cine anume și că legăturile cu aceștia i-au fost făcute deasemenea prin Legație.

Mi-am dat seama că era vorba despre MANIU și BRATIANU, după câteva luni dela plecarea lui LEE MILLER când am citit reportajul acestea din revista care apare la Londra "Vogue" în care era reproduse fotografiile lor făcute de LEE MILLER.

Intrebare:

Pe cine ai pus dta în legătură cu LEE MILLER?

Răspuns:

LEE MILLER mi-a cerut să-i mijlocesc atât ei, cât și lui JOHN PHILIPS o întâlnire cu PATRASCANU. M'am adresat lui PATRASCANU care n'a vrut să se întâlnească din motive de prudență.

Aflând dela mine H. ZILBER că LEE MILLER se afla în București mi-a cerut insistent să-i mijlocesc o întâlnire cu ea și cu PHILIPS. Lucru pe care l-am și făcut, ducându-i pe aceștia la H. ZILBER acasă.

Intrebare:

Ce s'a discutat la această întâlnire?

Răspuns:

În convorbirea care a avut loc între PHILIPS și H. ZILBER, din câte îmi reamintesc PHILIPS a arătat avantajele pe care le-ar avea România în cazul în care ar urma politica de apropiere cu Anglia și St. Unite, care ar fi dispuse să întreprindă legături cu partidele comuniste din țările eliberate de URSS. J. PHILIPS critica politica dusă de Uniunea Sovietică față de Anglia și St. Unite.

La această convorbire H. ZILBER, a spus lui PHILIPS că este de acord cu cele spuse de el și că de altfel el se va strădui să pue în practică această politică, ținând seama că e vorba să fie numit în scurt timp

./.

ss/HARY BRAUNER

ministru la Wasinghton. JOHN PHILIPS i-a dat adresa lui H. ZILBER, urmând ca acesta din urmă să-l întâlnească la Wasinghton pentru a-i face legături cu diferite personalități politice de acolo.

Intrebare:

În afară de cele arătate mai sus, ce altă activitate au mai dus în acest timp?

Răspuns:

La cererea lor i-am condus pe JOHN PHILIPS și LEE MILLER într'un sat din Ilfov pentru a face reportaj folcloric. Deasemenea am fost cu ei la Arhiva de Folclor, unde s'au interesat amănunțit despre activitatea și metoda de culegere și unde LEE MILLER a luat câteva fotografii, iar cu LEE MILLER am fost la Atelierul Teatrului de Păpuși condus de ELENA PATRASCANU, unde deasemenea am făcut un reportaj cu fotografii.

Intrebare:

Arată dta ce alte discuții ai avut cu LEE MILLER în afară de cele arătate?

Răspuns:

LEE MILLER mi-a vorbit despre proiectul înființării unui Institut de Cercetări științifice în țară, Institut al cărui director urma să fiu eu pentru ca sub acest pretext spionajul britanic să-și poată trimite agenții la noi. Pentru a mă face cunoscut dincolo de hotare, așa încât numirea mea să poată fi justificată și să pară normală, LEE MILLER mi-a luat informațiile necesare publicării unui reportaj în care să scoată în evidență activitatea mea, reportaj ce a apărut în revista "Vogue" împreună cu fotografia mea.

În acest timp, la întâlnirile pe care le-am avut cu LEE MILLER, i-am dat informații și despre situația politică din țară.

Intrebare:

Arată dta informațiile politice date lui LEE MILLER?

Răspuns:

Informațiile pe care i le-am dat lui LEE MILLER sunt cele pe care le-am auzit de la PATRASCANU și de la H. ZILBER. I-am spus că PATRASCANU spunea că Uniunea Sovietică împunea României prin Partidul Comunist condiții grele economice, că nu permite nici un fel de colaborare între

ss/HARY BRAUNER

România, Anglia și America. Și am spus că Partidul Comunist urmărește desființarea partidelor "istorice" neținând seama de faptul că reprezentanții partidelor "istorice" au avut un rol în actul dela 23 August.

Întrebare:

Ce informații i-ai dat din activitatea d-tale profesională?

Răspuns:

În ce privește activitatea mea profesională i-am arătat lui LEE MILLER că în afară de faptul că duc o activitate în cadrul organizațiilor de stânga (Apărarea Patriotică, Sindicate, Uniunea Patrioților și ARLUS, lucrez și la fundația Regele Mihai I, unde am împiedicat democratizarea acestei instituții și prin urmare a căminelor culturale, prin necomandarea și susținerea fostului director general OCTAVIAN NEAMTU. Acest lucru l-am făcut datorită faptului că eram în legături cu PATRASCANU fiind în același timp și insp. general al "fundațiilor". I-am mai comunicat lui LEE MILLER că având legături cu reprezentanții "Asociației Astra" din Ardeal, asociație reacționară care aparținea național-țărăniștilor MANIU, am intervenit pe lângă PATRASCANU pentru ca să susțină această Instituție, a cărei desființare urmărea Partidul Comunist. În scopul de-a împiedica controlul Ministerul Artelor asupra activității Arhivei de Folclor a Soc. Compozitorilor, am dus o acțiune prin care am desprins această Arhivă dela Soc. Compozitorilor trecând-o la "fundațiile regale Mihai I".

Întrebare:

D-ta ai arătat că LEE MILLER a venit în țară cu scopul de a face spionaj, pentru acest lucru a luat legătura și cu d-ta. Ancheta îți cere să fii sincer și să arăți informațiile secrete pe care le-ai furnizat acestea?

Răspuns:

În afară de aceste informații despre care am arătat mai sus, nu i-am dat alte informații și nici nu mi-a cerut. Țin să menționez că înainte de a mă pune în legătură de spionaj cu GUY PAUCKER, LEE MILLER a insistat pe lângă mine s'o pun în legătură cu LUCRETIU PATRASCANU.

Întrebare:

Cine este GUY PAUCKER și cum l-ai cunoscut?

Răspuns:

GUY PAUCKER se ocupa în calitate de ziarist de
./.
ss/HARY BRAUNER

problemele de politică externă și a scris la "Viața Românească" s'au la revista "Fundațiilor". L-am cunoscut cu totul întâmplător în timpul războiului (cred 1943) prin sora lui MANZI MARIA PAUCKER cu care eram prieten.

În acea vreme și mai târziu soția lui GUY PAUCKER, MIRANA COCHINESCU avea un magazin cu o reprezentanță de ceasornice elvețiene. Cu PAUCKER nu am avut niciun fel de legături până când LEE MILLER mi l-a prezentat în calitate de agent al serviciului de spionaj britanic cu scopul de ai transmite acesteia informațiile pe care mi le va cere.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetat:

ss/HARY BRAUNER

Anchetator:

Lt. Maj. T. Staicu

Proces-Verbal de interogator

Arestat

Harry Brauner născut la 24. Febr. 1908 în orașul Liata Mramt, fiul lui Henau și Deborah, cu ultimul domiciliu în Calea Pieței nr 168 București

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

13. Ianuarie 1953

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 8 și min.

" s'a terminat la " 13 și "

Intrebare:

Pe 1. I. din 3 Ianuarie 1953 ai arătat parte din activitatea de spionaj dinău până în 1940. Așa s'a înțeles în cazul în care ai rămas legat de spionaj în slujba celui Britanic.

Răspuns: Pe termenul anului 1945, pe când lucram la Sec. de Radio Siguranță într-o linie de timp servicii și a prezentat la mine un englez care vorbea franceză și care mi-a transmis că trebuie să merg la Liata Mramt, care dorea să mă vadă și să mă vadă să fie în curtea dinău. Așa am rămas în 12-13 la Liata Britanică. I-am răspuns că mă voi duce, fapt a fost și așa.

Intrebare: Cum se numea englezul, dacă era îmbrăcat militar sau civil?

Răspuns: Englezul care a venit din partea lui Liata Mramt era foarte tânăr, îmbrăcat civil și a rămas, însă nu i-am reținut numele.

Intrebare: Pe câte zile dinău te-ai aflat în

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: eu singlul ai venit la la Haugstille cum si potina cu kg.

Răspuns: Pe la mea 3-4 zile m-am dus la legatură și adăunându-mă găsindu-mă spunându-mă că m-am găsit urbane ca la Haugstille, asta m-a lăsat să în-
tru indicându-mă beraul unde luca.

Intrebare: Asta dă la înțelegerea ei ca
lăse să se găsească pe întotdeauna pe la Haugstille.

Răspuns: Întrând pe usa ca m-a fost
indicată, într-o seară am intrat pe o persoană ca
trece în acel timp pe acolo și ca urbea ramânând
de la Haugstille spunându-mă că sunt chemat de
acela și indicându-mă numele meu. Persoana eu
cau am vrut m-a introdus imediat la la Haugstille.

Intrebare: Ce a se-șe a chemat asta

Răspuns: la Haugstille m-a chemat la el pen-
tru ca să reiau legăturile de spionaj, cau dă-
cându-mă războiului la înțelegerea, spunându-mă
că m-a va utiliza ca specialist în calitate de direc-
tor al unui Institut de Cercetări fizice pe care în-
tindându-mă elonca Britanie să-l înfrunze în România cu
segrul dă dă posibilitatea să pătrundă în țara
informativă al serviciului de spionaj britanic.

Intrebare: Ce ai fost dă înțelegerea de la
Haugstille eu privesc la activitatea și legătură pe care
le aveai în vremea aceea.

Răspuns: la Haugstille m-a înțeles după
activitatea mea politică și profesională. D'om spus
că muncam la Radio ca compunător, lucru pe care
il stia, că după activitatea la Apararea Patriotică
la Fundația Kysle și ca sunt în legătură de prietenie
cu lucrătorii Patrioți.

Semnătura,

Harry Braun.

Urmare: Intrebare: Aneluta iti cere sa arati interes in
fara acel intraga discutie pica ai avut-o cu de Raugstille

Răspuns: Altfel dela mine ca sunt pretutindeu
cu patriotism, asta m-a intrabat ce parere am despre el.
La aceasta i-am raspuns ca patriotismul este o legatura impo-
tenta politica. Partidului Comunist, datorita faptului ca s-a dus
dus o politica de agresiune cu N.R.S., urmatorul prin
aceasta impiedicarea legaturilor dintre Romania si Anglia
Americani, deoarece ca patriotismul este impotenta ma-
surilor luate de partid (Rug) impotenta burgheziei si
monarhiei din tara. I-am mai amintit lui de
Raugstille ca patriotismul este in legatura stransa cu
reprezentantii partidelor "interne". I-am spus de
curiositatea dela patriotism

Intrebare: Ce instructiuni ai primit d-ta la aceasta
la intalnirea asta pica ai avut-o

Răspuns: de Raugstille mi-a spus ca imi cere
sa depun o activitate propriu-zisa cat mai mare pos-
tate ca sa fiu cat mai cunoscut, in acela timp mi-a
spus ca m-a va pune in legatura cu o persoana
pentru a mi da instructiuni cu privire la activitatea
de organizare pica ai avut-o sa te ajuti. Incep.

Intrebare: Sa a interviu ai luat legatura
cu persoana dupa intalnirea cu de Raugstille, cu
persoana timera de asta.

Răspuns: Nu aratam mai sus ca intalnirea
mea cu de Raugstille a avut loc in toamna - iarna
1945. La sfarsitul lui Ianuarie - inceputul lui Febr.
1946, mi-a fost trimisa de eliberarea din partea
serviciului de organizare Britanic.

Intrebare: Asta d-ta cum ai luat legatura

Semnătura,

Kerry Braunner.

Urmare: cu lui Clibber:

Răspuns: După sosirea lui la Clibber în țară, acesta a telefonat la mine acasă, m-a pînind pe mama mea a rugat să-mi transmite că locuiește la 11thue Palace și că dorește să mă vadă. După această comunicare am chemat telefonice pe lui Clibber, iar i-a mia fixat o vizită la hotel, în apartamentul pe care îl scya. În aceeași zi m-am dus la ea și m-a prezentat pe un coleg ideal ei, jurnalist american John Philips care vine în permanență în toată din Budapesta și cu care locuia în același apartament.

Interviu: Ai ai prezentat în legătură cu seful cu care vine la Clibber în România.

Răspuns: Cu Clibber m-a comunicat că a venit în țară pentru a se culcu informații în legătură cu situația politică și culturală și pentru a lua contact cu personalitățile politice. În lista lui John Philips m-a spus că a fost trimis de către serviciul britanic de spionaj, că a primit indicații de la Brugh de Lott și de la legatia Britanică din București să intre în legătură cu mine.

Interviu: Ce ce personalități politice a luat legătură

Răspuns: Cu Clibber m-a spus că a fost primită prin intermediul legatului de către rege în audiență și că a avut o conversație cu el și cu regina Elena, la aceasta audiență a fost împreună cu John Philips. Deosebit de în timpul care a stat în București m-a spus că a mai văzut și alte personalități politice, fără însă

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: x mi indica pe cine anume și că legăturile
cu cartea și au fost făcute deosebita prin legăturile
'clb' am dat nume că era vorba de perfecționare
și Bratman, după ce era lăsat de plecare lui
de clb'ler căsăd am citit reportajul aceluia din
marea care apare la revista "H/Vogue" în
care era reproducerea fotografică la făcută de hie
clb'ler.

Intrebare: Pe cine ai pus de la mi-
legătură cu hie clb'ler?

Răspuns: Pe clb'ler mi-a avut să-i mi-
fleas, atât ei, cât și lui John Philips o întâlnire
cu Patricianu. clb' am achelat lui Patricianu
care ~~nu~~^{mi-a} vrut să se întâlnească din motive de
prudență.

Aflând că din omul H. Zoller că hie clb'ler
se afla în București mi-a avut întâlnire să-i
miflore o întâlnire cu ea și cu Philips. Lucru pe
care l-am și făcut, discutându-i pe cartea la H.
Zoller acasă.

Intrebare: Ce s-a discutat la această
întâlnire?

Răspuns: Pe combinarea care a avut loc
între Philips și H. Zoller, din care mi-a năvălit
Philips a arătat a simțit pe care li-o avea
România în cazul în care s-ar urma politica
de apăsare cu Anglia și H. Zoller; care ar fi
dispus să întărească legăturile cu partidele comuniste
din țările eliberate și U.K.R. J. Philips critica
politica dusă de Marea Britanie față de Anglia
și H. Zoller.

Semnătura,

Harry Braunor.

Urmare: la aceasta convorbire H. Zeller, a spus lui Philips ca este de acord cu cele spuse el si ca de altfel el nu va strabani sa puna in practica aceasta politica, lasand numai ca e vorba sa fie numit in scurt timp ministru la Washington. John Philips i-a dat o scrisoare lui H. Zeller, inmanand ca acesta din urma sa-l intalneasca la Washington pentru a-i face legaturi cu diferite personalitati politice dincolo.

Intrebari: In afara de cele relatate mai sus, ce alta activitate oficiala au mai dus in acest timp?

Raspuns: In urma lor i-am condus pe John Philips si pe eliberati intr-un sat din jurul pentru a face reportaj de propagandă. De asemenea am fost cu ei la Mthuna de Fokker, unde ram in-tervint amănunțit despre activitatea si metoda de culcare si unde pe eliberati a avut o camera fotografica; iar cu lui eliberati am fost la atelierul Institutului de popor condus de Elena Potiriciu, unde de asemenea am facut un reportaj cu fotografii.

Intrebari: Data asta ce alte ^{operatiuni} ~~legaturi~~ au avut cu lui eliberati in afara de cele relatate ~~in~~ ^{prezentul acest proces}:

Raspuns: In eliberati nu a vorbit despre proiectul infiintarii unui Institut de Directori specializati in tara, institut al carui director urma sa fie eu pentru ca sub acest pretext spionajul britanic sa-i poata trimite agentii la noi. Pentru a ma face cunoscut dincolo de hotare, asa incat

Semnatura,

Harry Brauner.

Urmare: numina mea să poată fi justificate și să poată fi normate, în celelalte mi-a fost înformativ - necesare publicării unui raport în care să poată fi evidenta activitatea mea, raportul a apărut în revista "Vaghe" în prima cu fotografie mea.

În acest timp, la întâlnirile pe care le-am avut cu ceilalți, i-am dat informații și despre situația politică din țară.

Întrebare: Ați dat informații ^{politice} statului lui ceilalți?

Răspuns: Informațiile pe care i le-am dat lui în celelalte sunt cele pe care le-am auzit de la Pătrășcanu și de la H. Zoltan. I-am spus că Pătrășcanu grăbește ca Mureșul Lăncii împune României prin Partidul Comunist condus de el economie, ca să ne permită să-i vinem în ajutor de colaborare între România și Anglia și America. I-am spus că Partidul Comunist a luat parte în mare parte la înfrângerea partidelor "interice" reținând reșeta de faptul că acei reprezentanți ai partidelor "interice" a avut un rol în actul din 13 August.

Întrebare: Ce informații i-ai dat din activitatea d-tale profesională?

Răspuns: În ce privește activitatea mea profesională i-am arătat lui în celelalte că în afară de faptul căduc o activitate în cadrul organizațiilor de rangul Aparaturii Patriștice, Sindicatelor și Asociației Patrotilor și A.R.H.U.S., lucrul și la fundația "Regelul celălalt", unde am împiedicat democrația acestor instituții și prin unirea a comunităților culturale, prin

Semnătura,

Harry Braunor.

Urmare: recomandarea și sustinerea postului director
 general Octavian Răutu. Acest lucru l-am făcut
 datorită faptului că eram în legături cu Răducanu
 fiind în același timp și Supr. General al „fundatiilor”
 I. am mai comunicat lui în clipă că având legături
 cu reprezentanți „Asociații Patria” din Moldova, Asociație
 națională care aparține național-țărănilor-clorin
 am intervenit pe lângă Răducanu pentru ca să
 sune această instituție, a cărei direcție urmează
 Partidul Comunist. În scopul de a împiedica controlul
 statal al activității artistice asupra activității Patriei
 de Fidele a Soc. Compozitorilor, am dus acțiune prin
 care am deșchis această Patria de la Soc. Compozitori
 trecând-o la „fundatiile regale elite”.

Intrebare: De ce ai arătat că hai clipă -
 a venit în țară cu scopul de a face spionaj pen-
 tru acest lucru a luat legătura și cu d. t. A. Mădăraș
 ite care să fie marș și să arate informațiile
 pe care le-ai furnizat acesteia.

Răspuns: În afară de aceste informații
 despre care am arătat mai sus, nu ți-am dat
 alte informații și nici nu mi-a cerut. Eu nu
 menționez că înainte de a mă pune în legătură
 de spionaj cu G. Răducanu în clipă a fost in-
 stat pe lângă mine și a pune în legătură cu
 lucrului Răducanu.

Intrebare: Cine este G. Răducanu și cum
 l-ai cunoscut?

Răspuns: G. Răducanu se ocupa în calitate
 de jurnalist de problemele de politică externă și
 a scris la „Viața Românească” și la „Nostre”

Urmare: Investigatorii n-au cunoscut cu totul în-
tâmpinator în timpul războiului (când 1943) prin
sora lui clăuză eleria Paucker cu care eram preten.
În acea vreme și mai târziu soția lui Giu Paucker
clăuză Călinescu avea un însoțitor cu orga-
nizația de economie elvetică. Cu Paucker nu
am avut nici un fel de legături până când
he clăuză mi la prezentat în calitate de agent
al serviciului de spionaj britanic cu scopul de-
a transmite anumite informații pe care mi le
va cere.

Apăa a am ctit preputul P. D. de in-
lingatorii cupant cu cupant și am constatat că
este în toamă cu ebe declorati de mine, sustin
și mine

Arhetator

Dr. ing. T. Stănescu

Arhetat

Harry Braunor.

Semnătura,

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 în orașul Piatra-Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORAH, cu ultimul domiciliu în Calea Victoriei Nr. 168 București.

16 Ianuarie 1953, București
Interog. a început la ora 7,30
" s'a terminat " 12,30

Întrebare:

În procesul verbal din ziua de 13.1.1953 ai arătat felul în care l-ai cunoscut pe GUY PAUCKER și felul în care ți l-a prezentat LEE MILLER ca pe un agent al serviciului de spionaj britanic. Arată data în mod detaliat locul și împrejurările în care ai fost pus în legătură cu GUY PAUCKER de LEE MILLER.

Răspuns:

În luna Febr. 1946, la câteva zile înainte de plecare din țară a lui LEE MILLER, aceasta m'a chemat telefonic la ea la hotel. Ducându-mă în apartamentul pe care îl ocupa l-am găsit acolo și pe JOHN PHILIPS, care a plecat după foarte puțină vreme. LEE MILLER mi-a spus că m'a chemat pentru a-mi face o comunicare importantă și anume că conform dispozițiilor pe care le-a primit de la Legatia Britanică urmează să mă pun în legătură cu persoana cărreia să-i dau informații pe care acesta mi le va cere. În același timp mi-a spus că nu a chemat-o la ea aceea persoană pentru că a socotit că ar fi mai bine să nu fim văzuți împreună și m'a întrebat asupra mijlocului cât mai discret de a mă pune în legătură cu acea persoană. I-am indicat drept locul cel mai nimerit Arhiva de rolci din str. Lipșcani Nr. 110, a cărui cheie de la intrare o dețineam.

Întâlnirea a avut loc a doua zi când era sârbătoare și nu se afla nimeni la arhivă. Eu am venit la 10 dimineața iar la ora 11 a venit LEE MILLER însoțită de GUY PAUCKER, LEE MILLER cunoscând apartamentul, deoarece mai fusese de două ori:

././ ss/HARY BRAUNER

Intrebare:

Arată data în continuare conținutul discuției și ce s'a stabilit la această întâlnire în vederea activității comune de spionaj.

Răspuns:

La această întâlnire LEE MILLER mi-a atras atenția că de aci încolo legătura mea de spionaj permanentă va fi GUY PAUCKER. LEE MILLER mi-a spus că s'a hotărât ca în activitatea mea de spionaj să am legătură cu un cetățean român și nu cu un englez din măsură de prudență. Această și pentru motivul că eu sunt prieten și stau în majoritatea timpului în anturajul lui PATRĂSCAMU. În același timp LEE MILLER mi-a atras atenția că din aceleași motive de prudență, întâlnirile noastre trebuie să aibă loc cât mai secrete pentru a nu fi descoperiți de organele de Stat și pentru a nu da naștere la bânuiri. I-am spus lui LEE MILLER că, chiar dacă uneori am fi văzuți împreună acest lucru nu ar da de bănuiră ținând seama că sunt bun prieten cu sora lui (MARIA PAUCKER).

La această întâlnire s'a hotărât ca GUY PAUCKER să comunice ca mine, chemându-mă telefonic la întâlnirile care vor urma și al cărui loc trebuia să-l hotărâsc eu. S'a mai hotărât ca ori de câte ori mă caută la telefon să nu-și spuie numele ci să spună că mă caută un prieten, iar în cazul când eu n'am să-l înțeleg vocea s'au răspunde altcineva la telefon să spună că mă caută "PACURARU". Tot la această întâlnire s'a pus problema "Institutului de Cercetări științifice" Anglo-Român. Am arătat că dacă se va hotărî această formulă și nu înființarea unui "Institut" exclusiv englez, tot materialul Arhivei de Folclor poate fi pus la dispoziție cu ușurință în vederea acestui scop, ținând seama că Arhiva a fost desprinsă dela Soc. Compozitorilor și că în forma în care se găsește la Fundația Regală poate fi utilizată de acest institut.

Astfel acest Institut științific putea să ia ființă pe baza materialului dela Arhivă și în sânul acestui Institut putea fi creată o agentură de spionaj britanic pe baza agenților care urmau să vie în țară sub forma de specialiști din Anglia. După ce i-am dat numerele de telefon lui GUY PAUCKER unde nă poate găsi convorbirea a luat sfârșit. GUY PAUCKER a plecat singur în jurul orei 12, iar LEE MILLER a rămas cu mine. Mi-am exprimat față de ea
./.

ss/HARY BRAUNER

îngrijorarea întrebând-o dacă într'adevăr legătura mea este un om de încredere la care dărsa mi-a răspuns că nu trebuie să am nici-o grijă fiind o persoană verificată. De asemenea întrebând-o de natura informațiilor care ar urma să le dau, ea mi-a spus că GUY PAUCKER îmi va cere informații pe care am să pot să le dau. După această convorbire am condus-o pe LEE MILLER pe jos, până în fața hotelului Athenee Palace, unde m'am despărțit de ea.

Întrebare:

Când ai văzut-o pe LEE MILLER înaintea de a pleca din țară?

Răspuns:

În ajunul plecării ei din țară împreună cu PHILIPS, LEE MILLER m'a invitat la masă (seară) la restaurantul Athenee Palace. Pe când luam masa cu ei au venit la aceasta mai multe cunoștințe de ale lor (din câte am înțeles ziaristi americani în uniforme americane) pe care nu-i cunoșteam și care veniseră la masă în scopul de a-și lua rămas bun. Printre cei care au venit la masă era și IMPERIO MATEESCU, care îi cunoștea pe toți. După masă ne-am urcat în apartament împreună cu alți americani și cu IMPERIO MATEESCU unde s'a băut în continuare. A doua zi, în zori, LEE MILLER și JOHN PHILIPS au părăsit țara cu avionul plecând spre Budapesta, de unde LEE MILLER pleca la Londra.

Întrebare:

Când și unde te-ai întâlnit cu GUY PAUCKER după plecarea lui LEE MILLER.

Răspuns:

La două săptămâni după plecarea lui LEE MILLER în urma unui telefon pe care l'am primit de la PAUCKER, m'am întâlnit cu acesta în str. Lipskani la Arhiva de Folclor.

Întrebare:

Ce scop a avut această întâlnire și cum a decurs?

Răspuns:

GUY PAUCKER a venit în urma discuției pe care am avut-o cu LEE MILLER și cu el cu scopul de a mă întreba asupra informațiilor pe care i le pot da. La această întâlnire GUY PAUCKER mi-a cerut să-l informez despre problemele care se discută la Comitetul Central. I-am spus că despre aceste lucruri nu voi putea să-l informez deoarece
./.

ss/HARY BRAUNER

ce deși îl cunosc de multă vreme pe PATRASCANU, față de mine nu a discutat aceste probleme. M'a întrebat cine sunt oamenii din jurul lui PATRASCANU și i-am spus că confidentul lui este H. SILBER. M'a întrebat ce știu despre evenimentele dela 24 Februarie 1945 și i-am povestit că știu dela PATRASCANU că turburările au fost provocate de Partidul Comunist în scopul înlăturării partidelor "istorice" și că cu acest prilej s'a încercat și suprimarea lui PATRASCANU de către comunisti. În legătură cu munca mea profesională, spunându-i că sunt și consilier la Ministerul Informațiilor mi-a cerut să-l informez de felul cum este organizat ministerul și să-i dau numele persoanelor mai importante din diferitele direcții și servicii. I-am spus cu același prilej că voi intra în Partidul Comunist deoarece mi s'a făcut din mai multe ^{locuri} propuneri în acest sens.

Întrebare:

Arată data informațiile date lui GUY PAUCKER după prima întâlnire avută cu acesta?

Răspuns:

După prima întâlnire cu PAUCKER conform înțelegerii, i-am dat informații despre organizarea Min. Informațiilor și despre colaboratorii cei mai însemnați dela diferite direcții și servicii.

Tot cu acest prilej l'am informat despre subdirecția programelor a Soc. de Radio Difuziune, despre felul cum și de către cine se alcătuiesc programele emisiunilor. Despre toate informațiile date de mine el și-a notat.

Întrebare:

Arată data concret cine sunt persoanele din Min. de Informații pe care i-ai dat lui PAUCKER?

Răspuns:

Imi aduc aminte de IVASCU, SPERBER, RIZA KLENAR CLARA LIMAN, CICI MERBAUB. Eu am lucrat acolo în calitate de consilier muzical așa încât aveam legături permanente cu Ministerul, am dat și alte persoane de care nu mi-aduc aminte.

Întrebare:

De ce îl interesau pe GUY PAUCKER, respectiv serviciul de spionaj britanic personalul de conducere al Ministerului de Informații.

Răspuns:

./.

ss/HARY BRAUNER

GUY PAUCKER mi-a cerut și i-am dat o listă completă a colaboratorilor mai principali interesându-se de comuniști, fără însă să-mi spună de ce anume îl interesează. Dintre cei despre care mi-a cerut informații, îmi amintesc de GEORGE MACOVESCU de GEORGE IVASCU, mai târziu de PREOTEASA de CRISTINA LUCA când aceasta a fost numită directoarea relațiilor culturale cu străinătatea.

Despre CRISTINA LUCA i-am spus că știu că este o veche comunistă care a lucrat în vremea războiului în ilegalitate în Franța. Despre CRISTINA LUCA m'a întrebat de mai multe ori în legătură cu activitatea ei în Minister.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetat:

ss/HARY BRAUNER

Anchetator:

Lt. Maj. de Securitate

T. Staicu

Proces-Verbal de interogator

Arestat Harry Brauner născut la 24 Febr. 1902 în orașul
Piatra Neamț, fiul lui Herman și Deborah, cu ultimul
domiciliu în Calea Pieterii nr 161 București
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

16 Ianuarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și 10 min.

" s'a terminat la " 11 și 20 "

Intrebare: În r. l. din ziua de 13 i 9.53 ai arătat fetel
în care l-ai cunoscut pe Guy Paucker și fetel în care ti l-a
prezentat lui Miller ca pe un agent al serviciului de spionaj
britanic. Arată o lă în mod detaliat locul și împrejurările
în care ai fost pus în legătură cu Guy Paucker și lui Miller

Răspuns: În luna Febr. 1946, la câteva zile înainte
de plecarea din țară a lui lui Miller, aceasta mi-a chemat
telefonice la ea la hotel. Duceamă-mă în apartamentul pe
care îl ocupa l-am găsit acolo și pe John Philips, care
a plecat după foarte puțină vreme. lui Miller mi-a spus
ca ma chemat pentru a-mi face o comunicare importantă
și am spus că conform dispozițiilor pe care le-a primit
din legătura britanică amusez să mă pue în legătură
cu persoana căreia să-i dau informații și eu ace-
sta mi le sa cere. În același timp mi-a spus că nu
a chemat-o la ea acea persoană pentru că a socotit
că ar fi mai bine să nu fim răpiți împreună și
mi-a întărit asupra mijlocului cât mai discret de a

Semnătura,

Harry Brauner

Urmare: mă pune în legătură cu acea persoană. Î'am indicat drept locul cel mai nimerit Arhiva de Jolelor lui Hipsocani nr 110, a cărei chie o'la intrare o detinam.

Intalirea a avut loc a doua zi când era scorbătoare și nu a aple nimeni la Arhivă. Eu am venit la se eliminata iar la ora 11 a venit la lui cliller în solita de Guy Paucker, lui cliller curcând apartamentul, dierece mai fusese de dăuă ori.

Intalire: Arată o'la în continuare continutul discutii și ce s'a stabilit la aceasta intalire în vederea activității comune de spionaj:

Răspuns: la aceasta intalire lui cliller mi-a atras atenția că dierei încolo legătura mea de spionaj permanentă va fi Guy Paucker. lui cliller mi-a spus că s'a hotărât ca în activitatea mea de spionaj să am legătură cu un citățean român și nu cu un englez din măsura de prudență. Aceasta și pentru motivul că eu sunt prieten și stau în mărșărităa timpului în autoturajul lui Pătrășcanu. În acelaș timp m'a lui cliller mi-a atras atenția că din o'aleași motive de prudență, intalirile noastre trebuie să oibă loc cât mai secrete pentru a nu fi descoperite de aparate de stat și pentru a nu da naștere la bârmete. Î'am spus lui lui cliller că chiar dacă unora am fi reușit împreună acest lucru nu ar da de bănuț tinând' numai că sunt bun prieten cu sora lui (Clara Paucker).

la această intalire s'a hotărât că Guy Paucker să comunice cu mine, chemându-mă telefonic la intalirile care vor urma și al cărei loc trebuie să-l hotărâse eu. Î'a mai hotărât ca ori de ceta ori

Semnătura,

Harry Grauer

Urmare: m-a cantat la telefon sa nu-mi spun nimic
cu sa spun ca m-a cantat un prieten, iar in cazurile
cand eu m-am sa-i intileg koe sa-mi a sa am
raspunde al ceina la telefon sa spun ca m-a cantat
"Pacuraru". Tot la aceasta intalire sa puz problema
"Institutului de Cratere Stintifice" Anglo-Roman. Am as-
tat ca daca se va folosi aceasta formula si nu "Institutul
mii Institut" ecclsiu eugly, tot materialul Arhiva de
Solclor poate fi pus la dispozitie cu uninita in vederea
acestui rezp, linand rasua ca Arhiva a fost desprinaa
dela hoc compozitoriilor si ca in forma in care se gaxte
la Finestatie Regata poate fi utilizata de acest institut.
Astfel acest institut stintific putia sa i-a fiuta pe baza
materialului dela Arhiva si in rasul acestui institut
putia fi euata o agentura de spionaj de britowie
pe baza agentilor care urmau sa se in lara sub-
forma de spionisti din Anglia. Dupa ce i-am dat
te numerele de telefon lui Guy Paucker unde m-a poate
gaxi conarbina o luat spoint. Guy Paucker a ple-
cat singur in jurul orei 12, iar hoc clidde a ramas
cu mine. El-i am exprimat faza de i-a ingrijorarea
intuband o claca intubandai legatuna mea este
me om de incedere, la care claura mi-a raspus
ca nu tubiu sa am nici-o gifa fiind o persoana
verificata. Deoxmrea intubando de natura infoma-
tiilor care se urma sa le dau, i-a m-a spus ca
Guy Paucker inii va cere infomati pe care am sa
pot sa le dau. Dupa aceasta conarbina am aa con-
dura pe hoc clidde, pe poz, pama in faza hotelului Alhru
Palace, unde m-am departit de i.a.

Intubare: Cand ai vazut-o pe hoc clidde in-

Semnatura,

Harry Brauner.

Urmare: de a pleca din țară:

Răspuns: În ajunul plecării ei din țară împreună cu Filip și Elitza s-a întâlnit la masă (măsa) la restaurantul Athina Palace. Pe când luau masă cu ei s-au venit la acorda mai multe circumstanțe școlare (din câte am întâlnit jurnaliști americani și jurnaliști americani) pe care nu-i cunoscăm și care veneau la masă în scopul de a-i lua rămas bun. Printre ei care a venit la masă era și Imperia Chelarescu, care îi ajuta pe toți. După masă ne-am urcat în apartament împreună cu alți americani și cu Imperia Chelarescu unde s-a băut în continuare. A doua zi, se știe, în Elitza și John^{Flori} părăsind țara și cu ocazia plecând din Budapesta, de unde în Elitza pleca la Londra.

Intrebare: Când și unde te-ai ^{întalnit} cu Guy Laucher după plecarea lui în Elitza:

Răspuns: La două săptămâni după plecarea lui în Elitza, în urma unui telefon pe care l-am primit de la Laucher, ni-am întâlnit cu acesta în în vizită la Arhiva de Filozofie.

Intrebare: Ce scop a avut această întâlnire și cum a decurs:

Răspuns: Guy Laucher a venit în urma discuției pe care am avut-o cu lui Elitza și cu el cu scopul de a mă întâlni asupra informațiilor pe care le pot da. La această întâlnire Guy Laucher mi-a cerut să-l informez despre problemele care se discută la Comitetul Central. I-am spus că despre certe lucruri nu voi putea să-l informez deoarece din el cunosc de multe vreme pe alții.

Semnătura,

Harry Frauner.

5 333 331

Urmare: foto de mine nu a discutat aceste probleme. el l-a intrubat cine sunt omerii din jurul lui Patriarhau si i-a spus ca confidentialul lui este H. Lher. el l-a intrubat ce stie despre evenimentele din 14. Februarie 1948 si i-a spus ca stie din Patriarhau ca turburarile au fost provocate de Partidul Comunist in scopul tulaturii partidelor "istorice" si ca de acest fel nu va incerca si suprimarea lui Patriarhau de catre Comunisti. In legatura cu omul care m-a informat, spunandu-mi ca sunt si comisar la elitiunile informatiei mi-a cerut sa-l informez de felul cum este organizat elitiunile si sa-i dau numele persoanelor mai importante din diferitele directii si servicii. I-am spus cu ochii lui ca voi intra in Partidul Comunist de aici m-a facut stie mai multe lucruri despre mine in acest sens.

Intrebare: Anata d-ta informatiile ^{de la} Guy Pauker dupa prima intalire avuta cu acesta:

Raspuns: Dupa prima intalire cu Pauker cauzam intelegere, i-am dat informatiile despre organizarea elitiunilor informatiei si despre colaboratorii ei si mai informatiile din diferitele directii si servicii.

Tot cu acest prilej l-am informat despre din sub-directia programelor a lui de Radio difuziune despre felul cum si de catre cine se alcatuiesc programele emisiunilor. Dupa toate informatiile date de mine el mi-a zambit.

Intrebare: Anata d-ta concert cine sunt persoanele din elitiune de informatii pe care i-ai dat lui Pauker:

Raspuns: ~~Am dat toate informatiile de persoanele~~

Semnatura,

Karoly Braun

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 în
Piatra-Neamț, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu
în Cal. Victoriei Nr. 168 București.

10 Februarie 1953, Buc.

Interog. a început la ora 19, 10

" s'a terminat " 22

Intrebare:

Arată dta ce ai aflat dela PATRASCANU, ZILBER,
ELENA PATRASCANU și LENA CONSTANTIE, despre felul cum a ajuns
în legătură ZILBER cu MADISON și ROBERTS?

Răspuns:

Am aflat despre prezența ofițerilor americani
MADISON și ROBERTS, în primăvara anului 1945, în casa lui
LENA CONSTANTIE dela H. ZILBER, care spunea că i-a cunoscut
pe aceștia printr'un colonel sovietic din sectorul economic
care iar îi dat sarcina să fie legătură permanentă cu
aceștia, când H. ZILBER a spus aceste lucruri erau de față
PATRASCANU, ELENA PATRASCANU, LENA CONSTANTIE și subsemnatul.
H. ZILBER spunea că se vede cu colonelul sovietic, cred că
se numea SMIRNOV, dese ori la el acasă și deasemenea spunea
că îi vede destul de des pe ofițerii americani MADISON
și ROBERTS care deasemenea vin la el acasă.

Intrebare:

Când H. ZILBER, s'a văzut cu MADISON în bară la
Snagov dta era adăpostit la vila lui PATRASCANU?

Răspuns:

Când H. ZILBER s'a întâlnit la Snagov cu ofi-
țerul american MADISON, eu locuiam în vila lui SABIN MANUI-
LA pe care o închiriasse PATRASCANU și unde stăteam împreună
cu PATRASCANU, ELENA PATRASCANU și LENA CONSTANTIE.

Intrebare:

Ai dta cunoștință că la Snagov s'a văzut PATRAS-
CANU cu MADISON?

./.

ss/HARY BRAUNER

Răspuns:

Nu am avut niciodată de o întâlnire a lui PATRASCANU cu MADISON la Snagov.

Intrebare:

Cu LENA CONSTANTE ai discutat dta despre o întâlnire între PATRASCANU, ZILBER și MADISON la Snagov?

Răspuns:

Nu am discutat cu LENA CONSTANTE despre o astfel de întâlnire, și nici nu am cunoscut că o asemenea întâlnire între PATRASCANU, ZILBER și MADISON ar fi avut loc.

Intrebare:

Cum a ajuns LENA CONSTANTE să-ți spună dta despre întâlnirea secretă dintre PATRASCANU, MADISON și ZILBER?

Răspuns:

Bu mă duceam la LENA CONSTANTE foarte des, la ore diferite, fără s'o anunț întotdeauna dinainte.

Intr'o dimineață aflându-mă la LENA CONSTANTE i-a mi-a atras atenția să nu vin la ea seara deoarece între orele 20 și 21 urmează să aibă loc o întâlnire secretă între PATRASCANU, MADISON, ROBERTS și ZILBER.

Intrebare:

Cum s'a aranjat concret această întâlnire?

Răspuns:

Stiu dela LENA CONSTANTE că întâlnirea a avut loc în urma cererii pe care i-a făcut-o PATRASCANU însă nu cunosc cum a fost organizată în mod concret.

Intrebare:

Deci, tocmai la LENA CONSTANTE a avut loc întâlnirea și nu la ZILBER sau la PATRASCANU?

Răspuns:

Nu am discutat cu LENA CONSTANTE și cu nimeni altcineva despre motivele care au determinat alegerea locului de întâlnire în apartamentul lui LENA CONSTANTE. Ținând însă seama de faptul că, după cum îmi spusese LENA CONSTANTE această întâlnire era secretă, pentru mine era limpede că ea nu ar fi putut avea loc în niciun caz la PATRASCANU acasă, deoarece casa lui era păzită de persoanele care intrau trebuiau să se anunțe înainte gardienilor sau agentului; deasemenea întâlnirea nu putea să aibă loc la ZILBER fără riscuri deoarece casa lui ZILBER era

permanent frecventată de foarte multă lume. Alegerea apartamentului LENEI CONSTANȚE pentru această întâlnire era indicată deoarece prezența lui PATRASCANU în clădirea locuită de LENA CONSTANȚE nu dădea de bănuț, el venind obișnuit în această casă, iar pe de altă parte intrarea americanilor în blocul în care locuia LENA CONSTANȚE nu atrăgea atenția locatarilor fiind un bloc cu foarte multe apartamente în care veneau și plecau multe persoane.

Intrebare:

De unde știa LENA CONSTANȚE ce s'a discutat la întâlnirea dintre PATRASCANU și MADISON?

Răspuns:

Din câte știu LENA CONSTANȚE nu a luat parte la discuțiile care au avut loc la această întâlnire între PATRASCANU, ZILBER, MADISON și ROBERTS ea nefiind de față în camera care a avut loc întâlnirea. Despre cele discutate însă LENA CONSTANȚE a luat cunoștință dela PATRASCANU care i-a povestit după acela obiectul convorbirii.

Intrebare:

De unde știi dta concret că PATRASCANU îl informa pe ZILBER despre toate discuțiile dela C.C. și Biroul Politic și care anume erau acele informații pe care le dădea PATRASCANU și cu ce scop îl informa PATRASCANU pe ZILBER?

Răspuns:

După ședințele biroului Politic al CC-ului la care participa PATRASCANU, H. ZILBER venea imediat la PATRASCANU acasă cu care retrăgându-se în birou avea lungi discuții. De nenumărate ori aflându-mă acasă la PATRASCANU împreună cu LENA CONSTANȚE și stănd cu ELENA PATRASCANU de vorbă în timpul în care PATRASCANU avea ședință la C.C. ZILBER telefona și aflând că PATRASCANU e la ședință venea imediat pentru a-l prinde pe PATRASCANU la întoarcere dela C.C.

S'a întâmplat uneori ca ZILBER neputând lua contact cu PATRASCANU după înapoiera lui dela ședințele C.C.-ului să mă întrebe pe mine dacă nu cumva știu despre ce s'a discutat la aceste ședințe. Eu nu am putut să-i dau niciodată vreo informație deoarece PATRASCANU nu discuta cu mine despre această problemă. Când PATRASCANU se înapoia dela ședințele CC-ului se retrăgea numai cu ZILBER în biroul său, după ce discutau ne chemau și pe noi și de

multe ori la sfârșitul conversației îmi dădeam bine seama că obiectul convorbirii dintre ei fusese în legătură cu discuțiile ce se purtasera la ședința CC-ului.

Nu cunosc scopul pentru care PATRASCANU îl ținea la curent pe ZILBER cu discuțiile și hotărârile C.C.-ului. PATRASCANU știa că ZILBER vedea pe VISOIANU și că MADISON și ROBERTS vin regulat la el acasă.

Întrebare:

De unde știți de data că PATRASCANU după arestarea lui ZILBER era îngrijorat de legăturile lui ZILBER cu MADISON și ROBERTS și de ce consecințe îi era frământului PATRASCANU

Răspuns:

PATRASCANU și-a arătat îngrijorarea pentru faptul că H. ZILBER a avut legături cu americanii nu numai după arestarea lui ZILBER, ci din momentul în care a luat cunoștință de la ZILBER de faptul că fiind chemat după excluderea sa din partid de Comisia Centrală de Control a Partidului a fost audiat insistându-se foarte mult în legătură cu legăturile lui cu americanii. Acest lucru îl știu chiar de la PATRASCANU care venind să mă vadă când eram bolnav, de față fiind LENA CONSTANTE și ELENA PATRASCANU, de mai multe ori spunea că îi este teamă să nu aibă neplăceri și el de pe urma faptului că au existat legăturile între ZILBER și americani și că îi este teamă să nu se facă o legătură între PATRASCANU, ZILBER și MADISON-ROBERTS?

De mai multe ori PATRASCANU în discuțiile care au avut loc de față fiind ELENA PATRASCANU, LENA CONSTANTE și subsemnatul își arăta teama fiind sigur că va fi arestat după demascarea lui de către Comitetul Central în legătură cu atitudinea sovietică pe care a manifestat-o cu prilejul discursului de la Cluj. Această teamă de a fi arestat și judecat s'a accentuat mai cu seamă din ziua care a fost demascat la Congresul Partidului. Aflându-mă în aceea zi la PATRASCANU acasă unde am luat masa împreună cu LENA CONSTANTE, PATRASCANU s'a întors de la Congres foarte agitat, iar după masă trecând cu toții în dormitor PATRASCANU își făcea tot felul de calcule în legătură cu arestarea lui printre care acela că ar putea fi acuzat de legăturile care le avusese cu PETEA NICOLAE și care era arestat, de legăturile cu H. ZILBER care era exclus din Partid și în aceeași ordine de idei spunea că cea mai gravă acuzație care ar putea să-i fie adusă ar fi fracționismul în Partid, dar despre acest lucru nu poate fi vorba

deoarece nu a dat curs propunerii pe care i-a făcut-o DONCEA
CONSTANTIN. Deasemenea foarte puțină vreme înainte de arestarea
lui, LENA CONSTANCE mi-a spus că PATRASCANU de frica conse-
cinențelor sa cerut să-i procure otravă. LENA CONSTANCE mi-a
spus că i-a procurat prin prietena ei Dr. VALENTINA GOLDENBERG
cianură de potasiu pe care i-a cusut-o lui PATRASCANU în
haină.

După ce am citit prezentul proces-verbal de inte-
rogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai
cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetat:

ss/HARY BRAUNER

Anchetator:

Lt. Maj. T. Staicu

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Harry Brauner, născut la 14. Feb. 1907 în Piața
Neamț, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu în
Str. Călea Victoriei nr 118 București (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

10 Feb. 1958

Orașul București

Interogatorul a început la ora 19 și 10 minute

s'a terminat la „10” și „10”

Intrebare: Arată unde ai aflat că la Pătrăscu,
Elina Pătrăscu și Elena Constanta, despre felul
cum a ajuns în lagărul Zolter cu Aladisan și Roberts.

Răspuns: Am aflat despre faptul a ofițerilor ame-
ricani Aladisan și Roberts, în primăvara anului 1945, în
casa lui Elena Constanta de la H. Zolter, care spunea că
i-a cunoscut pe aceștia fiind în cadrul societății din
sectorul economic care i-a dat șansa să se lega-
tină germanii cu aceștia. Când H. Zolter a spus aceste
lucruri erau de la Pătrăscu, Elina Pătrăscu, Elena
Constanta și subsemnatul. H. Zolter spunea că se vede
cu colonelul roșu, cred că se numea Lomirski, des-
ori la el ocazi și chormența spunea că se vede
destul de des pe ofițeri americani Aladisan și Roberts
care chormența vin la el acasă.

Intrebare Când H. Zolter, s'a răzuit cu Aladisan
în bară la Ingerat unde erau adăpostit la vila lui
Pătrăscu.

Urmare: Răspuns: Când H. Litch s-a întâlnit ~~cu el~~ la
 Inagor cu glăsurile americane elocution, eu locuiesc în
 vila lui Litch înaintea sa care o închinare pătrăscu
 și unele stăteam împreună cu pătrăscu, Elina Litch
 și Lina Constant.

Intrebare: Ai alta cunoștință că la Inagor
 s-a răsunat pătrăscu cu elocution? :

Răspuns: Nu am auzit niciodată de o întâlnire
 a lui Pătrăscu cu elocution la Inagor.

Intrebare: Cu Lina Constant ai discutat alta
 despre o întâlnire între Pătrăscu, Litch și elocution
 la Inagor?

Răspuns: Nu am discutat cu Lina Constant
 despre o astfel de întâlnire, și nici nu am cunoștință ca
 o asemenea întâlnire între Pătrăscu, Litch și elocution
 ar fi avut loc.

Intrebare: Cum a ajuns Lina Constant să-ți
 spună de tal despre întâlnirea recentă dintre Pătrăscu
 elocution și Litch?

Răspuns: Eu am locuiesc la Lina Constant foarte
 des, la ore diferite, până la amuzant întâlnirile dinaintea
~~pentru a~~ am Litch a eliminat afluente - mă la Lina Constant
 i-a omi a atrage atenția să nu vin la ea numai discuta
 întru vult de - și ei în urmări să aibă loc o întâlnire
 recentă între Pătrăscu, elocution, Roberts și Litch.

Intrebare: Cum s-a arătat cauză această în-
 tălir.

Răspuns: Știu că la Lina Constant ca întâlnire
 a avut loc în urma cereri pe care i-a făcut Pătrăscu
 înă am cunoșc cum a fost organizată în mod corect.

Semnătura,

Harry Brauner

Urmare: Intrebare: Deci, tocmai la Lina Constant a avut loc întâlnirea și nu la Zoller sau la Pătrășcanu?

Răspuns: Nu am discutat cu Lina Constant și cu nimeni altcineva despre motivele care au determinat alipirea banilor de întâlnire în apartamentul lui Lina Constant. Fără îndoială sîmțeam de faptul că, după cum știam despre Lina Constant această întâlnire era nouă, pentru mine era singură ca și-a nu ar fi putut avea loc în nici-un caz la Pătrășcanu acasă, deoarece casa lui era păzită iar persoanele care intrau trebuiau să se prezente înainte gazdilor sau agentului. Dinamica întâlnirii nu putea să aibă loc la Zoller fără riscul deoarece casa lui Zoller era permanent frecventată de foarte multă lume. Alipirea apartamentului lui Lina Constant pentru această întâlnire era indicată deoarece prezența lui Pătrășcanu în clădirea locuită de Lina Constant nu clădea de bănuț, el venind obișnuit în această casă, iar pe de altă parte intrarea americanilor în blocul în care locuia Lina Constant nu atrăgea atenția locatarilor fiindcă în bloc erau foarte multe apartamente în care unu sau doi făceau multe persoane.

Intrebare: De unde știa Lina Constant că va discuta la întâlnirea dintr-o Pătrășcanu și Molodtsov?

Răspuns: Din câte știu Lina Constant nu a luat parte la discuțiile care a avut loc la această întâlnire între Pătrășcanu, Zoller, Molodtsov și Roberts ea nu fiind de fapt în camera care a avut loc întâlnirea. După cele discutate între Lina Constant a luat cunoștință de la Pătrășcanu că și-a permis după aceea obiectul conversației.

Intrebare: De unde știu că a avut loc această discuție la Zoller despre toate ^{discuțiile} din C.C. și privind Pătrășcanu.

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: si care anume erau acele informatii pe care le dadea Pătrăscu, si ce se scy. El informa Pătrăscu pe Hitler:

Răspuns: După solicitările Biroului Pătrăscu al C.C.ului la care participa Pătrăscu, H. Hitler urma imediat la Pătrăscu acasă cu care retrăgându-se în birou avea lungi discuții. Ideile erau arătate și aflându-mă acasă la Pătrăscu împreună cu Ileana Cărbăntu și stănd cu Elena Pătrăscu de vorbă în timpul în care Pătrăscu avea voință la C.C. Hitler telefona și aflând că Pătrăscu e la voință urma imediat pentru a-l primi pe Pătrăscu la întărire din C.C. La întâmplat uneori cu Hitler ne putănd lua contact cu Pătrăscu după înțelegerea lui din voință C.C.ului să mă întâlnesc pe mine dacă am cumva vreo discuție ce s-a discutat la aceste voințe. Eu am avut putut să-i dau necedată vno, informații dintr-o Pătrăscu am discuta cu mine despre această problemă. Când Pătrăscu se înțepia din voință C.C.ului se retragea numai cu Hitler în biroul său, după ce discuta cu Ileana și pe noi și de multe ori la sfârșitul conversației începeam să vorbim oarecum că obiectul convorbirii dădea și fusesse în legătură cu discuțiile ce se purtau la voință C.C.ului.

Am avut și pe urmă pentru care Pătrăscu îl ținea în curent pe Hitler cu voințele și întăririle C.C.ului. Pătrăscu știa că Hitler vedea pe Kiselev și că Chodakov și Roberts vin regulat la el acasă.

Interbare: Se vede din toate că Pătrăscu după arătarea lui Hitler era înțepiat de legăturile lui Hitler cu Chodakov și Roberts, și de a cunoaște și era fidele lui Pătrăscu.

Răspuns: Pătrăscu și-a arătat îngrijorarea

Semnătura,

Harry Brunner.

Urmare: pentru faptul că H. Hitler a avut legături cu americani
cu numele după acestuia lui Hitler, și din momentul
în care a luat cunoștință de la Hitler de faptul că
fiind chemat după seclularea sa din partea de
Comisia Centrală de Control a Statelor a fost anulat
înstrădușindu-se foarte mult în legătură cu legăturile lui
cu americani. Acest lucru îl stău dintr-o dată Pătăsescu
care unindu-l să nu poată când erau bolnavi, de
faptă fiind din cauza lui și Elena Pătăsescu, de mai
multă ori grupea căcierele temă să nu aia cu-
placere și el de pe urma faptului că au existat
legături între Hitler și americani și că ei s-a liam
să nu se facă o legătură între Pătăsescu, Hitler și
elocution Robert.

De mai multă ori Pătăsescu în discuțiile care a
avut loc de faptă fiind Elena Pătăsescu, din Comitetul
și Subcomitetul în arata tima fiind sigur că
ia fi arstat după dintr-o dată lui de către Comitetul
Central în legătură cu atitudinea sa în fața lui a
manifestate cu frământul de curmă dintr-o dată. Peștea
liamă de a fi arstat și gușterul s-a accentuat mai
cu număra dintr-o dată care a fost demonstrat la Congresul
Partidului. Afându-mă în acia și la Pătăsescu erau
unul care luat masă împreună cu Elena Pătăsescu,
Pătăsescu o a întors de la Congres foarte agitat și
după masă trecând cu toți în dormitor Pătăsescu
în face tot felul de cauze în legătură cu acestuia
lui grupe care acia ca o pută fi acuzat de legătură
cu li așezat cu Păla Weiler și care era arstat, de
legătură cu H. Hitler care era exculat dintr-o dată și
~~statul ca o pută masă~~

Semnătura,

Harry Brauner

Urmare: In acelasi ordin de ideli grupea ca cia mai
grava acuzati cae a putia sa-i fi solusi, a fi
fractionismul in Tontid, dar dupa acest lucru nu
puta fi vorba decaue nu a dat cum propuneri pe
cae sa facia a Banca Constantii. Desemna
foarte putia nuu inaint de avtea lui, deo laudat
nuia gus ca ratiunam de frica conculilor ia sunt
sa-i facue oltia. Dea Constanti inia dnu ca sa
procurat gus putia si Dr. Valentina Goldemberg
dianu de potia pe cae sa curato lui ratiunam
nu hainu.

Dupa ce am citit prezentul s. t. de in-
terogatori cuvant cu cuvant si am constatat ca
este in tocmu cu cele declarate de mine, notii
si numu.

Anchutat
Harry Brauner.

Actuater
de of i fereu

341

343

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 în
Piatra Neamț, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu
în Cal. Victoriei Nr. 168 Buc.

18 Febr. 1953, Buc.

Interog. a început la ora 19,30

" s'a terminat " 22,25

Intrebare:

Arată dăa când și în ce împrejurări s'a pus la
cale fuga lui PATRASCANU din țară?

Răspuns:

În vara anului 1947 am participat la prima discu-
ție în legătură cu proiectul de fugă a lui PATRASCANU din
țară. La această discuție care a avut loc în casa lui PATRAS-
CANU mai erau de față PATRASCANU, ELENA PATRASCANU și LENA
CONSTANTE?

Intrebare:

Arată dăa ce s'a discutat concret cu prilejul
acestei discuții?

Răspuns:

ELENA PATRASCANU a arătat că plecând în turneu
cu Teatrul de Păpuși în apropierea graniței Ungare ar putea
găsi o posibilitate să treacă frontiera împreună cu PATRAS-
CANU, care urma să vină la ea.

-După rezoluția Congresului din Febr. 1948, într'o
Duminică, întorcându-ne dintr'o plimbare făcută pe șoseaua
Piteștiului, s'a discutat posibilitatea fugii din țară, mai
acut ca ori când. În timpul călătoriei spre Pitești, PATRASCA-
NU s'a uitat înapoi și ne-a comunicat că suntem urmăriți de
o mașină, arătându-se îngrijorat de acest fapt.

Ajunși acasă ELENA PATRASCANU s'au LENA CONSTANTE
au formulat mai multe planuri de fugă. Ele propuneau ca
să vină o mașină în timpul nopții de partea cealaltă a
lacului Smigov în felul acesta ar fi putut trece cu barca

./.

ss/HARY BRAUNER

În timpul nopții, ca până dimineața să poată ajunge la frontiera maghiară. Tot atunci s'a propus ca să se fugă cu mașina, în timpul nopții dela Predeal, fiind mai aproape de frontieră. PATRASCANU nu se arăta mulțumit de soluție.

Intrebare:

Ce alt proiect de fugă mai cunoști dta?

Răspuns:

În primăvara anului 1948, în luna Martie în camera mea din str. Dionisie Lupu Nr. 10 din Arhiva de Folclor, puțin înainte de arestarea lui PATRASCANU și a încercării de trecere peste frontieră a lui H. TOROSIAN, PATRASCANU i-a cerut lui TOROSIAN de față fiind eu să găsească o posibilitate de a-i înlesni fuga din țară. TOROSIAN i-a spus că există mai multe posibilități, printre care una mai riscantă pela Constanța cu o barcă spre Iurcia și că există o soluție mai bună, anume trecerea frontierei maghiare, dar știe că acest lucru este foarte costisitor și anume că se cere un milion de persoană.

Intrebare:

Această ședință a avut loc în mod special în legătură cu fuga lui PATRASCANU?

Răspuns:

Da, la această întâlnire nu s'a discutat decât numai, despre un proiect de fugă cerut lui TOROSIAN de către PATRASCANU.

În mijlocul discuției pe cămî TOROSIAN arăta diferitele posibilități de fugă, din cât îmi aduc aminte a venit ELENA PATRASCANU și LENA CONSTANTE.

Intrebare:

Arată dta ce s'a stabilit concret și ce hotărâre s'a luat la această ședință.

Răspuns:

La ședința arătată din câte știu eu nu s'a luat o hotărâre definitivă, deoarece era pentru prima dată când PATRASCANU îi pusese problema lui TOROSIAN, cerându-i ca el să găsească ce-a mai bună posibilitate de a-i organiza fuga, așa încât urma ca TOROSIAN să facă acest lucru.

Intrebare:

Ce mai cunoști dta în legătură cu pregătirile de fugă ale lui PATRASCANU?

Răspuns:

În legătură cu pregătirile fugii lui PATRASCANU
./.

ss/HARY BRAUNER

din țară cu câteva zile înainte de întâlnirea dintre PATRASCANU și TOROSIAN am primit din partea lui EDITH MARCOVICI două buletine de biroul populației, completate pe un nume de femeie și bărbătesc a căror fotografie urma să fie schimbate și destinate soților PATRASCANU. Aceste buletine mi-au fost înmânate de către EDITH MARCOVICI în următoarele împrejurări: într-o după masă în jurul orei 17 LENA CONSTANTE mi-a telefonat spunându-mi că EDITH MARCOVICI plecând din țară a venit la ea pentru a-și lua rămas bun și că dorește să mă vadă și pe mine. Ducându-mă la LENA CONSTANTE, EDITH MARCOVICI mi-a spus că a vorbit cu PATRASCANU înainte și mi-a dat aceste două buletine de populație cu următoarele indicații: ea mi-a spus că la cererea lui PATRASCANU de-a preschimba fotografiile să mă adresez avocatului GRAUER al cărui nume îl voi găsi în cartea de telefon și chemând la telefon să cer pe dl. PIKI cărui să-i spun că vreau să-l văd din partea lui EDITH MARCOVICI, urmând ca el să se ocupe de falsificarea buletinelor. În același timp mi-a spus că tot în urma convorbirii cu PATRASCANU îmi va trimite a doua zi mașina ei, pentru a se folosi PATRASCANU de ea.

În să precizez că în vremea în care se discuta un proiect de fugă cu o mașină PATRASCANU spunea că nu vede realizabil acest proiect deoarece n'are mașină și nici cineva care să-i conducă, în ziua în care a avut loc discuția dintre PATRASCANU și TOROSIAN la mine acasă în legătură cu fuga, mașina lui EDITH MARCOVICI se afla deja depusă la mine în curte și că la un moment dat PATRASCANU împreună cu TOROSIAN au coborât pentru a cerceta starea în care se afla mașina. Precizez din nou că mașina lui EDITH MARCOVICI era destinată lui PATRASCANU, ținând seama că a treia zi după arestarea lui PATRASCANU mașina mi-a fost ridicată de EMANUEL RUPENIA N.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmit cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Arestat "

ss/HARY BRAUNER

Anchetator:

Lt. Maj. T. Staicu

344 344

Proces-Verbal de interogator

Arestat Harry Brauner născut la 24. Febr. 1907, în Piața
Mare, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu în Str.
Caba Bisericii nr. 168. Buc. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

18. Febr. 1958

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 19 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 22 și 15 „

Intrebare: Arată stă cănd și în ce împrejurări s'a
fus la căle fuga lui Pătrășcanu din țară:

Răspuns: În vara anului 1947, am participat la
prima discuție în legătură cu proiectul de fuga a lui Pătrășcanu
din țară. La această discuție erau prezent și în casa lui Pătrășcanu
mai erau de față Pătrășcanu, Elena Pătrășcanu și Elena Constanta.

Intrebare: Arată stă ce s'a discutat concret cu
prezidenții acestor discuții:

Răspuns: Elena Pătrășcanu a arătat că planul
în lucru cu Teodor de Popa și în gruparea Grigori Iugan
ar putea fi o posibilitate să treacă frontiera împreună cu
Pătrășcanu, sau numai să vină la ea.

- După reșoluția Comitetului din Febr. 1948, într-o
discuție, în care s'a discutat o planificare pentru a se
Pătrășcanu s'a discutat posibilitatea fugii din țară mai curând
ca ori cănd. În timpul călătoriei spre Petști, Pătrășcanu s'a
uitat înapoi și nu a comunicat cu nimeni în urmărire
și o moară, arătându-l și înghesat de aer și sopt.

Semnătura,

Harry Brauner.

Urmare: Apoi acesă Elena Pătârașcu și nu Elena Constant
au formulat mai multe planuri de fugă. Ele propunau ca
să iasă o mașină în timpul nopții de partea cunoscută a
locului fugă în felul acesta se fi putut trece cu barca
în timpul nopții, ca până dimineata să poată ajunge
la frontiera elvețiană. Tot atunci s'a propus ca să se
fugă cu morina, în timpul nopții de la Indiel, fiind mai
aproape de frontiera. Pătârașcu au reușit mulțum
de soluții.

Intrebare Ce alt proiect de fugă mai aveau
diminuat:

Răspuns: În primăvara anului 1948, în luna martie
în comuna mea din str. Șanșii după nr. 10 din Strada de
Făclor, pentru înaintea de arstura lui Pătârașcu și a re-
șecării de trecere pe la frontiera a lui H. Torianu, Pătârașcu
i'a cerut lui Torianu de totă fiind eu să găsească o po-
sibilitate de a-i înlocui fuga din țară. Torianu i'a spus
că există mai multe posibilități, printre care una mai re-
comandată pe la Constanta este o barcă spre Turcia și că există
o soluție mai bună, anume trecerea frontierei elvețiene, dar
atunci că acest lucru este foarte costisitor și anume că-
i'a cerut unei mii de persoane.

Intrebare Aceasta inclina a avut loc în cazul
sopescial în legătura cu fuga lui Pătârașcu:

Răspuns: Da, la aceasta intenție eu s'a di-
cutat direct numai, despre un proiect de fugă am eu li-
torianu de către Pătârașcu.

În momentul respectiv fu când Torianu avea
disponibilă posibilitate de fugă, din cât timp a doua oară
a venit Elena Pătârașcu și Elena Constant.

Intrebare: Data asta a s'a stabilit conștient x.

Semnătura, *Henry Branner*.

Urmare: ce totuși sa luat la această poliție:

Răspuns: la poliția arestată din câte știu eu cum s-a luat o hotărâre definitivă, deoarece era pentru prima dată când Pătrășcanu și punea problema lui Torajan, creându-i ea el să găsească el a mai bună posibilitate de a se găsi fugă, așa încât urma ca Torajan să facă acest lucru.

Interogare: Ce mai cunoaște ota în legătură cu fugărilor de fugă ale lui Pătrășcanu:

Răspuns: În legătură cu fugărilor lui Pătrășcanu din țară eu cunosc foarte puțin de întotdeauna din Pătrășcanu și Torajan am primit din partea lui Edith ellicevici două 'bulletine de biroul populației, compilate pe un număr de două și trei săptămâni, ca și cum fotografia urma să fie volumul și 'destinat să silească Pătrășcanu. Aceste bulletine au fost înmânate de către Edith ellicevici în următoarele săptămâni: într-o săptămână mai târziu în primul rând în luna Constanta mura trăgând urmându-le cu că Edith ellicevici pleacă din țară o mure la ea pentru a-i lua rămas bun și că 'dește să mure vedea și pe mure. După aceea la luna Constanta Edith ellicevici mura spus că a vedea cu Pătrășcanu mure și mura dat acest două bulletine de populație cu următoarele indicații: ea mura spus că la mura lui Pătrășcanu dintr-o parselindă fotografiile să mure achiziționeze atocăului Grauer al cărei nume îl va găsi în cartea de telefon și urmând la telefon să cîșt pe al Pătrășcanu să-i spun că mure să-l vedă din partea lui Edith ellicevici, urmând ca el să se ocupe de fabricarea bulletinelor. În același timp mura spus că tot în urma cunoașterii cu Pătrășcanu lui va fi mure o dăruire și mure ei, pentru a-i folosi Pătrășcanu de ca

scrie:am:u

Semnătura,

Harry Braun

Urmare: Nu s-a priceput ca in vremea in care s-a desfasurat
acest proiect de fuga cu o masina Patricianu s-a spus ca
nu s-a putut realiza acest proiect deoarece masina nu
nu s-a putut realiza cu s-a condus. In ziua in care s-a vorbit
de disidenta dintre Patricianu si Tovinian la mine acasa
in legatura cu fuga, masina lui Golieth Cebucovici se
afle de la depozit la mine in curtea si ca la un moment
dat Patricianu s-a intrunit cu Tovinian au coborat pentru
a efectua starea in care se afla masina. Pentru ca
masina lui Golieth Cebucovici era deținută la
Patricianu, fiindcă năuă ca a tina și după acest
lucru Patricianu masina s-a fost ridicată de Emmanel
Bupenian.

Deja se am cerut prezentat t. l. de subroptuni
substant cu cerent si am constatat ca se va trimite cu
cele dichroide de ruse, ruse si ruse.

Instalator

Le fig. T. Stăru

Instalator

Korny Branner.

346

348

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 în
Piatra Neamț, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu
în Cal. Victoriei Nr. 168 Buc.

20 Februarie 1953, Buc.

Interog. a început la ora 19

" s'a terminat " 22,10

Intrebare:

Când ai intrat dta în Partidul Comunist Român?

Răspuns:

M'am strecurat în PCR în primăvara anului 1946.

Intrebare:

De cine ai fost dta ajutat să te strecoari în PCR.

Răspuns:

De ELENA PATRASCANU și LENA CONSTANTE care m'au
recomandat înscădând adeziunea, adeziune care a fost înaintată
Partidului de către ELENA PATRASCANU.

Intrebare:

Arată dta împrejurările care au determinat pe
ELENA PATRASCANU să te înscrii în Partid?

Răspuns:

ELENA PATRASCANU mi-a recomandat intrarea în
Partid, explicându-mi că este necesar să fac acest lucru,
ținând seama că faptul de a continua să fiu în preajma lui
PATRASCANU fără a fi membru de Partid, ar putea fi văzut rău
și comentat în defavoarea lui PATRASCANU.

Intrebare:

Arată dta ce directive ai primit și dela servi-
ciul de spionaj britanic, al cărui agent erai, în legătură
cu intrarea în Partid?

Răspuns:

Când a fost LEE MILLER în țară (primăvara 1946)
m'a sfătuit să mă strecur în Partidul Comunist pentru ca

343
în felul acesta să am posibilitatea să mă introduc în funcții de răspundere câștigându-mi încrederea Partidului. În acest fel aveam putința să culeg informații nemijlocite despre activitatea Partidului.

Întrebare:

Ce informații ai furnizat serviciului de spionaj britanic în urma misiunii primite de la LEE MILLER?

Răspuns:

Am dat informații prin agentul GUY PAUKER serviciului britanic de informații, despre întreaga viață de Partid a sectorului de artă și literatură și am mai dat informații privitoare la Secția de Artă de lângă Direcția de Propagandă și Agitație de pe lângă C.C. al P.M.R.

Întrebare:

Arată-mi locul unde ai complectat adeziunea de intrare în Partid?

Răspuns:

Cred că adeziunea am complectat-o în casa lui LENA CONSTANTE.

Întrebare:

Ce cunoștea LUCRETIU PATRASCANU despre intrarea ta în Partid?

Răspuns:

Intrarea mea în Partid a fost propusă chiar de PATRASCANU, care ia cerut lui ELENA PATRASCANU să-mi vorbească în acest sens.

Întrebare:

LUCRETIU PATRASCANU cunoștea în momentul când te-a propus, că ai legături cu spionajul britanic?

Răspuns:

Da, cunoștea legăturile mele cu serviciul britanic de informații, căci îi vorbeam personal despre întrevederea care o avusesem cu LE ROUGETEL și căruia îi dădusem informații despre activitatea politică, potrivnică Partidului desfășurată de PATRASCANU.

Întrebare:

Arată-mi data concret cu ce scop ai intrat în Partidul Comunist?

Răspuns:

M'am strecurat în Partidul Comunist Român în primul rând pentru a-l ajuta pe LUCRETIU PATRASCANU în activitatea sa contrarevoluționară împotriva Partidului și

și Guvernului instaurat în țară după 6 Martie 1946. În al
doilea rând pentru că uram regimul de democrație populară
din România. În al treilea rând pentru că eram agent englez
și doream ca din nou în țară să vină la putere un regim
burghez în frunte cu PATRASCANU care ar fi trecut România
în sfera de influență anglo-americană.

După ce am citit prezentul proces-verbal de in-
terogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întoc-
mit cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu.

Anchetator

ss/HARY BRAUNER

Anchetator:

Lt. Maj. T. Stănu

Urmare: rân și comunitat în defavoarea lui Pătrăscu.

Intrebare: Poate d-ă să directivă să primii să-
dela revizuirea de ofițeraj Britane, al comi agent-
erau, în legătură cu înțelegerea în Pontol.

Răspuns: Cănel a fost lăsat să rămână în țară
Crimănoara 1946 om a statuit să cea stăruie în Briti-
sul Comunist, pentru ca în felul acesta să am por-
tibilitatea să omă introduce în funcții de răspundere
căsătorindu-și în endera Pontolului. În acest fel apăs
puterea să culg informații semnificative despre activitatea
Pontolului.

Intrebare: Ce informații ai furnizat revizuirea
de ofițeraj Britane în urma misiunii primite dela
Lee Cliller.

Răspuns: Am dat informații prin agentul
Guy Parker revizuirea Britane de informații, despre
înțelegerea vătă de Pontol a metroului de Pontol și în-
țelegerea și am omă dat informații primite la țară
de Pontol de pe lângă directia de management și
legatate de pe lângă C.C. al T.N.A.

Intrebare: Poate d-ă locul unde ai com-
pletat adeziunea de înțelegere în Pontol.

Răspuns: Eu că adeziunea am completat-o
în casa lui Iana Constant.

Intrebare: Ce cunoștință aveai Pătrăscu, după
înțelegerea d-ă în Pontol.

Răspuns: Înțelegerea mea în Pontol a fost proprie
chiar de Pătrăscu, care ie sunt lui Elena Pătrăscu
să-și vorbească în acest sens.

Intrebare: Cunoștința Pătrăscu cunoștința în-
cunoștința cănel d-ă a propriu, că ai legatură cu ofițeraj
Britane.

Semnătura,

Corrybranner

Urmare: Răspuns: Da, cunoștea legătura cu
serviciul Britanic de informații; căci în termen personal
dăduse informații care s'apărau cu de Răspunsul
și cămăra în dăduse informații despre activitatea
politica, proto-tipica Partidului dezvoltate de Patrascanu.

Intrebare: Nota alta corespunde cu ce scop ai
scrisut în Partidul Comunist?

Răspuns: Al. am scrisut în Partidul Comunist
Român în primul rând pentru a se agita pe bucuria -
Patrascanu în activitatea sa ca mare revoluționar împotriva
Partidului și Guvernului românesc în toată Europa și
Charta 1948. Eu am scrisut în primul rând pentru a scrie
regimul de democrație populară din România. Eu am
scrisut în primul rând pentru a scrie despre angaj și doram
ca din nou în toată să scriu la putere în regiile
lungă în frunte cu Patrascanu care ar fi putut România
în opera de înfruntare Anglo - Rumană.

După ce am scris prezentul și V. de interogator
cubant eu cubant și am scrisut că este scrisut în
ele declarații de dinco, susțin și revanș.

Închisura.
De omul Patrascanu

Închisura
Harry B. Warner.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat HARRY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 ,
în orașul Piatra Neamț, fost profesor universitar, cu ultimul
domiciliu Calea Victoriei Nr. 168 București.

27 Februarie 1953, Buc.

Interog. a început la ora 18,40

" s'a terminat " 22.-

Intrebare

Când ai comunicat Dta cu LENA CONSTANTE pentru
prima dată în timpul când erai arestați?

Răspuns

Am comunicat cu LENA CONSTANTE în timpul arestării
mele cam la vreo două săptămâni.

Intrebare

Arată modul cum s'a comunicat?

Răspuns

Dimineața când deținuții erau scoși pe rând la
spălător mi-a aruncat un bilet prin fereastra dela ușa
celulei în care mă aflam și care se găsea în imediata apro-
piere a spălătorului.

Intrebare

Ce era scris în bilet?

Răspuns

În primul bilet, deoarece au urmat mai multe bilete
LENA CONSTANTE îmi spunea să nu fiu trist căci, vin ei în
curând și mă întreba dacă îmi este greu și dacă îmi este
frig să cer o pătură. Aceste bilete au urmat câteva zile la
rând, fiind scrise pe margine ruptă de ziar, fie cu chibritul
ars, fie cu sânge cu litere de tipar.

Intrebare

Arată dta ce conținea biletele următoare pe care
le-ai primit dela LENA CONSTANTE.

Răspuns

În biletele următoare LENA CONSTANTE îmi scris să
spun tot ce știu deoarece "Sașa și Andrei ne-au lăsat masa

./.
ss/HARY BRAUNER

mi-a mai scris că anchetatorii o crede spioană și că ea a declarat despre fuga lui PATRASCANU, despre PIKI POGONEANU, despre NICOL GROSS, despre banii care i-a avut în păstrare, despre otrăvă. În același timp m'a întrebat de mai multe ori dacă eu știu dacă au fost americanii la ea cerându-mi mereu să-i răspund.

Intrebare

Când și cum ai făcut dta comunicări LENEI CONSTANTE?

Răspuns

LENA CONSTANTE mi-a indicat în bilete că în legătură cu epiterii americani semnul afirmativ s'au negativ să-l scriu cu un chibrit ars pe peretele din closet. Am făcut un mic semn care cu siguranță că n'a fost observat de ea, căci a doua zi din nou mi-a cerut să-i răspund, spunându-mi că mai există și o altă cale scriindu-i cu un băț de chibrit bilete pe care să le depun sub capacul dela closet. Eu nu am dat curs cererilor de a comunica LENEI CONSTANTE fiindu-mi teamă să nu fiu prins.

Intrebare

Unde a avut loc aceste comunicări?

Răspuns

Aceste comunicări au avut loc în prima închisoare în care am fost depus imediat după arestare. Nu cunosc unde se află și nici cum îi spune închisorii.

Intrebare

Dece îți cerea LENA CONSTANTE să-i comunici dacă cunoști întâlnirea dintre PATRASCANU și MADISON și ROBERTS?

Răspuns

Am înțeles din biletul lui LENA CONSTANTE că prin felul în care punea întrebarea vroia pe de o parte să știe dacă am declarat la anchetă, iar pe de altă parte ținând seama că nu știam decât dela ea de acest lucru, nu este nevoie să declar deoarece chiar dacă ea ar mărturisi, că americanii au fost la ea nu va spune că știu și eu.

Intrebare

Când ai fost întrebat de anchetă despre întâlnirea lui PATRASCANU cu americanii și ce atitudine ai luat?

Răspuns

Am fost întrebat de foarte multe ori la anchetă în legătură cu această problemă, la început de tot am negat, apoi organele de anchetă mi-au spus că am fost și eu de față am crezut că trebuie să declar că am fost și eu de față. După

primirea biletelor de la LENA CONSTANCE am continuat să neg că am cunosțință de întâlnire.

Intrebare

Arată Dta cum ai urmat sfaturile lui LENA CONSTANCE în timpul anchetei în legătură cu comunicările acesteia?

Răspuns

Multă vreme n'am declarat decât ceace declarase și LENA CONSTANCE. Am mai făcut unele complectări în declarații din întrebările puse în timpul anchetei dându-mi seama că au făcut mărturisiri și alții. Așa în toamna anului 1952, am arătat în declarații că am desfășurat și o activitate de spionaj, dusă de mine cu GUY PAUKER pentru serviciul de spionaj britanic.

Intrebare

Ce ai înțeles Dta în urma comunicării făcute de LENA CONSTANCE în legătură cu faptul "că anchetatorii o cred spioandă".

Răspuns

Stiam că LENA CONSTANCE nu este spioandă și am înțeles că s'a dedus din faptul că se întâlnește cu NICOL GROSS la Praga.

Intrebare

Pentru ce era nevoie să-ți comunice acest lucru Dta?

Răspuns

Ca în momentul când aș fi întrebat la anchetă de activitatea de spionaj a lui LENA CONSTANCE să spun că nu știu nimic, pentru a împiedica organele de anchetă să descopere activitatea de spionaj a ei.

Intrebare

Ce atitudine ai luat Dta față de organele de anchetă, când aceștia te-au întrebat de activitatea de spionaj a LENEI CONSTANCE?

Răspuns

N'am făcut altceva decât să neg că LENA CONSTANCE ar fi desfășurat vreă activitate de spionaj și am căutat să arăt anchetei că între LENA CONSTANCE și spionii englezii (NICOL GROSS, EISINGER, BUTLER) n'au fost relații de spionaj, ci de simple relații de prietenie în urma recomandății făcută de NICOL GROSS.

Intrebare

Ce te-a determinat pe Dta să nu arăți că LENA CONSTANCE este spioandă și a desfășurat activitate de spionaj

./.

ss/HARRY BRAUNER

în favoarea britanicilor.

Răspuns

356

Pentru ca LENA CONSTANTE mă făcuse atent și îmi ceruse prin biletul aruncat pe geamul celulei să nu vorbesc de activitatea ei de spionaj pe care eu o cunoșteam.

Întrebare

Arată data activității de spionaj pe care o ducea LENA CONSTANTE.

Răspuns

După 23 August 1944, LENA CONSTANTE primește sarcina de a lua legătură cu PATRASCANU în scopul de a transmite informațiile dobândite de la acesta serviciului de spionaj britanic. Această misiune o primește din partea ing. NICOL GROSS refugiat din România și care îndeplinește o funcție importantă pe lângă serviciul de spionaj britanic de la Cairo, în legătură cu problemele românești, iar mai târziu activează la Londra, unde dobândind într'un termen neobișnuit de scurt cetățenia engleză, lucrează la postul de radio englez, în cadrul emisiunilor românești.

Prima legătură pe care NICOL GROSS îi trimite LENEI CONSTANTE este colonelul englez BISINGER. Informațiile urmează să fie transmise la început de-a dreptul prin intermediul legăției britanice la Londra, acest lucru fiind realizabil sub pretextul unei procure pe care LENA CONSTANTE o deținea de la NICOL GROSS, în felul acesta camuflându-și legăturile de spionaj cu britanicii.

LENA CONSTANTE, este în legătură cu PATRASCANU la sosirea în țară a lui BUTLER, unul dintre secretarii legăției britanice. Ia contact cu dânsa din partea lui NICOL GROSS, întâlnindu-se de două ori cu acesta: odată în legăția engleză, iar a doua oară la ea acasă, căruia ia transmis informații pentru serviciul de informații britanic. În această vreme LENA CONSTANTE era permanent informată de LUCRETIU PATRASCANU, despre situația politică precum și despre activitatea contrarevoluționară desfășurată de acesta.

Întrebare

Arată data informațiilor date LENEI CONSTANTE?

Răspuns

I-am dat informații lui LENA CONSTANTE în 1945, cu privire la problema colectărilor de cereale și a stării de spirit a populației rurale din diferite regiuni. Aceste informații le-am cules din discuții provocate de mine când aveam prilejul să întâlnesc la Direcția Căminelor culturale

ale Fundației Regale Mihai, fie dela inspectori, fie dela directori dela cămîne culturale care veneau la București. Deasemenea în această problemă am mai luat informații dela RĂTIU ANTON, care în acea vreme era inspector general la colectări.

I-am mai dat LENEI CONSTANTE informații cu privire la prezența trupelor sovietice în diferite localități din țară, aflate de mine, deasemenea prin persoanele, care erau venite din provincie la Fundație în interes de serviciu.

Împreună cu ELENA CONSTANTE ne-am informat despre școala E.O.P., -ului (educatori politici) dela Breaza condusă de colonelul BRILLE, informații luate cu prilejul unei vizite pe care am făcut-o la această școală împreună cu PATRASCANU și cu ELENA PATRASCANU. Această vizită a fost ocazionată de o conferință a lui PATRASCANU.

Din informațiile culese am aflat felul cum este organizată școala și scopul ei de a trimite educatori politici pe lângă unitățile militare, după modelul Uniunii Sovietice.

Am mai dat informații LENEI CONSTANTE în legătură cu cantitățile de pâine și biscuiți ce se fabrica în Capitală pentru trupele sovietice. Aceste informații le-am luat dela NICOLAE BRALAN, care lucra la fabrica de pâine "România Mare" fără ca acesta să știe cu ce scop cer informațiile.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că sunt întocmai cu cele declarate, susțin și semnez.

Anchetat:

ss/HARRY BRAUNER

Anchetator:

Lt. Maj. T. Stăicu

Proces-Verbal de interogator

Arestat

Hans Kramer, născut la 24 Febr. 1908, în orașul Piatra
Neamt, fost profesor universitar, ex ultimul director al Căminului
nr 169. București

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

27 Februarie

1958

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 18 și 40 min.

" s'a terminat la " 21 și "

Intrebare: Cănel ai comunicat oltă cu d-na Constanta

pentru prima dată în timpul cănel erai arestat?

Răspuns: Am comunicat cu d-na Constanta în timpul arestării mele cănel la vreo două săptămâni.

Intrebare: Poți să descrii cum te comunicai?

Răspuns: Diminuata cănel detinută erau scurte
când la spător auia o a anunțat în bilet prin
ferastră căla unei celule în care oia aflase n' care
se găsea în imediata apropiere a spătorului.

Intrebare: Ce era scris în bilet?

Răspuns: În primul bilet deoarece a sunat mi
amul bilet d-na Constanta îni spunea să nu fii
trist căci, via ei în curând bi m'a întâlni dinco' tui
estă preu și dacă tui este fâg să eu e fatuș. Acest
bilet a sunat câteva zile la rând, fiind scris pe
marginile rupte de ziar, fii eu debilitat și fii eu
sânge eu lăne de tifon.

Intrebare: Poți oltă cu continua biletul următor?

Semnătura,

Hans Kramer

Urmare: pe care le ai primit dela Lumea Constant.

Răspuns: In biletul urmatore Lumea Constant trimi-
senia să opun tot ce stii despre "Lea si Rădă" au. au fost
misa mi-a mai răi ca avolita lui o cule ofițeră și
că i-a a declarat despre fuga lui Rădășu despre Rădă
Rădășu, despre Rădă Guro, despre Rădă care i-a avut
în păstrare, despre otrăv. In acelaș timp, mi-a întărit
de mai multe ori dacă eu stii dacă au fost americani
la ea crănoie. i marea să i răspundă ~~stăruie~~

Intrebare: Când și cum ai făcut de la comunică
Lumei Constant:

Răspuns: Lumea Constant mi-a indicat în bilet
că în legătură cu ofiterii americani suntem afurcați
sau angajați să. I seia eu am declarat au pe pen-
tă din claret. Pe făcând am mic seia eu eu nigu-
ranta că nu fost declarat de ea, căci o clama și și
mai mi-a avut să i răspundă, ofițerului mi-a mai
exista și o altă cale scriându-i eu am băt de declarat
bilet pe care să le dăruie sub capacul dela claret. Eu
am am dat cum enenilor de a comunica Lumei Constant -
Lumele-mi trauie să nu fies priis.

Intrebare: Unde a avut loc acest comunică -

Răspuns: Pert comunică au avut loc în prima
înclisare în care am fost clifur înclisat după arare
in cunosc unde și aptă și nici cum în ofițerul înclisare.

Intrebare: De ce ite cun Lumea Constant să i
comunică dacă cunosti înclisare dintră Rădășu și
eloclisare și Rădășu:

Răspuns: Am înclis din biletul lui Lumea Constant
că priis biletul în care prima înclisare voia pe clifur
să stii dacă am declarat la pucheta, ior pe clalta.

Semnătura,

Rădășu

Urmare: parte lăunșă numai că nu vreau să vorbesc de la de acest lucru, că nu vreau să vorbesc, că am fost cu ei să dea deosebi de alții de aici, că au fost în America, că au fost la ea un vo. spune că alii și ei.

Interviu: Cănel ai fost interviu de audita depe în țară în România cu americani și de atitudine ai fost.

Răspuns: Am fost interviu de foarte multe ori la audita în legătură cu această problemă, la început de tot am zis, apoi organe de audita au: au spus că am fost și eu de fapt am zis că trebuie să dea că am fost și eu de fapt. După primirea biletelor de la Dna Constanta am continuat să merg cu am amintiri de viață.

Interviu: Acela este cum ai numit afecțiunea lui Dna Constanta în timpul auditelor în legătură cu amintirile acestora. Răspuns: Multă vreme nu am declarat decât unele declarații și Dna Constanta. Am mai făcut unele complicități în declarații din interviurile pe în timpul auditelor dincolo au: numai că au făcut măști și alți. Așa în toamna anului 1952, am zis în declarații că am deosebit și o activitate de spionaj, deosebi de mine cu Guy Sanket pentru servirea de spionaj britanic.

Interviu: Ai ai interviu alți în urma economiei foarte de Dna Constanta în legătură cu faptul că au fost alți o cauză deosebi.

Răspuns: Lăunșă că Dna Constanta am este spionaj și am zis că nu a dea din faptul că se interviu cu Nicol Gura la Păpă.

Interviu: Pentru a nu vorbi să te amintesc.

Semnătura,

W. G. G. G.

Urmare: a fost lucrat si tot:

Răspuns: Ca în momentul când ai fi întrebă -
la analiza de activitatea de spionaj a lui Constant și -
știi că am răsi aiurea, pentru a simplifica organele
de analiză să descopere activitatea de spionaj a ei.

Interloc: Li atitudinea ai luat de la pată de
organele de analiză când aceia te au întrebă de
activitatea de spionaj a lui Constant?

Răspuns: Ei am făcut câteva chestii neap
că lina Constant și li desfasurat vre-o activitate
de spionaj, și am căutat să orel analiză că în -
tre lina Constant și spionaj englezii (Wolfgang Grosse
Berger) erau fost relatii de spionaj, și de simpli re -
latii de prietenie în urma recomandării făcute de Wol -
fgang Grosse.

Interloc: Li te-a determinat pe asta să nu
analizi că lina Constant este spionaj și a desfasurat
activitate de spionaj în favoarea britanicilor.

Răspuns: Pentru că lina Constant mă făcuse aliat
și ini ceruse prin fiulul amecat pe gramul celui să
am vize de activitate și de spionaj pe care eu o emi -
tiam.

Interloc: Pată de la activitatea de spionaj pe
care o dădea lina Constant ~~la un moment~~:

Răspuns: După 13 August 1944, lina Constant
primind sarcina de a lua legătura cu războiul în
săgea de a transmite înfruntările de bănuț de la ac -
ta serviciului de spionaj britanic. Aceasta aușina
a primului din partea Ing. Wol Grosse refugiat din
România și care în sfârșit e linia importantă
pe lângă serviciul de spionaj britanic de la Cairo.

Semnătura,

Wolfgang
Brauer

Urmare: în legătură cu problema sovietică, iar în ~~în~~ țările
activează la Londra, unde colaborând într-un timp
mășinuit de scria cetălenia engleză lucrează la postul
de radio englez, în cadrul emisiunilor sovietice.

Prima legătură pe care Nicol Gwos îi trimite lui
Constant este Columnist englez Eisinger. Informațiile su-
marea să fie transmise la început de-a dreptul prin
intermediiu legăturii britanice la Londra, acest lucru fiind
realizabil sub pretextul unei probe pe care lina Constant
o dăduse d-lui Nicol Gwos, în felul acesta comunicându-i
legăturii de spionaj cu britanici.

Lina Constant, este în legătură cu Patrișcanu
la sora în țară a lui Butler, unul dintre directorii
legăturii britanice. La contact cu dânsa din partea lui Nicol
Gwos, întrebându-se de dânsa și cu acesta, colaborează în
legătură engleză, iar o dânsa arată la ea acasă, arată
să transmită informații pentru serviciile de informații
britanice. În acest moment lina Constant era permanent
informată de Lucian Patrișcanu, despre situația politică
prezentă și despre activitatea contra-revoluționară dispa-
răută de acesta.

Intrebare: Prata alte informații date lui
Constant:

Răspuns: I-au dat informații lui Lina Constant
în 1945, cu privire problema colaborării de cibernetică și
a stării de spirit a populației sovietice din diferitele
regiuni. Pentru informații le-au dat din discuții
provocate de mine când am avut prilejul să mă aflu
la discuții comisiunilor culturale ale revoluției după
celălalt, fie din discuții, fie din discuții ale
comisiunilor culturale care venau la București. Proce-
dura în această problemă am mai fost informată

